

‘Vertel het Maar’

jaargang 31 - nr. 1

5 januari tot en met 20 april 2025

Informatie

‘Vertel het Maar’ is een methode voor kindernevendienst en zondagsschool, die als kwartaaluitgave verschijnt. De methode sluit aan bij de lezingen van ‘In Orde’ Oecumenisch rooster en volgt de gang van het kerkelijk jaar. In de loop van de tijd komt de gehele Bijbel aan de orde.

‘Vertel het Maar’ wordt gesteund door de Confessionele Beweging, de Christelijke Gereformeerde Jeugdorganisatie, Stichting Opwekking (Kinderwerk Timotheüs) en het Leger des Heils.

Stichting ‘Vertel Het Maar’
Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort
tel. 06 - 247 858 06 (secretariaat)

www.vertelhetmaar.nl
Email: info@vertelhetmaar.nl
IBANnummer: NL83 RABO 0129 8055 13

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar. De kosten voor een jaarabonnement € 180,00.

Een los kwartaalnummer (digitaal) kost € 60. Oudere nummers in digitale vorm (indien beschikbaar) zijn te koop bij de administratie.

Medewerkers

Schrijver/Schrijfsters Onderbouw

Tineke Demmink, Ineke Fröling-Flantua, Katinka van de Glind, Roanne Steenberg, Hester Visser-Montaban, Jolanda Vester en Ellen Zuidwegt-Dronkers.

Schrijver/schrijfsters Middenbouw

Cora de Groot, Jannie Hekman, Marian Melis, Janneke van der Molen, Rene van Oosterveld, Rianne van Rees en Petra Wilbrink.

Schrijvers/schrijfsters Bovenbouw

Marieke van de Beek, Ria van Buuren-van den Berg, Ester van Dijk, Rosa Erkelens-Prins, Mariska Grotebreur, Janny van Vuuren-van Nederpelt, Rene van Oosterveld en Mirjam Zielman.

Werkgroep Achtergrondinformatie (redactie: ds. W.P. van der Hoeven)

ds. R. Barth, ds. W.M. de Bruin, ds. G. Doorn, ds. H. de Jong, ds. G.J. Krol, ds. D. Riemens, mw. ds. A. Smouter-de Rooij, ds. K. Smouter en ds. W.P. van der Hoeven

Verwerkingen, creatieve ideeën en liederen

(redactie: Cora de Groot):

Michel de Boer, Corina Bron, Karine Hubregtse, Rian van Middelkoop, Janneke van der Molen, Ineke Moor, Wiesje Mourits, Hanneke Muller, Karin Neels, Alja Nijenhuis, Hester Nijhoff, Anneke Roukema, Marjolein Schimmel, Jannie Slingerland, Maria den Toom, Sandra van der Zwaag, Judith Zwerver, Pieta Zeilstra (liederenkeuze)

Thema's en doelen en hoofdredactie

ds. D. Westerneng

Paasproject

Renate Berkeij-Blaas, Cora de Groot en ds. D. Westerneng.

Bestuur

Ds. A.W. Estié (voorzitter), mw. ds. A. van Geerenstein (secretaris), dhr. H. Stomphorst (toegevoegd penningmeester)

AUTEURSRECHT: Niets uit deze uitgave (uitgezonderd de verwerkingen, vertelplaten, themastrips en liederen) mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2025 Stichting ‘Vertel het Maar’, Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort ISSN 1387 – 2923

Inhoudsopgave 1e kwartaal

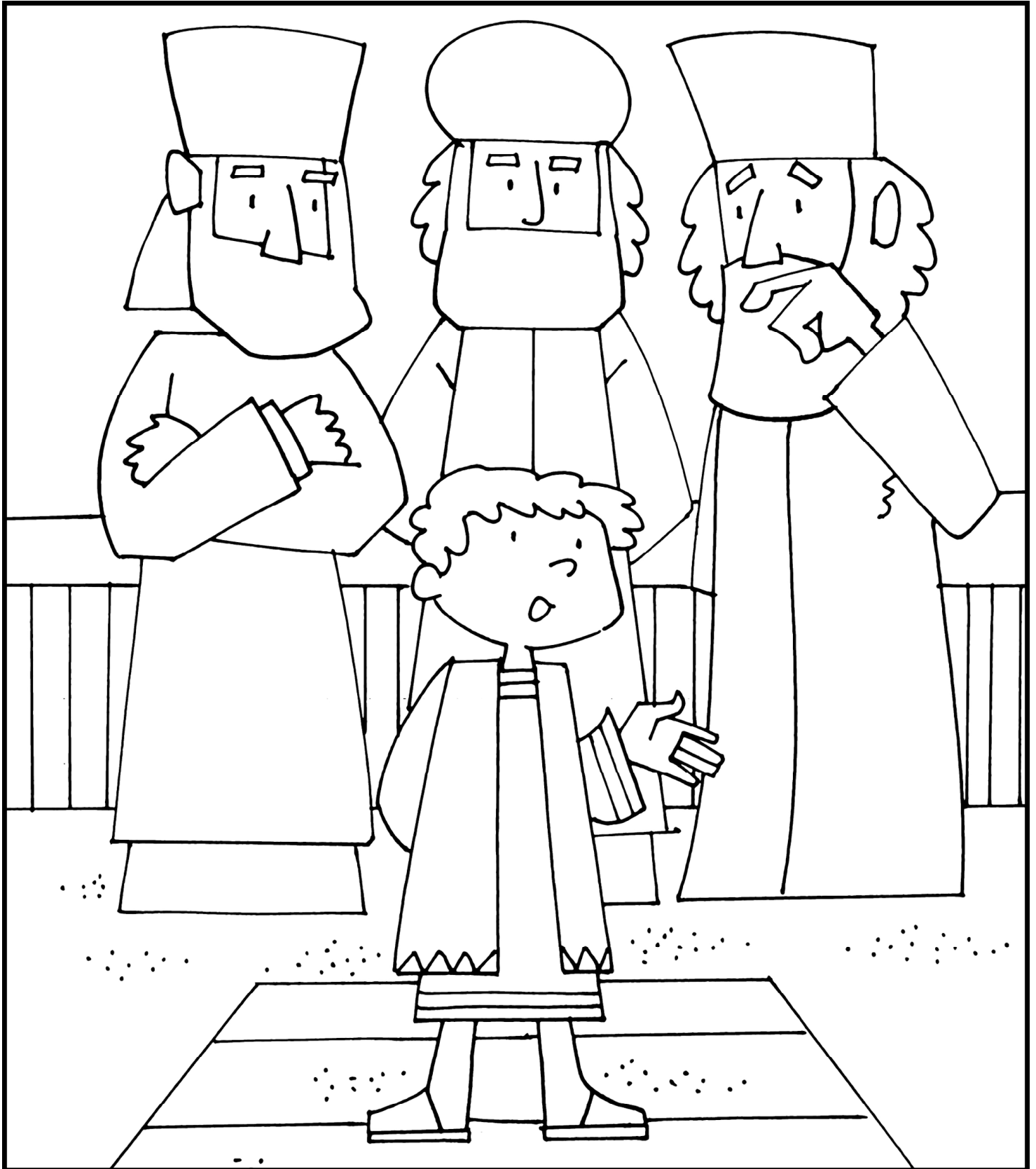
Datum	Bijbelgedeelte	Onderwerp	Pagina
5 januari	Lucas 2:41-52	Jezus in de tempel	3
12 januari	Nehemia 1:1-2:10	Nehemia naar Jeruzalem	13
19 januari	Nehemia 2:11-3:32	Nehemia bouwt de stadsmuur	24
26 januari	Nehemia 4:1-23	Verzet tegen de herbouw	34
2 februari	Nehemia 5:1-19	Kwijtschelding van schulden	42
9 februari	Nehemia 6:1-7:3	Feller verzet tegen de herbouw	50
16 februari	Nehemia 8-9	Verbond en voorlezing uit de wet	59
23 februari	Nehemia 12:44-13:31	Misstanden in Jeruzalem	67
2 maart L1	Lucas 4:1-13	Verzoeking in de woestijn	76
9 maart L2	Lucas 4:14-30	Jezus in de synagoge van Nazaret	84
12 maart biddag	Lucas 11:1-13	Bidden	93
16 maart L3	Lucas 12:22-34	Wees niet bezorgd, God is liefde	101
23 maart L4	Lucas 13:1-9	De onvruchtbare vijgeboom	109
30 maart L5	Lucas 22:7-23	Paasmaaltijd en Avondmaa	117
6 april L6	Lucas 23:26-32	Simon van Cyrene en kruisiging	124
13 april L7	Lucas 23: 46-56	Sterven en begrafenis van Jezus	132
20 april Pasen	Lucas 24:1-12	Opstanding van Jezus	139

Voor de bijbelgedeelten die in de komende kwartalen worden verteld, kun je kijken onder het kopje 'roosters' op de website.

5 januari 2025

Jezus in de tempel

Lucas 2: 41-52



Thema: Het geloof centraal

Doel

De kinderen leren dat geloven in God alle andere dingen in je leven beïnvloedt.

Toelichting

Jozef en Maria voeden Jezus op zoals alle ouders. Ze zorgen dat hij voedsel en kleding heeft. Ze proberen Hem te helpen bij vervelende dingen als ziekte en pijn. Misschien leerde Jezus van Jozef hoe Hij hout moet bewerken en er mooie dingen van kan maken. De Bijbel besteedt daaraan geen aandacht. Die vertelt wel dat ze Jezus opvoeden in het geloof in de God van Israël. Ze maken Hem bekend met de Schriften die vertellen over een altijd trouwe God die zijn volk in nood niet laat vallen. Hij leert ook dat Israël vaak ontrouw is en niet gehoorzaamt aan de HEER. Dat helpt Jezus om als twaalfjarige jongen in de tempel te kiezen voor zijn Vader in de hemel. In zijn huis wil Hij zijn, van Hem wil Jezus alles weten. Hij wil precies doen wat zijn Vader van Hem vraagt, heel zijn aardse leven lang.

Van alles leren is ook voor onze kinderen belangrijk, maar het belangrijkste is het leren kennen van God om in alles wat zij zeggen en doen te weten wat Hij geeft en vraagt.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kiezen voor God

Richtlijnen: Vertel de kinderen dat Jezus als Joodse jongen allerlei dingen leert die zij op school doen: lezen, rekenen, schrijven en de geschiedenis van Israël. Jozef en Maria leren Hem ook veel over het geloof. Als Jezus twaalf jaar is, mag Hij voor het eerst mee om bij de tempel in Jeruzalem het Paasfeest te vieren. Als iedereen weer naar huis gaat is Jezus zoek. Hij heeft ervoor gekozen om bij de leraren te blijven om nog veel meer te weten over zijn Vader in de hemel. 'Dat is toch het belangrijkste', zegt tegen zijn ongeruste (en een beetje boze) ouders.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Alles willen weten over God

Richtlijnen: Jezus is in het verhaal van vandaag zo oud als iemand uit groep 8 van de basisschool. Hij heeft al veel geleerd, net als iedere jongen en ieder meisje. Hij kan rekenen en schrijven. Hij weet van alles over zijn land en de geschiedenis van zijn volk. Israël is Gods volk, dat moet leven zoals Hij dat wil. Dat leer je uit de Schriften, het Oude Testament. Jozef en Maria ontdekken wel dat Jezus veel weet van het geloof in God. En de Schriftgeleerden in de tempel vinden Hem daarin ook erg knap.

Na het Feest is Jezus zoek. Waar zou Hij zijn? Jozef en Maria zoeken Hem overal. Ze vinden Hem in de tempel bij de godsdienstleraren. In het huis van mijn Vader in de hemel zijn om echt alles te weten over Hem, dat wil ik. Dat is het belangrijkste in mijn leven. Zo leert Jezus zijn ouders en ons een les: Kies in je leven altijd voor God, leef elke dag met Hem.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God is belangrijker dan...

Richtlijnen: Vraag aan de jongeren welk vak op school zij het belangrijkste vinden? Waaraan heb je het meeste voor je leven? Hebben ze ook een passie, iets dat ze geweldig interessant vinden, een hobby? Misschien de natuur of een sport? Of bewonderen ze een bekende persoon? Dan besteed je daar tijd aan? Je wil steeds meer ervan weten en zoekt alle informatie op internet die er is. Of je oefent om steeds beter te worden in die sport. Misschien droom je ervan om van je hobby je werk te maken of in jouw sport een groot kampioen te worden.

Jezus leert, net als jongeren in deze tijd, de dingen die je in het dagelijks leven nodig heeft. Zijn passie is het geloof in God. Van zijn Vader in de hemel wil Hij alles weten. Hoe belangrijk Jezus dat vindt ontdekken zijn ongeruste ouders in Jeruzalem, als Jezus niet meegaat terug van het Paasfeest, maar in de tempel blijft. Hij vindt dat heel gewoon; 'Er is toch niets en niemand belangrijker dan God? Natuurlijk was ik hier.'

Zijn de jongeren dat met Hem eens? Is geloven nog belangrijker dan taal, rekenen, aardrijkskunde en geschiedenis? Als ze ja zeggen, hoe laat je dat zien?

Extra Bijbelgedeelte: Deuteronomium 6:4-9

(De kern van Gods geboden is dat Hij de enige God is. En dat je met alles wat je kunt en hebt Hem moet liefhebben. Dat moet je je leven lang, als kind en als volwassene blijven leren en oefenen.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Nadat Jozef en Maria met Jezus in de tempel geweest zijn, gaan ze terug naar Nazaret. Lucas merkt op dat al in Jezus' kindertijd te zien was dat Hij vervuld was van wijsheid en dat Gods genade op Hem rustte (vs. 40). Aan het eind van dit Bijbelgedeelte (vs. 52) vertelt Lucas opnieuw over de wijsheid van Jezus en van Gods genade (gunst). Daaruit blijkt dat vs. 40 bij ons Bijbelgedeelte hoort. Opmerkelijk is dat Lucas niet over de Heilige Geest spreekt zoals eerder bij Elisabet (1:41), Maria (1:35, 2:21; 1:46-55), Zacharias (1:67-79), het kind Johannes (1:80) en Simeon (2:25-27 en 29-32). Lucas spreekt over vervuld zijn met wijsheid (vs. 40) zoals hij spreekt over vervuld zijn met de Heilige Geest. Denk daarbij aan de profetie uit Jesaja 11:2 over de Messias zegt: de Geest van wijsheid zal op hem rusten.

Vers voor vers

- Vs.41v Volgens een Joodse wet was een jongen als 13-jarige zelfstandig (later noemde men dat 'zoon der wet'). Jezus was 12 jaar toen hij voor het eerst meeging naar Jeruzalem. Men reisde kennelijk in groepsverband. Misschien reisden de mannen en vrouwen in twee aparte groepen, zodat Jozef en Maria niet direct doorhadden dat ze hun Zoon misten. Ze zoeken tevergeefs onder hun familie en bekenden.
- Vs. 46v Terug in Jeruzalem vinden ze Hem in de tempel. Bedoeld is in een van de bijgebouwen van de tempel. 'Na drie dagen' is misschien een zinspeling op de 'beslissende dag' (zoals de opstanding op de derde dag), maar het kan ook gewoon een zakelijke mededeling zijn. De drie dagen omvatten waarschijnlijk de reisdag terug naar Jeruzalem en de twee dagen van zoeken in Jeruzalem. De kern van deze Bijbelgedeelte is Jezus die zit te midden van leraren. Hij luistert en stelt vragen, in die volgorde zoals het een goede leerling betaamt. Allen die Hem hoorden stonden versteld van verbazing. Het woord 'inzicht' wijst op begrip en op vermogen om dingen goed te kunnen beoordelen. Dat betekent dat Jezus ook zelf uitleg van de Thora geeft. Hoe bijzonder: een jongen van twaalf die onderwijs geeft aan volwassen mannen die bekend staan als leraars en wetsgeleerden!
- Vs. 48 De diepbezorgde Maria vraagt een beetje verwijtend: 'Kind waarom heb Je ons dit aangedaan. Snap Je dan niet hoe bezorgd we zijn om Jou!' Maria geeft krachtig uiting aan haar gevoelens: we hebben met angst in ons hart naar Je gezocht.
- Vs. 49 In scherp contrast met het 'Je vader en ik zoeken Je' staan Jezus' woorden over zijn Vader. 'Wisten jullie niet dat Ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' Dit veronderstelt dat Maria en Jozef hadden kunnen weten dat Jezus graag in de tempel wilde zijn om dicht bij zijn Vader te zijn. Het betekent ook dat Hij de tempel als het huis van zijn Vader beschouwt. Hieruit blijkt dat Jezus God als zijn Vader ziet en zichzelf als de belangrijkste zoon van God (in het OT wordt het volk Israël zoon van God genoemd). Daarmee geeft Jezus aan dat Hij als Gods Zoon gehoorzaam wil zijn aan zijn hemelse Vader. Let op het woordje 'moest' (vs. 49), waarmee Jezus aangeeft dat wat Hij nu doet Gods bedoeling is.
- Vs. 50 Zijn aardse ouders begrepen niet wat Hij bedoelde en ook niet wat het betekende dat God zijn Vader is. Dat was op dat moment nog niet mogelijk. Ook later in zijn leven worden Jezus' woorden vaak niet begrepen, zoals bij de tweede lijdensaankondiging (9:44). Die wordt pas begrepen na de opstanding (24:26-27 en 24:45-47). Toen maakte Jezus zelf aan de hand van de Schriften duidelijk dat Hij de lijdende Knecht is en tegelijk de overwinnende Messias.
- Vs. 51 Lucas benadrukt dat Jezus zijn ouders gehoorzaamt, hoewel de hoogste prioriteit ligt bij het gehoorzamen van zijn Vader. Maria bewaarde deze woorden en gebeurtenissen in haar hart.
- Vs. 52 Van het kind Johannes werd gezegd (1:80) dat hij gesterkt werd door de Geest. Over Jezus schrijft Lucas dat hij groeide in wijsheid en genade. Dat betekent dat ons nog grote dingen te wachten staan.

Vragen

- Kinderen kunnen soms diepzinnige en lastige vragen stellen, die in de ogen van volwassenen vreemd lijken. Zou je dit verhaal over de jongenstijd van Jezus mogen gebruiken om kinderen aan te moedigen vragen te stellen?
- Bij het werk van de Heilige Geest denken wij vooral aan de vrucht van de Geest (Gal. 5:22-23) en ook aan de gaven van de Geest. Hier vertelt Lucas dat het werk van de Geest bij Jezus te maken heeft met wijsheid. Hoe kunnen we kinderen (en onszelf) leren die wijsheid te ontdekken?

Auteur: RB

Liederen

Psalm 84

Lied 84a

Lied 871

De twaalfjarige Jezus

Uw Woord

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Lees maar in de Bijbel

Gelukkig zal je zijn

(=Gezang 281 LvdK)

Alles wordt nieuw deel 4: 15 Hanna Lam en Wim ter Burg

Hemelhoog 37

Hemelhoog 494

Hemelhoog 489

Hemelhoog 1

Auteur: PZ



Kiezen voor God

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt. Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt. Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende aanwijzingen. De kinderen vinden het prachtig! Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden:

Een stuk behangpapier, verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles, penselen. óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes.

Van tevoren een gedeelte van de tekening maken (zie voorbeeld 1). Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief gedrukte gedeelten tussen haakjes. Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt. Zorg dat alles van tevoren klaarligt, dat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de zijkant te staan.

De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een **schetsbord** verhaal.

Let erop dat je **éérst het stukje erbij tekent** en **dán pas vertelt wat het is**.

Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het wordt.

Je krijgt dan leuke interactie.

Het woord 'kiezen voor God' is gemaakt van zgn. 'ladderletters'.

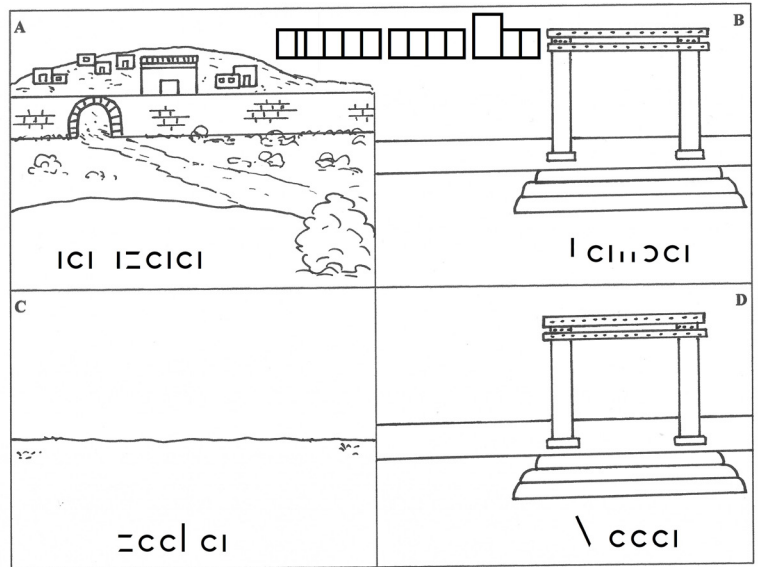
Van tevoren schilder/teken je een gele balk met daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderletters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.

Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevoren aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

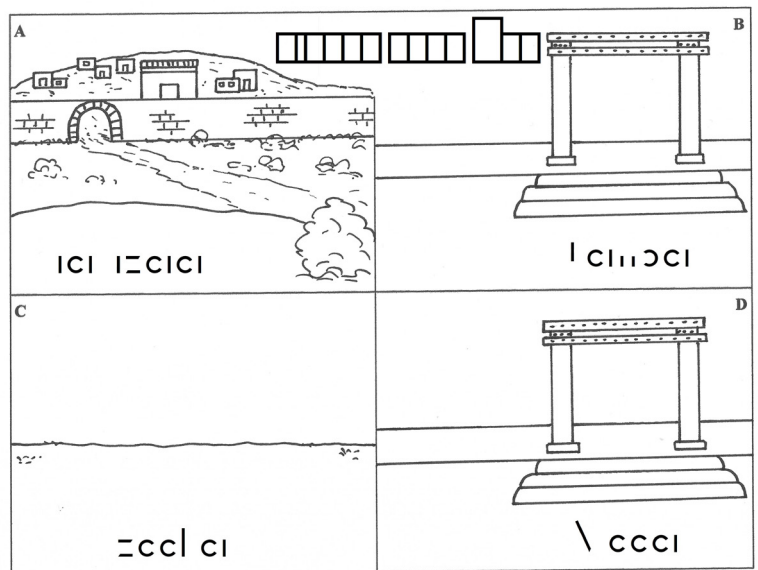
Gebruik 4 verschillende kleuren voor de personen uit dit verhaal.

Eén voor: de mensen, Jezus, Jozef en Maria, Schriftgeleerden

voorbeeld 1



voorbeeld 2



Inleiding

Het is Kerstfeest geweest. Het feest waarbij we vieren dat Jezus geboren is. Als een klein baby'tje in een stal in Betlehem.

Maar Jezus is geen baby'tje gebleven. Hij is groter geworden. Hij leert kruipen en lopen. Maria en Jozef leren Hem praten en ook zingen, mooie liederen en psalmen. Jezus leert lezen en schrijven, en de geschiedenis van het volk Israël.

Jozef en Maria vertellen Hem de verhalen van Adam en Eva. Van Abraham, Isaak en Jakob. Van koning David, van Elia en Elisa en nog veel meer. Ze leren Hem veel over het geloof in de Here God.

Jezus woont niet meer in Betlehem, maar in het stadje Nazaret. Hij is nu al 12 jaar, net zo groot als de jongens van groep 8.

Luister maar wat Hij gaat doen.

Bijbelverhaal

A

'Kijk, kijk! Daar is het! We zijn er!'

(teken de jongens terwijl je verder vertelt) De jongens komen aangerend en blijven buitenadem op de heuvel staan. *Dáár, dáár, is (maak het woord 'Jeruzalem' af)* Jeruzalem.

Eindelijk zijn ze er. Dagen hebben ze, samen met hun vader en moeder, gelopen, helemaal van Nazaret naar hier, naar Jeruzalem. De jongens liepen vooraan de stoet, samen met al die mensen die ook op reis zijn naar Jeruzalem. Onderweg was het gezellig. Ze praatten samen en zongen psalmen en lofliederen voor God. De kinderen deden spelletjes. Soms liepen ze een eind vooruit en soms achteraan. De vaders en moeders vonden dat best. Het was een heel gezellige reis.

(teken Jezus) Jezus is er ook bij. Hij is 12 jaar en mag nu voor de eerste keer mee.

In Jeruzalem gaan ze het Pascha vieren.

Het grote feest waarbij ze er aan denken hoe vroeger het volk Israël samen met Mozes bevrijd werd uit de slavernij in Egypte en door het pad van de Rode Zee veilig aan de andere kant kwam. Het feest waar het paaslam geslacht wordt.

Met grote ogen kijkt Jezus naar de stad.

Daar, boven op de berg, is het mooiste gebouw: de tempel, het huis van God. Het gouden dak *(teken de gouden stralen)* schittert in de zon.

Jezus kijkt en wordt er stil van. Hij denkt aan een van de psalmen die ze onderweg gezongen hebben:

'Ik houd van uw huis, machtige Heer! Ik verlang naar uw tempel, levende God. Met heel mijn hart wil ik bij U zijn.' En Jezus voelt het, diep vanbinnen in zijn hart. Hier wil Hij zijn.

(teken Jozef) Jozef en *(teken Maria)* Maria komen bij Hem staan.

'Mooi hè, jongen', zegt Maria zacht. Jezus knikt.

'We hebben het gezongen onderweg', zegt Jozef, 'Gelukkig zijn mensen die wonen in uw huis, want zij kunnen U altijd danken.'

B

Het Pascha feest duurt wel zeven dagen.

(de mensen tekenen terwijl je verder vertelt) En het lijkt wel of alle mensen uit Israël gekomen zijn om het te vieren. Het is zó druk! Druk in de kleine straatjes, druk op de markt, druk op de pleinen en druk bij de *(maak het woord 'tempel' af)* tempel.

Want iedereen gaat naar de tempel. De mensen gaan bidden tot God en een offer brengen.

(teken Jozef) Jozef, *(teken Maria)* Maria en *(teken Jezus)* Jezus, gaan ook naar de tempel.

Jezus kijkt zijn ogen uit. Wat is hier veel te zien. Wat is

het een prachtig gebouw.

Hij kijkt omhoog en ziet een *(teken de zwaluw)* zwaluw vliegen die tussen de pilaren een nest heeft gemaakt. Voor Hem op de grond, huft een *(teken de mus)* mus. Jezus glimlacht en denkt weer aan de psalm die ze gezongen hebben: 'Machtige HEER, mijn koning, mijn God, zelfs mussen wonen in uw tempel. Zwaluwen maken een nest bij uw altaar, ze zorgen er voor hun jongen.'

Ze hebben een *(teken het schaap)* offerdier gekocht en brengen het naar de priester die het voor hen zal offeren. Jezus staat erbij. Nu Hij twaalf jaar is hoort Hij al een beetje bij de grote mensen.

Jezus vindt het zó fijn om in de tempel te zijn. 'Ik ben liever één dag in uw tempel dan duizend dagen ergens anders.'

C

Maar ook dit mooie feest gaat voorbij.

(teken de mensen als je verder vertelt) Na zeven dagen gaan de mensen weer terug naar huis. Ook de grote groep mensen die uit Nazaret kwam gaat weer terug. De grote jongens en meisjes lopen weer samen. Dan weer vooraan, dan weer achteraan. Maria en Jozef praten druk met anderen over het prachtige feest. Jezus zien ze zo snel niet, maar die zal wel bij zijn vrienden zijn. Jezus is altijd gehoorzaam. Hij doet nooit domme dingen. Zo lopen ze heel de dag verder. Maar als het avond wordt en het begint *(teken de donkere lucht)* donker te worden, zien ze Jezus nog niet.

Nu worden Jozef en Maria toch wel ongerust. De *(teken de maan)* maan komt al in de lucht, er glinsteren al wat *(teken de sterren)* sterren, en nog is Jezus er niet. Ze gaan Hem *(maak het woord 'zoeken' af)* zoeken. *(teken Jozef)* Jozef gaat naar de andere familie. 'Hebben jullie Jezus gezien?'

Nee, niemand heeft Hem gezien.

(teken Maria) Maria gaat naar de andere kinderen. 'Was Jezus bij jullie vandaag?'

Nee, niemand heeft Hem gezien.

'Dan is Hij nog in Jeruzalem', zegt ze tegen Jozef. 'We moeten terug!'

Wat zijn Jozef en Maria bang. Waar is Jezus? Waar is hun zoon?

O, als er maar niets ergs gebeurd is, waar zou Hij toch zijn?

Ze zoeken in de kleine straatjes van Jeruzalem, ze zoeken op de markt, ze zoeken op de pleinen.

Ze zoeken de hele stad door. Overal kijken ze en vragen ze. Maar niemand heeft Jezus gezien.

Jozef en Maria zoeken wel *(teken de turfstreepjes)* 1, 2, 3 dagen!

D

'De tempel!', zegt Maria, 'We hebben nog niet bij de tempel gezocht!'

Zo snel als ze kunnen lopen *(teken Jozef)* Jozef en *(teken Maria)* Maria naar de tempel.

Ze lopen over het grote tempelplein en kijken ook hier overal rond.

Dan zien ze een *(teken de Schriftgeleerden terwijl je verder vertelt)* groep mannen bij elkaar staan.

Schriftgeleerden, mannen die veel van de Bijbel weten.
Een soort dominees.
En daar..., daar..., tussen als die geleerde mannen staat... (*teken Jezus*) Jezus!
Hij staat rustig met die mannen te praten. Hij stelt vragen, geeft antwoorden op hun vragen.
En de geleerde mannen luisteren verbaasd naar deze jongen die al zoveel van de Bijbel weet.
O, wat is Maria blij als ze Hem ziet. Met grote stappen loopt ze naar Hem toe. Ze is blij, maar ook boos tegelijk. 'Jongen!', roept ze uit. 'Hoe kon je dit nu doen! Je vader en ik waren zo ongerust! We hebben je overal gezocht!' Jezus kijkt Maria verbaasd aan. 'Waarom heeft u naar Mij gezocht?', vraagt Hij. 'U weet toch wel dat Ik hiér moet zijn, in het huis van (*maak het woord 'mijn Vader' af*) mijn Vader. Wist u niet dat Ik bezig moest zijn met de dingen van mijn Vader?'
Jezus wil (*maak het ladder woord 'kiezen voor God' af*) kiezen voor God. Hij wil steeds meer leren over zijn Vader, God. Dat vindt Hij het belangrijkste.
Jozef en Maria begrijpen niet wat Jezus bedoelt. Maar Maria vergeet het niet en denkt er veel over na. Jezus gaat met Jozef en Maria mee terug naar Nazaret. Hoe ouder Jezus wordt, hoe meer wijsheid Hij krijgt. De mensen en God houden van Hem.

Afsluiting

Dank met de kinderen dat we mogen leren van de Here God en de Here Jezus.
Dat we in Hem mogen geloven. Dat is het belangrijkste in ons leven.
Dank dat de Here God altijd bij ons is en voor ons wilt zorgen.

Auteur: EZD



Alles willen weten over God

Bijbelverhaal

'Weet jij waar Hij is? Ik kan Hem echt nergens vinden.'
'Nee, bij mij is Hij ook niet. Misschien is Hij bij zijn vrienden of neven. Kijk daar eens'.
Maar nee, daar is Hij ook niet. Niemand heeft Hem gezien. Niemand weet waar Hij is.
'We gaan terug, het moet, dit kan niet.'

Het Pesachfeest is net voorbij. Elk jaar komen er veel joden naar Jeruzalem om daar het feest te vieren. Mannen, vrouwen en kinderen. En na het feest gaat iedereen weer naar huis. Optochten van mensen in allerlei richtingen, iedereen naar zijn eigen huis.

Jozef en Maria zijn dit jaar ook naar het feest geweest. Jezus mocht ook mee. Maar nu is Hij zoek. Niemand heeft hem op weg naar huis gezien. Jozef en Maria keren om. Ze reizen weer in de richting van Jeruzalem. Overal kijkend, overal vragend, maar niemand heeft Jezus gezien.

Jezus is twaalf jaar. Zonder dat zijn ouders het wisten is Hij in Jeruzalem gebleven. Drie dagen laten vinden Jozef en Maria Hem pas. Paniek, verdriet, misschien wel boosheid, wanhoop. Waar is hun Zoon?

Ze vinden Hem in de tempel. Niet midden in de tempel, maar in een van de bijgebouwen. Jezus zit daar heel rustig. Hij luistert. Hij luistert naar leraren, mannen die veel van God weten. Hij luistert en stelt vragen. De mannen geven Hem antwoord. Ze zijn verbaasd, wat een wijs kind! De vragen die Hij stelt, de opmerkingen die Hij maakt. Heel bijzonder. Dit maken ze niet vaak mee. Wat een inzicht; wat een antwoorden geeft deze jongen.

Twaalf jaar lang hebben Jozef en Maria voor Hem gezorgd. Net als met een gewoon kind hebben ze van alles met elkaar meegemaakt. Het was ook net een gewoon kind. Eten, drinken, verschonen, vallen en opstaan. Dingen leren, oefenen, lachen, spelen met zijn broertjes. Jezus leek een gewoon kind. En toch! Jozef en Maria wisten heel goed dat hun Jezus anders was. Ze vergaten nooit dat hun kind anders was. Vanaf het begin wisten ze het. Hoe anders? Wat anders? Dat weten ze niet, maar hun kind is de Messias, dat weten ze wel. Jezus is groot en sterk geworden. Hij is wijs, Gods genade is bij Hem.

Maria ziet haar zoon zitten. Hij zit daar rustig. Hij luistert, stelt vragen. Maar zij, ze is wanhopig geweest. Waar is haar kind? Ze zegt: 'Kind wat heb je ons aangedaan? Je vader en ik hebben met angst in ons hart naar Je gezocht'.
Jezus antwoordt: 'Waarom hebt u naar Me gezocht? Wist u niet dat Ik in het huis van mijn Vader moest zijn?'
Jozef en Maria begrijpen het niet. Ze zijn blij dat ze hun Zoon gevonden hebben. Hij leeft nog. Er is niets ergs gebeurd. Ze hebben Hem terug. Dat Maria bijna mopperend tegen Hem praat, snappen we. Maar dat antwoord van Jezus: wat bedoelt Hij?
Jezus had van Jozef en Maria ook geleerd over God.

Alles van het Joodse geloof had Hij van hen geleerd. Hij wist er veel van. Hij wist dat God zijn Vader was. Hij was graag met de dingen van het geloof bezig. Waar kan je dat nou beter dan doen dan in Jeruzalem? Daar zijn de mannen die veel van God weten. De mannen die elke dag voor het geloof leven. Daar is het huis van God. Als je ergens veel van God kunt leren, dan is het in Jeruzalem.

Ja, zo klinkt het logisch. Maar Jozef en Maria begrepen het niet. Wij weten wat er daarna nog allemaal gebeurd is. Wij snappen het een beetje.

Jezus reist met Jozef en Maria mee terug naar Nazaret. Hij gehoorzaamt zijn ouders. Maar Maria vergeet niet wat er gebeurd is. Ze onthoudt veel dingen over Jezus. Dat Gabriël was gekomen om te zeggen dat ze in verwachting was. De dingen die gebeurden in Betlehem. Het bezoek van de herders en de wijze mannen uit het Oosten. Ze bewaarde alles in haar hart, staat er in de Bijbel.

Jezus groeit verder op. Hij wordt nog wijzer. Hij komt in de gunst bij God en de mensen. Mensen vinden Hem aardig, willen graag bij Hem zijn. Van baby wordt hij een man. God bereidt Hem voor op zijn werk op aarde. Op zijn reddende werk voor mensen. Voor ons.
Twaalf jaar, nu zou Jezus in groep 8 zitten. Rekenen, schrijven, sporten. In groep 8 kun je al veel. Belangrijke dingen heb je al geleerd. Praten, luisteren, vragen stellen, wie is te vertrouwen. Vrienden maken, samen werken, welke dingen zijn gevaarlijk en welke dingen niet. Maar ook: wat is belangrijk in het leven? Vrienden, familie en geloof.

Afsluiting

Jezus was met geloven bezig. Het hoorde bij zijn leven. Hij was wijs. Hoe belangrijk is geloven voor ons? Zijn wij wijs in het geloof? Willen wij alles van God weten? (Hierover kan worden gesproken met de kinderen. Hoe leren we meer over God en geloof? Waar leren we meer over God en geloof? Hebben we altijd zin/ willen we wel altijd meer weten? Jezus werd klaar gemaakt voor zijn taak op aarde. Ook wij hebben een taak. Wat hebben God en geloof te maken met onze taak?)

Auteur: CdG



God is belangrijker dan...

Inleiding

We beginnen vandaag met een paar vragen. Luister goed!
Is er iets wat jij op dit moment heel belangrijk vindt in je leven?
Iets waar je helemaal voor zou willen gaan?
Misschien is er wel een bepaald vak op school wat je heel interessant vindt.
Waarvan jij denkt: daar kan of wil ik iets mee in mijn verdere leven.
Of misschien heb je wel een hobby of een sport waar je helemaal voor wilt gaan.
Misschien is er wel een bekend persoon die je heel erg bewondert.
Iemand waar je op zou willen lijken.

Wanneer je iets belangrijk of leuk vindt, dan besteed je daar ook heel veel tijd aan.
Je wilt er zoveel mogelijk over te weten komen.
Je wilt steeds beter worden in wat je doet en dus oefen je veel.
Je droomt er van om van je hobby je werk te maken.
Of om kampioen te worden in de sport die jij beoefent.

Vandaag gaat het verhaal over Jezus. Toen Hij ongeveer jullie leeftijd had, was er ook iets waar Hij helemaal voor wilde gaan. En daarom besteedde Hij er ook veel tijd aan.

In Nazaret

Jezus woont met zijn ouders; Jozef en Maria, in Nazaret. Daar zorgen ze voor Hem.
Jozef is timmerman.
Misschien leert Jezus van hem wel hoe Hij hout moet bewerken.
Dat staat niet in de Bijbel.
Er staat wel in de Bijbel dat Jozef en Maria Jezus vertellen over de God van Israël.
Ze leren Hem alles wat Mozes en de profeten vroeger hebben opgeschreven over deze God.
Ze vertellen Jezus dat God altijd trouw is.
Ook als de mensen niet naar Hem willen luisteren en afgoden gaan dienen.
Jezus ontdekt dat Hij alles over deze God wil weten.
Het wordt steeds belangrijker voor Hem om alles van deze God te leren.

Naar Jeruzalem

Als Jezus twaalf jaar is, gaan Jozef en Maria zoals elk jaar naar Jeruzalem om het Pascha te vieren.
Jezus gaat ook mee.
Het is ontzettend druk in de stad. Er zijn heel veel mensen gekomen om dit feest te vieren.
Na het feest keren Jozef en Maria weer terug naar Nazaret.
Jezus loopt niet bij hen.
Ze denken dat Hij met andere mensen meeloopt, die ook

terug naar huis gaan.
Maar na een dag reizen hebben ze Jezus nog steeds niet gezien.
Ook niet bij familie en andere bekenden.
Daarom gaan ze terug naar Jeruzalem om Jezus te zoeken.

Jezus in de tempel

Jozef en Maria zoeken drie dagen lang naar Jezus.
Wat een lange tijd, hè?
Je kunt je vast wel voorstellen dat ze vreselijk ongerust zijn.
Na drie dagen vinden ze Jezus dan eindelijk in de tempel. Hij zit midden tussen de leraren.
Daar luistert Hij aandachtig naar alles wat ze zeggen over God de Vader.
En daarna stelt Hij hun zoveel mogelijk vragen.
Want Hij wil alles over God te weten komen.
De mensen die ook in de tempel zijn, zijn verbaasd hoe verstandig Jezus is.
'Wat geeft Hij wijze antwoorden', zeggen ze tegen elkaar.
'En wat begrijpt Hij alles goed.'
Bijzonder, hè? Jezus is bijna net zo oud als jullie.
Toch is Hij wijzer dan de leraren in de tempel.

Maria is zo ongerust geweest, dat begrijpen jullie wel.
Ze klinkt dan ook best een beetje boos als ze zegt: 'Kind, hoe kun je dit doen?'
Je vader en ik zijn zó ongerust geweest. We hebben je overal gezocht.'

Maar Jezus blijft gewoon rustig. Hij zegt:
'Waarom hebben jullie naar Mij gezocht?'
Wisten jullie dan niet dat ik bezig moet zijn met de dingen van mij Vader?'

Vader, staat hier geschreven met een hoofdletter.
Dat betekent dat Jezus hiermee de God van Israël bedoelt.
Hij weet dat de God over wie Hij alles wil weten, zijn Vader is.
Hij begrijpt dat de tempel in Jeruzalem het huis van zijn Vader is.
Van die Vader wil Hij alles weten. Jezus vindt dat heel gewoon.
Eigenlijk zegt Hij: 'Natuurlijk was Ik hier. Er is toch niets en niemand belangrijker dan God?'

Jozef en Maria begrijpen nog niet zo goed wat Jezus bedoelt.
Maar in de Bijbel staat dat Maria alles wat Jezus zei, bewaarde in haar hart.
Ze wilde het niet vergeten en ze geloofde dat ze het op een dag wel zou begrijpen.

Jezus gaat weer met zijn ouders mee terug naar Nazaret en Hij gehoorzaamt hun.

En weet je wat zo mooi is?

Na dit verhaal staat er dat Jezus steeds wijzer werd.
Hij leerde steeds meer over zijn Vader in de hemel en
alles te doen wat zijn Vader tegen Hem zei.

Afsluiting

Hoe is dat bij jou? Jezus vond het kennen van God de
Vader het allerbelangrijkste in zijn leven.
Ben je het met Jezus eens? Is geloven nog belangrijker
dan bijvoorbeeld rekenen of taal? Of voetbal?
En als dat zo is, hoe zou je dat dan kunnen laten zien?

Auteur: MJ

12 januari 2025

Nehemia naar Jeruzalem gestuurd

Nehemia 1:1- 2:10



Thema: Geraakt!

Doel

De kinderen ontdekken dat Nehemia geraakt wordt door het verdriet en de nood van de teruggekeerde Joden.

Toelichting

Nehemia is vertrouweling van de Perzische koning Artaxerxes. Hij heeft een belangrijke functie. Dan vertelt zijn broer Chanani dat het slecht gaat met de naar Juda teruggekeerde ballingen. Jeruzalem ligt nog steeds in puin en zij worden bespot. Nehemia vindt dat verschrikkelijk. Hij wil en moet iets doen. Nehemia weet dat Israël Gods volk is en vraagt Hem dus om hulp. Maar hij doet meer dan bidden. Nehemia vraagt de koning om hem naar Jeruzalem te zenden om de stad te herbouwen. Geen mooie baan meer in het paleis, maar een onzeker avontuur op de puinhopen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Op reis om te helpen

Richtlijnen: Vandaag horen we een verhaal over Nehemia. Hij is een belangrijke knecht van de koning in Perzië. Zijn broer komt op bezoek en vertelt een verdrietig verhaal. Het gaat niet goed met de Joden. Alles is kapot: de huizen, de stadsmuur en de akkers. Nehemia gaat met zijn verdriet naar de koning. Hij vraagt of hij op reis mag naar Jeruzalem. Ze hebben hem daar nodig. Hij wil graag helpen om het land weer mooi te maken en de muren van de stad Jeruzalem op te bouwen. De koning vindt het goed en Nehemia gaat. Hij weet dat het heel moeilijk zal worden, maar hij moet gaan helpen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ik moet gaan helpen

Richtlijnen: Vertel een verhaaltje over een kind dat, geraakt door een filmpje over een ongeluk of ramp vindt dat het iets moet doen: een beetje zakgeld geven, statiegeldflessen verzamelen om te helpen. Zo'n kind komt in actie, uit medelijden. Nehemia krijgt bezoek van zijn broer Chanani, die hem het trieste verhaal van de teruggekeerde ballingen in Juda vertelt. Jeruzalem ligt nog steeds in puin en ze worden bespot. Nehemia zit ervan in de put, dagenlang. Hij voelt dat er iets moet gebeuren en dat hijzelf daarvoor zijn best moet doen. Niet blijven werken in het Perzische paleis, maar op reis om te helpen.

Eerst vraagt Nehemia de God van Israël, in wie ook hij gelooft, om hulp. Israël is toch Gods volk? Laat God hem dan helpen om de Perzische koning zover te krijgen dat hij in Jeruzalem aan het werk kan. Dat lukt: Nehemia krijgt aanbevelingsbrieven voor de gouverneurs, toestemming om hout te kopen en beveiliging op zijn reis.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geraakt!

Richtlijnen: Laat de jongeren een spotje zien van een hulporganisatie. Waarom zouden juist deze beelden worden getoond? De bedoeling is dat wij geraakt worden door de ellende van een ander en daardoor iets willen geven. Hetzelfde kan gebeuren als je iets onrechtvaardigs in jouw omgeving ziet. Je vindt dat je iets moet doen en komt in actie. Hebben de jongeren wel eens geld gegeven of tijd opgeofferd om een ander te helpen?

Nehemia heeft een topbaan aan het Perzische hof. Dagelijks ontmoet hij de koning. Als hij het verhaal van zijn broer Chanani hoort over de puinhopen van Jeruzalem en de vernedering van zijn volk, is hij geraakt. Dat mag zo niet! Ook ziet Nehemia het als een boodschap van de HEER. Hem vraagt Nehemia om raad en hulp. 'Mag ik er iets aan gaan doen? Wilt U mij helpen om voor uw volk in nood op te komen? Nehemia geeft zijn mooie baan op. Hij reist af om zijn vaderland weer op te bouwen. Met toestemming van de koning in opdracht van God.

Zou God, als jij iets ellendigs ziet waardoor jij geraakt wordt, daardoor aan jou kunnen vragen om iets te doen? Voor die ander? Maar ook voor Hem?

Extra bijbelgedeelte: Matteüs 14:13-14 en 20:29-34

(Jezus voelt medelijden als Hij zieken en gehandicapten ziet. In oudere vertalingen staat: Hij werd met ontferming bewogen. Hun nood raakt Jezus en Hij doet er iets aan, in Gods naam.)

Auteur: DW

Inleidende opmerkingen bij het bijbelboek Nehemia

Om het bijbelboek Nehemia en het optreden van deze bijzondere ‘bouwmeester’ te begrijpen, moeten we een paar omtrekende bewegingen maken. De geschiedenis van Nehemia is niet te verstaan zonder die van Ezra. Ook zijn beide bijbelboeken nauw verweven. Hieronder daarom eerst iets over de achtergrond van zowel Ezra als Nehemia. Daarna aandacht voor het verhaal van Ezra dat in de huidige bijbelse samenhang aan Nehemia’s optreden voorafgaat, maar dit ook deels overlapt. In de derde paragraaf richten we ons specifiek op Nehemia, hoewel we ook dan Ezra dus weer tegenkomen. Ingewikkeld genoeg? Hoogleraar A.S. van der Woude noemde de relatie (en volgorde) tussen het optreden van Ezra en Nehemia ‘een van de moeilijkste problemen waarvoor de oudtestamentische wetenschap zich gesteld ziet’. Daar zullen we het mee moeten doen. Het doet niets af aan de constatering dat deze toch wel onderbelichte bijbelboeken veel rijke stof bevatten voor vertelling en verkondiging. Daaraan besteden we aandacht in een laatste paragraaf in deze ‘inleiding’.

De achtergrond van Ezra en Nehemia

Door de meeste bijbelwetenschappers wordt het boek Nehemia gezien in nauwe samenhang met de boeken Ezra en 1-2 Kronieken. Samen vormen deze boeken een opeenvolgend en deels overlappend geschiedverhaal. In sommige oude bronnen en handschriften (bijvoorbeeld de Griekse vertaling van het Oude Testament) vormen Ezra en Nehemia één geschrift. In de Hebreeuwse bijbel staan ze wel los van elkaar, maar vinden we ze voorafgaand aan 1-2 Kronieken, terwijl je vanuit historisch oogpunt een omgekeerde volgorde zou verwachten. Deze bijbelboeken behoren in het Jodendom tot de derde cirkel van de zog. ‘Geschriften’ die in de Tenach (ons Oude Testament) is te onderscheiden (naast de Thora en de Profeten).

Ook de verhouding tussen de boeken Ezra en Nehemia is niet eenvoudig te bepalen. Omdat beide boeken nauw samenhangen en de persoon Ezra ook in het boek Nehemia optreedt, moeten we het in de inleiding over beide boeken en personen hebben. Beide boeken en optredens moeten we allereerst lezen tegen de achtergrond van de omstandigheden waarin de teruggekeerde ballingen in Jeruzalem verkeerden. De Babylonische ballingschap (587-539) was voorbij. De Medische koning Cyrus had terugkeer van verbannen volken mogelijk gemaakt. Ook de Judeeërs mochten terugkeren naar hun land, het vroegere twee-stammenrijk rondom Jeruzalem (het tienstammenrijk was al veel eerder ten ondergegaan). Die terugkeer verliep nog niet zo soepel. Vele Judeeërs hadden zich in Babel een behoorlijk bestaan verworven. Daarentegen troffen hun terugkerende volksgenoten een verwoest land aan, bewoond door destijds achtergebleven ‘armen van het land’, inmiddels vermengd met bevolkingsgroepen van andere herkomst. Zij zaten bepaald niet op de terugkerende ballingen te wachten. Bovendien waren de grote dragende instituten van weleer – het Davidische koningshuis en de tempel – verdwenen.

Het boek Ezra

De hoofdstukken Ezra 1-6 laten zich lezen als een ‘samenvatting’ van de eerste decennia van de terugkeer. Na het in Ezra 1 genoemde edict van Cyrus (539 v. Chr.) kwam de terugkeer van de ballingen op gang en werd – met de nodige moeite en tegenstand – de herbouw van de tempel aangevat (inwijding in 515 v. Chr.) Ezra en Nehemia komen we in deze hoofdstukken nog niet tegen. Wel stadbestuurder Zerubbabel en de profeten Haggai en Zacharia.

Pas in Ezra 7 komt ‘een zekere Ezra uit Babylonië’ in beeld. Volgens de datering zitten we dan in het jaar 458 voor Chr. Als althans met de hier genoemde Perzische koning Artaxerxes de eerste vorst met die naam wordt bedoeld en niet – zoals door een aantal bijbelwetenschappers wordt verdedigd – een latere koning met dezelfde naam. In het laatste geval moet heel dit overzicht op de schop en zou Ezra pas in het jaar 397 (ver na Nehemia) naar Jeruzalem zijn gekomen. Dat geeft wel heel veel, volgens mij onnodige complicaties. Ook als we uitgaan van het jaar 458 is er tussen de hoofdstukken 6 en 7 echter een tijdssprong van ruim een halve eeuw gemaakt. We bevinden ons nu dus onder de tweede of zelfs derde generatie Judeeërs na het edict van Cyrus. Velen zijn teruggekeerd, anderen keren nog terug, weer anderen blijven waar ze waren. Tot die laatste groep behoorde dus ook Ezra, die nu echter een bijzondere missie aanvangt. Met toestemming van de Perzische koning brengt hij de kennelijk nog gebrekkige tempeldienst in Jeruzalem op orde. Ook richt Ezra zich op de handhaving van Gods wet, die blijkbaar zeer te wensen overliet. In Ezra 7:12 en 21 wordt Ezra aangeduid als ‘groot kenner van de wet van de God van de hemel’.

Het boek Nehemia

In Nehemia 1-8 horen we vervolgens over Nehemia. Zijn missie is de muren van Jeruzalem te herbouwen en daarmee de veiligheid en status van oude Davidstad te bevorderen. Ook hij wordt gemachtigd door de Perzische koning Artaxerxes, het is wel een paar jaar later. We bevinden ons in het jaar 445 (tot ca. 430) voor Chr. Net als de herbouwers van de tempel (Ezra 4 e.v.) krijgt Nehemia te maken met zware tegenstand. Nehemia is ook een kundig bestuurder van de stad, die zich bekommert om het lot van de armen (hoofdstuk 5).

In Nehemia 8-10 treedt Ezra dan weer voor het voetlicht. Hij leest de wet voor aan het volk. Het Loofhuttenfeest wordt gevierd, gevolgd door een dag van boete en gebed. Met een oorkonde wordt deze ‘verbondsvernieuwing’ bezegeld. Tot

slot vinden we in Nehemia 11-13 overzichten inzake de herbevolking van Jeruzalem, inclusief priesters en levieten. De herbouwde stadsmuur wordt ingewijd. Ook Nehemia treedt op tegen misstanden en beijvert zich voor het houden van Gods wet.

Grote gedeelten van het boek Nehemia zijn geschreven in de ik-vorm. Bijbelwetenschappers spreken over het 'Nehemia-memoir' dat de basis vormt van het bijbelboek.

'Oneffenheden' en boodschap

Deze kleine inhoudsopgave laat zien hoe het optreden van Ezra en Nehemia en hun functies elkaar deels overlappen. Ezra's focus lag op het herstel van de tempeldienst, die van Nehemia op het herstel van de stadsmuren. Beiden zetten zich echter nadrukkelijk in voor het herstel van het geestelijk leven, waarbij hun optredens en functies soms door elkaar lijken te lopen. Door bijbelwetenschappers is veel nagedacht over de ontstaansgeschiedenis van beide bijbelboeken. Behalve in het Hebreeuws, zijn er ook delen (vooral brieven) in het 'Rijks-Aramees' geschreven, de diplomatieke taal van het Perzische rijk. De hoofdstukken Nehemia 8-10 (met hoofdpersoon Ezra) worden door menigeen beschouwd als behorend tot een oorspronkelijk 'Ezra-document' (samen met het boek Ezra). Daarnaast onderscheidt men een in de eerste persoon geschreven 'gedenkschrift van Nehemia' dat grote delen van het huidige boek Nehemia omvat.

Dergelijke inzichten kunnen ons helpen om de tekst zoals we die nu kennen beter te begrijpen, inclusief 'hobbels' en verschuivingen. Vervolgens is het wel zaak ons op de ons overgeleverde tekst richten, als Woord van onze God dat we aan de ons toevertrouwde kinderen mogen doorgeven. De kern van de boodschap vat ik samen in één woord: 'kerkherstel'. Dat kan gaan om heel concrete, materiële opbouw of herbouw. De initiators Ezra en Nehemia ervoeren echter dat er nog een heel andere 'opbouw' en 'herbouw' nodig is. Die van groei in geloof en trouw in het praktische leven uit het geloof van alledag. Daar helpt geen mandaat van de Perzische koning bij. Terug naar de wet moet het (Thora – onderwijzing: dat is veel meer dan 'regels'), alsook terug naar de feesten (inclusief de sabbat) die het volk bepalen bij de grote bevrijdende daden van God.

Hoe een dergelijk 'kerkherstel' aan te vatten? Dat was niet alleen een uitdaging voor de 'gemeente' van de teruggekeerde Judeeërs in Jeruzalem, temidden van de 'multiculturele' samenleving die ze aantroffen. Het lijkt me zeer herkenbaar in vele situaties van ons kerk-zijn vandaag. Ook in de tijden van Ezra en Nehemia was er al het spanningsveld tussen 'rekkelijken' en 'preciezen', dat bijvoorbeeld tot uiting kwam in de omgang met gemengde huwelijken. Kies je dan voor een strakke lijn? Omdat de gemeenschap moet beschermd worden tegen verleidingen en wereldgelijkvormigheid? Wij kunnen de strenge regels van Ezra en Nehemia wellicht als star of 'wettisch' ervaren. We doen hen echter onrecht als we hun motivatie niet proeven: de gemeente (het teruggekeerde volk van Juda) bewaren bij Gods Woord, met een levenswandel die daaraan beantwoordt. Dan kunnen in bepaalde situaties stevige 'ommuringen' nodig zijn. Ook voor de gemeente van Christus vandaag.

Zijn er ook omstandigheden denkbaar waarin we – gedreven door dezelfde zorg om het heil - juist ruimte zouden geven? Vragen nieuwe omstandigheden soms om nieuwe keuzes? Dit gebeurt al binnen de Bijbel zelf. De omgang met ethische dilemma's in de boeken Ezra en Nehemia mogen wij ook lezen in het perspectief van het geheel van de Heilige Schrift. Dan komen we dus terecht bij Jezus en bij de brieven van het Nieuwe Testament. Ik denk aan de apostel Paulus, die in 1 Kor. 7:12 e.v. – niet minder gemotiveerd dan Ezra en Nehemia – een andere lijn kiest ten aanzien van 'gemengde huwelijken'. Uitdagingen genoeg! We wensen elkaar een boeiende en vooral vruchtbare en zegenrijke ontdekkingsreis toe!

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte:

De hoofdstukken 1 en 2 van het boek Nehemia zijn geschreven in de ik-vorm; als een persoonlijk verslag van Nehemia over zijn bijzondere missie in Jeruzalem. Hoofdstuk 1 bestaat uit een hartstochtelijk gebed, waarin Nehemia de nood van het volk bij God brengt. Hoofdstuk 2:1-10 beschrijft het eerste deel van de verhooring van dit gebed. Tijdens zijn dienst als schenker van de koning vindt Nehemia bij hem gehoor met zijn verzoek om met koninklijk mandaat voor een herstelplan naar Jeruzalem vertrekken.

In vers 1 wordt ons 'Nehemia, de zoon van Chachalja' voorgesteld. Deze aanduiding helpt ons niet veel verder, over beiden hebben we geen zekere informatie uit andere bronnen. Mooi is wel de betekenis van de naam Nehemia: 'de HEER heeft getroost'. Die naam kwam vaker voor, maar is hier zeker ook toepasselijk. Niet alleen vindt Nehemia zelf troost op zijn smeekgebed in hoofdstuk 1, maar ook mag hij met zijn missie troost brengen aan de Judeeërs in Jeruzalem.

Nehemia herinnert zich nog heel precies het moment van de ontmoeting met zijn broer Chanani, waarmee het allemaal begon. Het was in de maand kislew, de derde maand van de Joodse kalender (meestal onze maand december). Chanani kwam met een aantal mannen vanuit Juda en zocht Nehemia op in de burcht van Susa: de residentie van de Perzische koning Artaxerxes, waar Nehemia als beambte in dienst was. Op Nehemia's vraag naar de welstand van de Judeeërs en Jeruzalem geeft zijn broer een schokkende diagnose: het gaat heel slecht met ze. Drie onderling samenhangende redenen worden opgesomd: 1. Ze zijn het mikpunt van spot 2. de muur van Jeruzalem is afgebroken 3. de poorten zijn in vlammen opgegaan. Zie de Inleiding voor enige achtergrondinformatie over deze omstandigheden.

Nehemia's reactie op dit bericht is die van een rouwdragend persoon (vers 4): huilend op de grond zitten, dagenlang rouwbeklag en vasten. Vgl. Job 1:2- en 2:13 voor zo'n dagenlange rouwperiode. Mooi is dan wel weer hoe Nehemia met zijn rouw ook een adres heeft. Vanaf vers 5 richt hij zich tot God. Het is een uitvoerig gebed, met plechtige liturgische formuleringen wendingen. Tegelijk is het een hartstochtelijk gebed waarin Nehemia vrijmoedig al zijn nood bij God brengt. Of zoals Maarten Luther het in een noodsituatie ooit gezegd moet hebben: 'we gooien de hele zak bij God neer'. Let er op hoe Nehemia zich aan het begin en eind van dit gebed positioneert als 'uw dienaar', die niet alleen persoonlijk, maar voor en namens al 'uw dienaren' smeekt tot God. En daartoe gebruikt Nehemia dan ook taal van de gemeenschap: liturgische gebedstaal zoals we ook kennen uit bijv. Ezra 9 en Daniël 9.

Het gebed van Nehemia begint met een uitgebreide, eerbiedige aanspraak van God (vers 5a), gevolgd door een belijdenis aangaande zijn trouw aan wie Hem liefhebben (vers 5b). Dat laatste is een mooi element, waarmee Nehemia God niet enkel prijst en looft, maar ook herinnert aan wie Hij is. Vervolgens roept Nehemia God op om gehoor te geven aan zijn aanhoudende en indringende gebed (vers 6a). Dat 'feitelijke' gebed begint met een uitvoerige schuldbelijdenis (vers 6b en 7). Net als het hele gebed bidt Nehemia hier plaatsvervangend voor het hele volk en belijdt hij de zonden wie 'wij, Israëlieten' hebben begaan. Heel subtiel klinkt aan het einde van vers 7 en begin van vers 8 tweemaal de naam Mozes. Het was Mozes aan wie God de regels gaf die de Israëlieten hebben overtreden. Maar het was diezelfde Mozes aan wie God bij Israëls ontrouw weliswaar de verstrooiing onder de volken in het vooruitzicht stelde, maar ook sprak over de mogelijkheid van terugkeer van het volk naar God en een van Godswege 'terughalen en bijeenbrengen op de plaats die Ik heb uitgekozen om er mijn naam te laten wonen' (verzen 8 en 9). Vers 10 is een compact en krachtig pleidooi op Gods blijvende relatie tot zijn volk en zijn eerdere grote bevrijdingsdaden. In vers 11a herhaalt Nehemia de oproep tot horen van God van vers 5a, waarbij 'al uw dienaren' nu als medebidders worden genoemd. Vers 11b horen we de concrete onderneming waarop het gebed is gericht. Nehemia bidt om welslagen bij zijn verzoek aan de koning die hij in zijn hoedanigheid van 'schenker' gaat ontmoeten.

Opnieuw in de ik-vorm geschreven, sluit het gedeelte 2:1-10 nauw op dit gebed aan. De gebeurtenis wordt opnieuw heel precies gedateerd en gelokaliseerd. Nehemia bedient de koning van wijn en begaat daarbij ogenschijnlijk een 'doodzonde': in het gezelschap van de koning gedraagt hij zich somber'. Dat kon een schenker de kop kosten (vgl. het 'risico' van Ester, hoofdstukken 4 en 5). De koning reageert echter meelevend en wil weten wat Nehemia dwarszit (vers 2). Daarop vertelt Nehemia over de situatie in zijn thuisland, overigens in andere woorden dan zijn broer Chanani gebruikte. Het verdreven zijn van de grond waar je voorouders zijn begraven gold zeker in die tijden als een belangrijk element. De naam Jeruzalem wordt echter niet genoemd. Dat is opvallend. Weet koning Artaxerxes wel waar zijn schenker vandaan komt? Of vermijdt Nehemia dit, we weten immers uit het boek Ester dat ook in het Perzische rijk het antisemitisme nooit ver weg was?

Op de vraag van de koning naar Nehemia's wens, richt deze zich eerst (in een enkel moment) weer tot 'de God van de hemel' (vgl. 1:4). Mooi en eerlijk, zo'n schietgebedje op dit uiterst spannende moment. Is dit ook het moment waarop Nehemia 'in het hart gelegd krijgt' (2:12) wat zijn eigen taak mag zijn, die hij in de volgende verzen verwoordt? Daarop uit Nehemia

zijn verzoek om toestemming om naar Juda te gaan en (heel algemeen geformuleerd) de stad (opnieuw zonder naam) te herbouwen.

In vers 6 lezen we hoe de koning – met zijn lievelingsvrouw aan zijn zijde – informeert naar de duur van dit project en vervolgens instemt. Daardoor bemoedigd vraagt Nehemia vanaf vers 7 verder naar de benodigde formulieren voor 1. de lange reis die Nehemia door verschillende provincies voert, en 2. de nodige materialen voor de herbouw van de stad. In vers 8 worden nu de concrete bouwdoelen nu wel concreet genoemd.

Vers 8b bevat een mooie persoonlijke belijdenis van Nehemia: 'Omdat God mij bescherming bood, gaf de koning mij de verlangde brieven.' Letterlijker vertaald, met het woord 'mij' meer naar voren in de zin en in prachtige lijfelijke beeldtaal ten aanzien van Gods hulp, zegt Nehemia: 'Toen gaf mij ze de koning, overeenkomstig de goede hand van God over mij'. Vers 9 meldt al de positieve uitwerking van de reisbrieven, mede met dank aan een door de koning verleend militair escorte. Het laatste vers van ons gedeelte laat ons evenwel onraad ruiken. Regionale leiders krijgen hoogte van het optreden van 'iemand ... die het welzijn van Israëlieten wil bevorderen', en zijn daarover zeer ontstemd. Het is de opmaat voor het vervolg.

Vers voor vers

Hoofdstuk 1:

- Vs. 1 'in de burcht van Susa': De stad Susa lag in het zuidwesten van het huidige Iran. Het is een van de oudst bewoonde steden ter wereld. Voor de Perzische koningen was Susa de winterresidentie. Zo komen we deze stad en burcht ook in de boeken Daniël en Esther tegen.
- Vs. 3 'de provincie Juda': Juda gold in het grote Perzische rijk als niet meer een kleine provincie. Hoe schrijnend in het licht van de herinnering aan Gods verkiezing van volk, land en de stad Jeruzalem, waarvan muren en poorten verwoest zijn.
- Vs. 4 'ik vastte en richtte een gebed...': een mooi voorbeeld van de 'tandem' vasten en bidden. Vasten staat in de Bijbel nooit op zichzelf, maar is een middel om los te komen van een te materiële gerichtheid of van de jachtigheid van het dagelijkse bestaan, om zich vervolgens des te meer te kunnen concentreren op belangrijke zaken. Dat betreft hier niet alleen het – door het vasten geïntensiverde – rouwproces, maar ook de gerichtheid op God toe wie Nehemia zijn smeekgebed richt. Zie Jezus woorden over 'vasten' in Mat. 6:16-18 en de samenhang met gebed in bijv. Hand. 13:2-3.
- Vs. 4 'tot de God van de hemel': Deze aanduiding van God komt vaker voor in de boeken Ezra en Nehemia en benadrukt zijn grootheid en almacht. In Ezra 1:2 gebruikt ook de heidense koning Cyrus deze titel voor Israëls God. Alleen diplomatieke hoffelijkheid, of ook erkenning? Vgl. ook Gen. 24:7, Ps. 136:26.
- Vs. 7 'uw dienaar Mozes': In het midden van dit gebed wordt Mozes als Gods dienaar voorgesteld, Aan de randen van het gebed poneert Nehemia zichzelf nadrukkelijk als Gods dienaar. Dat is een boeiende lijn, zeker als je bedenkt hoe ook Mozes hartstochtelijk pleitte voor het ongehoorzame volk (Exodus 32-33).
- Vs.11 'In die tijd was ik schenker': We kennen deze functie ook uit het verhaal van Jozef (Genesis 40). De schenker aan het Perzische hof was niet enkel de baas van alle wijnschenkers en voorproevers, maar ook persoonlijk verantwoordelijk voor de wijn van de koning die deze uit een bijzondere eivormige bokaal dronk, Mede door het persoonlijke contact met de koning had de schenker ook een bijzondere vertrouwenspositie.

Hoofdstuk 2

- Vs. 1, 'in de maand nisan, in het twintigste regeringsjaar van Artaxerxes': De maand nisan viel in het vroege voorjaar (maart/april). Het genoemde regeringsjaar duidt op het jaar 445 voor Chr. Koning Artaxerxes 1 Longimanus regeerde van 465 tot 424 voor Chr. over het immens grote Perzische rijk.
- Vs. 2 'Ik schrok hevig': een opvallend detail dat ons voor een keuze stelt. Is deze schrik 'gespeeld', waarbij we veronderstellen dat Nehemia zich bewust somber gedroeg als eerste 'actie' van zijn in 1:11 aangekondigde onderneming? Of was de somberheid onbewust Nehemia's gemoedstoestand (niet zo professioneel van een hoge functionaris), zodat hij echt schrikt van de opmerksaamheid van de koning? In het tweede geval gaan meerdere bijbeluitleggers uit van een 'tussenperiode' tussen 1:11 en 2:1. Het gebed in 1:11 (met het woord 'vandaag') suggereert evenwel een bewuste actie van Nehemia.
- Vs. 6 'een tijdstip had genoemd': Opvallend genoeg deelt Nehemia deze informatie niet met de lezers van zijn persoonlijke verslag. De koning is echter tevreden met de door hem genoemde termijn.
- Vs. 7 'de gouverneurs van de provincie Trans-Eufraat': Het betreft de grote regio Syrië en Kanaän, waarvan de door de koning aangestelde gouverneurs het konvooi van Nehemia doorgang moesten verlenen.
- Vs. 8 'Asaf, het hoofd van de koninklijke houtvesterijen': Heel wat mensen dragen de naam Asaf in het Oude Testament (bijv. een psalmdichter). Van deze Asaf weten we echter niets. Kennelijk leidde hij een soort van 'kroondomein' waar materialen voor door de koning verordende bouwprojecten werden betrokken.
- Vs. 10 'Sanballat uit Bet-Choron en Tobia, zijn Ammonitische dienaar': Er zijn goede aanwijzingen dat Sanballat op dat moment gouverneur van Samaria was. De plaats Bet-Choron moeten we ook in die streek zoeken (in het stamgebied van Efraïm; vgl. 2:19 en 13:28). Tobia is een Israëlitische naam ('de HEER is goed'), wat de aanduiding

'Maronitisch' problematisch maakt. De latere bron Flavius Josephus vermeldt een belangrijk familie der Tobiaden in Ammon in latere tijd. Hoe het ook zij: Ammon was een oude vijand en de vermelding hier roept daarom weinig goeds op voor wat volgen gaat.

Vraag

- Zou jij kunnen bidden zoals Nehemia dat deed? In welke opzichten wel of niet?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 137: 1 en 2

Lied 713

(=Gezang 301 LvdK)

Lied 978

(=Gezang 479 LvdK)

Zoals Nehemia

Hemelhoog 70

Jezus roept mij, ik zal volgen

Opwekking 110

Uw Woord

Hemelhoog 37

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Hemelhoog 494

Sta op, o kind'ren van Israël

Hemelhoog 273

Bewaar het in je hart

Bewaar het in je hart Elly en Rikkert Zuiderveld–Nieman

Auteur: PZ



Op reis om te helpen

Dit is het verhaal van Nehemia die woont in de stad Susa in het land Perzië.

Nehemia werkt als wijnschenker in het paleis van de koning.

Op een dag krijgt Nehemia bezoek van zijn broer Chanani. Chanani heeft een paar mannen uit de provincie Juda bij zich. Nehemia heeft al lang geen nieuws gehoord over Juda.

Hij stelt de mannen een hoop vragen. Hoe is het met de mensen in Juda? En hoe gaat het met Jeruzalem? Vertel me alles, het is zo lang geleden dat ik nieuws over Jeruzalem en de mensen van Juda heb gehad.'

De mannen kijken Nehemia somber aan. 'Het gaat heel slecht met de Judeeërs en met Jeruzalem. De stad is er slecht aan toe. De stadsmuur ligt in puin en de poorten zijn platgebrand!'

Nehemia schrikt van de verhalen die hij hoort. Als de mannen weg zijn, gaat hij huilend op de grond zitten. Hij eet en drinkt niets en doet niks anders dan bidden tot God. 'HEER, U bent de God van de hemel. U bent machtig en doet wat U belooft. Luister alstublieft naar mij! Ik en mijn familie en de rest van mijn volk hebben grote fouten gemaakt. We hebben ons niet aan uw wetten en regels gehouden. We hebben veel verkeerde dingen gedaan. Maar denk aan wat U heeft gezegd, HEER. Laat ons weer terugkeren naar ons eigen land. Luister alstublieft naar mijn gebed. Luister naar het gebed van alle mensen die U willen dienen. Zorg dat de koning doet wat ik hem ga vragen. Laat mijn plan zo snel mogelijk lukken.'

Een paar maanden later is Nehemia aan het werk in het paleis. Hij schenkt wijn in voor de koning. De koning ziet dat Nehemia erg verdrietig is. 'Wat zie je er slecht uit, Nehemia. Je bent toch niet ziek? Of heb je veel zorgen?' Nehemia schrikt van die vraag. 'Koning, ik voel me slecht. Ik maak me zorgen om de stad waar mijn voorouders begraven liggen. Die stad is verwoest. De mensen die er wonen hebben niks.'

De koning luistert aandachtig naar Nehemia. Dan zegt hij: 'Wat wil je mij vragen?' Voordat Nehemia antwoordt vraagt hij in stilte om hulp aan God.

Dan geeft hij de koning antwoord. 'Als u het goedvindt, koning, wilt u mij dan naar Juda sturen? Dan ga ik daar Jeruzalem weer opbouwen.' Nehemia weet dat het een grote vraag is voor de koning, maar hij moet het proberen. De koning denkt een tijdje na over de vraag van Nehemia. 'Hoelang gaat je reis duren, Nehemia? Wanneer kom je weer terug?' Nehemia geeft eerlijk antwoord op de vragen van de koning. Hij vertelt wat hij nodig heeft en hoe lang hij denkt dat hij weg zal zijn.

Dan gebeurt wat Nehemia niet had verwacht. De koning geeft hem toestemming om naar Juda te reizen. Hij geeft Nehemia zelfs alle hulp waar hij om gevraagd heeft. Het is Nehemia duidelijk dat God hem helpt met zijn plan om Jeruzalem weer op te bouwen.

Samen met een aantal soldaten en legerleiders van de koning gaat Nehemia op reis naar Juda.

Nehemia weet dat het moeilijk zal worden, maar hij moet de mensen in Juda gaan helpen.

Auteur: HVM



Ik moet gaan helpen

Inleiding

Haal je wel eens lege flessen of blikjes op? Het statiegeld kun je gebruiken om iets lekkers van te kopen. Maar je kunt het ook aan een goed doel geven! Misschien heb je meegedaan aan een sponsorloop. Rondjes rennen of lopen voor het goede doel. Jij doet iets voor anderen. Boodschappen doen voor je moeder is helpen. Het gras maaien voor de buurvrouw is ook helpen. Maar je kunt ook mensen die je niet kent helpen. Helpen door bijv. geld in te zamelen zodat anderen daar iets mee kunnen doen. Ver weg een ziekenhuis bouwen, voedselpakketten uitdelen, bijbels verspreiden.

Bijbelverhaal

Ik ben Nehemia. Mijn naam betekent: God troost. Ik ben de zoon van Chachalja. Ik woon in Susa. Ik ben schenker aan het hof van koning Artaxerxes. Ik hoor bij het Joodse volk. Wij zijn in ballingschap. We wonen niet meer in ons eigen land. Ik heb broers, een van hen heet Chanani.

Chanani kwam bij me. Samen met een aantal mannen uit Juda. 'Hoe gaat het met de Joden die niet in ballingschap zijn?', vroeg ik hen.

'Het gaat heel slecht met die mensen die nu in Juda wonen. Ze worden bespot. Weet je waarom? De muur van Jeruzalem is afgebroken, de poorten zijn verbrand'. Ik moest huilen. Ik rouwde dagenlang. Ik at en dronk niets meer. Ik bad tot God in de hemel. 'HEER, God van de hemel. Machtige God. Beloofd is bij U beloofd. U bent trouw aan iedereen die van U houdt en doet wat U vraagt. Luister God, luister naar uw knecht Nehemia. Zie toch God hoe ik dag en nacht bid. Ik bid voor uw dienaren, de Israëlieten. We hebben zondige dingen gedaan. Wij, ook ik en mijn familie. We hebben veel kwaad gedaan. We hielden uw wetten niet. De opdrachten die U aan Mozes gaf, we deden ze niet, God. Maar God, tegen Mozes hebt U gezegd: als jullie ontrouw zijn, zal Ik jullie verspreiden onder alle volken. Maar als jullie naar Mij terugkeren en je houdt aan mijn wetten en geboden, zal Ik jullie terug halen. Ik zal jullie brengen naar de plaats die Ik heb uitgekozen om er mijn naam te laten wonen. God, de Israëlieten zijn uw volk. U hebt hen bevrijd. Ach HEER, luister toch naar dit gebed van uw knecht. Naar het gebed van al uw knechten. Alle knechten die naar U willen luisteren. Heer, zorg ervoor dat ik mijn plan kan uitvoeren. Laat de koning goed voor mij zijn.'

Wat een gebed! Nehemia smeekt tot God. Hij weet dat de HEER God is. God doet wat hij belooft. Bij goede en slechte dingen. Het volk deed niet wat God bevolen had. God straft hen ervoor. Nehemia weet dat God gelijk heeft. God heeft gewaarschuwd, het volk luisterde niet, God straft. De straf is verdiend. Maar! God heeft ook beloofd dat Hij hoort als het volk weer terugkomt bij Hem. Als het volk weer wil doen wat God vraagt, dan zal Hij hen zelf weer terugbrengen. Nehemia weet dit en hij houdt God aan zijn beloften. God, maak waar wat U beloofd hebt!

Aan het eind van het gebed vraagt Nehemia of God bij hem wil zijn als hij naar de koning zal gaan. Nehemia heeft een plan. Maar voor hij zijn plan gaat uitvoeren, vraagt hij Gods hulp. Wat een les voor ons!

Wat is het plan van Nehemia? Luister.

Ik ben dus schenker bij de koning. De wijn staat op tafel. Ik pak de wijn en geef die aan de koning. De koning heeft nooit iets te klagen over mij. Ik doe mijn werk goed. De koning ziet iets aan me. Hij vraagt: 'Waarom kijk je zo somber, je bent toch niet ziek? Er is vast iets dat je dwarszit.' Ik schrik, wat nu? 'Koning, leef in eeuwigheid. Hoe zou ik niet somber zijn? De stad waar mijn voorouders begraven zijn, is verwoest. Haar poorten zijn in vlammen opgegaan.' 'Wat zou je willen?', vraagt de koning. 'Ik, Nehemia, heb gebeden tot God en Hem om raad gevraagd. Als de koning het goedvindt, als u mij toestemming geeft, laat me dan naar huis gaan. Stuur me naar Juda om de stad waar mijn voorouders begraven zijn te herbouwen.'

De lievelingsvrouw van de koning is bij de koning. De koning wil weten hoelang de reis gaat duren. Hij wil weten wanneer ik weer terug ben. Ik noem een tijd en... De koning vindt het goed! Ik mag gaan. Ik vraag de koning ook of hij brieven mee wil geven zodat ik door andere provincies kan reizen zonder in problemen te komen. Ook vraag ik om een brief voor Asaf. Asaf is de baas over het hout van de koning. Ik wil graag van het beste hout meenemen om de poorten van de stad te herbouwen. Omdat het Gods plan is, vindt de koning alles goed en krijg ik de brieven. Ik krijg zelfs officieren en ruiters mee om veilig te kunnen reizen.

Afsluiting

Bijzonder hè, dat Nehemia zo verdrietig is als hij hoort over de situatie van Jeruzalem. Het doet hem pijn dat Gods stad verwoest is. Dat de muur kapot is, dat de poorten verbrand zijn. Hij woont niet meer in Jeruzalem, maar zijn hart is er nog wel. Zijn wij onder de indruk als er vervelend gepraat wordt over God? Als er dingen gebeuren die tegen Gods wil zijn? Hoe reageren wij dan? Nehemia gaat bidden, wij mogen dat ook doen. Voor alles dat ons dwarszit, voor alles dat we zelf niet op kunnen lossen. Deel het met God! Hij wil helpen. Nehemia deed meer dan bidden alleen. Hij kwam ook zelf in actie. Hij ging zelf terug om te gaan herbouwen. In Juda woonde ook nog mensen, zij herbouwen niet. Nehemia moest uit Susa komen om te starten met de herbouw. Nehemia kreeg als baby de naam God troost. Door terug naar Juda te gaan, laat Nehemia iets van Gods troost zien. Als mensen het zelf niet (meer) zien, wil God mensen gebruiken om zijn werk te doen. Ook nu nog. Nehemia rent niet weg van zijn werk, hij vraagt toestemming. De koning vindt het goed dat hij teruggaat naar Juda. God gebruikt de koning om te starten met de herbouw van Jeruzalem.

Auteur: CdG



Geraakt!

Inleiding

Laat de kinderen een filmpje zien van een hulporganisatie. (Bijvoorbeeld EO Metterdaad, Mercy Ships of Compassion).

Misschien worden ze wel een beetje verdrietig van wat ze zien.

Waarom zouden juist deze beelden worden getoond?

De bedoeling van het filmpje is dat we geraakt worden door het verdriet of de pijn van andere mensen, zodat we iets willen geven.

Hetzelfde kan gebeuren als je iets op school ziet wat onrechtvaardig is.

Je vindt dat je iets moet doen en komt in actie. Het raakt je. Hebben jullie wel eens iets gedaan of geld gegeven om een ander te helpen?

Aan het hof

Het volk Israël heeft het zwaar. Ze zijn meegenomen naar Babel.

De muren van hun mooie stad Jeruzalem liggen in puin.

En hun leven is ook een puinhoop.

Heel lang hebben de Israëlieten niet naar God geluisterd.

Nu merken ze daar de gevolgen van. Ze zijn naar een vreemd land gebracht.

Maar God heeft hun beloofd dat ze op een dag terug zullen keren naar hun eigen land.

En wat God belooft, dat doet Hij altijd!

Nehemia is ook een Israëliet. Hij werkt aan het hof van de koning in Babel, koning Artasasta.

Hij heeft een topbaan. Hij is de wijnschenker van de koning. Een wijnschenker moet ervoor zorgen dat de koning niet vergiftigd wordt door de wijn die hij drinkt. Nehemia moet altijd het eerste slokje uit de beker nemen om er zeker van te zijn dat de koning niet vergiftigd wordt. Het leven van koning Artasasta ligt in de handen van Nehemia. Nehemia is ook een belangrijke raadgever van de koning.

Nehemia wordt geraakt

Op een dag komt de broer van Nehemia op bezoek aan het hof. Zijn naam is Chanani.

Chanani is in Juda geweest. Nehemia vraagt hem hoe het gaat met de mensen die in Juda zijn achtergebleven toen alle anderen meegenomen werden naar Babel.

Chanani vertelt aan Nehemia dat het helemaal niet goed gaat met de mensen in Juda. Ze zijn er ellendig aan toe. Er wordt met hen gespot en ze worden belachelijk gemaakt. Ook Jeruzalem is er slecht aan toe. De muren van de stad zijn afgebroken en de poortdeuren zijn verbrand.

Als de Nehemia dat hoort wordt hij overvallen door verdriet. Hij gaat op de grond zitten en dagenlang eet hij niets. Het enige wat hij wel doet is bidden. Hij stort heel

zijn hart uit voor God in de hemel en hij vertelt God alles. Hij bidt:

‘HEER, God van de hemel, U houdt zoveel van ons. Ik weet dat mijn volk veel kwaad tegen U heeft gedaan. We zijn heel erg schuldig, want we hebben niet naar U geluisterd. U heeft gezegd dat als we niet naar U luisteren dat U ons dan in een vreemd land zou brengen. Maar U heeft ook gezegd dat, als we U weer gehoorzamen, U ons terug zult brengen in ons eigen land. Ook al zijn we daar nu nog zo ver van weg. HEER, wilt U ervoor zorgen dat koning Artasasta naar mij wil luisteren en wil doen wat ik van hem vraag?’

Nehemia bij de koning

Op een dag schenkt Nehemia zoals gewoonlijk de wijn in voor de koning. Hij geeft de koning de beker aan. De koning ziet dat Nehemia ergens door geraakt is. Hij kijkt zo verdrietig.

Daar had koning Artasasta heel boos om kunnen worden. Een wijnschenker van de koning mag zich, als hij in de buurt van de koning is, niet somber gedragen. Maar koning Artasasta reageert juist heel meelevend. Hij zegt: ‘Waarom kijk je zo somber? Je bent niet ziek, dus ben je zeker heel verdrietig.’

Nehemia schrikt en zegt: ‘Mijn heer de koning, leef in eeuwigheid. Ik ben inderdaad verdrietig. Want de stad waar ik vandaan kom ligt in puin en de poorten van de stad zijn verbrand.’

De koning vraagt: ‘Kan ik iets voor je doen?’

Nehemia begint meteen weer te bidden. Bijzonder hè? Nehemia doet niets zonder het eerst aan God in de hemel te vertellen.

Dan vraagt Nehemia: ‘Zou u mij alstublieft naar Juda willen laten gaan, naar de stad waar ik vandaan kom? Ik wil de stad graag weer opbouwen.’

Nehemia wacht in spanning op het antwoord van de koning. Zou hij boos worden?

Maar nee. De koning vraagt: ‘Hoelang zal de reis duren? Wanneer denk je terug te komen?’

Nehemia geeft de koning zijn antwoord. Dan krijgt hij toestemming om naar Juda te gaan.

Nehemia vraagt ook nog aan koning Artasasta of hij brieven wil schrijven zodat hij toestemming krijgt om door de gebieden van andere bestuurders te trekken op zijn weg naar Juda. Hij krijgt zelfs een brief mee om te vragen of hij hout mee mag nemen uit het bos van de koning. Zo kan hij de stadspoorten herbouwen. In de Bijbel staat dat Nehemia deze brieven kreeg omdat God met hem was. Wat mooi hè?

Afsluiting

Nehemia had een prachtige baan aan het hof van de koning. Toch gaf hij dat op, omdat hij werd geraakt door het verdriet van zijn volk.

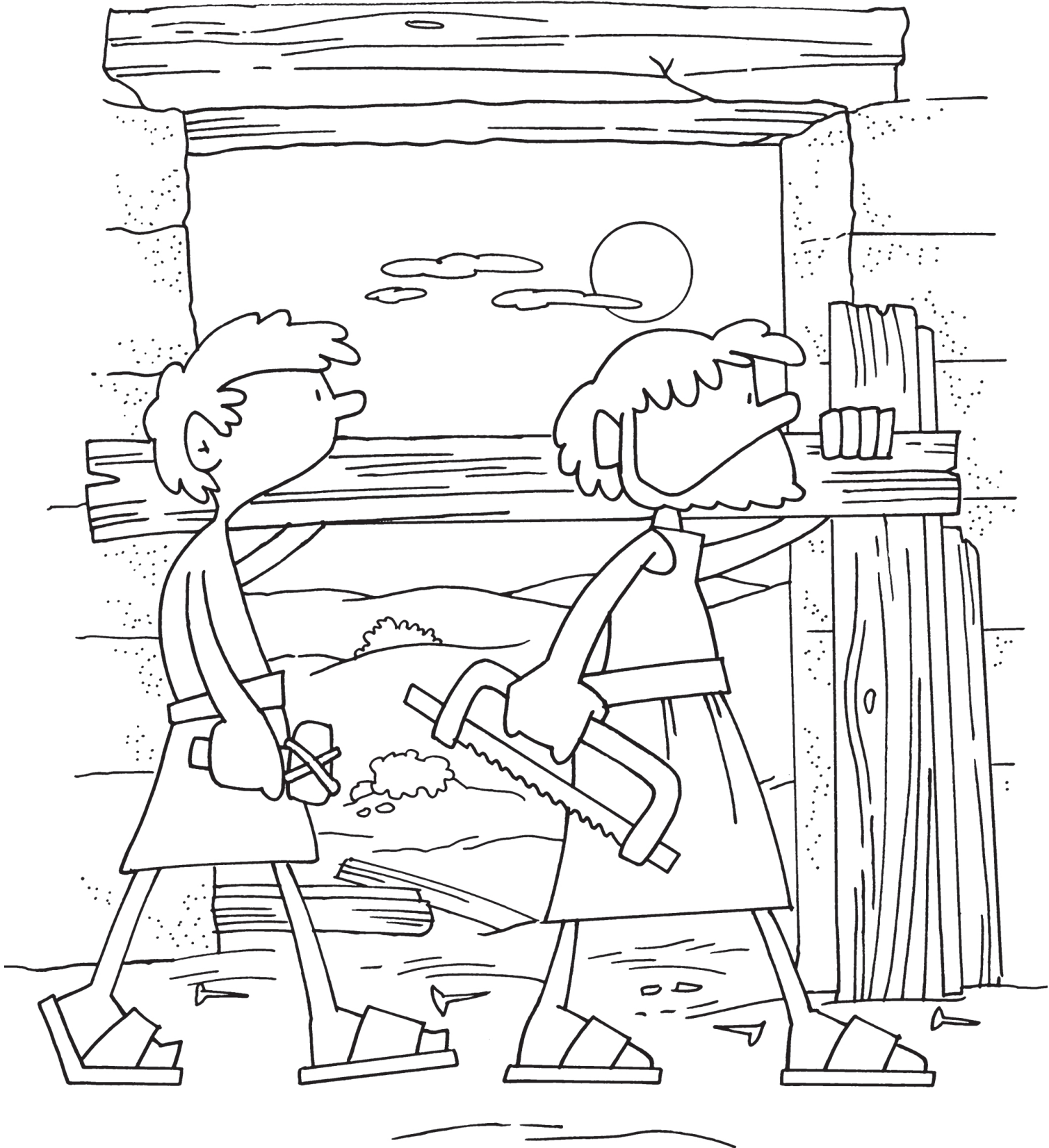
Zou jij dat kunnen en willen? Als je geraakt wordt door het verdriet van een ander? Zou je er dan iets aan doen, ook al moet je er zelf iets voor opgeven?

Auteur: MJ

19 januari 2025

Nehemia bouwt de stadsmuur

Nehemia 2:11- 3:32



Thema: Samen werken

Doel

De kinderen ontdekken dat je anderen nodig hebt om grote dingen te doen. Omdat je samen bouwt en iedereen elkaar steunt, gaat het beter en sneller.

Toelichting

Nehemia verschijnt in Juda. Hij vertelt niet wat hij komt doen; dat kan nog beter even geheim blijven. Nehemia begint met een inspectie in de nacht. Hij schrikt van de puinhopen. Het lijkt haast onbegonnen werk. Toch durft hij het aan. Maar niet alleen. Hij vertelt de Judeeërs van zijn plannen en dat God hem op deze missie tot nu toe heeft beschermd. Hij laat de brieven van zijn koning zien... Doen jullie mee? Zo beginnen ze samen. Hele gezinnen en families dragen hun steentje bij. Schouder aan schouder wordt er gebouwd aan een nieuwe muur met poorten, zodat Jeruzalem weer een stad wordt.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Wie komt mij helpen?

Richtlijnen: Mag je wel eens helpen? 'Wil jij mijn hulpje zijn', vraagt de juf in de klas. Soms kan een ander kind iets niet alleen. 'Wil je mij helpen?' Doe jij dat dan? Vind je dat leuk?

Vandaag vraagt Nehemia mensen om hulp. Alleen kan hij echt die hele muur van de stad niet bouwen. Dat duurt veel te lang. En zware stenen en grote houten balken kun je alleen samen sjuwen. Het is ook veel leuker: onder het werken kun je met elkaar praten, misschien wel samen zingen.

Nehemia vraagt aan de mensen: Willen jullie me komen helpen? En ja hoor, opa's en oma's, vaders en moeders, zelfs kinderen gaan samen aan het werk. Dat is geweldig. Nu komt de muur vast af.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Niet alleen maar samen

Richtlijnen: Alleen is maar alleen. Samen is veel gezelliger. Samen gaat het ook sneller. Dat weet Nehemia ook. Na zijn nachtelijke expeditie langs de puinhopen is hij tot de conclusie gekomen dat het herbouwen van Jeruzalem bijna onbegonnen werk is. De puinhoop is nog groter dan hij dacht. Nehemia weet: dit kan ik nooit alleen, iedereen moet meedoen. Nehemia nodigt mensen uit om te helpen. Hij vertelt van zijn plannen. Hij vertelt ook dat God hem heeft beschermd en zal blijven beschermen. Hij laat de brieven van de koning van Perzië zien. De mensen vertrouwen hem. Ze raken enthousiast. Hele families doen mee. De herbouw van de stadsmuren vordert. Zal het echt gaan lukken?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Schouder aan schouder

Richtlijnen: Als inleiding de vraag: hebben jullie wel eens voor een klus of opdracht gestaan, die totaal onhaalbaar leek. Wat heb je gedaan? Hoe heb je het aangepakt?

Vertel aan de jongeren het bijbelgedeelte (voor samen lezen is het gedeelte, denk ik, te uitgebreid). Nehemia begint met een nachtelijke inspectie die hem laat schrikken. 'Ik wist niet dat het zo erg was'. Hij laat zich daardoor niet verlammen, omdat de HEER wil dat er iets gebeurt. Met de verwijzing naar zijn hulp zoekt Nehemia medestanders. Veel mensen werken schouder aan schouder. Er wordt gebouwd aan een nieuwe stad Jeruzalem.

Samen is meer dan elkaar helpen als het alleen niet mogelijk is. Het is ook met elkaar praten, geïnteresseerd raken in elkaar, vreugde en verdriet met elkaar delen en misschien vrienden voor het leven worden.

Herkennen de jongeren in de bouwploeg van Nehemia iets van hun kerk. Je gelooft niet alleen, maar samen. De een ondersteunt de ander. Iedereen kan iets betekenen voor het grote doel dat God met ons heeft: elke dag leven met Hem. Ouderen hebben misschien meer kennis en levenservaring, jongeren meer energie, optimisme en enthousiasme. Ze versterken elkaar. In de kerk kun je meeleven met anderen: danken en bidden met elkaar.

In de kerk is iedereen nodig. Samen christen-zijn geeft verbondenheid en straalt kracht uit.

Extra bijbelgedeelte: 1 Petrus 2:1-5

(Petrus zegt dat de gelovigen zich moeten laten gebruiken als levende stenen bij het bouwen van Gods Koninkrijk. Omdat Jezus het fundament van hun leven is leveren hun woorden en daden een mooi resultaat op)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Drie dagen na aankomst in Jeruzalem maakt Nehemia een nachtelijke inspectietocht langs de muren van Jeruzalem (2:11-15). Noch de mannen die hem daarbij begeleiden noch de leiders van de stad weten wat zijn motivatie is. Dat hij slechts één rijdier bij zich had, geeft aan dat hij in alle stilte deze excursie wilde maken. Over de precieze plek van de genoemde poorten bestaat verschil van mening. Nehemia begint en eindigt bij de Dalpoort (vermoedelijk in de zuidwestelijke hoek van de stad) en heeft dan dus een ronde om de hele stad voltooid.

Vervolgens richt Nehemia zich tot de leiders (2:17 e.v.). Wie waren dit? In vers 16 staat een opsomming. We moeten denken aan zowel Perzische gezagsdragers (Juda was onderdeel van het Perzische rijk) als Joodse geestelijke en wereldlijke autoriteiten. Let op de krachtige inzet van Nehemia: 'U ziet in welke ellende wij verkeren'. Zo'n opening moet indruk gemaakt hebben. Waarop Nehemia doelt, vertelt hij daarna: een verwoeste stad en met vuur verbrande muren. Kort maar krachtig is ook zijn oproep: 'Laten we de muur van Jeruzalem weer opbouwen'. Bijzonder is de reden: '... zodat we niet langer het mikpunt van spot zijn.' Volgens de context van het hele boek (en ook het boek Ezra) spelen er meer motieven, met name de bescherming van Gods volk tegen gevaren, in de vorm van zowel fysieke vijanden als geestelijke verleidingen (zie de Inleiding t.a.v. de motivatie van Ezra en Nehemia).

In vers 18 laat Nehemia deze oproep volgen door een persoonlijk geloofsgetuigenis ('dat mijn God mij bescherming geboden had') en de melding van de koninklijke goedkeuring. Welke van de twee trekt de leiders zo snel over de streep? Laten we ze maar bij elkaar houden, zo beleefde ook Nehemia de koninklijke toestemming als leiding en verhooring van Godswege (vgl. 1:11, 2:5 en 8b).

Er is er echter ook verzet! Zie over Sanballat en Tobia de uitleg bij vorige week (2:10). Hier heeft zich de Arabier Gesem bij hen gevoegd. Dit driemanschap drijft niet alleen de spot met Nehemia en de mensen die hij voor dit plan heeft gewonnen (vgl. vers 18b). Ook betwijfelen ze de legitimiteit ervan en ze spreken zelfs de verdenking van een opstand tegen de koning uit (vers 19). Als een geloofsbelijdenis klinkt Nehemia's antwoord in vers 20: 'Het is de God van de hemel (vgl. 1:4) die ons doet slagen. Wij, zijn dienaren, beginnen met de herbouw'. Let erop hoe Nehemia dit handwerk dus aanmerkt als voluit geestelijke arbeid: een stadsmuur bouwen als 'liturgie' tot eer van God!

Is het tweede deel van vers 20 niet erg 'uitsluitend'? Nehemia gebruikt drie typisch oudtestamentische woorden. Deze 'spotters' hebben ten aanzien van de stad Jeruzalem en hun claim daarop 1. geen 'aandeel'; 2. geen 'rechtsgrond' en 3. geen gedachtenis. Op de achtergrond staat het geloof in Gods verkiezing en verbond. Ook de vijandschap en al genoemde hoon om Israëls ballingschap en ontluistering van Juda en Jeruzalem moet je hier meewegen. Een rol speelt ook het in de 'Inleiding' uitgewerkte punt van de bescherming van de gemeenschap in haar geloof(sleven) te midden van vele verleidingen, waarvoor Nehemia zich in het bijzonder gesteld zag. Volgens sommigen was deze ruzie het startpunt van het uiteengaan van Joden en Samaritanen. Dat is echter moeilijk vast te stellen, hoezeer de overeenkomsten met dat (latere) conflict duidelijk zijn.

Het lange hoofdstuk 3 zullen we hier compact moeten bespreken. Tot in kleine details wordt verslag gedaan van de herstelwerkzaamheden aan de muren en poorten van Jeruzalem. Het begint bij de Schaapspoort (vermoedelijk noordoostelijk) en maakt dan een ronde om de stad 'tegen de klok in'. Ook hier moeten we zeggen dat de precieze locatie van de genoemde plekken omstreden is.

Omdat het in dit bestek niet doenlijk is alle verzen langs te gaan, plaatsen we enkele samenvattende opmerkingen:

- Het verslag kent in de Hebreeuwse weergave opvallend veel pauze-aanduidingen (zog. 'setumot'). Dat kan erop wijzen dat kleinere rapportages hier zijn samengebracht
- Het is geschreven in de 'ik-vorm'. Ook dit hoofdstuk hoort – evenals de vorige gedeelten – bij het 'memoir' van Nehemia (zie Inleiding over het boek Nehemia).
- Hogepriester Eljasib (al meteen in vers 1 genoemd) vervult een belangrijk rol. Er worden echter vele personen genoemd. In zijn leerzame commentaar (serie POT) stelt prof. Bob Becking dat verschillende mensen verantwoordelijk waren voor een gedeelte van de muur. Ook spreekt hij van 'gedeelde verantwoordelijkheid', een mooie gedachte om uit te werken in vertelling en verkondiging. Nehemia mag in Gods naam optreden als initiator en motivator. Maar hij doet (en kan) het niet alleen. De gemeenschap komt in beweging waarbij velen hun talenten en gaven mogen inzetten.
- Er worden ongeveer twintig plaatsnamen genoemd, die allemaal binnen een straal van 30 kilometer rondom Jeruzalem liggen. Niet alleen inwoners van Jeruzalem, maar ook mensen uit de wijde regio van het oude stamgebied van Juda zijn bij het herstelproject betrokken.

Vers voor vers

Hoofdstuk 2:

- Vs. 12 'welke plannen mijn God mij voor Jeruzalem had ingegeven': Letterlijk: 'wat mijn God in mijn hart gegeven had om voor Jeruzalem te doen'. De persoonlijke formulering benadrukt nog eens het grote roepingsbesef van Nehemia. Dit is niet zijn eigen missie, maar Gods opdracht, die hem in het hart is gelegd. In 2:1-10 draaide het nog meer om het verlangen van Nehemia, waarbij Hij God indringend om verhoring smeekte. Mogelijk kunnen we 2:5 e.v. opvatten als het moment waarop Nehemia Gods opdracht voor hem begrijpt: naar Jeruzalem gaan en daar de herbouw ter hand nemen (2:6 e.v.).
- Vs. 17 'zodat we niet langer het mikpunt van spot zijn': De spot van andere volken en 'vreemdelingen' over het lot van Gods volk is een belangrijk thema in het Oude Testament (bijv. Psalm 123; Jes. 30:5; Ez. 5:15, 36:15).
- Vs. 20 'U hoort niet in Jeruzalem...': Bedenk bij dit alles dat vreemdelingen in het oude Israël juist opvallend veel rechten hadden. Zowel in de wetten Mozes als door de profeten wordt daar steeds op gehamerd (bijv. Ex. 22:11; 23:9; Ps. 146:9; Jer. 7:6; Ez. 22:7).

Hoofdstuk 3:

- Vs. 1 'Eljasib, de hogepriester, begon samen met zijn medepriesters aan de herbouw van de Schaapspoort. Ook de priesters bouwen mee! Een mooie blijk van de gedeelde verantwoordelijkheid. Maar er speelt meer: De Schaapspoort gaf toegang tot het tempelplein en wordt hier waarschijnlijk als onderdeel van het tempelcomplex beschouwd. Daarom vatten gewijde priesters deze taak aan. Vervolgens wordt de poort – met twee bij name genoemde bijbehorende wachttorens – geheiligd, zoals dat t.a.v. de tempel en tempelvoorwerpen was voorgeschreven.
- Vs. 2 'Naast hem werkten...': voor 'naast' staat in het Hebreeuws in dit hoofdstuk (15x) steeds de uitdrukking 'naast zijn hand'. Opnieuw een mooie, lijfelijke beeldspraak. Je ziet het voor je, al die werkende handen naast elkaar, samen actief voor Gods werk!
- Vs. 3b 'Ze legden de balken, plaatsten de deuren, compleet met sluitbalken en grendels': De balken staan wel voor een soort van 'zoldering', vanwaar verdedigers van de stad vijanden kunnen zien. Ook volgens de andere termen wordt alles gedaan om de stad veilig te maken. In deze eerste verzen wordt het 'gewone' Hebreeuwse woord voor 'bouwen' gebruikt. Dat kan erop wijzen de muren hier (vrijwel) van de grond af opnieuw moesten worden opgetrokken.
- Vs. 4 'Naast hem voerde de herstelwerkzaamheden uit': Vanaf dit vers wordt 23 keer een werkwoord gebruikt dat 'versterken' betekent. Letterlijk 'hij maakte sterk'. Het betreft kennelijk gedeelten van de muur die niet geheel opnieuw moesten worden gebouwd, maar wel versteviging behoefden.
- Vs. 5 'maar de aanzienlijken van die stad lieten zich door hun heer geen werk opleggen': Er zijn altijd spelbrekers, ook hier. Is het luiheid, hoogmoed? Ze lijken niet te hebben begrepen dat dit werk niet wordt gedaan voor een aardse heer (Eljasib, Nehemia, of een plaatselijke machthebber van het stadje Tekoa?) maar voor de Heer met een hoofdletter!
- Vs. 8 '... door de goudsmid Uzziël ... en door Chananja, een zalfbereider': een prachtige combinatie van twee (zeker in die tijd) hooggeachte ambachten. Maar nu staan ze samen te metselen.
- Vs. 10 '... het gedeelte tegenover zijn huis': Jedaja werkt aan de muur tegenover zijn huis. Een persoonlijk belang dus, maar hier hoeft het een het ander niet uit te sluiten. Wel een mooie, persoonlijke noot in de lange opsomming (vgl. 3:29 en 30).
- Vs. 12 '... samen met zijn dochters': Ook de vrouwen doen mee! Het is de enige plek in Nehemia 3 waar zij worden genoemd, de betekenis is er niet minder om.
- Vs. 13 '... over een lengte van duizend el': De oud israëlitische el was ong. 45 centimeter lang.
- Vs. 16 'Verderop werkte Nechemja': In het Hebreeuws dezelfde naam als Nehemia (zo in oudere vertalingen), maar een andere persoon dan de menselijke hoofdpersoon van het bijbelboek. In deze verzen werkt men aan de muren ter hoogte van de oude paleistuin en –trappen, en de oude graven van het koningshuis van David.
- Vs. 19 '... tegenover de helling naar het wapendepot': deze sectie is van direct militair belang. Hier werden de wapens opgeslagen, het moet dus goed beveiligd zijn.
- Vs. 20 'Met grote ijver herstelde Baruch...': Van Baruch wordt als enige gezegd dat hij zijn taak 'vol vuur' uitoefende. Heeft het te maken met zijn werk vlak bij het huis van hogepriester Eljasib? Overigens sluit zijn vurigheid een goede motivatie en enthousiasme bij de anderen niet uit, maar de werkhouding van deze bouwer viel kennelijk extra op.
- Vs. 22 'Daarnaast werkten de priesters uit de nabije omgeving': het gebruikte woord duidt op een rond gebied zoals de Jordaanvallei (zo Becking, ook in de Latijnse bijbelvertaling). Ook de bouwende priesters zijn dus niet enkel uit Jeruzalem afkomstig, ook anderen doen mee!
- Vs. 27 'Ook de inwoners van Tekoa herstelden nog een deel...': In vers 5 werden zo ook al genoemd. Toen wilden de burgers van aanzien niet meedoen. Nu misschien wel?
- Vs. 32 '... werkten de goudsmiden en de handelaars: Opnieuw een mooie combinatie (vgl. 3:8). De Kalverstraat en het Beursplein zijn leeggestroomd om deze taak te volbrengen. Dat is nog eens prioriteiten stellen!

Vraag

- Nehemia getuigt hoe God zijn plan voor Jeruzalem in zijn hart heeft gelegd (2:12). Hoe kijk jij naar zo'n zin. Moeten we denken aan de manier waarop evangelische christenen daar over spreken, of kan het ook op andere manieren?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 122

Gezang 373 LvdK

Lied 126a

Lied 886

Zoals Nehemia

Jezus roept mij

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Sta op, o kind'ren van Israël

Want ik weet

Hemelhoog 70

Opwekking 110

Hemelhoog 494

Hemelhoog 273

Opwekking voor kinderen 174

Auteur: PZ

1901 onderbouw



Wie komt mij helpen?

Inleiding

Wie is er wel eens hulpje in de klas? Alle kinderen wel, denk ik. Als je hulpje bent mag je vaak naast de juf of de meester zitten. Die dag ben jij de helper van de juf. Soms heeft een ander kind hulp nodig. Hij wil iets zwaar tillen maar kan het niet alleen. 'Wil je mij helpen?', vraagt hij dan. Help je dan ook?

Vind je het leuk om te helpen? Of heb je er soms geen zin in?

Wanneer je elkaar helpt gaat het vaak een stuk sneller dan als je het alleen moet doen.

Vandaag gaat het verhaal over Nehemia. Hij heeft ook hulp nodig. Hulp van heel veel mensen. Want de klus die hij wil klaren is veel te groot en te zwaar om alleen te doen.

Bijbelverhaal

Nehemia is aangekomen in Jeruzalem. Hij heeft niemand verteld dat hij de muren van de stad weer op wil bouwen. Alleen God weet ervan, want God heeft Nehemia de opdracht zelf gegeven. Als Nehemia drie dagen in Jeruzalem is, gaat hij midden in de nacht met een paar mannen op pad. Hij wil met zijn eigen ogen zien hoe erg de muren en de poorten verwoest zijn. Ze lopen van poort naar poort om de schade te bekijken. Op sommige plekken ligt zoveel puin dat de ezel van Nehemia er niet eens langs kan.

De volgende dag roept Nehemia alle Judeeërs bij elkaar. Hij vertelt ze waarom hij naar Jeruzalem is gekomen en wat zijn plan is. 'Jullie zien hoe slecht het met ons gaat. Jeruzalem is verwoest en de poorten zijn platgebrand. Laten we de muren weer opbouwen. Het is een schande als we er niks aan doen.'

Nehemia vertelt de mensen hoe God hem geholpen heeft om hier te komen vanuit Perzië, het land waar hij woont en waar hij werkt als wijnschenker van de koning. Nehemia kan de muren niet alleen opbouwen. De stenen zijn veel te groot en te zwaar. De houten balken voor de poorten kun je alleen met meerdere mensen tillen. Nehemia vraagt de mensen hem te helpen. Jeruzalem verdient het om weer opgebouwd te worden.

De Judeeërs reageren enthousiast. 'Ja, we moeten de muren weer opbouwen. Laten we meteen beginnen.' En zo gaat iedereen aan het werk. Door de hele stad zijn mensen bezig stukken van de muur weer op te bouwen. Hele families bouwen samen aan een stuk muur. Opa's en oma's, vaders en moeders. Zelfs kinderen helpen waar ze dat kunnen. Het is leuk om het samen te werken aan de opbouw van de muur. Tijdens het werk kun je met elkaar praten of samen zingen.

Nehemia loopt regelmatig door de stad om bij de werkzaamheden te kijken. Hij is onder de indruk van al die families die samen aan het werk zijn. Hele dagen wordt er gewerkt aan het herstel van de muren en de stadspoorten. Vaders, moeders en kinderen die samen de oude poorten weer opbouwen en er deuren inzetten. Langzaam begint Jeruzalem wat minder op een ruïne te lijken en wat meer op de prachtige stad die het vroeger was.

Auteur: HVM



Niet alleen, maar samen

Inleiding

Je kamer opruimen. Meestal doe je dat pas, als het echt een puinhoop is. Je kleding ligt niet in de kast maar op de grond. Speelgoed ligt overal, behalve op zijn eigen plek. Je knuffels liggen door de kamer. Je bureau is een bende. Waar moet je beginnen? Het is leuker om het samen met je moeder te doen, of met een grote zus. Desnoods met een vriend. Is je kamer nooit een bende? Nou denk dan aan het opruimen van een hele grote tuin. Overal onkruid, bladeren, wat afval. Een in elkaar gestort vogelhuisje en twee omgevallen fietsen. Wat een klus. Je bent al moe voordat je begonnen bent. Echt een klus om met z'n tweeën te doen. Want samen gaat het sneller en is het leuker.

Bijbelverhaal

Vorige week zijn we begonnen met de geschiedenis van Nehemia. Hij was schenker de koning in Susa. Hij was een Jood, het volk was in ballingschap. Nehemia had gehoord dat de stad Jeruzalem verwoest was. Hij was in en in verdrietig. Hij bad tot God om hulp. Nehemia vraagt aan de koning of hij voor een tijdje naar Juda mag gaan om daar te starten met de herbouw van de stad. De koning vindt het goed. Geeft zelfs belangrijke brieven mee en Nehemia vertrekt naar Jeruzalem. En wat gebeurt daar?

Ik kwam in Jeruzalem. Na drie dagen ging ik met een paar mannen de stad in. Dit deed ik 's nachts. Ik had niemand mijn plannen verteld. Nou ja, mijn plannen? Gods plannen die Hij mij had gegeven voor Jeruzalem. Ik ging samen met het rijdier waar ik op reed. Niemand wist wie ik was en wat ik kwam doen. Die nacht gingen we de stad in om te kijken hoe groot de ravage was. Er waren stukken waar mijn rijdier niet eens meer kon rijden. Zo veel brokstukken, zo'n bende. Mijn rijdier moest ik laten staan en het laatste stuk moesten we omhoogklimmen om de resten van de muur goed te bekijken. Het bestuur van de stad wist ook niet waar ik heen was of wat ik aan het doen was. Ik had niets verteld, niet aan de priesters, niet aan de burgers, niets aan de ambtenaren. Na de inspectie zei ik hun: 'U ziet hoe ellendig Jeruzalem er aan toe is. De stad ligt in puin, de poorten zijn verbrand. Laten we de stadsmuur weer opbouwen. We zullen niet langer het mikpunt van spot zijn.'

De muren van de stad zijn de bescherming van de stad. Liggen de muren in puin, dan kan iedereen de stad in en uit. Van de stad zelf was ook bijna niets overgebleven. Andere volken maakten grappen over Jeruzalem, over het Joodse volk, over de God van de Joden. Wat een toestand daar in Jeruzalem, ha, ha, ha!

Ik, Nehemia, vertelde de mensen wat ik in Susa had gehoord. Hoe ik gebeden had. Hoe God mij had geholpen. Hoe de koning mij brieven had gegeven. Hoe ik in

Jeruzalem terecht was gekomen.

Het volk zei: 'Laten we dan meteen met de herbouw beginnen'. Ze gingen direct aan de slag. Maar ze werden uitgelachen. Mensen uit de omgeving, niet Joden die in de stad waren komen wonen, staken de gek met hen. 'Wat zijn jullie aan het doen? Komen jullie in opstand tegen de koning?' Maar Nehemia gaf als antwoord: 'De God van de hemel helpt ons, Hij zal zorgen dat het lukt. Wij, zijn knechten, beginnen met de herbouw. U hoort hier niet. U heeft hier geen rechten.'

Het werk aan de stad werd verdeeld. De hogepriester ging samen met de priesters de Schaapspoort herbouwen. Deze poort was een toegangspoort tot de tempel. Naast elkaar werkten families aan stukken van de muur. Samen deden ze het werk. Het staat er wel vijftien keer, het woordje naast elkaar. Nehemia had iedereen gemobiliseerd, samen gingen ze aan het werk voor God. De stad werd weer veilig, de muur werd herbouwd, de poorten konden weer open en dicht. Sommige dingen moesten helemaal opnieuw gemaakt worden. Andere stukken muur konden hersteld worden. Toch waren er wat mensen die zichzelf te belangrijk vonden om aan de slag te gaan, zij werkten niet mee. De goudsmid stond naast een zalfmaker te metselen. Zij vonden zichzelf niet te belangrijk, zij gingen aan de slag voor God. Jedajda trof het, hij mocht het stuk van de muur doen tegenover zijn huis. Toch deed ook hij het niet voor zichzelf, maar om met de anderen mee te werken aan Gods wil. Ook vrouwen bouwden mee, Sallum werkte samen met zijn dochters. Iedereen werd ingezet voor Gods werk. Het volk deed het samen. Het was een enorme muur en dus ook veel werk. De stad werd veilig, de tempel werd beschermd, maar ook de wapens konden weer veilig worden opgeborgen. Het was veel werk, maar het was het waard. Van Baruch wordt gezegd dat hij 'vol vuur' aan het werk was. Waarom weten we niet, maar hij wordt extra genoemd. Hij was enthousiast en enthousiasme steekt vaak anderen aan. Wie weet gingen door zijn enthousiasme anderen ook wel extra gemotiveerd aan het werk.

Er komen zelfs mensen helpen die niet in Jeruzalem wonen. Het enthousiasme voor het werk van God zorgt ervoor dat er nog meer mensen meedoen.

[lees verder op de volgende bladzijde](#)



Afsluiting

Bijzonder hè, dat door de komst van Nehemia het hele volk aan het werk gaat. Dat de puinhopen worden opgeruimd. Dat de veiligheid terugkomt in de stad. Dat de stad, de mensen, maar vooral de God van Jeruzalem niet meer bespot hoeft te worden. Het kwam niet door Nehemia zelf, maar God werkt door hem. Nehemia voelde, ver van Jeruzalem, dat God hem riep. En Nehemia ging! Een man die een heel volk aan het werk kreeg.

Voelen wij ons ook wel eens geroepen om iets voor God te doen?

Hoe gaan we daar mee om?

Waar zijn wij enthousiast over?

Willen wij samen werken met anderen voor iets goeds?

Laten wij God bespotten door anderen of dingen om ons heen?

Auteur: CdG



Schouder aan schouder

[Nehemia 2:11-3:32](#)

Wie heeft er wel eens een opdracht moeten doen waarvan je dacht: 'Dit kan écht niet!' Iets op school, of op je sport? Wat heb je gedaan? Hoe heb je het aangepakt? In het bijbelverhaal van vandaag vertelt Nehemia dat hij ook een opdracht krijgt die heel erg moeilijk is. Hoe hij dat heeft opgelost, hoor je vandaag.

Nehemia

Ha jongens en meiden, ik ben het weer, Nehemia. Over mij ging vorige week het verhaal. Ik zou gaan reizen naar Jeruzalem, de stad waar mijn voorouders vandaan komen. De stad die zo kapot is, omdat er niemand was om voor haar te zorgen. En nu is het zo ver. Ik ben er. Ik ben heel benieuwd wat ik tegen ga komen.

Muren en poorten

Met een paar mannen begin ik met het plan waarmee ik hier gekomen ben. Jeruzalem moet weer een fijne en veilige plek om te wonen zijn. De mensen mogen er weer blij zijn en leven met God. Maar wat een puinhoop is het! Overall waar ik kijk zie ik wel kapotte stenen en huizen. Wat doen we eerst?

's Nachts maken we een rondje om de stad heen. In het donker, om in alle rust maar eens te kijken hoe de boel er precies bij staat. Het is een hele tocht en niet alles is even goed bereikbaar. Er zijn stukken ingestort en poorten verbrand. Iedereen die wil kan de stad zomaar inrijden, uitrijden, of zelfs aanvallen. Dat is geen veilige plek om te zijn! Nee, Jeruzalem moet weer net zo mooi en sterk worden als vroeger. Ik hoop dat we er dan weer kunnen feestvieren, en dat alle mensen uit het land die naar de tempel komen door een van de poorten binnestappen met een blij hart: hier willen we zijn! 'Laten we de stadsmuur weer opbouwen', zei ik. 'Dan kan iedereen weer zien wat een mooie plek de stad van Gods tempel is. Ik ben speciaal hier naartoe gekomen om dat te vertellen. Ik ben veilig aangekomen, omdat God voor mij zorgde, het is een hele klus, maar ik vertrouw erop, ook dit komt goed!'

Samen

De leiders van de stad zijn het met me eens. 'Laten we dan meteen beginnen', is hun antwoord. En dat is precies wat er gebeurt. Iedereen gaat direct enthousiast aan het werk. En weet je wat het mooiste is? Iedereen werkt samen. Alle mensen in de stad nemen een stukje van de muur onder handen en maken het weer mooi en heel. Zelfs mensen die veel verder weg wonen komen naar de stad toe en helpen mee. Deuren, balken en poorten worden gemaakt. Stukken muur worden weer opnieuw gemetseld en er komen nieuwe sloten op de poorten. Bijna iedereen in de stad doet wel iets. Niemand laat zich stoppen of van de wijs brengen, Zelfs niet als mannen

van buiten de stad ons uitlachen en zeggen dat we beter kunnen ophouden. Nee, op volle kracht werken mannen en vrouwen aan hetzelfde doel. Wat mooi om mee te maken en om te zien gebeuren!

En er wordt niet alleen een muur gebouwd. Nee, volgens mij zijn de mensen ook samen aan het bouwen aan heel mooie vriendschappen. Ze kennen elkaar nog niet zo goed, maar ze hebben dezelfde God en werken nu aan hetzelfde doel. Jeruzalem wordt weer een stad, en Gods volk wordt weer een volk, een echt volk van mensen die om elkaar geven en naar elkaar om willen kijken als dat nodig is.

Het leek een enorme klus, en dat was het ook. Maar nu is het klaar! Vele handen maken licht werk. Dat zie je maar weer. En wat nog veel belangrijker is: God heeft ons geholpen. Hij zorgde ervoor dat we in alle rust en veiligheid konden werken.

Het maakt dat ik weer kan dromen en de toekomst zonnig tegemoetzie. Die mooie stad Jeruzalem, die eerst zo in puin lag, zal weer prachtig worden. We zullen inderdaad weer feest vieren voor God en dansen in de straten. Daar heb ik nu al zin in, in dat feest. Een feest voor mensen, maar vooral een feest voor God! En net zoals we nu samen bouwen, zullen we dan samen vieren dat God de allersterkste is en dat hij mensen kan bevrijden.

Vertel!

- Wat vinden jullie van samenwerken?
- Wanneer gaat dat goed? Wanneer gaat dat niet zo goed?
- Als het samenwerken goed gaat, wat gebeurt er dan in je groepje? (Word je dan blij of iets anders...)

Iedereen werkte mee aan het plan dat Nehemia van God in zijn hart heeft gekregen.

- Zou jij iemand (eerder) helpen als hij of zij zegt dat het een plan van God is?
- Wat zouden tegenwoordig plannen zijn die God heeft waar mensen aan mee mogen werken?
- En hoe zou je bij jullie voorbeelden samen kunnen werken? Werken mensen in de kerk ook op deze manier samen? Probeer wat voorbeelden uit je omgeving te vertellen aan elkaar.

[lees verder op de volgende bladzijde](#)



Bekijk het onderstaande plaatje en lees de bijbeltekst.



Wat heeft dat met dit verhaal te maken denk je?

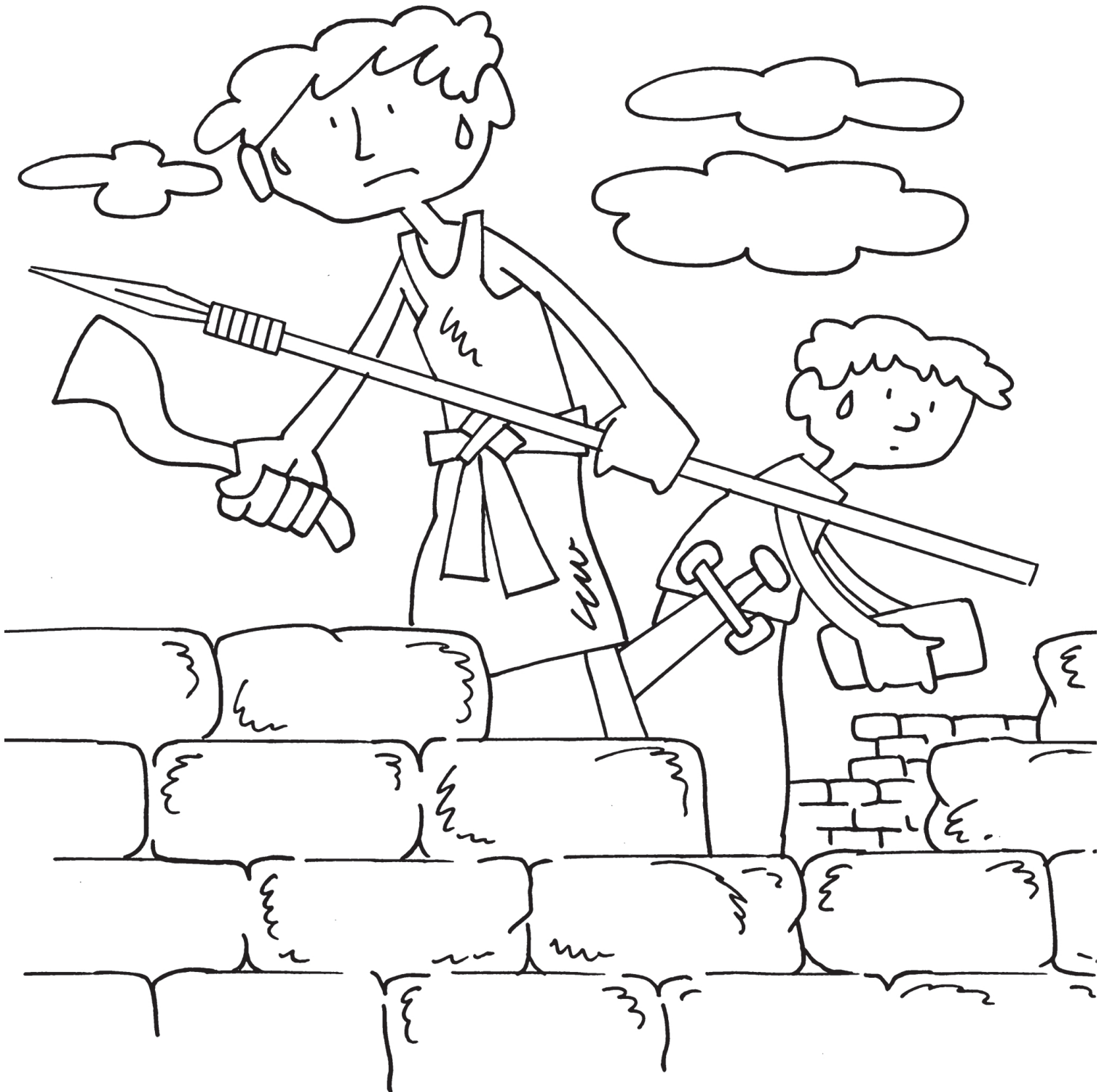
'God zegt in de heilige boeken: 'Ik heb op de berg Sion de eerste steen gelegd voor mijn tempel. De steen die ik gekozen heb, is kostbaar en sterk. Je kunt er veilig op bouwen. Jezus Christus is de kostbare steen die God uitgekozen heeft. Hij is de levende steen. Want God heeft hem weer levend gemaakt, nadat de mensen hem gedood hadden. Jullie zijn in hem gaan geloven, en daardoor zijn jullie nu ook levende stenen. Samen zijn jullie Gods tempel.'

(1 Petrus 2 vers 4 en 5 uit de BGT)

26 januari 2025

Verzet tegen de herbouw

Nehemia 4:1-23



Thema: Met zaag en zwaard

Doel

De kinderen ontdekken dat wie werkt aan de plannen van God ook met teleurstelling te maken krijgt.

Toelichting

De herbouw van de muren is begonnen. De mensen bouwen samen. Nehemia moet een geweldig gevoel hebben gekregen. Het begin is er! De rest gaat ook lukken. Dan komen de eerste teleurstellingen. Nehemia had in Perzië al gehoord dat de Judeeërs bespot werden (1:3). Hij had dat ook gemerkt aan de reactie van Sanballat en Gesem, toen hij zijn plannen bekendmaakte (2:19). De tegenstanders laten het niet bij woorden. Ze stichten verwarring en overvallen de bouwers. Om moedeloos van te worden! Nehemia zet naast de bouwlieden met gereedschap ook mannen met wapens om hen te verdedigen. Zware bewaking op de bouwplaats. Nehemia blijft op God vertrouwen en moedigt zijn helpers aan: 'Wees niet bang, denk aan God. Strijd voor uw volk en uw huizen' (4:9). 'Onze God zal voor ons strijden' (4:14)

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Zagen en ...

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen of ze weten wat een zaag is? Wat kun je daarmee doen? Mogen zij zelf wel eens zagen? Of is dat te gevaarlijk?

Vertel daarna over het gereedschap dat de mensen rond Nehemia bij zich hebben. Zagen, hamers en nog veel meer. Allemaal om de kapotte muren te repareren of opnieuw te bouwen. Maar naast hun gereedschap hebben ze ook een zwaard en een speer klaarliggen. Heb je die dan nodig om te bouwen? Nee, met een zwaard kun je vechten. En dat moet af en toe. Er zijn mensen die niet willen dat de muren van Jeruzalem gerepareerd worden. Zij schelden de bouwers uit, maar proberen zelfs dingen weer kapot te maken. Daarom blijven ze dag en nacht bij de muren, met zwaarden en speren om de tegenstanders weg te jagen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Bouwen en vechten

Richtlijnen: Als er een nieuw huizenblok gebouwd wordt zijn er veel bouwvakkers: metselaars, timmerlui, elektriciens, soms zelfs een hijskraanmachinist of iemand met een betonmolen. Allemaal hebben ze hun eigen gereedschap. Soms hangt er ook een camera, zodat er geen spullen gestolen worden, stiekem overdag of 's nachts. Maar heb jij wel eens gezien, dat er soldaten met grote geweren bij de ingang staan? Ik nooit, dat zou vreemd zijn.

Bij de muren van Jeruzalem gebeurt dat wel. De bouwlieden dragen ook zwaarden en speren. Hun werk is gevaarlijk, omdat tegenstanders hen willen aanvallen. Ze willen de herbouw van Jeruzalem tegenhouden. De bouwvakkers zijn niet gestopt met werken. Nehemia heeft gezegd dat God hen beschermt bij hun werk voor Hem. Het moet doorgaan. Daarom bouwt de een en houdt de ander de wacht. Ze moeten niet alleen bouwen, maar ook hun tegenstanders op afstand houden. Dag en nacht.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Verder bouwen, desnoods met geweld

Richtlijnen: Je best doen om je doel te bereiken. Zeker wanneer je, zoals Nehemia, het gevoel hebt dat je je in moet zetten, geef je niet snel op. Maar mag je ook geweld gebruiken, als je voor iets goeds vecht? Is dat niet een stap te ver. Het doel heiligt niet alle middelen, toch?

Nehemia heeft voor elkaar gekregen dat veel mensen bouwen aan de muren van Jeruzalem. Maar de tegenstanders zijn er ook nog. Ze lieten al van zich horen met spottende en ontmoedigende opmerkingen, maar nu stichten ze verwarring en overvallen de bouwlieden. Gelukkig vertrouwen Nehemia en zijn helpers op God. Ze bidden om moed en hulp, maar nemen ook maatregelen. Naast de bouwlieden met gereedschap staan nu ook mannen met wapens om hen te verdedigen. Zware bewaking op de bouwplaats om Gods doel te bereiken: een herbouwd Jeruzalem waarin Gods volk veilig kan wonen. Dat doel is het waard om, desnoods met geweld te verdedigen.

Vraag de jongeren hoe in onze tijd mensen schamper spreken over Gods werk en ons geloof in Hem? Vind jij het belangrijk om toch als christen te blijven spreken en de handen uit de mouwen te steken. Hoe fel mag je daarin worden? Nehemia zei: 'Onze God zal voor ons strijden' (4:14). Dat betekent: God zal zorgen dat er voor ons een oplossing komt. Past geweld van onze kant wel bij die afhankelijk houding? (zie extra bijbelgedeelte)

Extra bijbelgedeelte: Romeinen 12: 19-21

(Toon iedereen jouw liefde voor God en de naaste, zelfs als die naaste een vijand is. Zo zal hij zien wie jouw God echt is. Jouw geweld lokt vermoedelijk alleen nieuw geweld uit.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Tegenover het wapen van de spot gebruikt Nehemia het wapen van het gebed.

Psychologische oorlogsvoering door stadhouder Sanballat van Samaria. Hij voert een psychologische oorlog tegen het Joodse volk: hij wil onzekerheid en gebrek aan zelfvertrouwen zaaien onder de Joden. Dat doet hij door samen met zijn handlangers de Joden belachelijk te maken. Tegenover dit wapen van de spot gebruikt Nehemia het wapen van gebed. Nehemia weet dat de bouw van Jeruzalem naar wereldse maatstaven gemeten een armoedige indruk maakt die weinig kans van slagen heeft met niet opgeleide arbeiders en materiaal van slechte kwaliteit. Nehemia weet echter ook dat het niet zijn, maar Gods zaak is. God heeft hem immers vanuit Perzië hierheen geroepen om de herbouw te begeleiden en tot een goed einde te brengen.

Waarom bidt Nehemia voor wraak over hun vijanden? Hij bidt om rechtvaardige vergelding, omdat het Gods vijanden zijn. Niet Nehemia en het volk, maar de God van Israël is degene die beledigd wordt. Door het gebed van Nehemia wordt de spot van de vijanden krachteloos gemaakt. De bouwers krijgen weer moed om door te gaan. Maar als blijkt de spot niet kan ontmoedigen, grijpen de tegenstanders naar een nieuw wapen: de vijanden gaan samenwerken om tot de fysieke aanval over te gaan. Dan bidt Nehemia opnieuw (vers 9) en stelt Nehemia bewaking in (vers 13). Hij bemoedigt de Joden ook (vers 14). Dan gaan ze opnieuw aan het werk. De ene helft werkt en de andere helft waakt en degenen die aan de muur bouwen, werken met metselschap en zwaard. Ook zou er op de bazuin geblazen worden als er gevaar dreigde en dan zouden ze samenkomen. Zeker van zijn zaak bevestigt Nehemia nog eens: *Onze God zal voor ons strijden*. Het volk had weer zin om te werken, want hun hart was erbij. In ons hart worden de zaken beslist. Gods dienst is een liefdedienst. Om jaloers van te worden.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Vs. 1. Sanballat

Was [stadhouder](#) van de [Perzische](#) provincie [Samaria](#) in het midden van de vijfde eeuw v.Chr. Sanballat werkte daarbij samen met de [Ammoniet](#) Tobia en Arabische koning Gesem. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Sanballat>

Ammonieten: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Ammonieten_\(volk\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Ammonieten_(volk))

Gesem: <https://www.christipedia.nl/wiki/Gesem>

Tobia: <https://www.christipedia.nl/wiki/Tobia>

Vs. 7. Asdodieten: <http://www.bijbelaantekeningen.nl/files/biblevers?Nehemia%204:7>

Vs. 6. Joden kwamen overal vandaan

De vijand vindt in Joden die bij hen wonen gewillige handlangers om hun boodschap over te brengen. Deze Joden zijn volledig beïnvloed door de vijand. Wat hier gebeurt, lijkt op een propagandaoorlog. De boodschap wordt steeds herhaald. Het is ermee als met reclame: de kracht en effectiviteit zit in de herhaling. Deze Joden hebben geen verbinding met de vurige geest van Nehemia. Daardoor staan ze buiten de macht en kracht die van hem uitgaat. Zij zien alleen de macht van de vijand.

Vs. 10. Borstkurassen: een harnas dat de voor- en achterkant van de romp beschermt; ze zijn in de loop der tijd gemaakt van lagen linnen of leder, metalen schubben, harnasplaatjes of platen of combinaties van leder en metaal.

Vs. 14. Sjofar, ramshoorn

<https://www.bijbelseplaatsen.nl/plaatsen/1023>

De ramshoorn werd vooral gebruikt op *Jom Kippoer* (grote Verzoendag) en op *Rosj Hasjana* (Nieuwjaarsdag). De Sjofar roept op tot verootmoediging.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Jij hebt vast ook weleens gehad dat iets erg tegenzat zoals bij Nehemia en de bouw van de muur. Kun je een voorbeeld noemen?
- Lukte het je om toch door te zetten? Wie of wat hielp daarbij?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 133	
Lied 838	(=Gezang 481 LvdK)
Lied 645	(=Gezang 219 LvdK)
Zoals Nehemia	Hemelhoog 70
Sta op o kind'ren van Israël	Hemelhoog 273
Want ik weet	Opwekking voor kinderen 174
Jezus roept mij	Opwekking 110
De wapenrusting	Opwekking voor kinderen 12
Ik volg de Heer	Hemelhoog 305
Hou maar vol	Opwekking voor kinderen 29
Onze Vader	Hemelhoog 547

Auteur: PZ



Zagen en...

Vragen vooraf

- Wat heb je nodig als je gaat bouwen?
- Wat zou je allemaal kunnen bouwen?
- Wat als iets dat jij gebouwd hebt kapotgaat?

Verhaal vooraf

Sam zit heerlijk met de Lego te spelen. Hij heeft écht een plan bedacht en begint met de muur van het politiebureau. Daarna maakt hij de politieauto. Het schiet al snel op. Er staan vier muren, het politiemannetje kan er al in werken. Nu de auto nog. Daar liggen de wielen, even de lichte steentjes voor het zwaailicht zoeken... En dan kan de politieman straks de boef gaan vangen in zijn snelle auto. Sam is zo lekker aan het bouwen dat hij bijna niet merkt dat Tijs eraan komt. Tijs is het broertje van Sam. Echt een lief broertje, maar soms ondeugend. Hij is jonger, maar wil altijd doen wat Sam ook doet. Zonder te vragen gaat Tijs meespelen. Hij pakt het politiebureau op, Sam wil nog roepen: 'Nee, laat staan!', maar het is al te laat. KLETTTER, BOEM!!.... Het politiebureau valt op de grond. Stuk. En nu?

Bijbelverhaal

g-g-g-g-g-g, tik-tik-tik-tik... Luister eens goed: allemaal bouwgeluiden. Hamers kloppen, zagen maken een ritselgeluid en werkmannen lopen heen en weer. De muur, die weer opgebouwd wordt, wordt hoger en hoger. Kapotte stenen worden vervangen en andere stenen worden op elkaar gezet.

Nehemia, een knecht van God, heeft dit gezegd: 'Mannen, we gaan de muren van Jeruzalem weer bouwen. Dat heeft God gezegd' De mannen werken hard door. Straks heeft Jeruzalem weer een echte dikke, grote muur.

Overal ligt gereedschap, steen, touw en hout. Het schiet al lekker op. De mensen zijn er blij mee. Nou, niet alle mensen... Er zijn twee mannen die het vreselijk vinden. En nog meer mensen zijn kwaad. Zij willen niet dat Jeruzalem opnieuw gebouwd wordt. 'De bouw moet stoppen!' roepen ze boos. 'We gaan de bouwers aanvallen, dan kunnen ze niet meer verder gaan'.

En terwijl de vijanden steeds bozer worden, zeggen de bouwers: 'Wij vragen onze God om hulp'. Zij bidden en bewaken de muren. Het werk gaat gewoon door, hamers kloppen en tikken, zagen ritselen en er worden zware stenen gesjouwd. Maar als je goed kijkt, zie je toch iets bijzonders. De bouwers werken met één hand. In de andere hand hebben ze een speer of zwaard vast. Zo kunnen ze zich verdedigen en de vijanden weggagen. Dag en nacht wordt gewerkt en gewaakt. En dat lukt.

Nehemia zegt het nog eens tegen de bouwers: 'Jongens, volhouden hoor, denk aan onze God.

Hij zal voor ons strijden. Daardoor zal het lukken!'

Auteur: KvdG



Bouwen en vechten

In deze geschiedenis is de herbouw van de stadsmuur begonnen. Het is een wat wonderlijke gang van zaken om te moeten bouwen met gereedschap en een wapen in je hand. Tijdens bouwwerkzaamheden in Nederland staat bijna altijd een radio aan. Eerder in de tijd werd er misschien door de werkers gezongen tijdens de bouw. Een lied van Elly en Rikkert leent zich daarvoor. Er kan worden gekozen zelf te zingen of het aangegeven couplet uit de bundel Op toonhoogte (oude bundel nr. 372) via de smartphone af te spelen. Die tussenstukjes verlevendigen het vertellen en zijn daarom aanbevolen voor een creatieve invulling op deze zondag.

'Weet je nog dat Nehemia na zijn lange reis uit Perzië verdrietig rondliep over de puinhopen van de kapotte stad Jeruzalem? Hij wist: het is Gods bedoeling om hier de stadsmuur weer op te bouwen. Alleen dan kunnen mensen hier veilig wonen.' Als hij nu rondloopt klinken overal de geluiden van bouwvakkers die aan het werk zijn. Hij hoort tikkende hamers en het geluid van troffels om mee te metselen. Als in Nederland wordt gebouwd gaat bijna altijd de radio aan. Muziek helpt bij het zware werk. Misschien hebben jullie dat ook wel eens gehoord. Radio's kenden de mensen ongeveer 2500 jaar geleden nog niet, maar misschien maakten de bouwers uit die tijd zelf een lied, zoals Elly en Rikkert. Luister maar; **'Al ligt de hele stad aan stukken, met zware stenen sjuouwen wij. De God des hemels zal 't doen lukken en daarom bouwen wij zoals Nehemia, zoals Nehemia.'** Zullen we hen aanmoedigen door mee te zingen?

De bouwende en sjuouwende mannen worden er vrolijk van. Ze bouwen van 's morgens vroeg als de zon opgaat tot het moment dat er sterren aan de donker wordende lucht tevoorschijn komen. Dan is het tijd om te gaan slapen. Nehemia wordt er gelukkig van als hij ziet dat alles zo goed gaat. Die herbouw in Jeruzalem gaat vast en zeker lukken. Na een poosje hoort hij minder goed nieuws. In de buurprovincies Samaria, Ammon en de woestijngebieden van de rondtrekkende Arabieren, zijn ze niet blij met die enthousiaste bouwers die van ver zijn teruggekomen naar Jeruzalem. Hun leiders, Sanballat, Tobia en Gesem zeggen spottend tegen elkaar: 'Wat zijn die sukkels daar in Jeruzalem toch aan het doen? Denken ze misschien dat ze van die puinhoop weer een sterke stad kunnen maken? Echt niet! Wie van hen heeft geleerd een ruïne te herbouwen? Niemand toch?' Ze lachen zich krom om die dwaze bouwers. Maar als ze zien dat het de bouwers in de provincie Juda toch lukt om de gaten in de stadsmuur dicht te metselen en nieuwe stenen op elkaar te zetten, spotten ze niet meer maar zeggen woedend: 'We moeten die gekkies stoppen! Straks worden zij ons de baas en dat mag echt niet gebeuren!' Als Nehemia hoort dat de woedende leiders van de buurprovincies plannen maken om de bouw te laten mislukken, weet hij zeker dat maar één ding belangrijk is om verder te kunnen werken: BIDDEN. Samen met anderen knielt hij op

de grond en samen roepen ze hun God te hulp: 'HEER, help ons om niet bang te zijn voor onze woedende burenen. Wij willen moedig doorbouwen en erop vertrouwen dat U ons helpt uw plan voor Jeruzalem te laten lukken. Wij geloven dat U bij ons bent en dat uw werk zal doorgaan. Help ons te blijven vertrouwen, Amen.'

Als ze hun ogen weer opendoen weet Nehemia dat hij nog meer moet doen om het plan voor Jeruzalem te laten lukken. Hij kiest uit de bouwers, mannen die de wacht moeten houden. Zij moeten in de gaten houden wat de tegenstanders/de vijanden gaan doen. Het vrolijke lied van de bouwers wordt nu even niet gezongen. Er wordt geklaagd bij Nehemia. 'Wij zijn uitgeput van het sjuouwen van al die stenen. Puinruimen is voor ons te zwaar. Het gaat ons echt niet lukken om die muur te bouwen!' De bouwers die uit het uitgestrekte land van de Perzische koning Artaxerxes zijn teruggekomen naar Jeruzalem, zijn niet gewend om te vertrouwen op de God die je niet kunt zien. Ze zijn bang voor een aanval van de vijanden. Misschien moeten ze wel gaan vechten in plaats van bouwen. En dat is best eng. Sommige bouwers stoppen met het werk. Hun enthousiasme is weg en Nehemia denkt ernstig na over hoe het verder moet met de muur. Hij hoort dat de tegenstanders een aanvalsplan verzinnen om de bouw te stoppen. Wat moet hij doen? Weer bidt hij tot zijn God. Daarna roept hij alle bouwende families bij elkaar. De families van Jojada, van Metalja, die van goudsmid Uzziël en anderen. Hij geeft elke bouwende familie wapens. 'Luister, zegt hij: 'Een aantal van jullie gaat bouwen, de anderen houden de wacht met een wapen in de hand. Kijk, hier zijn zwaarden, speren en ook een paar bogen. Als er een aanval komt, kunnen jullie je verdedigen. De mannen knikken en gaan naar hun plaats om te bouwen. Ze gaan aan het werk maar zingen niet meer. Iedereen weet dat het gevaarlijk kan zijn wat ze doen. Als iedereen zijn plaats heeft ingenomen om verder te bouwen of te verdedigen loopt Nehemia nog een keer langs de hele muur. Deze families hadden niet gerekend op de woede van hun burenen uit de andere provincies. Ze kijken alleen naar de vijand maar Nehemia wil hen helpen anders te kijken: 'Wees niet bang voor de vijand, mannen. Denk aan onze sterke God. Hij laat ons niet alleen. Bouw daarom gewoon verder voor je zonen, je dochters, je vrouwen en jullie families. Vertrouw op de kracht van God.' Dat doen ze en dan duurt het niet lang of er wordt weer gezongen. Luister maar:

'Al wil de vijand ons verhinderen, al lacht hij: dat is veel te zwaar. Wij bouwen samen met Gods kind'ren en het komt voor elkaar. De God des hemels zal 't doen lukken en daarom bouwen wij zoals Nehemia.'

De vijanden merken dat de bouwers zich kunnen verdedigen en daarom stoppen ze met hun aanvalsplan. Toch blijven de bouwers op hun hoede; de ene helpt bouwt, de andere helpt waakt met schilden, speren en bogen. Er lopen zelfs werkers bij die met de ene hand puin sjuouwen

en in de andere hand een speer dragen. Hebben jullie zo- iets wel eens gezien als er iets wordt gebouwd? Hier ge- beurt het en het helpt de mannen bij hun werk. Ook voor de niet-bouwende mensen heeft Nehemia een bood- schap: 'Er is veel werk te doen en de groepen werken ver uit elkaar zodat we geen contact met elkaar kunnen heb- ben. Als je het geluid van de ramshoorn hoort verzamel je dan snel op deze plek. Onze God zal ons helpen als er een gevecht komt. Vertrouw daarop, mensen!'

Er wordt nóg harder gewerkt. De bouwers gunnen zich- zelf bijna geen rust. Die muur moet klaar! Ze werken en slapen in dezelfde kleren. Nemen geen tijd om zich te verkleden. Hoe sneller het werk klaar is, hoe beter. En.... luister eens.... De bouwers hebben nieuwe woorden gevonden voor een lied. Het klinkt als een lied van hoop voor iedereen die bezig is en ook voor de mensen om hen heen:

'De vijand heeft ons niet verslagen (aangepaste zin), al zijn er gaten in de muur. Wij werken samen alle dagen. En zullen slagen op den duur. De God des hemels zal 't doen lukken en daarom bouwen wij zoals Nehemia.'

Om over na te praten

- Stel je voor dat jou werd gevraagd mee te bouwen aan de muur en je hoorde iets over een aanvalsplan. Hoe zou jij reageren?
- Zou er in jouw hoofd een gedachte opkomen die met God te maken heeft, denk je?
Waar komt zo'n gedachte dan vandaan?

Rond dit moment af met gebed

Here God, wat zal het spannend geweest zijn voor de bouwvakkers in Jeruzalem. Dankuwel dat U Nehemia de taak gaf om namens U de leiding te nemen. Hem konden de bouwers wel zien. Vertrouwen op een God die, onzichtbaar is, valt ons mensen niet mee. Nehemia geloofde dat U er ook op die spannende momenten zou zijn. Dat vertelde hij steeds weer aan de angstige werkers bij de muur.

Help ook ons als wij geloven moeilijk vinden. Herinner ons eraan dat ook wij mogen bidden. Onze vragen en zorgen aan U vertellen, helpt mee om angst en onzeker- heid kwijt te raken. Wilt U ons dat leren?

Auteur: JHP



Verder bouwen, desnoods met geweld

[Nehemia 4:1-23](#)

Heb je wel eens aan een wedstrijd meegedaan? Bijvoorbeeld aan een wedstrijd hardlopen, of een andere sport. Als je begint, zit je vol energie en wil je er helemaal voor gaan. Maar als je al een tijdje aan het lopen bent, dan word je moe, dan willen je benen niet meer en heb je zin om even uit te rusten. Maar ja, de finish is nog niet in zicht...

Wat helpt er dan? Helpt het als er mensen langs de kant van de weg staan die roepen: 'Het lukt je nooit!' of 'Hou er maar mee op, ik zie al dat het niets gaat worden!'

Nee hè? Het helpt als mensen je helpen door je aan te moedigen. Soms zie je bij hardlooptweedsijden wel eens toeschouwers langs de kant staan die flesjes water uitdelen aan de lopers of ze met spandoeken toejuichen: 'Nog even, dan ben je er!' Die dingen kunnen je over de streep trekken om door te zetten.

Nehemia

Bij het bouwen van de muur in de tijd van Nehemia kunnen de mensen ook wel wat aanmoediging gebruiken. In het vorige verhaal hebben we gehoord hoe iedereen samen en vol goede moed begon. Nu duurt de bouw al een tijdje. En wat niet helpt is dat er mannen zijn die de harde werkers dwars willen zitten. In het vorige verhaal begonnen ze daar al mee, maar nu wordt het wel heel serieus. De mannen zijn leiders van volken in de buurt. Ze zijn boos omdat het volk van God de stad weer aan het opbouwen is. En misschien zijn ze eigenlijk wel jaloers. Jaloers omdat het lukt, omdat de mensen er samen op vertrouwen dat het mooi wordt, én omdat de mensen vertrouwen op hun God. Dat kunnen ze niet snappen. De boze en jaloerse leiders willen ook samenwerken. Niet om iets moois op te bouwen, maar om samen de mensen die aan de stad aan het werk zijn aan te vallen. Dat maakt de mensen van Jeruzalem wel bang en ook onzeker.

'We zijn moe!', hoort Nehemia. 'Het werk is zo zwaar, het zal ons nooit lukken!'

'Wat gebeurt er als we aangevallen worden?', vragen anderen. En: 'Kom toch mee, weg uit Jeruzalem', zeggen de Joden die in andere plaatsen wonen, 'daar is het veel veiliger'.

Wapens

Maar Nehemia gelooft het niet. Hij begint aan iedereen die aan het werk is wapens uit te delen.

'De muur is nog niet af, overal zitten nog gaten. Op iedere plek die nog open is moet iemand staan die de stad kan verdedigen', zegt hij. Nehemia blijft geloven in het plan dat God voor Jeruzalem heeft. 'Niet bang zijn!', zegt hij tegen de mensen. 'Kijk niet alleen naar de aanvallers waar je bang voor bent, maar kijk vooral naar God. Hij helpt ons!'

En het plan van Nehemia werkt! De aanvallers kijken op hun neus als ze zien dat de muur waar je die zo gemak-

kelijk overheen leek te kunnen komen nu goed bewaakt wordt. Dat hadden ze niet verwacht! En hun plannen om Jeruzalem binnen te vallen gaan niet door.

De mensen in de stad, zij gaan wel door. Niet iedereen is meer tegelijk aan het bouwen. Er zijn nu ook steeds mensen die de wacht houden en die kunnen waarschuwen als er weer gevaar dreigt. Iedereen die aan het werk is, draagt ook een wapen om op te kunnen springen als het nodig is.

De mensen hebben, nog meer dan eerst bij het bouwen, een eigen taak. Het gaat vast niet sneller, maar wel veiliger. Het laten zien van de wapens helpt al om de stad te beschermen. De aanvallers durven niet meer. Zouden ze weten dat ze geen schijn van kans hebben omdat God aan de kant van de mensen in Jeruzalem staat? Nehemia weet het wel: 'Onze God zal voor ons strijden', vertelt hij aan de mensen. Dat is de allermooiste aanmoediging die hij kan geven.

Vertel!

- Nehemia vertrouwde op God, maar gaf ook aan iedereen wapens. Hoe zie jij dat, wanneer moet je vechten, en wanneer alleen vertrouwen (of allebei)? Bijvoorbeeld als je ruzie hebt over wie het eerst het lekkerste gebakje uit mag kiezen. Of als je gepest wordt. Of als je dat ziet gebeuren bij een ander.
- Zullen we in het leven nooit iets tegenkomen wat ons teleurstelt of waar we verdrietig van worden als we op God vertrouwen? Hoe zit dat dan, wat is er belangrijker? Verandert daar ooit iets aan? Verdwijnen teleurstelling en verdriet ooit? Hoe kun je, net als Nehemia, voorkomen dat er voor jouw doel geweld 'nodig' is?

Auteur: M|Z

2 februari 2025

Kwijtschelden van de schulden

Nehemia 5:1-19



Thema: Zorgen voor elkaar

Doel

De kinderen leren dat God wil dat arme en zwakke mensen beschermd worden

Toelichting

Nehemia is niet alleen de man die de muren van Jeruzalem heeft laten herbouwen. Hij kan ook goed een stad besturen. Doordat voedsel duur is kunnen alleen de rijke mensen voldoende graan kopen. Zij houden genoeg over, nadat ze de belasting aan de Perzische koning hebben betaald. Anderen moeten lenen bij de rijken; als ze niet kunnen terugbetalen zijn ze huis, wijngaard of akker kwijt. Dat gebeurt ook echt. De rijke mensen worden zo alleen maar rijker, de arme mensen armer. Het is zelfs zo erg dat sommige mensen hun kinderen als slaven moeten verkopen! Nehemia is woedend. Als je samen werkt moet je ook samen delen, samen leven. Juist in de stad die God een nieuwe toekomst geeft. Nehemia roept de rijken op de armen alles terug te geven, om hun de schulden kwijt te schelden. Zelf vraagt hij ook geen geld voor wat hij als gouverneur van Juda doet. Hij geeft een voorbeeld wat geloven in God van je vraagt: opkomen voor armen en zwakken.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Samen bouwen, samen delen

Richtlijnen: Alle mensen hielpen elkaar om de muur van Jeruzalem opnieuw te bouwen. Samen waren ze aan het werk. Nu is er gebrek aan eten. Het graan is duur. Voor de rijke mensen is dat niet zo erg, maar voor anderen is dat een probleem. Veel rijken zeggen nu: wij willen jullie wel helpen als wij jullie huis, jullie akker of wijngaard krijgen. Sommigen nemen zelfs kinderen van armen mee om voor hen te werken.

Nehemia vindt dat niet eerlijk. Hij is heel kwaad. Als je samen werkt moet je ook het eten met elkaar delen. 'God wil, dat jullie alles weer teruggeven. Dan heeft iedereen genoeg en komt niemand tekort.' En dat gebeurt.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Zorgen voor elkaar

Richtlijnen: Nehemia hoort dat rijke Judeeërs rijker worden ten koste van hun armere volksgenoten. Iedereen moet belasting betalen en van wat over is leven ze. Armere Judeeërs komen tekort om graan te kopen voor hun gezinnen. De rijken willen de armen wel geld lenen. Ze vragen een hoge rente en als er niet betaald wordt is het huis, de wijngaard of de akker hun eigendom. Of de kinderen van deze armen worden tot slaaf gemaakt. Alle kansen om uit de zorgen te komen zijn weg. Want hoe verdien je geld zonder een eigen akker of wijngaard?

Nehemia is woedend. Hij maakt duidelijk dat het in Gods volk anders hoort te gaan. Je zorgt gewoon voor elkaar. Zeker als je iedere dag bouwt aan de stad waarin je allemaal leeft. Zeker omdat God je alles heeft gegeven. Nehemia geeft namens de HEER opdracht alle schulden kwijt te schelden, zodat iedereen weer een huis heeft en eten kan verbouwen.

Vind jij het normaal om te delen? Van jouw snoep? Van jouw spullen (fiets, speelgoed)?

Hoe kunnen rijke mensen in Nederland vandaag voor anderen opkomen die minder hebben dan zij?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Schuldsanering

Richtlijnen: Soms raken mensen financieel in de problemen. Ze verliezen hun baan, hebben hoge kosten door een ziekte/handicap of doen zelf iets onverstandigs. De schulden worden steeds groter en hun problemen dus ook. Dan kunnen ze vragen om schuldsanering. Ze leven een paar jaar heel zuinig en kunnen allen kopen wat echt nodig is. Degenen bij ze schulden hebben schelden een deel van de schuld kwijt. Daarna kunnen ze weer bij nul beginnen en een nieuwe toekomst opbouwen.

Schulden, ze ontstaan ook in Jeruzalem. Niet alleen door de belasting aan de Perzische koning, ook niet door de hoge kosten van eten in een tijd van schaarste. Nee, doordat rijkere over de rug van armere mensen nog rijker willen worden. Ze rekenen hoge rente voor een lening en eisen huizen, akkers en wijngaarden als onderpand. Ze laten zelfs kinderen als slaven voor hen werken.

Nehemia is woedend. Als je samen werkt moet je ook samen delen, samenleven. Juist in de stad die God een nieuwe toekomst geeft. Nehemia roept de rijken op de armen alles terug te geven, om hun de schulden kwijt te schelden. Zelf vraagt hij ook geen geld voor wat hij als gouverneur van Juda doet. Hij geeft een voorbeeld wat geloven in God van je vraagt: opkomen voor armen en zwakken.

Wat betekent zorgen voor elkaar in opdracht van God voor ons? Laat de jongeren in groepjes ideeën verzamelen.

Extra bijbelgedeelte: Matteüs 19:16-24

(Een rijke jongeman wil Gods geboden doen, maar weigert zijn rijkdom op te geven en te delen met de armen. Blijkbaar vindt Hij een leven met alleen Jezus en zijn Koninkrijk te onzeker.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Het werk nadert zijn voltooiing. Het lijkt alsof er met enthousiasme en eensgezindheid gewerkt wordt, maar onder de oppervlakte is er van alles aan de hand. Het wordt een nieuwe crisis voor Nehemia, een probleem dat wel het laatste is wat hij op dit moment gebruiken kan. Terwijl de klagers behoren tot families die vanaf het begin het project van de herbouw van de muur enthousiast hebben begroet en hun mannen en zonen op de muren aan het werk hebben gezet. Maar nu de eerste golf van het enthousiasme voorbij is, komen er serieuze klachten.

Wat is er aan de hand? Er dreigt hongersnood. Er zijn gezinnen die niet meer aan eten kunnen komen. Bij de armen stijgt het water tot aan de lippen. Het werk op de muren gaat ten koste van het werk op de velden. Als het blijft gaan zoals nu, zal er het komende jaar geen oogst zijn en de gezinnen zullen dan echt honger gaan lijden. Echte honger heeft sommigen van het volk – vooral de kleinere boeren – al genoodzaakt om gedeelten van hun land als onderpand te geven om geld voor zaaikoren bij elkaar te krijgen. Anderen moeten geld opnemen om de verschuldigde belasting te kunnen betalen. De een zijn dood, is de ander zijn brood.

De armen worden door de rijken uitgebuit en tot slaaf gemaakt. Sociale wantoestanden. Een hoge rentestandaard, kort gezegd: woeker. De rijken worden steeds rijker en de armen steeds armer. Er is schrijnend onrecht.

Als een boer zijn akker of wijngaard kwijtraakte, betekende dat dat hij het erfdeel kwijtraakte dat aan zijn kinderen was toevertrouwd. Het werken aan de muur verhindert hen bovendien om iets terug te verdienen. Weken achtereen ligt hun bedrijf plat ter wille van de goede zaak. Hoe moet dat straks als ze thuiskomen en de schuldeisers weer op de stoep staan? Waarom schelden de rijken hun deze schulden niet kwijt? Ze zijn toch broeders en zusters van elkaar? Ja nog erger, waarom vroegen ze zelfs hun kinderen als slaaf te verkopen?

Nehemia wordt ontzettend kwaad als hij dit hoort. Gelukkig handelt Nehemia erg wijs. Nehemia neemt eerst afstand van de zaak. Dat stelt hem in staat om af te koelen en nuchter na te denken. Hij brengt het in gebed voor God voor hij reageert. De oorzaak van Nehemia's heilige verontwaardiging ligt erin dat de rijken de wet van God overtreden.

Nehemia is niet alleen verontwaardigd, maar hij neemt ook strenge maatregelen. Eerst past hij wederhoor toe. De armen hebben geklaagd; hij spreekt nu met de rijken en de edelen. Hij zwijgt niet, maar klaagt ze in Gods naam aan. Hij belegt een massale vergadering en roept die uitbuiters publiekelijk ter verantwoording: Jullie vragen woekerrente om jezelf te bevoordelen. Dat moet afgelopen zijn. Je benadeelt niet alleen je volksgenoten, maar je doet God er een heel groot verdriet mee. Daar kunnen Sanballat en Gesem zo de vinger op leggen. De vijanden zullen deze interne misstanden aangrijpen om kwaad te spreken van Israël en zo krijgen ze een stok in de hand om naar de God van Israël te slaan. 'Dat joodse volk gaat het ook gewoon om geld en rijkdom.' Nehemia zegt eigenlijk: laten we nu een jubeljaar vieren, waarin alle verpande en in beslag genomen eigendommen teruggegeven worden aan de oorspronkelijke eigenaren. Het voorstel betreft de goederen, het geld en de kinderen. Nehemia heeft zelf hierin het goede voorbeeld gegeven.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

- Vs.7. rente, woeker. Volgens de Mozaïsche wetgeving is het verboden om rente te vragen (bv. [Ex. 22:25](#)) <http://www.bijbelantekeningen.nl/files/subject?1964>
- Vs. 9. De rijken zijn niet menselijk bezig en overtreden Gods regels (Deuteronomium 15:2; 24-10; Amos 2:6-8; 8:4-8)
- Vs.13. plooi van mantel uitschudden. Zie ook Marcus 6:11 en Lucas 9:5
- Vs. 14. 32ste regeringsjaar Artaxerxes
- Vs. 15. Sjekel. Voordat er echt geld is, wordt er in het Oude Testament wel betaald met afgewogen hoeveelheden zilver of goud. De gewichtseenheid die gebruikt wordt, is de sjekel. <https://www.debijbel.nl/wereld-van-de-bijbel/kennis-achtergronden/bestuur-samenleving/sjekel-munt>
- Vs. 15. gouverneur. Een soort onderminister van de koning in Babel.
- Vs., 17 grote maaltijd, banket. Het behoorde tot de taak van de gouverneur om de hooggeplaatsten in zijn gebied bezig te houden. Door grote banketten lieten ze zien hoe rijk ze waren. Maar die enorme banketten werden betaald met belastinggeld, dus door de gewone mensen. Nehemia wilde dat niet en benadrukt daarom dat hij alles zelf betaalt.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Nehemia wordt in dit verhaal heel kwaad. Zou jij ook erg kwaad geworden zijn? Waarom?
- Toch gaat Nehemia niet gelijk schelden of zware straffen uitdelen. Hij gaat eerst bidden en denkt eerst rustig na voordat hij beslissingen neemt. Dat is heel verstandig van hem. Wat doe jij als jij heel erg boos bent? Ga jij dan gelijk slaan of schoppen of schreeuwen of tel je eerst heel langzaam tot tien? Waarom is het beter dat je dan eerst even pauze neemt in plaats van dat je direct reageert?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 112	
Lied 968	(=Gezang 303 LvdK)
Lied 969	(=Gezang 308 LvdK)
Onze Vader	Hemelhoog 547
Ik zal de Here God liefhebben	Op Toonhoogte 523
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Zoals Nehemia	Hemelhoog 70

Auteur: PZ



Samen bouwen, samen delen

Inleiding

Je kunt dierenplaatjes bij de winkel sparen en mamma van Jop heeft boodschappen gedaan. Oh, wat krijgt ze een stapel dierenplaatjes. Jop is er blij mee. Hij heeft er al heel veel en nu krijgt hij er nog meer. Zijn boek is al bijna vol. Morgen gaat hij ze mee naar school nemen. Dan kunnen de kinderen zien hoeveel hij er heeft. 's Morgens stopt Jop de plaatjes in zijn tas, bij de broodtrommel en de beker. Alle kinderen komen rondom Jop staan, als hij ze laat zien.

Stef bekijkt ze allemaal, er is een hele mooie bij en die heeft hij nog niet. Voorzichtig vraagt hij: 'Mag ik deze hebben, Jop?' Jop denkt even na en zegt: 'Je mag 'em hebben, maar alleen als ik op je feestje mag komen.'

Is dat eerlijk? Wat vind jij daarvan?

Bijbelverhaal

Nehemia, de knecht van God, is boos. Heel boos. De bouwers, die de muren van Jeruzalem weer opbouwen, zijn aan het mopperen. 'We hebben zo'n honger', zeggen ze. En: 'We hebben te weinig geld om eten te kopen'. Dat komt omdat er te weinig eten is. De arme mensen kunnen niet meer genoeg eten kopen. De rijke mensen kunnen dat wel. Veel rijke mensen zeggen tegen de arme mensen: 'Jullie kunnen van ons best wat eten krijgen hoor, maar geef dan je huis of je land aan ons'. De rijke mensen zeggen zelfs: 'Je kunt graan krijgen als je jouw kind stuurt om voor mij te werken'.

De arme mensen weten nu niet meer wat ze moeten doen. Ze werken al zo hard, ze hebben weinig geld om eten te kopen en nu moeten ze ook alles geven aan de rijke mensen. Zelfs de kinderen moeten bij de rijke mensen hard werken. 'Nehemia, wij zijn toch even belangrijk als de rijke mensen?', vragen ze verdrietig. 'Natuurlijk' zegt Nehemia.

Hij denkt even na en dan voelt Nehemia zich erg boos worden. 'Iedereen moet bij mij komen!' zegt hij. 'Denken jullie dat het goed is wat er gebeurt? Is het goed dat jullie niet delen met elkaar? Is het goed dat zelfs de kinderen hard moeten werken voor het eten? Is het goed dat jullie niet voor elkaar zorgen? Jullie luisteren niet naar God, Hij wil dat alles weer teruggegeven wordt, dan heeft iedereen genoeg!'.

Nehemia is echt kwaad.

Hij zorgt ervoor dat iedereen weer genoeg heeft en dat er samen gebouwd én samen gedeeld wordt.

Zo wil God dat!

Auteur: KvdG



Zorgen voor elkaar

Inleiding

Zet bij het samenkomen een rugzak in het midden van de kring. Richt de aandacht van de kinderen erop en zeg en passant: 'Wat ik nou toch heb meegemaakt!' Vertel dat je tijdens een treinreis deze rugzak eenzaam in de coupé zag staan. Dat niemand bij de tas hoorde en dat jij hem hebt meegenomen, de trein uit'. 'Wat een mooie rugzak, hè? En er zit ook nog wat in, kijk maar... haal een portemonnee tevoorschijn en wacht op de reactie. Vertel verder, terwijl je de portemonnee opent. Kijk maar eens: een briefje van tien euro en ook nog wat losse munten van twee euro. Samen wel bijna twintig euro. Wat zou ik daar allemaal mee kunnen doen? Daar ga ik nog eens goed over nadenken.... Wacht de reactie af en doe alsof het gewoon is dat jij dat 'eerlijk' gevonden geld voor jezelf gaat gebruiken. Als iemand van de kinderen op het idee komt dat je het anders zou moeten aanpakken door het naar de politie te brengen of zo, laat die reactie dan even voor wat die is. Zet de tas weer in het midden en ga soepel over tot de orde van het verhaal. Waar waren we eigenlijk gebleven in de geschiedenis van Nehemia de bouwer? Neem een kaartje mee waarop vet staat, teruggeven. Bewaar dat voor het eind.

Bijbelverhaal

De kapotte muur van Jeruzalem is bijna opgebouwd. Wekenlang zijn de mannen van de provincie Juda er mee bezig geweest. De vrouwen bleven thuis om voor de kinderen en de akkers te zorgen. Nehemia is blij dat de herbouw van de muur met hulp van God kon doorgaan, ondanks dat vijanden het probeerden tegen te houden. Hij zit in zijn huis en denkt na over hoe het verder zal gaan in Jeruzalem. Plotseling komen er een paar vrouwen binnen. Ze gaan vlak voor hem staan. De eerste vrouw doet nog een stap dichterbij en kijkt Nehemia strak aan. 'Meneer', zegt ze, 'u bent vast heel blij dat het goed gaat met die muur rond de stad maar wij zijn helemaal niet blij. Voor ons zijn de problemen alleen groter geworden. Wij zijn helemaal niet veilig door die muur. Mijn kinderen gaan dood van de honger, omdat ik hun geen eten kan geven! Ik had een akker waarop ik graan verbouwde om brood te kunnen bakken. Omdat er in ons gezin geld nodig was en ik dat niet had, heb ik die akker moeten uitlenen zodat een ander hem kan gebruiken. Hij heeft mij daarvoor geld gegeven, maar nu ik geen akker meer heb, is er ook geen graan om brood te bakken. Mijn kinderen hebben honger en ik kan ze niks geven. Wie kan mij helpen?' Dan begint de tweede vrouw te vertellen: 'Meneer, die muur is prachtig, maar komt u eens in mijn huis kijken. Mijn kasten zijn leeg. Er is niks om brood van te bakken en ook de wijn die wij elke dag drinken bij ons brood is op. Ook ik heb mijn grond en druivenstruiken moeten uitlenen en daarvoor geld gekregen. Van dat geld kon ik een poosje leven, maar als er niks verandert hebben wij straks niks meer om van te leven. Misschien komt er een tijd dat ik ons huis moet verkopen. Hoe moeten wij dan verder in het leven? En hoe moet ik nu voor

mijn kinderen zorgen? Misschien gaan we wel allemaal dood en dan helpt die nieuwe muur ons echt niet!' Dikke tranen rollen over haar wangen. 'Hoe lang kunnen mijn kinderen en ik dit nog volhouden', snikt ze. Dan stapt de derde vrouw naar voren. Ze schudt haar lange zwarte haren naar achteren en trekt haar omslagdoek strakker vast. 'Meneer Nehemia, u kwam van ver om samen met ons te bouwen aan Jeruzalem, de stad van onze koning David, maar ik vertel u dat onze families niet opgebouwd worden. 'Ik heb helemaal niks meer om voor mijn kinderen te zorgen en daarom heb ik mijn dochter moeten verkopen aan iemand die geld voor haar wilde geven. Zij werkt nu als slavin in het huis van iemand die haar werk en eten kan geven. Ik kreeg geld voor haar, maar het is verschrikkelijk, meneer! Stelt u zich eens voor: een kind verkopen, omdat wij anders allemaal doodgaan. We kunnen toch niet leven zonder geld en eten? Zullen dan alleen de rijke mensen in dit land kunnen blijven leven. omdat niemand voor ons zorgt? Doet u toch alstublieft iets voor ons en onze kinderen!'

Nehemia is erg geschrokken van de verhalen. Doodstil zit hij op zijn stoel. Hoe kon dit gebeuren? Dan zegt hij: 'Het is goed dat jullie gekomen zijn'. Ik zal kijken wat ik voor jullie kan doen. Hij denkt diep na en kan er die nacht gewoon niet van slapen. In z'n eentje kan hij dit probleem niet oplossen. Weer bidt hij: 'HEER, dit gaat niet goed maar wat kan ik doen? Wilt U mij helpen om een oplossing te bedenken?' In de volgende dagen groeit er een plan in zijn hoofd. Hij roept alle belangrijke en rijke mensen in de provincie bij elkaar. Als iedereen er is, begint hij: 'Luister mensen van Juda. Ik heb gehoord dat het niet goed gaat in onze provincie. Rijken worden steeds rijker en armen gaan bijna dood van de honger. Zij hebben tekort aan van alles om te kunnen leven. Dat is niet zoals God het bedoelde toen Hij ons, lang geleden, dit land gaf. Hij wilde dat er voor iedereen genoeg zou zijn. Daarom moeten wij nu nadenken hoe het beter kan. Hoe kan het leven in dit land voor iedereen weer goed worden? Zo, dat er voor iedereen genoeg is om te kunnen leven. Weet je, zegt hij, ik heb ook akkers van anderen geleend en gebruikt. Ik ga die grond aan de vorige eigenaars teruggeven. Zij hoeven mij daarvoor geen geld te geven, want het is hun eigen grond. Het is belangrijk dat zij weer voor zichzelf kunnen zorgen.' De rijken in de kring hebben goed geluisterd en beginnen te knikken. 'Een goed plan, Nehemia! Wij doen met je mee en geven ook alles terug. Wat fout ging gaan wij weer rechtzetten!' Daar gaan ze. Thuis regelen ze alles om de akkers, de olijfbomen, de druivenstruiken en de huizen terug te geven aan de mensen van wie ze die gebruikten. Zo krijgt iedereen weer genoeg om te kunnen leven. De vrouw die haar dochter moest verkopen krijgt haar meisje weer terug. Ze zijn dolblij. Zo gebeurt wat Nehemia bedacht. Om iedereen precies te laten weten waar het om gaat zegt Nehemia, zo vaak hij de kans krijgt: 'In dit land dat God ons beloofde en gaf, zullen we ons aan zijn afspraak

ken houden.’ Nehemia is dus niet alleen een bouwer maar ook een wijze minister. Een minister die zich samen met Gods volk wil houden aan de afspraken die God lang geleden maakte met Mozes.

Zelf geeft Nehemia het goede voorbeeld. Hij betaalt zelf alle kosten die hij maakt om samen met anderen de provincie te regeren. Hij betaalt zelf al het eten en drinken dat nodig is bij de vergaderingen. Het volk hoeft daarvoor geen extra belasting te betalen. Zo maakt hij duidelijk: dit zijn onze manieren in het land’. Gods land waar iedereen recht van leven heeft en waar we voor elkaar zorgen. In deze situatie werd dus één woord heel belangrijk. Ik heb het voor jullie opgeschreven: ‘Teruggeven’.

Afsluiting

Wijs de kinderen nog eens op de rugzak. ‘Weet je, nu ik die geschiedenis van Nehemia aan jullie heb verteld weet ik ineens wat ik met die tas ga doen. Het lijkt wel of er een lampje in mijn gedachten is aangegaan, zodat ik het beter begrijp. Wat denken jullie, zou dat woord uit de tijd van Nehemia ook hiervoor een oplossing zijn? Kan ik die tas zomaar meenemen naar mijn huis, omdat ik die eerlijk gevonden heb? Wat denk je? Kijk, twintig euro. Daar kan ik prachtige dingen van kopen, maar eigenlijk is die tas helemaal niet van mij. Het is wel zo dat de mens bij wie die tas hoort, niet weet dat ik hem heb, maar... ik moet de goede beslissing nemen, toch?’

Wat zouden jullie doen? Heeft dat, wat Nehemia met zijn mensen besprak volgens jullie ook te maken met die onbekende rugzak? Hoe dan? Bedenk met elkaar wat je zou kunnen doen: melden bij de afdeling ‘gevonden voorwerpen’ van de gemeente of bij de afdeling ‘gevonden voorwerpen’ van de NS, of misschien een naam opduikelen uit de portemonnee via een pasje of iets anders waardoor je de rugzak terug kunt geven. Plak eventueel een sticker met dat woord op de tas, zodat de kinderen met dat beeld in hun hoofd de ruimte verlaten.

Zing ter ondersteuning van dit verhaal een lied

- Jezus, open mijn oren, leer mij uw wil te verstaan
- Op Toonhoogte (oud) 434:1,2,3
- Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad.

Om over na te denken

- In de provincie Juda ging niet alles recht. Hoe noem je wat niet ‘recht’ gebeurt?’
- Nehemia werd boos. Wat doe jij als je boos bent over iets dat niet klopt?
- Wat deed Nehemia? Kunnen wij daarvan leren?
- Wat wil jij onthouden van deze geschiedenis?

Afsluitend gebed

Here God, wij willen U bedanken voor de geschiedenis die wij hoorden. U bracht uw volk, lang geleden, in een nieuw land. Daar kon het leven omdat er voor iedereen genoeg was. U wilde ook dat mensen zelf zo leefden dat er voor iedereen genoeg was. Nehemia had dat goed begrepen. Toen er onrecht gebeurde, liet hij het volk opnieuw beginnen. Dat had hij van U geleerd. Dank U wel dat wij van U kunnen leren, hoe wij bij het samenleven voor elkaar kunnen zorgen. U liet daarover opschrijven in de Bijbel. Help ons om te leven zoals U hebt bedoeld. Uw Zoon Jezus deed het ons voor.
Amen

Auteur: JHP



Verder bouwen, desnoods met geweld

[Nehemia 5:1-19](#)

Mijn zusje heeft honger. Ze heeft haar broodje al op dat ze vanmorgen kreeg. En het duurt nog heel lang voor we weer gaan eten en wat krijgen. Er is geen geld om zomaar nog een broodje te kopen.

Ik heb nog een stukje over. Dat heb ik bewaard.

Maar iets bewaren vindt mijn zusje moeilijk. Ze is nog te klein. Mijn moeder zegt altijd, als ik Rachel weer eens niet snap: 'Jefta, jij bent ouder en wijzer, maar Rachel is nog klein. Als jij het goede voorbeeld geeft, dan leert ze het vanzelf.'

Mijn moeder heeft gelijk. Maar ik zit daardoor met een probleem. Ik zou wel mijn stukje brood aan mijn zusje willen geven, maar ik heb zelf ook honger. En wat ik weggeef, dat kan ik het niet zelf opeten. Ieder hapje is er weer één.

Rachel huilt heel zachtjes. Ik heb medelijden met haar. Omdat ik de oudste ben, weet ik nog veel meer dan dat ik het goede voorbeeld kan geven. Ik weet dat het goed is om voor een ander te zorgen. Dat je medelijden mag hebben met degene die het slechter heeft dan jij. Weet je wat ik doe? Ik déél mijn stuk brood met haar. Ja, dat doe ik. Ik trek Rachel op schoot en geef haar de helft van wat ik heb. Ze stopt met huilen en slaat haar armpjes met broodje en al om mijn nek. Samen eten we en kijken we om ons heen.

De stad is mooi en sterk geworden. De mensen zijn veilig. Iedereen hielp met het bouwen van de muur. Ook ik. Ik mocht stenen aangeven aan mijn vader en mijn oom. Die maakten er een mooie rechte muur van, om achter te kunnen wonen. Dat was een mooie tijd.

Maar nu ziet het er allemaal minder mooi uit. Veel mensen zijn arm en hebben geen eten. Wie werkt aan de muur heeft geen tijd om graan te verbouwen. Er zijn ook wel mensen die niet arm zijn. Die zijn juist heel rijk. Misschien hebben die zelf niet zoveel aan de muur gedaan toen die gebouwd werd. Als ik die mensen zie, word ik daar altijd een boos van. Zouden zij niet geleerd hebben wat ik heb geleerd over delen?

Nu worden de rijke mensen alleen maar rijker en de arme mensen armer. Dat komt doordat de arme mensen geld lenen van de rijke, maar niet voor niets. Ze moeten altijd veel meer terugbetalen dan ze geleend hebben. Dat schiet niet op, natuurlijk.

En dan is er nog iets wat me verdrietig maakt. Jafeth, mijn buurjongen is mijn vriend. Vroeger speelden we altijd samen. Maar nu kan dat niet meer. Hij moet werken bij rijke mensen. Dat hebben zijn ouders zo bedacht. Niet omdat ze dat zelf graag willen, maar omdat ze geld nodig hadden. Jafeth is een slaaf geworden. Dat zou ik echt nooit willen. Al kreeg ik bij die rijke mensen al het eten dat ik wilde. Ik zou niet weg willen bij pappa en mamma en bij Rachel.

'Nehemia, doe er iets aan!', riep mijn moeder op een dag.

Nehemia is onze leider. Hij is heel wijs. Ik denk dat het heel goed is dat ze dat aan hém vroeg. Ik kon zien dat hij heel boos was, toen hij hoorde wat er allemaal aan de hand is. Maar Nehemia gaf niet direct antwoord. Hij is niet zomaar zo wijs, weet je? Wat hij eerst deed was bidden tot God. Ik denk dat hij van Hem die wijsheid krijgt.

Toen ging hij met iedereen praten. Met rijke mensen, met arme mensen en toen vertelde hij wat er moest gebeuren.

Weet je wat dat is? We moeten allemaal naar de wetten van God luisteren en leven. Daarin staan zoveel dingen over hoe je goed met elkaar leeft. Er staat dat je geen rente mag vragen als je aan iemand iets uitleent. Je moet voor elkaar zorgen. Wie rijk is moet delen van wat hij heeft.

'Andere volken maken slaven en bij hen draait het allemaal om geld en macht', zegt Nehemia. 'Bij ons is dat anders. Jullie moeten niet op dat soort dingen vertrouwen, maar op God. Hij zorgt voor ons en jullie moeten dat ook voor elkaar doen.'

Ik ben blij dat ik mijn broodje heb gedeeld met Rachel. Dat is, denk ik, ook wat God had gewild dat ik zou doen. En ik hoop ook dat dat heel snel niet meer nodig is. Nehemia heeft gezegd dat alles anders moet. Dat er voor arme mensen gezorgd gaat worden door wie wel geld heeft. En dat alle slaven, ook Jafeth, weer vrij zullen zijn. Dan kunnen we weer samen eten en spelen zoveel als we willen.

Vertel!

- In de wereld hier en nu is er ook een verschil tussen arme en rijke mensen. Kan jou dat ook boos maken? Of verdrietig misschien?
- Wat deed Nehemia toen hij boos werd? Wat zouden we daar vandaag van leren?
- Wat zou jij kunnen of willen doen als je ziet dat mensen die minder hebben lijden? Wat zou er gebeuren als jij de helft van wat je hebt weggeeft aan iemand die niets heeft? Wat zou er gebeuren als iedereen dat deed?
- Boven het verhaal staat de titel 'Schuldsanering'. Dat is dat als mensen schulden hebben ze daar mee geholpen worden om eruit te komen. Letterlijk is 'saneren': 'gezond maken'. Wordt er in de tijd van Nehemia iets 'gezond' gemaakt dat 'ziek' was? (Wordt er iets heel gemaakt dat niet goed in elkaar zat?)

Auteur: MZ

9 februari 2025

Feller verzet tegen de herbouw

Nehemia 6:1- 7:3



Thema: Achter een muur van moed

Doel

De kinderen ontdekken dat je met moed en geloof goede ondanks sterke tegenstanders je doel kunt bereiken.

Toelichting

De tegenwerking en tegenslag houden voor Nehemia en de Judeeërs houden niet op. Spot, pesterijen, brieven dat een opstand tegen de Perzische koning wordt voorbereid, alles wordt gebruikt om de bouwers dwars te zitten. Je zou het opgeven. Nehemia blijft standvastig en moedig. Hij verliest ondanks twijfel en angst zijn doel niet uit het oog. Op een dag is de muur klaar; de deuren worden geplaatst. De tempel ligt binnen een veilige stad. Er wordt gezongen, gebeden en geofferd. In de stad zelf moet nog veel gebeuren, maar dat zal nu makkelijker worden.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De muur komt af!

Richtlijnen: Wat moeten Nehemia en al zijn bouwvakkers blij zijn geweest. De muur is eindelijk af! Wie had dat durven denken? Het was zo veel en zo moeilijk werk geweest. Er waren zoveel mensen geweest die hen hadden uitgelachen en tegengewerkt. Nu is de muur om Jeruzalem af. In de tempel wordt gezongen, gebeden en geofferd voor God. Want de HEER moet nu het eerst worden bedankt.

Wat doen wij als we God voor iets moois willen bedanken?

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: En toch komt het af!

Richtlijnen: Vertel een verhaaltje over een kind dat een mooie tekening aan het maken is of een bouwwerk van Lego. Dan komt een klein broertje of zusje die erop gaat zitten krassen als jij even weg bent. Of jouw bouwwerk wordt stukgemaakt. Je bent verdrietig. Opnieuw beginnen is zo moeilijk, iets nieuws maken is zoveel werk. En het komt nooit af. Toch zet je door ... en het komt af.

Nehemia heeft misschien wel even getwijfeld, toen er opnieuw tegenwerking kwam. Nu weer leugens dat hij een opstand voorbereidt tegen de Perzische koning. Ze willen Nehemia zelfs doden, als ze met hem de problemen bespreken. Het houdt maar niet op. Ondertussen gaat de bouw door. Op een dag is het werk klaar. De muren staan er en de poortdeuren zijn geplaatst. De stad met daarin de huizen en de tempel is veilig.

Om zover te komen was geloof en moed nodig. In de tempel wordt God aanbeden en toegezongen voor alles wat Hij voor de Judeeërs heeft gedaan. Ze hebben Hem hun nood verteld en Hij gaf Nehemia. Ze twijfelden soms of het goed kwam, maar God deed wat Hij beloofd had.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Als een muur van moed

Richtlijnen: Soms gebeurt er iets in je omgeving dat voor jou heel veel betekent. Anderen kunnen dat niet zien of begrijpen. Een voorbeeld: jouw nichtje was vorig jaar heel ziek. Ze lag lang in het ziekenhuis. Vaak heb je gebeden: Here God, maak haar alstublieft weer beter. Nu kan ze weer naar school en aan alles meedoen. Iemand die haar niet kent zal zeggen: alle kinderen gaan toch naar school? Ja, maar dat jouw nichtje dat weer kan is een wonder. Daarvoor bedank je God steeds weer.

Zoiets moet de muur die af is ook betekend hebben voor Nehemia en zijn helpers, voor alle Judeeërs. De muur is niet meer dan een stapel stenen en poortdeuren zie je overal. Niet bijzonders. Maar deze muur heeft een diepere betekenis: het is het resultaat van geloof in God, moed en hoop dat Hij hen zou helpen. De muur is het bewijs dat God bij hen is en bij hen blijft. In de tempel in Jeruzalem wil God aanbeden en geëerd worden.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 27:1-6

(David dankt de HEER dat zijn vijanden niet hebben gewonnen. Ze bedreigden hem. David voelt zich veilig bij God. Hij zingt en dankt en brengt de HEER offers)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Fakenieuws is van alle tijden. Er is niets nieuws onder de zon. Sanballat maakt gebruik van onjuiste informatie, hij geeft de mensen geruchten door en probeert zo de herbouw van de stad te vertragen. Ja, zelfs tot stilstand te laten komen.

Alles hebben ze al geprobeerd, de tegenstanders van Nehemia. En nu richten ze zich op de persoon Nehemia. Als ze hem uit de weg kunnen ruimen is het project 'herbouw Jeruzalem' mislukt. En dus nodigen ze Nehemia uit voor een conferentie op neutraal terrein. Kefirim in het Onodal, dicht bij de zee, hoort nergens bij, een soort Zwitserland. Perfect voort een conferentie. Maar Nehemia vermoedt verraad en weigert. Daarin is hij politiek correct. Hij zegt niet direct nee, maar beroept zich op zijn vele werk. En dat doet hij ook de drie volgende keren.

Dan grijpt Sanballat naar zwaardere middelen. Hij gaat gebruik maken van Fakenieuws en zegt: 'Ik hoor dat jij, Nehemia, je tot koning wilt laten uitroepen. Ja, je hebt zelfs al profeten ingehuurd. Alle reden dus voor een stevig overleg!' Maar Nehemia ontkent alle aantijgingen.

Tenslotte kiezen zijn tegenstanders een nog gemener methode. Ze schakelen Tobia in, vriend van diverse vooraanstaande volksgenoten van Nehemia, die via huwelijken verbonden is met de elite van het Joodse volk. Via deze Tobia kopen de tegenstanders de profeet Semaja om. Hij zegt: Nehemia, zoek je toevlucht in het Heilige de Heiligen van de tempel. Anders zul je vermoord worden. Ook hier weigert Nehemia. 'Zou ik vluchten, zou ik bang zijn voor de dood?', zegt hij. Maar op de achtergrond speelt wat anders. Als Nehemia zich in het Heiligste van de tempel verschuilt, overtreedt hij de wet. Immers in dat heiligste mogen alleen priesters komen. En dan kunnen zijn tegenstanders het volk tegen hem opzetten.

Bedreiging, omkoping en Fakenieuws. Alles gebruiken de tegenstanders, maar ze hebben geen succes. De herbouw van de stad gaat door.

Vers voor vers

Het plaatsen en afhangen van de deuren is een moeilijk en precies karwei, dat bewaar je tot het laatst. Maar de stad blijft wel heel kwetsbaar.

Het Onodal hoort niet bij Samaria noch bij Asdod. Als Perzisch domein was het neutraal.

Nehemia geeft de boodschap niet mee terug aan een dienaar van Sanballat, maar stuurt zijn eigen boodschapper. Om de herbouw te voltooien rekt Nehemia tijd. Hij laat niets merken van zijn verdinkingen, maar blijft correct.

De tegenstanders hebben haast, vandaar VIER keer dezelfde boodschap.

Een niet verzegelde brief kan door iedereen gelezen worden. Zo probeert Sanballat listig het volk tegen Nehemia op te zetten.

Fakenieuws is van alle tijden. Sanballat bedenkt een ernstig delict: koning worden = opstand tegen de koning van Perzië.

Kortaf: een leugen: je bedenkt het zelf

Angst is een machtige vijand

Semaja kennen we verder niet, hij is zeker profeet, maar een valse. En probeert Nehemia te bewegen de wet te overtreden.

Nehemia brengt al zijn problemen bij God.

Als de muren voltooid zijn en de deuren afgehangen, zijn de volkeren bang: God helpt Israël.

Vragen

- Heb je wel eens meegemaakt dat iemand anders een vals bericht over h\jou vertelde? En wat deed jij toen?
- Als je het moeilijk hebt, vraag je dan de Here God om zijn hulp?

Auteur: WPvdH

Liederen

Psalm 19: 1, 5 en 6

Gezang 374 LvdK

Lied 978

Zoals Nehemia

Hou maar vol

Ik volg de Heer

De wapenrusting

Want ik weet

Uw Woord

Sta op, o kind'ren van Israël

(=Gezang 479 LvdK)

Hemelhoog 70

Opwekking voor kinderen 29

Hemelhoog 305

Opwekking voor kinderen 12

Opwekking 174

Hemelhoog 37

Hemelhoog 273

Auteur: PZ



De muur komt af!

Inleiding

Je hebt vast wel eens iets van lego gebouwd. Het is vast ook wel eens gebeurd dat het stuk ging. Dat is helemaal niet leuk. Je kunt proberen het weer te maken. Dat is nog een heel werk. Vandaag gaat het over het bouwen van een muur die stuk is. Maar dat is niet alleen een heel werk. Er zijn mensen die dat proberen tegen te houden.

Bijbelverhaal

Nehemia loopt langs de muur. Hij zegt tegen de bouwers dat hij het fijn vindt dat ze zo goed hun best doen. Als het klaar is zijn de mensen in de stad veilig achter de muur. Maar nu is het nog niet klaar. Er zitten ook nog geen poortdeuren in de muur. Je kunt nog zomaar binnenlopen. Als die er straks zijn kun je er alleen in als de poortwachter je erdoor laat. Dat willen Sanballat en Tobia niet. Ze proberen de bouw van de muur te stoppen. Ze willen met Nehemia praten. Dat gaat niet door. Er is iets wat Nehemia al lang weet. Ze hebben nare plannen met hem. Daarom zegt hij dat hij het heel druk heeft. Druk met heel belangrijk werk. Dat moet doorgaan. Sanballat en Tobia vragen het nog drie keer. Nehemia zegt steeds nee. Dat vinden ze helemaal niet leuk!

Ze bedenken een plan. Ze gaan er voor zorgen dat de deuren niet worden gemaakt. Ze schrijven een brief aan Nehemia. Daar staat in dat hij niet meer wil doen wat de koning zegt. Dat hij samen met de bewoners van de stad de koning niet meer wil gehoorzamen. Dat hij, Nehemia, zelf koning van de stad wil worden. Als de koning van Perzië dat hoort zal hij niet blij zijn. Dat staat er allemaal in de brief. Maar dat is allemaal niet waar! Sanballat jukt! Hij probeert Nehemia bang te maken. Hij denkt dat Nehemia daardoor geen deuren durft te maken in de poort.

Nehemia wordt niet bang. Hij gaat gewoon verder met de muur. Hij weet dat God dat ook wil. Op een dag gaat hij op bezoek bij de profeet Semaja. Die probeert hem óók bang te maken. Dat heeft Sanballat hem gevraagd. Hij doet als of hij bezorgd is om Nehemia. 'Je moet je verstoppen in de tempel', zegt hij, 'want ze willen je doodmaken. We doen de deuren op slot, dan kunnen ze je niet pakken.' Dat doet Nehemia niet!! Dat hoort niet, je mag niet zomaar in de heilige tempel schuilen. Dat vindt God niet goed. De mensen in de stad zullen ook héél boos op hem worden. Daar hoopt Sanballat natuurlijk op. Dat weet Nehemia best. Wat de profeet Semaja allemaal zegt, is geen boodschap van God. Semaja brengt een boodschap die verzonnen is door Sanballat. Sanballat heeft al veel nare dingen bedacht om Nehemia bang te maken. Toch is dat niet gelukt. Nehemia is moedig, hij is gewoon verdergegaan. Niemand kon hem tegenhouden.

Op een dag is de muur klaar, de poorten kunnen op slot. De tempel en de mensen binnen de stad zijn veilig. Er komen poortwachters die opletten dat er geen vreemde mensen binnenkomen. Geen mensen die lelijke dingen willen doen. Binnen in de stad wordt feest gevierd. De muur is af, iedereen is veilig. Er wordt gezongen, maar er wordt ook gebeden tot God. Ook gaan de mensen God bedanken. Ze brengen een offer aan Hem.

Auteur: TD



En toch komt het af

Inleiding

Heb jij dat weleens meegemaakt? Je maakt iets moois en doet er je best op. Als je even weg bent heeft een broertje, zusje of buurkindje er een puinhoop van gemaakt. Al je zorgvuldig gesorteerde legoblokjes liggen door de war, zodat je opnieuw moeten beginnen. Of je tekening is gescheurd. Je huilt van teleurstelling en verdriet. Tjonge, nu moet je weer opnieuw beginnen. Het valt je niet mee. Maar als je aan de slag gaat, komt het toch voor elkaar.

Vandaag vertellen we verder over Nehemia en de muur in Jeruzalem. Ook hij kreeg te maken met zoiets. Het ging om gemene plannen en valse berichten van de vijand. Luister maar:

Bijbelverhaal

Al meer dan een maand is er keihard gewerkt aan de stadsmuur van Jeruzalem. Bijna dag en nacht waren bouwvakkers bezig om alle gaten in de muur dicht te metselen. Vol trots kijken ze naar hun werk. Zachtjes begint iemand te zingen. De anderen doen vrolijk met hem mee: **'De vijand kon dit niet verhind'eren, al riep hij dit is veel te zwaar. Wij bouwden samen met Gods kind'ren en het kwam voor elkaar!'** (zing dit al vertellend ter verlevendiging Oth. 372:2, zie ook 26 januari). Dan roept iemand: 'Als de deuren in de poorten zijn gemonteerd, kunnen we hier veilig wonen!' 'Yeah' roepen anderen.

Sanballat, Tobia en Gesem hebben ook gehoord dat de muur bijna klaar is. Hun plannen om de bouw tegen te houden zijn mislukt. Dat is een vieze tegenvaller voor hen, maar ze geven nog niet op. Ze nodigen Nehemia uit om samen te praten in het dorp Kefirim. Nehemia krijgt de uitnodiging op zijn werkkamer. Daar bidt hij elke dag of de Here God de bouwvakkers gezondheid en kracht wil geven om hun werk te doen. Ook praat hij met God over het werk van die dag. Als hij de uitnodiging van de boodschapper hoort, lijkt het of er een waarschuwing-lampje in zijn denken begint te knippen. Hij roept zijn eigen boodschapper en stuurt hem weg met een antwoord. 'Jullie moeten maar praten zonder mij. Ik kan niet weg bij het werk.'

De vijanden geven niet op. Ze sturen wel 4 keer dezelfde uitnodiging. Elke keer krijgen ze hetzelfde antwoord. Als hun boodschapper voor de 5e keer langskomt, brengt hij een brief met meer tekst. Nehemia's ogen worden groot als hij de zinnen leest: 'Beste Nehemia, de mensen in uw provincie Juda vertellen dat u helemaal niet druk bent met de muur. U maakt plannen om zelf koning te worden. Onze vriend Gesem heeft dat ook gehoord. Er wordt zelfs gezegd dat u overal laat vertellen dat Juda een nieuwe koning heeft. Stel u toch eens voor dat onze echte koning, Artaxerxes van Perzië, hoort waar u mee bezig bent. Dan bent u in groot gevaar. We moeten hier echt met elkaar over praten!' Nehemia legt de brief voor zich op tafel. Wat betekent dit?

'Hebben jullie een idee?' (zijn Sanballat en zijn vrienden echt bezorgd of is er iets anders aan de hand en gaat het

misschien om fake- of nepnieuws?)

In Nehemia's denken lijkt weer een lampje te gaan knippen. Hij pakt een schrijfstift en schrijft: 'Wat jullie mij laten weten klopt niet. Jullie hebben dit zelf bedacht!' Die boodschap stuurt hij terug. Diep in zijn hart weet Nehemia dat deze vijanden hem en zijn werkers proberen bang te maken met deze fake/nep boodschap. Ze proberen nu het werk te laten stoppen door Nehemia uit te schakelen. Omdat Nehemia zeker weet dat hij bezig is met Gods opdracht, geeft hij de werkers de opdracht om het werk aan de muur zo snel mogelijk klaar te maken. Het werk mag absoluut niet worden stilgelegd. Als Nehemia op bezoek is bij de familie Mehetabel zegt iemand van hen meelevend: 'Laten we naar de tempel gaan. Daar in de binnenste kamer van Gods huis kan niemand je bedreigen Nehemia. Laten we dat doen!' Dat lijkt een goed plan maar weer knippert een lampje in Nehemia's denken. Luister wat hij zegt: 'Zou ik als leider van de bouw vluchten? Waarom? Ik ga niet!' Zó, dat is duidelijk. In de Bijbel lezen we waarom Nehemia dit zegt: 'Ik/Nehemia had gemerkt dat dit plan niet van God kwam. Deze familie was door Sanballat en zijn mannen omgekocht. Zij hadden geld gekregen om dit valse plan aan mij voor te stellen.' Als Nehemia uit angst de binnenste kamer van de tempel zou binnengaan kon hij worden beschuldigd. Nehemia was immers geen priester en mocht daar helemaal niet komen. Als Nehemia door angst toch veiligheid zou zoeken in de tempel, konden ze hem zwart maken en zo de bouw stilleggen. Het was een slim maar vals plan. Gelukkig liet Nehemia zich niet van de wijs brengen. Hij geloofde vast dat God hem de goede richting zou wijzen.

Buiten gaat het werk door. Op de 25e dag van de maand Ellul is de muur klaar. Precies 52 dagen is er met man en macht gebouwd. Iedereen in de provincie Juda en de stad Jeruzalem praat erover: 'Dit is de dag die de HEER ons geeft. Laten we blij zijn en vrolijk. Het werk is klaar en wij kunnen veilig wonen. Kijk eens hoe mooi ons werk geworden is!' Sanballat, Tobia en Gesem en hun volken horen er ook van. Zij zijn niet blij: 'Het is die teruggekomen vluchtelingen in Jeruzalem toch gelukt', denken ze grimmig. Wij moeten voor hen oppassen want ze zijn sterker dan wij.

Jammer genoeg lopen sommige families uit de provincie Juda over naar de vijand. Zij blijven hun eigen volk niet trouw en werken samen met de tegenstanders. Daardoor blijft het onrustig en spannend in Juda en Jeruzalem. Wie kun je vertrouwen en wie niet? Als eindelijk de dikke houten deuren in de poorten worden opgehangen is het bouwwerk echt klaar.

Nehemia maakt samen met zijn broer Chanany en commandant Chananya een plan om de veiligheid van de stad goed te bewaken. Net als Nehemia vertrouwen deze mannen op de God van hun volk. Zo kunnen de stad en het volk een nieuwe tijd tegemoet.

Zing afrondend een lied dat bij de geschiedenis past

Bijv. 1. 'k Stel mijn vertrouwen op de Heer mijn God. 2.
Uw woord is een lamp voor mijn voet Liederen uit Op
Toonhoogte.

Om na te praten

- We vertelden een paar keer over een knipperend lampje: daarover lezen we niks in de Bijbel. Waarom kunnen we toch aan zo'n lampje denken?
- In Psalm 119:105 staat: 'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'. Kan dat ermee te maken hebben, denken jullie? Hoe dan?

Auteur: JHP



Als een muur van moed

Soms zit het mee en soms zit het tegen.
Het ligt er natuurlijk aan of je iets doet waar je goed in bent.
Dat is dan een fluitje van een cent, een makkie.
Als je iets moet doen wat moeilijk is en wat je nog niet vaak hebt gedaan, vraagt dat meer tijd.
En vooral veel geduld.
Dan kan het ook nog zijn dat je wordt tegengewerkt op allerlei manieren.
Dat schiet natuurlijk niet op. Maar, jij blijft geloven in je project en zet door.
Ondanks wat de mensen zeggen, ondanks eventuele tegenwerking!
Misschien vraag je hulp aan vrienden, misschien bid je wel of God je wil helpen.
Je laat je niet uit het veld slaan, je zet door...
En wat is de blijdschap groot als de klus geklaard is. Zo... dat was zeker de moeite waard!

Nehemia heeft ook een project.
Als jullie de afgelopen weken in de kerk of jeugdkerk waren, heb je al gehoord dat Nehemia een muur aan het repareren is.
Even kort voor wie er niet bij waren:
Deze geschiedenis uit de Bijbel is van ongeveer 440 jaar voordat Jezus is geboren.
Het volk van Juda was naar Babylonië verbannen, omdat het totaal was afgedwaald van God.
Toen zij jaren later mochten terugkeren naar hun land, moesten de tempel en de stad Jeruzalem helemaal worden gerestaureerd. Alles was verwoest... (Denk maar aan Oekraïne en Gaza) Dan kun je je voorstellen wat puinhopen zijn!
Artaxerxes, de koning van Perzië, was nog de baas over de Judeeërs, maar had het goed met het volk voor. Hij stelde Nehemia aan als zijn landvoogd, de vertegenwoordiger van de koning.
Hij kreeg opdracht om de muur rond Jeruzalem te herbouwen. De tempel was al eerder opgebouwd.

Nehemia is al een tijd bezig. Hij heeft een goed plan uitgewerkt, zodat iedereen weet wat hij moet doen. Iedereen krijgt een stuk van de muur toegewezen waar hij de verantwoording voor heeft. Soms is dat het gedeelte vlak bij het huis van de bouwer, anderen werken aan de poorten van de muur.
Er zijn zelfs een paar vrouwen die meebouwen. In die tijd wel iets bijzonders.
Het plan is goed maar... dan heb je natuurlijk weer mensen die het project tegenwerken.

Sanballat, de stadhouder van Samaria, wil blijkbaar niet dat de muur herbouwd wordt.
Hij wil Nehemia uit de weg ruimen. Sanballat organiseert een bijeenkomst op neutraal terrein en nodigt Nehemia uit voor een bespreking. Maar Nehemia vertrouwt het niet, vermoedt onheil en gaat niet in op de uitnodiging. Hij

zegt dat hij het te druk heeft. Sanballat probeert het nog een paar keer, maar Nehemia gaat door met het werk. Sanballat gaat over op andere middelen. Hij begint fake-nieuws te verspreiden.
Hij schrijft een brief en laat die bezorgen bij Nehemia. Hij verzegelt de brief niet, zodat iedereen kan lezen waarvan hij Nehemia beschuldigt:
'Er wordt gezegd dat u een opstand voorbereidt en dat u daarom de muur wil opbouwen. Ook gaat er een gerucht dat u koning wil worden. En u zou al profeten hebben ingehuurd om het nieuws te verspreiden, dat Juda al een koning heeft! Als koning Artaxerxes dat hoort! Nu moeten we toch echt eens vergaderen'. (zodat hij Nehemia kan doden)
Maar Nehemia trapt ook hier niet in, hij vertrouwt het terecht niet.

Nehemia stuurt een bericht terug: 'Het is allemaal niet waar wat u zegt, Sanballat. **FAKENIEUWS**, dat is het. U wil ons alleen maar dwarszitten.'

Hierna wordt er nog een list verzonnen om Nehemia uit de weg te ruimen. Sanballat en zijn handlanger Tobia kopen de (valse) profeet Semaja om. Die doet Nehemia een voorstel om hem 'zogenaamd' te beschermen door in de tempel te gaan schuilen. 'Dan doen we de deuren op slot, want ze willen u doden'.
Maar ook daar trapt Nehemia niet in. Als hij het heilige deel van de tempel ingaat, pleegt hij heiligschennis. Het is het deel van de tempel waar God alleen komt. Hij zou daar zeker voor gestraft worden.
Dan bidt Nehemia tot God en vraagt om bescherming.

Na tweeënvijftig dagen is de muur klaar. De deuren worden in de poorten geplaatst.
Ook de bewaking wordt geregeld. Nu is de stad veilig, het project 'Herbouw Jeruzalem' is klaar!
Door het bouwen van de muur hebben de mensen ervaren dat God hen heeft geholpen. Ze gingen vol moed van start met de bouw en God gaf hun moed om door te gaan, ondanks alle tegenwerking.



De muur van moed!

Ik wens ook jou een muur om je heen, de muur van Gods bescherming.

Niet een muur, waardoor je opgesloten wordt, maar een muur met poorten, die je wijd kan openzetten.

Dan kun je mensen binnenlaten, zodat ook zij God in hun leven ervaren.

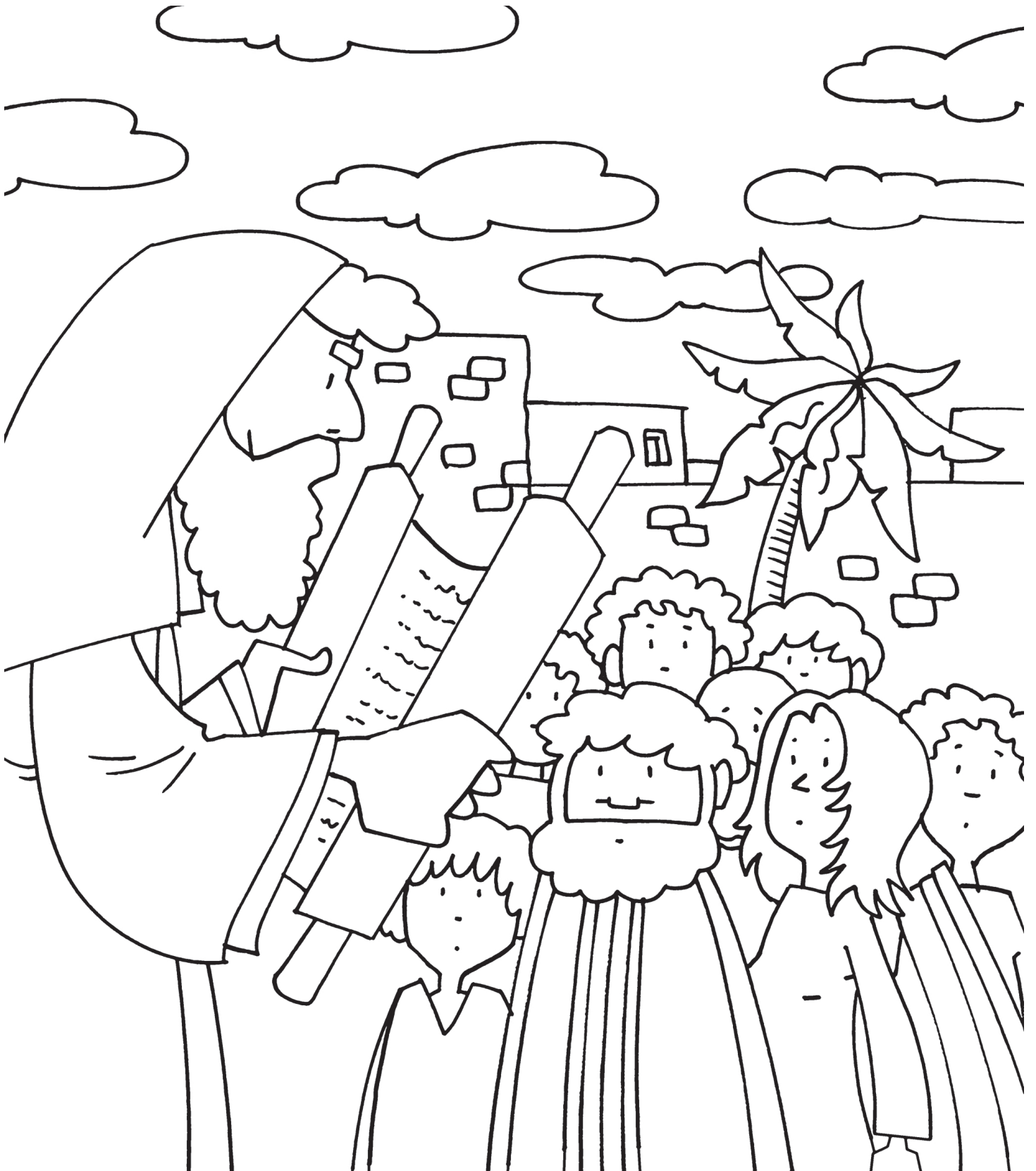
Bouw aan je muur, dan ben je veilig. In alle omstandigheden.

Auteur: RvBvdB

16 februari 2025

Verbondssluiting en voorlezen van de wet

Nehemia 8 en 9



Thema: Wat zijn Gods afspraken met Israël?

Doel

De kinderen leren dat je Gods woorden steeds opnieuw moet horen om in Hem te geloven.

Toelichting

De muren van de stad Jeruzalem waren, toen Nehemia kwam, een puinhoop. Ooit was de stad ingenomen en de tempel verwoest door koning Nebukadnessar uit Babel. Het was de straf van God dat Israël andere goden diende dan de HEER. Israël had niet gedaan wat God vroeg als antwoord op zijn liefde. Israël kwam de afspraken met God niet na, maar deed wat het zelf het beste vond.

Nehemia had wel ontdekt dat de trouw aan God nog steeds heel moeilijk was voor de Judeeërs. Samen delen van wat God geeft, deden ze niet. De muren zijn nu hersteld, maar dat heeft alleen zin als het geloven van het volk ook wordt herbouwd. Heel het volk wordt uitgenodigd om bij de Waterpoort te komen. Urenlang wordt voorgelezen uit Gods wetboek. De mensen kennen het wel, maar toch klinkt het nieuw. Iedereen huilt, omdat ze beseffen hoe erg ze God hebben teleurgesteld. Nehemia zegt: Dat hoeft niet. Het is nu tijd om te vieren dat God ons vreugde geeft. Hij wil verdergaan met ons.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Voorlezen uit Gods boek

Richtlijnen: Vraag de kinderen of ze voorlezen leuk vinden. Welk boek leest de juf of de meester voor in de klas? Leest papa of mama ook voor thuis? Heerlijk, een spannend of ondeugend verhaal. Lekker op de bank naast degene die voorleest, zodat je de plaatjes goed kunt zien. Natuurlijk moet de televisie uit en moeten anderen er niet doorheen praten. Anders kun je niet goed luisteren.

In het bijbelverhaal over Nehemia horen we ook dat wordt voorgelezen. Niet aan één kind of de hele klas, maar aan zoveel mensen als in een stad wonen. Ze staan bij het luisteren en het duurt uren. Maar ze vinden het niet erg. Ze horen de verhalen over God en Israël uit het boek van God. Soms zijn ze blij, dan weer hel verdrietig.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Nog een keer dat mooie verhaal

Richtlijnen: Vertel een inleidend verhaaltje over een meisje dat een lievelingsboek heeft. Haar moeder moet het vaak voorlezen. Ze weet al wat er gaat gebeuren, maar wil het nog een keer horen. Iedere keer vallen haar nieuwe dingen op. Dat had ze niet eerder gehoord, het lijkt wel nieuw.

In het bijbelverhaal laat Nehemia iedereen bij op het plein bij de Waterpoort komen. De priester Ezra zal Gods wetboek voorlezen. Daarin staat wat God beloofd heeft aan Israël: Ik zal jullie God zijn, jullie helpen en beschermen. Er staat ook in wat God van het volk vraagt: jullie moeten ook van Mij houden en leven zoals Ik graag wil. Misschien dachten sommige mensen: dat verhaal kennen we al lang. Maar als Ezra voorleest klinkt het nieuw en worden ze geraakt. Zij zijn blij dat God zo goed is. Maar ze schamen zich ook dat zij zich soms zo weinig van God aantrekken. Het moet anders en beter, denken ze. Nehemia zegt: dat is ook zo, maar vandaag vieren we feest omdat God zoveel van ons houdt en ons deze nieuwe stad geeft. Wees blij met zo'n goede God!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Blij en verdrietig met Gods wetboek

Richtlijnen: Vraag de jongeren of ze blij en verdrietig tegelijk kunnen zijn met iets dat ze horen. Bijvoorbeeld muziek. Of een nieuwsbericht. (een muziekstuk is mooi, maar herinnert hen aan een begrafenis; bij een ramp worden twee jonge kinderen bijna ongedeerd na dagen gered, maar zijn erg veel doden en gewonden gevallen).

Vertel daarna de (waarschijnlijk niet zo bekende) geschiedenis uit Nehemia 8-9. Nehemia laat de priester Ezra de vijf boeken van Mozes voorlezen. Oude woorden van de God die zijn volk uit Egypte heeft geleid en gebracht naar het beloofde land. Maar ook over de verwachting die God van zijn volk mag hebben: dat Hij voor hen de enige God is en dat ze uit dankbaarheid hem trouw gehoorzamen. De verzamelde ex-ballingen zijn verbaasd als ze in hun deels herbouwde stad opnieuw horen hoe goed God is. Tegelijk huilt iedereen, omdat ze beseffen hoe ze God teleurgesteld hebben. Ze schamen zich, de woorden komen hard binnen. Dat de muren herbouwd moesten worden kwam door Gods straf op hun zonde; daarom verwoestte Babel Jeruzalem. Nehemia zegt: nu niet huilen! Vandaag vieren we dat God ons vreugde geeft en dat we van hieruit verder mogen gaan. Aan zijn machtige hand.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 122

(Het is heerlijk naar de tempel in Jeruzalem te kunnen gaan. Waarom: daar vervult Israël haar plicht: te prijzen de naam van de HEER. Je kunt daar op twee manieren naar luisteren: blij om de vrede die je ervaart, maar ook vol schaamte omdat die plicht soms wordt vergeten)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Als de stad gezekeerd is, de muren heel, de poorten gesloten, gebeurt er iets heel bijzonders. Ezra wordt gevraagd om de wet van de Here God voor te lezen. Dan gaat het om de Tora. Ezra leest de eerste vijf boeken. En, dat kun je begrijpen, duurt heel lang. Ezra staat hoger, opdat de mensen hem kunnen zien. Vervolgens zorgen de Levieten ervoor dat de mensen het voorgelezene kunnen begrijpen. Ze leggen het uit. Dan verzamelen de voorgangers zich en verdiepen zich in de Tora: ze doen bijbelstudie. En zo gaat het dagen achter elkaar door. We ontdekken hier de grondlijnen van de kerkdienst die wij gewend zijn om te volgen.

Dan ontdekken ze de opdracht tot het vieren van het Loofhuttenfeest. Dat geeft de mensen een praktische mogelijkheid om de wet te volgen. Ze halen takken uit de bergen en ieder bouwt zich een loofhut. Het wordt feest. Dat mag ook. Ondanks alle fouten mogen de mensen weer verder.

Hoofdstuk 9 is totaal anders van toon. Hier klinken schuld en boete. Maar dit hele boetegebed is ingebed in de geschiedenis van Israël: uittocht en woestijnreis zijn de leidraad.

Vers voor vers

In de LXX (Septuagint) worden deze woorden Ezra in de mond gelegd. Maar hier zijn het de Levieten die het volk voorgaan in één grote rede van boetedoening en schuldbelijdenis.

Auteur: WPvdH

Liederen

Psalm 136	
Lied 675	(=Gezang 477 LvdK)
Lied 227	
Lied 415	(=Gezang 456 LvdK)
Dit is de dag	Op Toonhoogte 148
De vreugde des Heren	Opwekking 14
De Naam van de Heer	Hemelhoog 578
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Bewaar het in je hart	Bewaar het in je hart Elly en Rikkert Zuiderveld- Nieman
Onze Vader	Hemelhoog 547
Laten wij nu samen	Opwekking 25
Ik zal de Here God liefhebben	Op Toonhoogte 523

Auteur: PZ



Voorlezen uit Gods boek

Inleiding

Vind jij het ook zo leuk om te worden voorgelezen? Door de juf op school. 's Middags op de bank met papa. 's Avonds als je naar bed gebracht wordt. Sprookjes zijn leuk, soms ook spannend. Een boek met grappige verhalen is ook leuk om naar te luisteren. In het Bijbelverhaal leest de profeet Ezra voor. Heeft hij ook een leuk boek meegenomen? Dat ga ik je nu vertellen, luister maar....

Voorlezen uit Gods boek

De stad Jeruzalem was helemaal stuk. De tempel en de huizen. Ook de muren van de stad. Helemaal kapot. De mensen die er nu wonen hebben naar Nehemia geluisterd. Ze hebben de muren om de stad opnieuw gebouwd. Ze zijn weer veilig binnen de muren. Is alles nu weer goed? Nehemia vindt van niet! Er moet nog iets heel belangrijks gebeuren.

Nehemia laat iedereen bij de Waterpoort komen. De priester Ezra staat daar met een boek. Hij gaat voorlezen, geen sprookjesboek. Ook geen boek met veel grapjes. Hij gaat het wetboek van God voorlezen. Dat boek kennen de mensen toch al lang? Ja zeker, maar weten ze nog precies wat er in staat? Het is al zo lang geleden dat ze aan dat boek gedacht hebben. Nu horen ze opnieuw de woorden van God. Het zijn er héél veel, ze luisteren héél lang. Soms schrikken ze van wat ze horen. Soms worden ze er verdrietig van. Dat komt doordat ze iets ontdekken. Iets dat niet leuk is. Ze hebben niet altijd gedaan wat God wil. Daardoor zijn er veel nare dingen gebeurd. Ze horen óók dat ze een goede God hebben. Een God van liefde, die voor hen wil zorgen.

Nehemia roept: 'Niet verdrietig zijn omdat we het verkeerde gedaan hebben. Luister gewoon naar God. Doe nu de goede dingen in het leven. Dat wil Hij graag. Vier maar feest, want God houdt van ons. Vier maar feest, omdat Hij ons deze nieuwe stad geeft. Hij zorgt ervoor dat we blij kunnen zijn. God wil bij ons blijven, verder leven met ons in deze stad. Dat is geweldig, toch?'

Auteur: TD



Nog een keer dat mooie verhaal

Inleiding

'Nou, vooruit dan maar. Pak jij het boek maar, dan pak ik nog even de thee. Dan gaan we samen op de bank zitten.' Noor pakt haar lievelingsboek uit de kast. Natuurlijk kan ze zelf ook al aardig goed lezen, maar het is zo mooi als mamma het voorleest. Zij doet de stemmetjes precies goed! Het is leuk om steeds opnieuw te kijken en luisteren. Want ook al kent Noor er al hele stukken van uit haar hoofd, elke keer vallen haar toch weer nieuwe dingen op. Dingen die ze de vorige keren ook gehoord heeft, maar die nu toch nieuw lijken.

Bijbelverhaal

Eindelijk! Na jarenlang bouwen, is het werk af. De stadsmuur van Jeruzalem is weer opgebouwd. De nieuwe poorten zitten stevig vast. Nehemia, die heeft gezorgd dat al dat werk gedaan werd, heeft ze zelf in de scharnieren gehangen. Als die poorten op slot zitten, kan er niemand meer in of uit. Heel veilig tegen vijanden! Nu komt iedereen bij elkaar op het plein bij de Waterpoort. Wat veel mensen! Alle mannen en vrouwen, en iedereen die groot genoeg is om het te begrijpen als er voorgelezen wordt, is bij elkaar. Ze vragen priester Ezra, die al veel gestudeerd heeft op de woorden uit de boekrollen van de Thora, ze te halen en ze voor te lezen. Het zijn de eerste vijf boeken die in de Bijbel staan. Hij haalt ze op en klimt een podium op, dat hier speciaal voor getimmerd is. Nu kan iedereen hem zien en horen. Links en rechts van hem gaan de familieleiders staan. Ook alle andere mensen gaan staan. Kijk, Ezra houdt het wetboek omhoog om het te laten zien. Wat een bijzonder moment! Dit boek is al zo lang niet meer gebruikt. De mensen waren immers door de Babyloniërs meegenomen, omdat ze ongehoorzaam waren geweest aan God. Nu ze eindelijk terug zijn, is het hoog tijd dat iedereen Gods voorschriften weer leert kennen. Ezra prijst de grote God hiervoor. Iedereen heft zijn handen op, knielt diep buigend neer voor de HEER en roept 'Amen, amen!'. Vanaf dat de zon opkomt tot in middag luistert iedereen ingespannen naar wat er staat in het boek met de wetten die God gegeven heeft. Daarna leggen Nehemia, Ezra en de Levieten aan het volk uit wat de betekenis is van alles dat er voorgelezen is.

Iedereen is blij dat ze nu weer weten wat God van hen wil. Ze wisten het nog wel een beetje, maar waren vergeten hoe het precies zat. Ze merken dat ze zich eigenlijk al héél lang niet meer aan deze wet hebben gehouden. En Israël is nog wel speciaal door God uitgekozen om zijn volk te zijn! Wat zal God hier wel van denken? Daarom staan veel mensen nu te huilen. In de voorgelezen wet staat zoveel wat ze niet wisten! Wat hebben ze nog veel te leren! Hoe moet dat nou allemaal?

Nehemia, Ezra en de Levieten zien hoe verdrietig iedereen is. Ze zeggen troostend: Dit is een feestdag voor de HEER, uw God. Daarom hoeven jullie niet te huilen, maar mogen we feestvieren! Maak lekker eten en drinken klaar

en deel dat met mensen die dat niet hebben. Wees blij met wat de HEER voor ons doet. Die blijheid geeft ons de kracht die we nodig hebben! De mensen begrijpen goed wat er gezegd werd. Ze maken er een groot feest van en delen met elkaar wat ze hebben klaargemaakt.

De volgende dag is het nog niet afgelopen. De familieleiders komen met de priesters en Levieten samen bij Ezra. Ze willen nog meer weten over de wet, en willen bespreken hoe ze zich eraan kunnen gaan houden. Als ze het boek Leviticus lezen, beseffen ze dat het over een paar dagen tijd zal zijn voor het feest van de tocht uit Egypte naar het beloofde land. Iedereen moet dan zeven dagen in een zelfgemaakte hut wonen, om te denken aan de tijd dat het volk nog rondzwierf in de woestijn en geen huizen had.

Iedereen gaat de bergen in om takken te halen voor de hut voor zijn gezin. Die kunnen ze in de tuin maken, of op het platte dak. Sommigen bouwen hun hut op het plein of in het voorste stuk van de tempel. Wat bijzonder dat ze dit bevrijdingsfeest mogen vieren! Het is zo lang geleden dat hun volk dit deed. Iedereen is erg blij. En elke dag van het feest wordt er weer voorgelezen uit de Thora. Op de achtste dag komt het hele volk samen om feest te vieren. Daarna nemen ze één dag om alles op te ruimen. Maar gelijk de volgende dag komt iedereen wèèr bij elkaar. Het feest dat God voorgeschreven heeft, is voorbij.

Nu kunnen de mensen laten zien dat ze spijt hebben van wat ze allemaal fout gedaan hebben. Van wat zij zelf deden, maar ook de mensen die voor hen leefden. Iedereen heeft nu juist oude, lelijke kleren aan en gooit stof van de grond over z'n hoofd. De Judeeërs gaan apart staan van de mensen die er uit andere landen wonen, en zeggen eerlijk wat ze allemaal fout hebben gedaan. Niet alleen hun eigen zonden, maar ook die van hun ouders en andere voorouders noemen ze. Een kwart van de dag wordt er weer uit de wet voorgelezen; tijdens een ander vierde deel belijdt het volk eerlijk zijn schuld. Daarbij buigen ze neer voor de HEER, hun God. De leiders gaan op het podium staan en met een luide stem roepen ze wat de zonden van het volk zijn, van nu en eerder.

Ze bedanken God omdat Hij zo onnoemelijk veel voor hen gedaan heeft, toen Hij hen bevrijdde uit de slavernij. Alle mensen horen hoe er opgenoemd wordt hoe God veertig jaar voor hen zorgde in de woestijn, met eten, drinken, het niet laten verslijten van hun kleren, bescherming, licht uit een vuurkolom en sturing uit een wolk. Maar ze zeggen ook eerlijk hoe het volk steeds weer de goedheid van God beantwoordde met ongehoorzaamheid. Hoe God hen dan toch iedere keer weer vergaf. Hoe hij hen hielp, door het beloofde land te geven. Maar dat ze dat land nu kwijt zijn en er zelfs slaven in zijn geworden, zoals hun voorouders slaaf waren in Egypte. De mensen hebben echt spijt van al dat foute. Maar ze weten

ook welke goede God ze dienen en vertrouwen erop dat Hij hen ooit opnieuw redden zal.

Verwerking

Ezra moet de Thora voorlezen; de eerste vijf boeken uit de Bijbel. Welke zijn dat?

Auteur: PW



Blij en verdrietig met Gods wetboek

Eerst maar even een paar vragen

1. Hebben jullie thuis regels?
2. Is het goed om regels te hebben, of vind je dat stom?
3. Ga je liever je eigen gang en pakt dat dan ook wel goed uit?
4. Zouden er regels zijn waarbij je toch vrijheid kan ervaren?

Inleiding

In sommige gezinnen hangt er een schema op de koelkast. Met een magneetje blijft dat goed zitten. Zo raakt het niet kwijt en kun je het niet negeren. Op dat schema staat per dag opgeschreven wat iedereen in het gezin te doen heeft en hoe laat. Zoals schooltijden en wanneer je gaat sporten.

Maar ook wat je taak in het huishouden is, die dag of die week.

Je duikt vast regelmatig de koelkast in om te kijken of er iets lekkers te scoren valt.

Je ziet het schema voor je neus hangen. Als je slim bent kijk je er even op, zodat je niets vergeet.

Soms niet zo leuk, maar meestal wel handig.

Als iedereen er zich aan houdt heb je weinig gezeur aan je hoofd en...loopt alles op rolletjes.

Mocht je iets over het hoofd zien en vergeet je dat te doen, wordt er gemopperd op je.

Dat is niet zo leuk en dan ben je boos op jezelf, of verdrietig.

Je bent eigenlijk wel blij met dat schema, maar je merkt ook dat het niet leuk is als je iets niet doet. Nu snap je meteen het woord 'ge-regel-d'.

Landen hebben ook regels om het leven goed te laten verlopen.

Die regels staan allemaal in het **wetboek van strafrecht**. Als je bijvoorbeeld de verkeersregels overtreedt, krijg je een bekeuring. Dat kost je een hoop geld.

Pleeg je ernstige misdaden, dan moet je 'voor de rechter verschijnen'. Die kent al de regels die in het wetboek staan uit het hoofd. De rechter bepaalt de straf die je krijgt en soms moet je zelfs naar de gevangenis.

In het begin van de Bijbel, in de tijd van Mozes, heeft God regels ingesteld om een goed leven te kunnen leiden.

Dat waren er ook heel veel. Het volk Israël moest die regels naleven uit dankbaarheid dat God voor hen zorgt. Een tijd ging dat goed, maar de kinderen en hun kinderen deden dat niet altijd meer. Dan ging het fout en kregen ze straf van God.

Bijbelverhaal.

En zo zijn we weer bij Nehemia aangekomen. De herbouw van de stad Jeruzalem is voltooid. De verwoeste muren zijn hersteld (zie het verhaal van vorige week) Nu wil God graag dat de mensen opnieuw de regels van de wet horen. De meeste mensen zijn ze vergeten. Hun ouders waren ze vergeten en zo hebben zijzelf de regels

ook niet leren kennen.

Hun vaders en moeders zijn gestraft en naar Babylon weggevoerd. De tempel is verwoest door de overheerser. Maar zij mochten na jaren teruggaan naar hun eigen land en hebben de stad en de muren hersteld. Maar ja, hoe zit het ook alweer met Gods wetten?

Nehemia vraagt aan Ezra of hij het wetboek wil halen.

Ezra is een priester en een wetgeleerde. Je begrijpt wel dat Ezra dus, net als rechters, alle wetten kent.

Als Ezra met het wetboek arriveert klimt hij op een houten podium. Zo kan het volk, dat zich heeft verzameld op het plein bij de net gerepareerde Waterpoort, hem goed zien. Ezra houdt het boek omhoog en toont het aan de mensen. Het is vroeg in de morgen, het is net licht geworden. Ezra opent het wetboek en begint te lezen. Het duurt uren, voordat Ezra het boek uit heeft. Dan prijst hij God en de mensen roepen: 'Amen, amen' en knielen neer voor God.

Omdat niet alles meteen duidelijk is, wordt het ook nog uitgelegd door de Levieten. Levieten, dat zijn de mensen die zorgdragen voor alles wat er in de tempel moet gebeuren. Zij kennen de wetten heel goed en weten hoe die moeten worden nageleefd.

De mensen zijn erg onder de indruk van wat zij horen. Wat is het goed dat God hen zo wil leiden.

Maar ze zijn ook verdrietig omdat zij er zo'n potje van hebben gemaakt. Ze kennen de wetten niet meer en begrijpen dat God het volk gestraft heeft. Ze zien ook hoeveel geduld God met hen heeft, omdat zij toch weer opnieuw mogen wonen in het 'belofde land'. Zij willen heel graag weer leven volgens de wetten. Dichtbij God. Dan zegt Nehemia 'Nu is het tijd om feest te vieren. Vandaag is een dag voor de HEER, dus droog je tranen. Maak lekker eten en drinken klaar en deel het uit aan iedereen'. Het wordt een vrolijk feest!

De volgende dag is er nog een verrassing. Ze mogen het Loofhuttenfeest weer gaan vieren.

Ooit was dat ingesteld om te herdenken dat het volk veertig jaar lang door de woestijn heeft getrokken. Zij sliepen toen in geïmproviseerde hutten die gebouwd werden van takken van loofbomen.

De mensen krijgen de opdracht de bergen in te trekken om materiaal te zoeken en daarvan de hutten te bouwen. Zie je het voor je? Met grote takkenbossen op hun rug, of op een kar, komen ze terug.

Iedereen bouwt een hut: op het dak van hun huis, op het erf en op het plein. Het is een vrolijke boel. Het feest duurt zeven dagen, terwijl er ook weer uit de wet wordt voorgelezen.

Als afsluiting van het feest wordt er op de achtste dag een samenkomst gehouden en kunnen ze nog even napraten.

De mensen zijn vol goede wil om God weer te dienen, zoals Hij dat graag wil.



Het Loofhuttenfeest (Soekot) wordt nog steeds gevierd in Israël. Tijdens Soekot eten joodse kinderen met hun familie zeven dagen lang in een Soeka: een huisje van takken. Elke herfst herdenken ze daarmee dat het joodse volk veertig jaren lang door de woestijn reisde en geen vaste plek had om te wonen.

Een leuk liedje over regels: Op YouTube te vinden als je het wil laten horen, met filmpje erbij.

Hou je aan de regels, anders maak je brokken.
Hou je aan de regels en kijk goed uit je doppen.
Hou je aan de regels, anders gaat het fout.
Hou je aan de regels, dat geldt voor jong en oud.

Gisteren na schooltijd ging ik even naar de stad.
En heb toen bij de speelgoedzaak een barbiepop gejat.
Ik werd helaas betrapt en kreeg meteen proces
verbaal.
En stond toen met een rooie kop, vreselijk voor paal.

Fikkie stoken vind ik echt het mooiste wat er is.
Maar de laatste keer toen ging het wel een beetje mis.
Het leek eerst zo onschuldig met alleen die oude krant.
Maar nu is het schuurtje tot de grond toe afgebrand.

De Bijbel is het boek van onze God die eeuwig leeft.
En daarin kun je lezen dat ook Hij ons regels geeft.
Als wij daaraan gehoorzaam zijn en doen wat Hij ons
zegt.
Dan komen we uiteindelijk toch nog goed terecht.

Auteur: RvBvdB

23 februari 2025

Misstanden in Jeruzalem

Nehemia 12:44 – 13:31



**"ALTIJD WEER HETZELFDE
LIEDJE"**

**MENSEN BLIJVEN FOUTEN
MAKEN**

Thema: Er is weinig veranderd

Doel

De kinderen leren dat mensen steeds weer dezelfde fouten kunnen maken, naar God en naar elkaar.

Toelichting

Het boek Nehemia eindigt teleurstellend. Het begon zo mooi, met Nehemia die geraakt werd door de ellende van de teruggekeerde ballingen. Hij offerde zich op om hen te gaan helpen. Het lukte, ondanks verzet van buitenaf en problemen binnen het volk (niet willen delen met elkaar). Daarom was het slot een groot feest. Jeruzalem is weer een stad en het volk erkent de HEER als hun God na het horen van de Wet.

Vandaag lezen we dat Tobia in de tempel luxueus leeft van wat mensen aan God geven. De Levieten krijgen daardoor hun aandeel van de bijdragen aan God niet en onderhouden de tempel niet goed. Mensen drijven handel op sabbat en vieren de heilige dag van God niet. Ook trouwen Israëlitische mannen met ongelovige vrouwen, terwijl God dat verboden heeft. Misstanden: meer denken aan zichzelf dan aan de HEER.

Was alle ellende met dit soort ontrouw voor de ballingschap niet begonnen? Hoe moet God verder met dit hardleerse volk?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Dat mag niet, dat weet je toch?

Richtlijnen: Vertel een inleidend verhaaltje over een kind dat gewaarschuwd is, maar dat precies hetzelfde steeds opnieuw doet. Ouders kunnen verdrietig en teleurgesteld zijn: 'Dat mag niet, dat weet je toch?' Misschien voelt dat nog wel vervelender dan dat ze boos zijn.

Vertel daarna eenvoudig over de zonden die hierboven bij de toelichting staan (vooral de verwaarlozing van de tempel en het gewoon doorgaan met geld verdienen op de sabbat in plaats van de dag van God vieren zijn begrijpelijk voor de jongsten). God moet wel teleurgesteld zijn: Hij is zo goed geweest voor de Judeeërs...

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Het oude liedje

Richtlijnen: 'Het is weer het oude liedje met jou'. Dat kunnen ouders wel eens teleurgesteld en boos zeggen, als je weer iets hebt gedaan dat je ouders je al zo vaak hadden verboden. Je had beloofd het voortaan niet meer te doen, maar weer heb je een ruzie niet uitgesproken, maar je broertje geslagen. Weer heb je driftig de deur dichtgegooid. Weer...

Vertel daarna eenvoudig over de zonden die hierboven bij de toelichting staan (vooral de verwaarlozing van de tempel en het gewoon doorgaan met geld verdienen op de sabbat in plaats van de dag van God vieren zijn begrijpelijk). God moet wel teleurgesteld zijn: Hij is zo goed geweest voor de Judeeërs in het opbouwwerk van Nehemia. Nu is het weer het oude liedje met hen. Jeruzalem bestaat weer, maar de inwoners zijn nog niet zoals voordat Babel binnenviel.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Heb je er niets van geleerd?

Richtlijnen: Het boek Nehemia eindigt teleurstellend. Het begon zo mooi, met Nehemia die geraakt werd door de ellende van de teruggekeerde ballingen. Hij offerde zich op om hen te gaan helpen. Het lukte, ondanks verzet van buitenaf en problemen binnen het volk (niet willen delen met elkaar). Daarom was het slot een groot feest. Jeruzalem is weer een stad en het volk erkent de HEER als hun God na het horen van de Wet.

Vandaag lezen we dat Tobia in de tempel luxueus leeft van wat mensen aan God geven. De Levieten krijgen daardoor hun aandeel van de bijdragen aan God niet en onderhouden de tempel niet goed. Mensen drijven handel op sabbat en vieren de heilige dag van God niet. Ook trouwen Israëlitische mannen met ongelovige vrouwen, terwijl God dat verboden heeft. Misstanden: meer denken aan zichzelf dan aan de HEER.

Was alle ellende met dit soort ontrouw voor de ballingschap niet begonnen? Hoe moet God verder met dit hardleerse volk?

Hebben de jongeren wel eens het gevoel dat ze naar God en elkaar steeds weer in dezelfde fouten vervallen. Misschien ongewild, maar toch.

Extra bijbelgedeelte: Romeinen 7:18-21

(Paulus zegt dat het hem niet lukt als gelovige het goede te doen. Steeds weer dringt de zonde zich op en bezwijkt hij ervoor. Hij wil het goede doen, maar doet het kwade.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

We trekken al een aantal weken op met Nehemia. God had hem op het hart gegeven zich in te zetten voor de herbouw van Jeruzalem. Hij werkte als krijgsgevangene voor koning Artaxerxes van Babylonië (als schenker). Toch kreeg hij van die koning alle steun om de ruïnes van stad en tempel weer op te bouwen. Een aantal volken die in en rond Juda waren gaan wonen voelde zich blijkbaar bedreigd door de bouwplannen. Onder hen waren twee oude vijanden van Israël: Ammon en Moab. Die hadden zich ten tijde van de intocht in Kanaän zo vijandig opgesteld, dat God had verboden hen ooit op te nemen in het eigen volk (Deut. 23:3-5). Ook nu deden ze alles wat ze konden om de bouw tegen te gaan: Bespotten, samsenspannen, aanvallen, en Nehemia zwart proberen te maken bij de koning. De steun van de bevolking van Juda en hun leiders was wisselend. Aan de ene kant zetten ze er de schouders onder, aan de andere kant merk je dat het heldere en eerlijke leiderschap van Nehemia misstanden aan het licht brengt van mensen die macht en bezit hadden gekregen over de rug van hun volksgenoten.

Toch is in twaalf jaar (Neh. 5:14) de stadsmuur afgebouwd, en die wordt in hoofdstuk 12 feestelijk ingewijd. Vers 43: 'de feestvreugde in Jeruzalem was tot op grote afstand te horen'.

Vandaag is het slot van Nehemia aan de beurt. Al de lijnen van het boek komen hierin samen.

En de lijn is: Er gaat veel mis, met alles wat er misgaat staat het voortbestaan van zowel het volk als de dienst van de HEER op het spel. Er is sterk leiderschap (van Nehemia) nodig om het te keren.

Vers voor vers

De voorraadkamers

12:44-47

Nu de stadsmuur voltooid is en er weer een tempeldienst is ingesteld, moet ook de instandhouding en huishouding geregeld worden. Ook dat gebeurt naar de wet van Mozes, met het innen van de tienden. Alles wat nodig is voor de eredienst, van zangers tot offers, wordt met vreugde opgebracht. Juda is dankbaar en blij met de herbouwde stad. Als je goed luistert klinkt in vers 47 een donker wolkje: 'In de tijd van Zerubbabel en Nehemia...' Ja, toen wel. Maar hoe ging het daarna?

Vreemd bloed

13:1-3 Bij de eredienst hoort ook het lezen van de wet. Door de ballingschap en het verloren gaan van stad en tempel was het daar lang niet of nauwelijks van gekomen. Nu Juda met zoveel tegenwerking de stad heeft herbouwd, dringt bij het lezen van de wet pas echt door hoe weinig het gescheeld had of heel Gods volk was als het ware opgelost in de geschiedenis. De ballingschap die al zolang duurde, alle volken die juist naar Judea waren gedeporteerd en tussen het Joodse volk waren komen wonen: Als God Nehemia niet gestuurd had, en de Joden bij elkaar gebracht had, zouden ze in nog een paar generaties restloos opgegaan zijn in de volken om hen heen. En dan zouden de vijanden Ammon en Moab na zoveel eeuwen alsnog hun zin hebben gekregen.

Nogmaals de voorraadkamers

13: 4-9 Ging het net nog goed met de voorraadkamers, nu gaat het mis. Corruptie. In vers 6 lezen we dat het gebeurt als Nehemia er niet bij is, als het ware achter zijn rug. Maar wat er misgaat, is dat de priester Eljasib zijn geestelijke macht als priester gebruikt om een familielid 'vooruit te helpen': een deel van de voorraadkamers wordt ingericht als luxe appartement voor Tobia. Wat aan God gewijd was (de tempel en de tienden) wordt gebruikt om er zelf beter van te worden. Niet de eerste, en ook niet de laatste keer dat geestelijken hun macht misbruiken. Van televisiedominees met privéjets tot penningmeesters die stelen, ook in onze tijd wordt Gods Naam om zulke zaken belachelijk gemaakt. Maar bij de hernieuwde tempel telt alles dubbel zwaar: hier gaat het om het enige gebouw op de wereld waar God zijn Naam aan had verbonden. Een heilig gebouw, aan Hem gewijd.

13: 10-14 Hier zien we nog een gevolg: Als Tobia er luxe kan wonen, liggen er geen tienden. En als het volk ziet dat hun tienden niet goed terecht komen, houden ze op met bijdragen. En dus lopen de tempelzangers weg om in hun levensonderhoud te voorzien. Nehemia roept de bestuurders ter verantwoording, en stelt een secuur bestuur aan. Maar voel je hoe het ook hier weer erop of eronder is? Zoveel hangt af van de inzet en het leiderschap van Nehemia. En de zuiverheid en het voortbestaan van Gods volk staan op het spel.

Sabbat

15-18 Je kon erop wachten: de volken rond Juda hebben niets met de sabbat, en blijven hun handel aanbieden. En er is nooit veel voor nodig om Juda te verlokken tegen de wet van Mozes in te gaan. Dus als Nehemia terug is in Jeruzalem ziet hij dat mensen op sabbat net zo hard doorgaan met werken en handelen. Weg heiligheid, weg identiteit. Ook nu houdt Nehemia de leiders verantwoordelijk. Hij gaat niet met de buitenlandse handelaars in discussie, spreekt niet die boer aan die oogst, vervoert of druiven perst, maar spreekt de leiders aan: Die laten het allemaal gebeuren. Hij doet voor hoe het wel moet: Dicht met die stadspoorten tijdens sabbat, duidelijk afkondigen van de regels, en wie zich daar niet veel van aantrekt wegsturen. Tenslotte belegt hij de verantwoordelijkheid voor het sluiten van de poorten bij de Levieten, omdat die toch al de zuiverheid van de tempeldienst bewaken.

Nogmaals vreemd bloed

13: 23-26 Als we hier, en in 1-3, lezen dat alle vreemdelingen apart gezet worden van de Israëlieten, lees daar dan ook geen vreemdelingenhaat of discriminatie, maar het besef van wat er op het spel staat: het voortbestaan van het volk Israël. Een gehoorzamen aan Gods gebod 'Wees heilig, want Ik ben heilig'. Nehemia moet weer terug naar het hof van Artaxerxes. Meteen achter zijn rug gaat het alweer mis, maken we op uit 23-28. Want als hij jaren later terugkomt blijken er juist huwelijken met mensen uit Moab en Ammon gehuwd, en groeien er kinderen op die al geen Hebreeuws meer kennen.

Geïnspireerd leiderschap

Met een kerkelijke gemeente is het net als met het Joodse volk. Waar met inspiratie helder leiderschap gegeven wordt, bloeien heiliging, vreugde en groei. Groei in getal, groei in kracht, groei in heiligheid. Maar de vijand zal er alles aan doen om dat te verstoren. En er is vaak maar weinig voor nodig. Als Nehemia even weg is, gaat het achter zijn rug al mis.

- Hoe zie je jouw rol in de kinderverteldienst?
- Herken je in het kinderwerk en in je gemeente de rol van geïnspireerd leiderschap?
- Wie is voor jou een Nehemia, van wie je inspiratie en toewijding ontvangt?

Auteur: KS

Liederen

Lied 249	
Lied 838	(=Gezang 481 LvdK)
Lied 968	(=Gezang 303 LvdK)
Zoals Nehemia	Hemelhoog 70
Hou maar vol	Opwekking voor kinderen 29
De wapenrusting	Opwekking 12
De vreugde des Heren	Opwekking 14
De Naam van de Heer	Hemelhoog 578
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Looft de HERE alle gij volken	Hemelhoog 50
Wat hou ik van uw huis	Hemelhoog 34

Auteur: PZ



Dat mag niet, dat weet je toch?

Inleiding

Maartje heeft een broertje van drie jaar. Samen gaan ze regelmatig met mama erbij naar de speeltuin. In de speeltuin staat een superleuke glijbaan. Maar om op die glijbaan te komen, moet je een hoge trap beklimmen. Voor Maartje is dat geen probleem. Zij kan heel goed klimmen. Maar voor haar broertje is dat echt nog te moeilijk en gevaarlijk.

Haar broertje wil elke keer op de glijbaan. En mama heeft al heel vaak gezegd en Joep gewaarschuwd: 'Joep, nee! Dat is nog niet voor jou. Dat is gevaarlijk. De glijbaan is te hoog. Straks val je eraf. Of je valt met het klimmen, omdat jouw benen nog te kort zijn. Jij mag lekker gaan spelen in de zandbak, of lekker schommelen.'

Maar Joep vindt de glijbaan veel leuker. Hij wil ook graag glijden. Hij rent achter Maartje aan en roept: 'Ikke ook glijen, ikke ook glijen'. Maartje zegt dan ook: 'Nee Joep, dat mag jij nog niet'. Maar Joep luistert niet naar Maartje. En ook niet naar mama.

Als Joep weer naar de glijbaan rent, wordt mama boos, maar ook verdrietig.

'Joep, je mag niet van de glijbaan. Dat weet je toch? Het is echt nog te gevaarlijk voor jou. Wil je nu gewoon luisteren naar mama!'

Maartje vindt het vervelend als mama boos moet worden op Joep. Ze ziet dat mama teleurgesteld is. Ze vindt het niet fijn dat Joep niet luistert. Ze wil graag voor Joep zorgen, daarom wil ze graag dat Joep luistert.

In het Bijbelverhaal van vandaag luistert er iemand niet naar wat de Here God heeft gezegd. Hoor maar eens.

Bijbelverhaal

De Here God heeft aan de Israëlieten regels gegeven over zijn huis, de tempel.

In de tempel moeten kamers aangewezen worden waar allerlei voorraden, zoals graan, moeten worden bewaard. Deze kamers moeten bewaakt worden. Daar mogen mensen niet uit eten. Alles is van de Here God. Een deel van wat groeit op de akkers moet naar de tempel gebracht worden en worden bewaard in een van de kamers. Met dat graan worden offers aan de Here God gebracht. Ze verbranden het graan op een speciale plek in de tempel.

Op die manier zeggen de mensen: 'Dank U wel, Here God, dat U voor ons zorgt!'

De Here God vindt het fijn als mensen zich aan die regels houden. Daarmee laten ze zien dat ze van Hem houden.

Priesters die werken in de tempel moeten heel goed zorgen voor alle kamers in de tempel. Ook voor de kamer met de bijzondere voorwerpen. Deze voorwerpen zijn heel belangrijk voor de Here God. Mensen mogen daar niet in komen.

Op een dag heeft de priester gezegd tegen Tobia dat hij de grote kamer in de tempel zomaar mag gebruiken. Maar die grote kamer is bedoeld om de speciale en heilige voorwerpen van de Here God in te bewaren. Tobia weet dat dat niet mag. Maar dat maakt hem helemaal niet uit. Hij gaat daar gewoon in wonen. En hij eet van de voorraden die bewaard worden in de tempel. Dat mag helemaal niet, dat weet je toch, Tobia! Die kamers en de voorraden zijn bedoeld voor de Here God! Om Hem te danken.

En zo gebeurt het dat meer mensen zich niet meer houden aan de regels die God heeft gegeven. Ze geven geen graan meer aan de tempel. Er wordt niet meer goed gezorgd voor de tempel door de priesters. De Here God heeft de regel gegeven dat mensen geen dingen mogen kopen en verkopen op zondag in de tempel. Maar de mensen doen het toch.

De Here God ziet het gebeuren. Hij wordt er verdrietig van. Hij is zo teleurgesteld dat de mensen zich niet aan zijn regels houden. Hij geeft de regels juist om ons te helpen. Hij wil graag voor de mensen zorgen. Hij is altijd zo goed voor hen geweest! Waarom willen ze niet naar Hem luisteren?

Auteur: RS



Het oude liedje

Inleiding

Boem! Driftig slaat Jaap de deur dicht en stampt boos de trap op. Hij is net met zijn broertje Cas naar huis komen fietsen, maar die gaat zó sloom! Zelf houdt Jaap juist van iedereen inhalen. Dus hij heeft wel vijf keer gezegd dat Cas door moest fietsen, maar die zei dat hij niet sneller kon. Pfff, Jaap wilde vanmiddag met z'n vriend gaan voetballen. En net begon mamma ook nog over z'n rommelige kamer. Kan er ook nog wel bij! En toen is hij zo boos geworden...

Gisteren is hij om iets anders óók al zo boos geweest. Jaap heeft pappa toen beloofd om voortaan eerst na te denken over hoe hij iets vriendelijk kan zeggen. Maar dat is hij nu alweer vergeten. Oei, daar komt mamma achter hem aan. Die zegt: 'Het is weer het oude liedje met jou. Eerst boos worden en dan pas denken. Hoe kan dat nou?'

Bijbelverhaal

Zo'n gesprekje zou God misschien ook wel met zijn volk willen hebben. Het is weer het oude liedje. Leren ze het dan nooit? Telkens laat God zien dat Hij het volk uit nare situaties kan bevrijden, dus de mensen weten heus wel dat het het beste is om te doen wat Hij zegt. Maar elke keer gaan ze weer de fout in. Dan moet God weer iets bedenken om ze te laten gehoorzamen.

Dat gehoorzamen is heel belangrijk. Als de mensen dat doen, kan God hen het best helpen. Waren ze maar niet zo eigenwijs! Nu ook weer – net is de hele muur herbouwd, of het gaat al fout. Nehemia weet eerst nog van niks. Na de herbouw van de stadsmuur is hij teruggedaan naar Babylonië, want daar is hij slaaf. De koning voor wie hij werkt, heeft hem toegestaan de stadsmuur te repareren, maar toen die klaar was, had Nehemia geen keus; hij moest terug. Pas als hij na een hele tijd van de koning toestemming krijgt om te kijken hoe het in Jeruzalem is, ziet hij wat een chaos het in de stad is.

Nehemia merkt dat de tempelkamer, waar alles bewaard moet worden wat het volk aan de tempel moet geven, daar helemaal niet voor gebruikt wordt. En dat terwijl de mensen net gewend waren om een tiende deel van wat ze oogsten of verdienen aan de tempel te geven. Zodat die goed onderhouden wordt en de mensen die daar werken hun werk kunnen doen. Maar hogepriester Eljasib, die voor deze ruimte moet zorgen, heeft hem ingericht als huis voor Tobia, een van z'n familieleden. Wat raar; waar moeten dan de spullen staan die de mensen brengen? De wierook, het graan, de wijn, olie en de tempelstukken? Die kunnen ze nu niet kwijt. Daarom brengen de mensen ook maar niks meer mee. De mannen uit de stam Levi, die de priesters moeten helpen, en de zangers van het tempelkoor krijgen daardoor geen eten. Die kunnen weinig anders doen dan naar huis gaan en zelf hun eten maar verbouwen.

Nehemia vindt het verschrikkelijk! Hij smijt alle spullen

van Tobia naar buiten. Hij laat de kamer goed schoonmaken en zet erin wat er hoort: het tempelgerei zoals de schalen, plus de graanoffers en de wierook.

Maar niet alleen in de tempel gaat het fout; ook de regels worden niet meer gevolgd. God heeft Nehemia bijvoorbeeld duidelijk laten vertellen dat iedereen op de sabbat moet rusten. De sabbat is van vrijdagavond als de zon ondergaat, tot zaterdagavond. Maar ze werken net zo hard door als op andere dagen! Ze persen druivensap, oogsten hun graan en brengen hun koopwaar naar de markt. Er komen ook buitenlandse handelaars in de stad. Deze mensen vieten sowieso al geen sabbat, en de Israëlieten zwichten voor de mogelijkheid van een handeltje. Dan kunnen ze mooi geld verdienen. Nou, handelen is prima, maar niet op de rustdag!

Verder ziet Nehemia tot zijn grote schrik, dat er Judeeërs trouwen met mensen uit vijandige volken, die vroeger nare dingen uitgehaald hebben met Gods volk. Deze huwelijken heeft God streng verboden! Dus waarom doen ze dat nu? Deze mensen hebben ook kinderen. Maar er wordt niet eens moeite gedaan om hen de Judese taal te leren! Hoe moeten die dan ooit goede Judeeërs zijn? Zelfs de zoon van hogepriester Eljasib is met zo'n vreemde vrouw getrouwd. Nehemia jaagt de man weg en verwijt de schuldigen dat ze Gods wetten ongehoorzaam zijn. Hij laat de mensen beloven alleen nog maar te trouwen met mensen uit hun eigen volk.

Nehemia roept alle opzichters van de voorraadkamers, de zangers en poortwachters bij elkaar. Hij vraagt hun streng: 'Waarom verwaarlozen jullie de tempel? Dit kan niet!' Nehemia laat alle Levieten weer naar hun plaats in de tempel komen. Nu brengen de Judeeërs de tienden van hun graan, wijn en olie weer naar de voorraadkamers. Nehemia stelt vier andere opzichters aan, die wel betrouwbaar zijn. Zij verdelen voortaan alles eerlijk onder het tempelpersoneel.

Ook de leiders van Jeruzalem worden op het matje geroepen: 'Wat doen jullie voor iets schandaligs? Jullie ontheiligen de sabbat! Dat was juist de reden dat jullie voorouders straf van God kregen. Daarom zijn we nu slaven! Willen jullie dan nog meer straf? Zodra het aan het eind van de vrijdagmiddag rustiger wordt bij de poort, net voordat de sabbat begint, beveelt Nehemia dat alle stadspoorten gesloten moeten worden. Ze mogen pas weer open als op zaterdag de zon ondergaat, na de sabbat. Hij zet er ook bewakers neer. De verbaasde handelaars die net aankomen, blijven nu met hun koopwaar voor de poort overnachten, in de hoop er de volgende morgen in te mogen. Nehemia dreigt hen: als jullie dat nog eens doen, arresteer ik jullie! Daar schrikken de handelaars zó van, dat ze niet meer op sabbat komen.

Zo zorgt Nehemia ervoor dat alles wat niet goed gaat, stopt. Hij stelt roosters op voor wie er wanneer in de tempel moet werken, wat ze dan moeten doen. Hij zorgt dat er genoeg hout geleverd wordt voor het onderhoud.

Dan bidt hij tot God: 'Vergeet niet wat ik heb gedaan om te zorgen dat de mensen U weer eren'.

Vragen

- Wie kent er een verhaal dat doet denken aan Nehemia, die verkeerde spullen de tempel uitsmijt?
(Zie Johannes 2:13-17)
- Lees samen Romeinen 7:18-21 en bespreek wat dit met ons verhaal te maken heeft.
- Doe dit ook met 2 Korintiërs 6:19-20.

Auteur: PW



Heb je er niets van geleerd

Eindelijk is de muur om de stad Jeruzalem klaar. Tijd om feest te vieren. Op de muur gaan zangkoren voor de leiders uit. Vrolijke muziek hoor je boven de zang uit. Het is in de wijde omtrek te horen. De mensen van Juda zijn blij en beloven dat ze God zullen volgen. God wil dat ze goed voor elkaar zorgen. Dat zijn ze echt van plan.

Diezelfde dag nog worden er opzichters van de voorraadkamers aangesteld. Als het volk straks hier hun tienden en een deel van de oogst gaat afgeven, zorgen de opzichters voor opslag en verdeling. Het zal worden gebruikt om aan de priesters en de Levieten uit te delen. Die zijn namelijk sinds vandaag weer fulltime in dienst van de tempel. Net als de zangers en de poortwachters. De taken zijn verdeeld: er zijn mensen die werken en er zijn mensen die geven, zodat de anderen kunnen werken. Zo heeft iedereen een inkomen.

De bewoners van Juda delen graag van hun oogst. Ze zijn blij dat God gediend kan worden zoals Hij het heeft ingesteld. Nehemia kan de stad met een gerust hart achterlaten. Hij neemt zijn plek aan het hof van koning Artaxerxes weer in. Maar na een aantal jaren hoort Nehemia berichten vanuit zijn land die hem ongerust maken.

Hij vraagt voor de tweede keer een verlofperiode aan. Gelukkig stemt de koning toe. Nehemia wordt hartelijk begroet door de inwoners van Jeruzalem. Maar hij ontdekt dat de beloften die gedaan zijn, niet echt gehouden zijn. 'Hoe gaat het hier?', vraagt hij aan mannen langs de weg. 'Waarom zijn jullie niet aan het zingen? Jullie hebben een mooie stem gekregen. Hoe komt het dat jullie hier op de akker bezig zijn?' 'Wij moeten wel', zeggen de zangers. 'Er is niet genoeg voorraad meer. Ons gezin wil eten'. Dat zegt ook een poortwachter, als Nehemia aan hem dezelfde vraag stelt. 'Pak je speer. Je moet de stad bewaken' zegt Nehemia. 'Ik zorg dat er voor jullie eten komt'.

Een voor een zet Nehemia de mannen weer aan hun werk. Inmiddels heeft hij ontdekt hoe het komt dat er niet genoeg ingezameld is in de voorraadkamers. Een groot deel van deze ruimte is ingenomen door Tobia. Wij kennen hem nog uit een vorig verhaal. Hij is de vijand die het volk dwarsboomde tijdens de bouw van de stad en de muur. Omdat hij familie is geworden van priester Eljasib leidt hij nu een luxeleven in de kamers waar de graanoffers worden opgeslagen. Wierook en het tempelgerei lagen daar. Ook de tienden van graan, wijn en olie, die bedoeld zijn voor de Levieten, de zangers en de poortwachter. Tobia leeft van wat het volk aan God geeft. Het volk wil daarom niet meer geven van hun oogst. Zodoende krijgt het tempelpersoneel niet genoeg. Zij moeten nu voor zichzelf zorgen. Er wordt niet meer gezongen en niet of nauwelijks meer geofferd.

Verontwaardigd reageert Nehemia. Hoe is het mogelijk dat een vijand van God in de tempel woont. Hij heeft als Ammoniet daar sowieso niets te zoeken. Hij gooit alle spullen van Tobia naar buiten. De lege vertrekken laat hij reinigen, zodat het tempelgerei weer teruggeplaatst kan

worden, net als de graanoffers en de wierook. Hij duldt hierbij geen tegenspraak. Hij verwijt het de bestuurders dat de tempeldienst verwaarloosd wordt. Dan roept hij de Levieten bij elkaar en wijst hen weer op hun taak. Hun werk is in de tempel. Voor inkomen wordt gezorgd. Het volk komt weer hun tienden brengen. Nehemia stelt betrouwbare mannen aan die toezicht houden dat de gaven eerlijk worden verdeeld.

Op de eerstvolgende sabbat verbaast Nehemia zich, dat nogal wat mensen niet lijken door te hebben dat het sabbat is. Sommige mannen zijn op het land bezig om de oogst binnen te halen. Er komen handelaren met druiven en vijgen richting de stad. In de straten van Jeruzalem wordt vis verkocht en andere etenswaren. Het lijkt wel of men vergeten is dat God gezegd heeft: 'Houd de sabbat in ere als een heilige dag. Zes dagen mag je werken maar de zevende dag is de sabbat, dan mag je niet werken'. Deze dag heeft de HEER gezegend en geheiligd. Het maakt Nehemia verdrietig. Hij kan hier in zijn eentje niet tegenop.

Daarom spreekt hij de leiders van het volk vol verwijt aan: Wat is dit schandalig! Hier wordt de sabbat ontheiligd. Zijn jullie vergeten waarom deze stad 15 jaar geleden in puin lag? Jullie maken nu dezelfde fout als onze ouders. Wil je dat God ons nu weer moet straffen? Denken jullie niet meer aan wat we bij de inwijding van de muur hebben beloofd? Wij zouden ons toch aan de regels van God houden? Daar gaan we wat aan doen; We sluiten de poort zo gauw het sabbat is en de poort gaat pas open als de sabbat voorbij is. Het moet voor iedereen weer duidelijk wezen: De sabbat is er voor de HEER. Levieten stelt Nehemia aan om te zorgen dat de sabbat een heilige dag blijft.

Als hij dit geregeld heeft, valt het hem op dat hij zoveel verschillende talen hoort spreken in de stad. Hij ontdekt dat Joden getrouwd zijn met vrouwen uit Moab, Asdod en Ammon. Die vrouwen leren hun kinderen niet de taal van de Joden, maar hun eigen moedertaal. Dit is één van de ergste dingen in de ogen van God. Israël is het volk van God en moet dat blijven. Joden mogen zich niet vermengen met andere volken. Nehemia spreekt vol verontwaardiging de mannen erop aan. Als die hun schouders ophalen, slaat Nehemia een van hen, met de rug van zijn rechterhand op de linkerwang. Als teken van verachting. Hij kan het niet verdragen dat iemand zo nonchalant doet over de geboden van God. Bij een ander trekt hij de haren uit. 'Weten jullie hoe ernstig dit is?', probeert Nehemia nog eens. 'Jullie mogen je kinderen niet laten trouwen met buitenlandse kinderen. Wie dat doet roept het oordeel over zich af. Weten jullie niet meer dat deze zonde juist gezorgd heeft voor de ondergang van Salomo? Denken jullie soms dat je sterker bent dan hij? Hij was de grootste koning. God hield van hem. Maar hij werd door zijn vreemde vrouwen tot zonde verleid. En nu hoor ik, zegt Nehemia, dat jullie hetzelfde doen. Jullie kinderen spreken niet eens meer onze taal. In de dienst van God kunnen zij niet meedoen, omdat ze het niet verstaan.

De wet begrijpen zij niet. De joodse gebeden leren zij niet meer. Wat gaan zij hun kinderen leren? Denk daar eens over na. Oh alsjeblieft, Ik smeed jullie, keer terug naar de wet van Mozes'.

Het maakt Nehemia zo verdrietig. Zelfs een kleinzoon van de hogepriester is getrouwd met de dochter van Sanballat. (ook een vijand, die wij kennen uit de vorige verhalen) Op deze manier wordt de priesterdienst te schande gemaakt.

Er is een verbond gesloten door God, maar wat houdt dat eigenlijk nog in? Nehemia kan maar één ding doen Vasthouden aan wat hij gelooft; De God van de hemel zal het ons doen lukken. De bouw van de muur, het herstellen van de stad dat is gelukt. Er was tegenwerking en teleurstelling. Maar de God van de hemel liet het slagen. Het leven met God in de opgebouwde stad ligt ook in Gods handen. Daarom bidt Nehemia in dit hoofdstuk wel vier keer. Hij vertelt alles wat hij gezien en gedaan heeft. Hij doet voorbede: 'Denk aan hen, mijn God. Vergeet hen niet'.

Dat geeft rust. Nehemia weet; God zàl zorgen!

Vragen

1. Waarom viert het volk een vrolijk feest?
2. Bij het inwijdingsfeest, maar ook eerder (Nehemia 10:29-30) belooft het volk naar God te luisteren, maar het valt toch weer in dezelfde fout. Is het misschien beter maar niets te beloven?
3. Nehemia ontdekt wat er misgaat in de tempel/kerk. In de maatschappij en in de gezinnen. Schrijf het voor jezelf op.
Kun je ook opschrijven hoe God wil dat zijn volk leeft?
4. Begrijp je waarom Nehemia zo boos/verontwaardigd is, juist als hij ontdekt dat mannen van Israël getrouwd zijn met ongelovige vrouwen?
Dat Nehemia slaat en haren uittrekt, klinkt ons vreemd in de oren. Het is terug te vinden in Deuteronomium 25:1-3 (Misschien heeft hij het een ander laten doen, dat kan ook en gaf hij alleen opdracht hiervoor) Praat erover met elkaar.
5. Nehemia is in dit verhaal heel moedig. Toch is hij ook afhankelijk van God. Pak de vier gebeden uit hoofdstuk 13 erbij. En schrijf ze in je eigen woorden op.
6. Tot slot: Wat leer je uit dit verhaal?

Zingen

Psalm 26

Auteur: RE

2 maart 2025

Verzoeking in de woestijn

Lucas 4:1-13



Thema: Jezus wil het goede doen

Doel

De kinderen ontdekken dat het moeite kost om God trouw te zijn. De duivel probeert ons steeds toe te geven aan het verkeerde.

Toelichting

Jezus wil ons verlossen van alles dat tegen Gods bedoeling in gaat. Direct merkt Hij dat dat moeite kost. Als Jezus honger heeft, na veertig dagen in de woestijn, probeert de duivel Hem te beproeven. Dat gaat in drie stappen. 1. Zorg voor brood door uw goddelijke kracht te gebruiken. Jezus wijst dan op Gods Woord: vertrouwen op de HEER is belangrijker dan brood. 2. De hele wereld wil ik U geven, als U mij aanbidt. De gedachte daarachter: ik ben groter dan God en eigenaar van de schepping. Jezus antwoordt dat Hij alleen zijn Vader wil dienen. Alleen Hij is God. 3. In Gods Woord staat dat God een gelovige in nood te hulp zal schieten met zijn engelen. Daarom kan Jezus gerust van de tempel springen. Jezus zegt dat gelovigen niet zelf onverantwoordelijk het gevaar moeten zoeken.

Jezus wil het goede doen: gelovig op God de Vader vertrouwen en zijn reddende kracht. Zo verwint Hij Gods vijand.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus laat God de Vader niet los

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen de geschiedenis van Jezus in de woestijn. (Let op de volgorde van de verzoeken.) Jezus begint met zijn werk. Hij leeft veertig dagen in de woestijn. Zwak en moe van de honger en de dorst probeert de duivel Hem verkeerde dingen te laten doen. Hij zegt: brood is toch belangrijker dan God? Buig voor mij in plaats van te knielen voor God, dan mag U baas zijn over heel de wereld. Als U Gods Zoon bent zal God U redden als U van de tempel springt. Dwing God dat wonder voor U te doen.

Jezus zegt: dat wil ik allemaal niet. Ik houd van mijn Vader, luister alleen naar Hem. Dan komt het altijd goed. De duivel gaat weg. Hij merkt dat hij het niet van Jezus kan winnen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Drie aanvallen, allemaal mislukt

Richtlijnen: Als je een wedstrijd speelt, zoek je de zwakke plek van je tegenstander. Is de voetbalkeeper slecht, dan schiet je hard of met een stuit van afstand. Is een meisje bij volleybal niet zo goed in blokkeren, dan probeer je juist bij haar te smashes. En als een tegenstander nog niet zo snel is na een blessure, dan probeer je daarvan gebruik te maken.

Na veertig dagen niet eten in de woestijn is Jezus verzwakt. De satan ziet nu een goede kans om Hem aan te vallen. Hij probeert het op drie manieren (zie toelichting). Jezus gehoorzaamt zijn Vader en zoekt hulp bij Hem alleen. Zo mislukt iedere aanval om Jezus het verkeerde te laten doen. De satan laat Jezus even met rust: Jezus is te sterk voor hem.

Als je doet wat de Bijbel leert en vertrouwt op Gods kracht ben jij sterker dan Gods tegenstander. Dat lukt niet altijd, maar blijf het proberen!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Pas op: duivel in actie

Richtlijnen: De jongeren kennen de waarschuwborden voor een gevaarlijke bocht, overstekend wild of overvliegende vliegtuigen. Hun boodschap is dat je rekening moet houden met wat kan gebeuren. Rem af voor die bocht. Zorg dat je een overstekend hert kunt ontwijken. Ga niet omhoog staren naar een landend vliegtuig, maar houd je ogen op de weg.

Jezus is Gods Zoon, maar Hij moet wel goed nadenken hoe Hij leeft. Hij kan, zoals ieder mens, verkeerde keuzes maken.

Als Jezus verzwakt is na veertig dagen in de woestijn en de duivel verschijnt, is dat voor Jezus een waarschuwing. Let extra goed op wat Je zegt en doet! De mensen verlossen van wat tegen Gods bedoeling ingaat, kan alleen als Je zelf altijd kiest om God de Vader te gehoorzamen! Daarom antwoordt Jezus de duivel: eten alleen maakt niet gelukkig. Ik vertrouw alleen op God, niet op jouw hoogmoedige leugens. En Ik zoek het gevaar niet op, maar wil goed leven, beschermd door God. De duivel kan geen schade veroorzaken, hij is kansloos tegen Jezus die goed oplet.

Bespreek met de jongeren hoe wij ons kunnen aanpassen aan de verzoeken van de duivel. Hoe probeert hij ons vandaag bij God vandaan te lokken? Zie je zijn trucjes en valkuilen? En als je erin getrapt bent en schade oploopt, wat doen we dan?

Extra bijbelgedeelte: 1 Petrus 5:8-11

(Pas op voor de verleidingen van de duivel. Antwoord hem in geloof. En weet: God is sterker en geeft ook jou de kracht om staande te blijven.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

De Heilige Geest is bij Jezus' doop in Lucas 3 op Hem neergedaald. De Vader heeft zijn onvoorwaardelijke liefde aan Jezus uitgesproken.

Wat gebeurt er als je vervuld bent van de Heilige Geest? De duivel ziet het gebeuren, en reageert. Hij probeert Jezus los te weken van de HEER. Een wig te drijven in de relatie tussen de Vader en de Zoon. Juist daarom stuurt de Heilige Geest Jezus veertig dagen in de woestijn. Om de aanvallen van de vijand te onderkennen en alle aandacht te hebben voor de confrontatie daarmee.

Merk dan ook op, dat die beproeving niet pas aan het eind van die veertig dagen begint, maar al die volle veertig dagen aan de gang is. De drie vragen uit dit gedeelte zijn als het ware de laatste aanvallen van de duivel. De honger na veertig dagen vasten versterkt de verleiding die van de vragen van de duivel uitgaat.

Gebruik goddelijke macht om stenen in brood te veranderen – en stil zo de honger.

De toegang tot Jezus' hart die de duivel zoekt is natuurlijk de honger. Met zijn suggestie verwijst hij fijntjes naar Israël in de woestijn. Had de HEER hen geen honger laten voelen, en hen daarna met manna uit de hemel gevoed (Deut. 8:3)? Tegelijk probeert de duivel Jezus in eenzelfde val te laten trappen als Mozes indertijd. In Num. 20 laat Mozes zich verleiden om water uit de rots niet als een geschenk van God, maar als een werk in eigen kracht aan het volk te geven: 'Zullen wij voor jullie uit deze rots water laten stromen?' Het is één ding om God te vragen om voedsel. Het is heel iets anders om je positie als Zoon van God te gebruiken om in je eigen behoefte te voorzien. Dat is machtsmisbruik. Het zou in twee behoeften voorzien: voedsel, en het aan de duivel tonen van zijn macht. Maar het zou dezelfde zonde zijn als van Mozes. Daarvan zei de HEER: 'Omdat jullie niet op Mij vertrouwd hebben, en in het bijzijn van de Israëlieten geen ontzag hebben getoond voor mijn heiligheid, zullen jullie dit volk niet in het land brengen dat Ik het geef.'

Jezus valt niet voor de verzoeking, en antwoordt met een bijbelcitaat uit Deut. 8:3. 'De mens leeft niet van brood alleen (maar van alles wat de mond van de HEER voortbrengt).'

Zo toont Jezus zijn trouw aan en vertrouwen op zijn Vader. En de duivel heeft er geen antwoord op.

Regeer in glorie – en bereik zo je doel zonder te lijden.

Jezus' komst op aarde heeft als doel om de kloof tussen God en de mensheid door de zonde te overbruggen. Voor zijn komst regeerde Hij al met de Vader, maar de mensheid had zich tegen God gekeerd. Nu biedt de duivel Hem aan om alle mensen opnieuw te regeren. Dé kern van Jezus' komst op aarde: iedereen bijeengebracht onder zijn naam. De duivel laat het Hem zien en biedt het Hem aan. Nog voor Jezus zijn ambt oppakt, zonder te hoeven lijden en sterven.

Het enige wat ervoor nodig is: de duivel boven de Vader stellen en hem dus aanbidden...

Jezus valt niet voor de verzoeking. Hij antwoordt weer met Gods Woord: Geen andere goden voor Gods aangezicht. Ik ben de Enige God.

Zo toont Jezus opnieuw zijn trouw aan en vertrouwen op zijn Vader. En opnieuw heeft de duivel er geen antwoord op.

Bewijs dat je Gods Zoon bent.

De duivel merkt hoeveel kracht Jezus vindt in Gods Woord. En dat Hij zich scherp bewust is van zijn taak. Nu probeert hij of in Jezus' kracht misschien ook zijn kwetsbaarheid ligt. De duivel citeert zelf uit Gods Woord om Jezus in verzoeking te brengen. En tegelijk zaait hij twijfel over wie Jezus is. Bewijs maar dat U Zoon van God bent. Als dat echt waar is moet God U wel redden. En hij citeert Psalm 91:11,12.

Deze verzoeking raakt aan de kern van wie Jezus is. Niet hoe Hij zich voelt (honger), of wat zijn taak is (verzoening bewerken), maar wie Hij is: Zoon van God. Bewijs het maar!

Voor de derde maal valt Jezus niet voor de verzoeking. Met een citaat uit Deut. 6:16 laat Jezus weten God niet te willen verzoeken. Hij weet dat God van Hem houdt, zijn Vader is. Daar heeft Hij geen bewijs voor nodig.

Het is over. De duivel weet dat hij verslagen is, en gaat weg.

Merk op wat het met Jezus doet dat Hij vervuld is van de Heilige Geest. Juist nu, juist hier, put Hij uit Gods Woord. Dat valt me ook in onze tijd op. Wie tot geloof komt en door de Geest vervuld wordt, wordt gevoed uit en bewapend met Gods Woord. Met Ef. 6:17 zien we dat de Geest het Woord van God als zwaard schenkt, klaar om de duivel te verslaan.

Zo sterk is Gods Woord: de duivel heeft er letterlijk niets tegen in te brengen. Ben jij thuis in de Bijbel?

Merk op dat de verzoeken Jezus niet zomaar overkomen: geleid door de Heilige Geest maakt God tijd en ruimte om de vijand te leren kennen, maar ook om de kracht van de intieme verbondenheid met God zelf te leren kennen. Beproeving is ook training, is ook het leren kennen van God, van jezelf en van de vijand. Leren vertrouwen op Gods kracht.

Auteur: KS

Liederen

Psalm 40: 2 en 3

Lied 539

Lied 540

Gezang 239: 1, 5, 6 en 7 LvdK

Jesus, diep in de woestijn

Geen andere Naam

Hou maar vol

De wapenrusting

Bewaar je oog

Lees je Bijbel, bid elke dag

'k Heb Jezus nodig

Is je deur nog op slot?

Alles wordt nieuw deel 3: 7 Hanna Lam en Wim ter Burg

Hemelhoog 331

Opwekking voor kinderen 29

Opwekking voor kinderen 12

Hemelhoog 371

Hemelhoog 382

Hemelhoog 299

Op Toonhoogte 528

Auteur: PZ



Jezus laat God de Vader niet los

Bijbelverhaal

De Here Jezus is gedoopt! Door Johannes de Doper. De Heilige Geest is nu heel dicht bij Hem. De Here Jezus voelt, door de Heilige Geest, dat Hij naar de woestijn moet gaan. Daarom gaat Hij ook naar de woestijn. Terwijl Hij in de woestijn is, bidt Hij tot zijn Vader. Veertig dagen lang eet Hij helemaal niets. Nu heeft de Here Jezus wel heel erg honger.

Dan opeens komt de duivel naar Hem toe. Weet je nog wie dat is? Dat is de slang die bij Adam en Eva in het paradijs probeerde om hen verkeerde dingen te laten doen. Helaas luisterde ze naar de slang en niet naar de Here God.

Nu probeert de duivel het ook bij de Here Jezus. Luister maar wat hij zegt.

'U bent toch de Zoon van God? U kan toch alles? Zegt U dan maar tegen deze steen die hier op de grond ligt, dat die in een brood moet veranderen!'

Natuurlijk kan de Here Jezus dat. Maar Hij wil het niet. Hij wil alleen luisteren naar zijn Vader in de hemel. Daarom zegt Hij: 'In de Bijbel staat dat mensen niet alleen brood nodig hebben om te leven; brood is niet het belangrijkste. Ze hebben de Here God nodig voor álles! Altijd!'

Wat goed van de Here Jezus dat Hij niet luistert naar de duivel. Hij blijft luisteren naar de stem van God. Hij heeft erge honger, maar Hij doet het niet.

Hoe moeilijk het ook is. Hij blijft gehoorzaam aan zijn Vader in de Hemel.

De duivel gaat nog steeds niet weg. Hij probeert nog een keer om de Here Jezus iets verkeers te laten doen. Hij laat aan Jezus alle koninkrijken van de wereld zien. En hij zegt: 'Al deze koninkrijken zijn nu van mij. Als U voor mij knielt, krijgt U ze allemaal.'

Maar de Here Jezus antwoordt en zegt: 'In de Bijbel staat: kniel alleen voor de HEER uw God. Vereer Hem alleen en niemand anders.'

Weer probeert de duivel om de Here Jezus iets verkeers te laten doen. Hij neemt de Here Jezus mee naar het dak van de tempel. En hij zegt: 'U bent toch de Zoon van God? Spring dan naar beneden! God zal zijn engelen sturen en U opvangen.' Maar de Here Jezus antwoordt opnieuw en zegt: 'In de Bijbel staat: Je mag de Here God niet uitdagen, zodat Hij zijn macht moet laten zien! Ga nu direct weg van mij! Ik wil je nu niet meer zien!'

Op al die manieren, wel drie keer, probeert de duivel de Here Jezus iets verkeers te laten doen. Maar het lukt hem niet. De duivel gaat weg. Hij merkt dat hij niet kan winnen van de Here Jezus.

De Here Jezus luistert naar wat er in de Bijbel staat. Hij gehoorzaamt zijn Vader, omdat Hij heel veel van Hem houdt. Hij vertrouwt op zijn Vader! En Hij weet dat het dan pas echt goed komt. Want de Vader van de Here Jezus, God, laat Hem nooit in de steek.

Auteur: RS

Drie aanvallen, allemaal mislukt

Inleiding

Als je een wedstrijd speelt, zoek je de zwakke plek van je tegenstander. Dan heb je zelf meer kans om te winnen. Is de voetbalkeeper slecht, dan schiet je hard of met een stuit van afstand. Is een meisje bij volleybal niet zo goed in blokkeren, dan probeer je juist bij haar te smashen. En als een tegenstander nog niet zo snel is na een blessure, dan probeer je daarvan gebruik te maken. Dit trucje probeert de duivel ook uit te halen. Maar bij hem is het geen sport. Het is een regelrechte aanval op degenen die bij God horen. Het overkwam zelfs Jezus.

Bijbelverhaal

Jezus is een heel eind aan het lopen. Hij is helemaal vol van de Heilige Geest, die Hem naar de woestijn leidt. Jezus is net gedoopt door Johannes de Doper. Een stem uit de hemel heeft Hem daar gezegd: 'Jij bent de Zoon waar Ik zo van houd, Ik word blij van jou'. Hij wist het al wel, maar nu is er die heerlijke bevestiging. Ja, Jezus weet dat Hij de Zoon is van de almachtige Vader. Dat is heel bijzonder, maar ook een grote verantwoordelijkheid. Hier moet Jezus goed over nadenken, en er vooral over praten met zijn Vader. Ze hebben veel te bespreken. Wel veertig dagen en nachten is Jezus in de woestijn, zonder te eten.

Na die veertig dagen vasten heeft Jezus wel erge honger. De duivel, die helemaal niet blij is met Jezus' contact met de Vader, probeert Hem daarvan af te houden. Hij wil Jezus laten twifelen of Hij wel echt God is. En omdat Jezus, behalve dat Hij God is, tegelijk ook mens is, wil de duivel Jezus' lichamelijke honger gebruiken als wapen. Hij zegt tegen Jezus: 'Als U dan echt de Zoon van God bent, zeg dan tegen die steen dat hij een brood moet worden.' Jezus weet wel wat de duivel wil: dat Hij de duivel gehoorzaamt. Maar dat zou het slechtst zijn wat Hij kan doen. Dus Jezus antwoordt de duivel: 'De mens leeft niet alleen door brood'. Zo mislukt het eerste plan van de duivel. De eerste verzoeking, dus een uitdaging om iets fout te doen.

Maar de duivel heeft nog een idee: hij neemt Jezus mee naar een heel hoge plek en laat Hem daar alle koninkrijken van de wereld zien. Hij zegt: 'Dat geef ik allemaal aan U. Ik ben er de baas sinds ik uit de hemel weggestuurd ben, dus ik kan het ook weggeven aan wie ik wil. Daarvoor hoeft U alleen maar in aanbidding voor mij neer te vallen, dan is alles voor U.'

Maar hoe zou Gods Zoon voor de duivel neer kunnen knielen? Al heeft Jezus nog zo'n honger, Hij buigt niet. Hij zegt: 'Er staat in de Wet van God: 'Aanbid alleen de HEER, uw God, en vereer alleen Hem.' Zo mislukt ook het tweede plan van de duivel.

Er komt een derde verzoeking: de duivel neemt Jezus mee naar de tempel in Jeruzalem. Hij gaat met Hem op het hoogste dak staan. 'Spring er dan af! Als u tenminste de Zoon van God bent. Want er staat: 'God zal zijn engelen opdracht geven om U te beschermen. Zij zullen

U opvangen, zodat U uw voet niet aan een steen stoot.' Ja, dat stáát er ook. Maar de duivel wil Gods tekst op een verkeerde manier gebruiken. Gods bescherming is er inderdaad voor mensen die doen wat God zegt. Zij kunnen erop vertrouwen dat God hen beschermt bij hun opdracht. Jezus doet daarom altijd precies wat de Vader zegt dat Hij moet doen. Maar God zegt nooit dat je van een hoog dak af moet springen!

Jezus herinnert de duivel eraan: 'Er staat ook geschreven: U zult de HEER, uw God niet uitdagen.' Daar weet de duivel geen antwoord op. Hij weet dat hij verloren heeft, en laat Jezus een tijd met rust.

Afsluiting

Ook al werkte het niet om Jezus uit te dagen op het moment dat Hij het zwakst was, de duivel probeert het op die manier ook bij mensen. Net als bij die sportwedstijden. En mensen trappen er wel in, als ze niet genoeg gehoorzaam zijn aan God. Ook wij worden op deze manier door de duivel uitgedaagd. En hoe meer wij doen wat God wil, hoe meer de duivel zal proberen dat te stoppen. Je kunt dus gewoon verwachten dat de duivel je gaat uitdagen als je met Gods zaken bezig bent. Maar dat is niet erg! God geeft ook aan ons zijn Heilige Geest, om ons te helpen de goede dingen te kiezen. Als jij doet wat de Bijbel je leert en vertrouwt op Gods kracht, ben jij sterker dan Gods tegenstander. Dat lukt niet altijd, maar aan dezelfde God mogen we ook vergeving vragen voor wat er fout ging. Dus, blijf het daarna toch weer proberen!

Vragen

- Waarbij vind jij het wel eens moeilijk om het goede te kiezen?
- Wat kunnen de gevolgen zijn van zonde?
- Vraag jij wel eens aan God om vergeving, als je toch eens iets deed waarvan je weet dat God het liever anders had gewild? Wat gebeurt er daardoor?
- De duivel probeert Jezus te pakken met Bijbelteksten. Maar Jezus kent de Bijbelteksten niet alleen, Hij leéft ze, wat de duivel niet doet. Daarom kan hij deze antwoorden zo goed geven. Lees Efeziërs 6:17. Wat hebben wij nog meer nodig? Het Woord van God. Daarom is teksten uit je hoofd leren zo belangrijk!
- Zou je elkaar ook kunnen helpen goede keuzes te maken? Lees bijvoorbeeld Jakobus 5:16. Beken elkaar uw zonden en bid voor elkaar, dan zult u genezen. Want het gebed van een rechtvaardige is krachtig en mist zijn uitwerking niet. Hiervoor heb je wel eerlijkheid nodig. Maar je kunt elkaar ook een goed contact met God! Aan wie zou jij je fouten durven toe te geven? En wie wil jij wel helpen de goede dingen te kiezen? Laat de kinderen dit eventueel in zichzelf beantwoorden. Een persoonlijke getuigenis van de leid(st)er kan hierbij aanzetten tot vruchtbaar gevolg.

Auteur: PW



Pas op: duivel in actie

Inleiding

Herken je dat? Heb je net iets van God ervaren. Je hebt samen met andere jongeren een praise-avond bezocht. De muziek en de woorden raakten je hart. Met heel je hart zong je mee. Je wist het weer zeker: God houdt van mij. Je loopt over van liefde voor God. Voor Hem wil je leven. En dan kom je thuis, of je komt de andere dag op school en dan vul zelf maar in.

Een voorbeeld van hoe het kan gaan in ons leven.

Bijbelgedeelte

In de Bijbel lezen we een verhaal van Jezus, die iets wonderlijk moois beleeft. Voor Hij aan zijn opdracht begint, ontvangt Jezus de doop. Als teken daarvan gaat de hemel open en komt de Geest van God als een witte duif op Hem. Uit de hemel klinkt de stem van God; 'U bent mijn geliefde Zoon. In U vind Ik vreugde'. Vanaf dit moment heeft Jezus een permanente bijzondere verbinding met de Heilige Geest die Hem in alles adviseert en helpt. De Heilige Geest leidt Hem naar de woestijn. Hier in het stille, verlaten gebied is Jezus alleen. Veertig dagen en veertig nachten blijft Hij daar. Zonder te eten. Hij spreekt daar met God, zijn Vader. Jezus wil alleen doen wat God wil. Hij spreekt met zijn Vader over de grote opdracht die Hij heeft. Hij is zo gericht op de belangrijke taak dat Hij niet aan eten denkt. Maar na veertig dagen is Hij verzwakt door de honger. Hij verlangt naar brood. Dat kunnen wij goed begrijpen. Op de plek waar Jezus is, ziet Hij alleen zand en stenen; dood en hard; stenen in plaats van brood. Op dit moment heeft satan gewacht. Hij, de gemene leugenaar; De tegenstander van God komt op momenten van zwakte. Dan probeert hij op een subtiele manier twijfel te zaaien.

De stem uit de hemel had gezegd (en iedereen daar had het gehoord), 'Deze is mijn geliefde Zoon'. Satan heeft dat ook gehoord en nu zegt hij tegen Jezus: als je Gods Zoon bent, zeg dan tegen die stenen dat ze broodjes worden. Het zou een koud kunstje zijn voor de Zoon van God. Water werd ook wijn, lezen we in de Bijbel. En wij weten dat God het volk in de woestijn elke dag manna gaf. Maar Jezus mag zijn macht alleen gebruiken zoals God het wil. Jezus kent de woorden van zijn Vader. Hij zegt: 'Er staat geschreven: de mens leeft niet van brood alleen'.

Satan geeft zomaar niet op en neemt Jezus mee naar een hoge plaats. Daar laat hij Jezus in één ogenblik alle koninkrijken van de aarde zien. Het ziet er indrukwekkend uit. Hij doet een voorstel: 'Als U voor mij neerknielt en mij aanbidt, zal ik U macht over dit alles geven en ook de roem die erbij hoort'. Een regelrechte verleiding om koning van de aarde te worden zonder te hoeven lijden en sterven. Jezus antwoordt: 'Er staat geschreven: Aanbid de HEER uw God, vereer alleen Hem'.

De duivel doet nog een poging en neemt Jezus nu mee naar het dak van de tempel. Vanaf die plek kijken ze neer op een groep mensen op het tempelplein. Weer zegt hij tegen Jezus: 'Als U de Zoon van God bent, spring dan naar beneden. Want er staat geschreven: Zijn engelen zal Hij opdracht geven om over U te waken. Op hun handen zullen zij U dragen, zodat U uw voet aan geen steen zult stoten'. Satan zal even laten zien dat hij ook weet wat er geschreven is. Hij gebruikt letterlijk dezelfde woorden: er staat geschreven. Wat is satan toch een papegaai. Een naprater. Maar wees op je hoede. Hij verdraait woorden en gebruikt halve waarheden. Hij heeft altijd onze ondergang op het oog. Ook nu, Hij denkt Jezus een stap voor te zijn, nu hij zelf ook met de Bijbel komt aanzetten. Nou Jezus, bedoelt hij, hoe geweldig zullen die mensen daar beneden het vinden als U van het dak zou springen en met engelen langzaam naar beneden zou dalen. Dan weet iedereen meteen wie U bent. Dan wordt U op een makkelijke manier populair. Zonder die lijdensweg, die uw Vader U heeft opgedragen.

Jezus' reactie is kort maar krachtig: 'Er is geschreven: Stel de HEER, uw God niet op de proef'. Jezus wil Gods woorden niet misbruiken voor eigen gemak en van God een wonder eisen voor een veilige landing op het tempelplein. Jezus is gehoorzaam aan de Vader. Hij weet wie Hij is. Hij kent zijn opdracht. Hij wil de weg gaan die de Vader Hem wijst. Dat is de weg van het lijden en sterven. De weg die ervoor zorgt dat alle mensen die in Hem geloven, niet verloren gaan maar eeuwig zullen leven met Hem. Dit is nu juist wat satan niet kan verdragen, hij zal niet opgeven, maar voor nu is het genoeg. Satan laat Jezus voor een tijdje met rust.

Afsluiting

Als ik over dit verhaal nadenk, verbaas ik me over Jezus. Hij is echt een mens als wij geworden. Met een lichaam dat verzwakt na een periode van vasten. En uitgerekend op dat moment komt satan. Wat een lafaard! Later -dat is weer op een zwaar moment- als Jezus aan het kruis hangt, probeert hij het nog een keer: 'Als U de Zoon van God bent, kom dan van het kruis af!' Dit is wat satan wil. Maar Jezus blijft trouw aan zijn opdracht. Hij geeft zijn leven. Hij gaat de weg die de Vader wil. Hij geeft niet op. Hij denkt aan ons. Aan jou! Wat hebben wij een bijzondere God. Door dit verhaal, weten wij dat Jezus met ons kan meeleven, als wij op de proef worden gesteld. In moeilijke omstandigheden kan Hij helpen; Jezus weet hoe zwaar verzoeking kan zijn. Hij leert ons bidden: 'Leid ons niet in verzoeking'. Dit staat hoog op zijn gebedslijstje, Hij bidt het voor zichzelf en ons. Hij bidt dat wij Gods woorden bewaren in ons hart. Die woorden geven richting en zekerheid. Het helpt jou om het juiste te doen. Het helpt om er niet aan te twifelen dat je Gods geliefde kind bent.

Vragen

1. Twee woorden: veertig en woestijn. Waar moet je aan denken?
2. Extra Bijbelgedeelte: 1 Petrus 5:8-11 Lees dit gedeelte. Waarom hamert Petrus er in zijn brief op om waakzaam te zijn?
3. Ik noemde satan de papegaai van God. Hij aapt Jezus na door Bijbelwoorden te citeren. Wat hij zegt vind je in psalm 91:12 Het is aardig bedacht van de duivel, maar hij durft niet verder te citeren. Als je het in je Bijbel opzoekt, begrijp je het.
4. Om waakzaam te zijn, moet je de vijand kennen. De tactieken, de trucjes die hij gebruikt om ons in de val te laten lopen. Welke ken je al? En hoe kun je je hiertegen wapenen?
En als je toch struikelt, omdat je niet alert, of zwak was. Wat dan?
5. Wat betekent het voor jou dat over de hele wereld christenen bidden: Leid ons niet in verzoeking? Met nadruk op het woordje 'ons'!
6. Waar wil je God voor danken na deze Bijbelstudie? Schrijf met elkaar wat dankpunten op en spreek die straks uit in een gebed.

Tot slot

Wij, mensen, zijn zwak, het is moeilijk om gehoorzaam te zijn en Gods wil te doen. Als jij moeite hebt met een bepaalde zonde, vraag dan of de Heilige Geest jou juist daarbij wil helpen. God is sterker. Hij geeft kracht. Heel graag zelfs!

Zingen

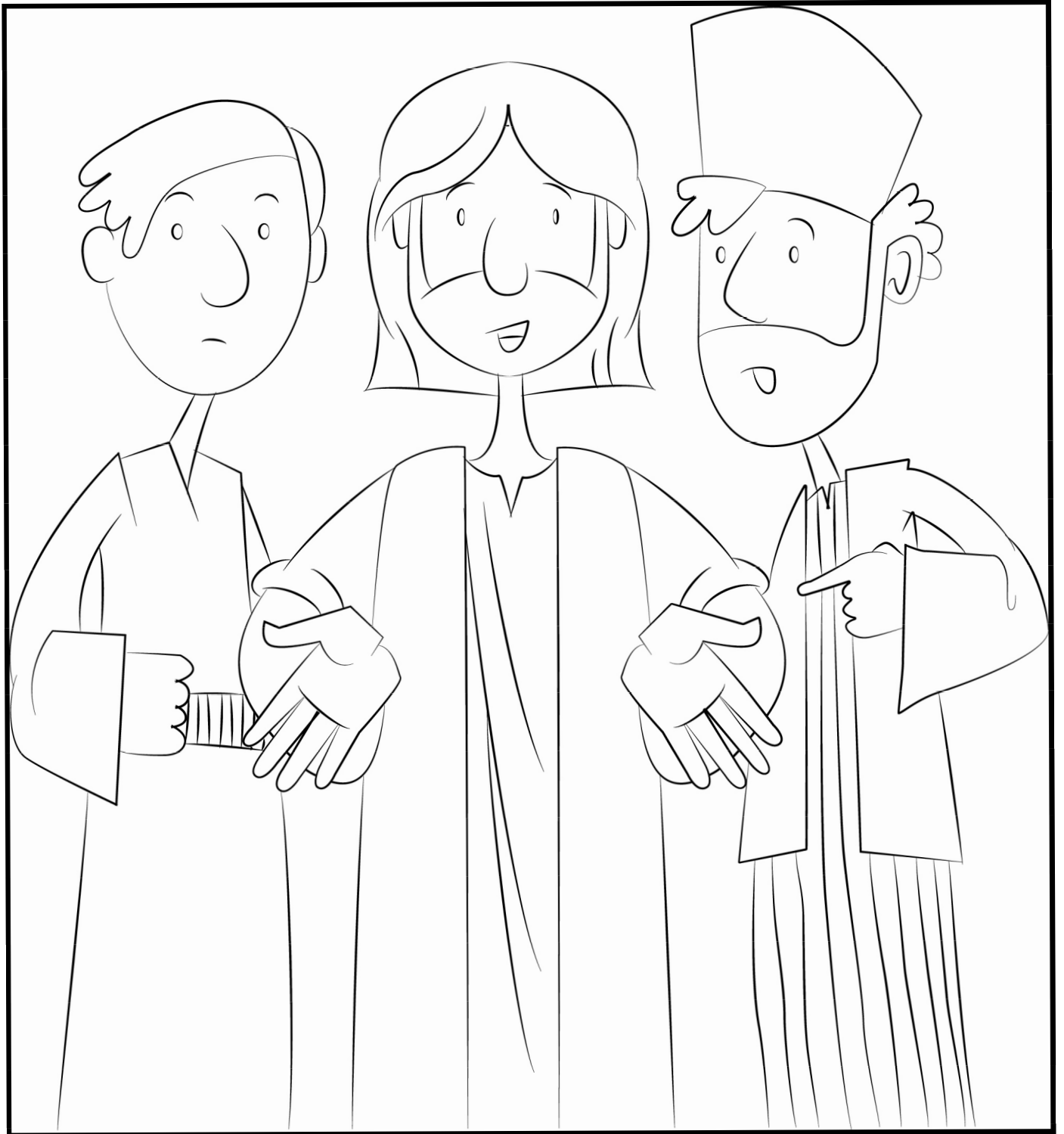
Zoek eerst het Koninkrijk van God
Gij zult niet leven van brood alleen

Auteur: RE

9 maart 2025

Jezus in de synagoge van Nazaret

Lucas 4:14-30



Thema: Is Jezus het goede nieuws?

Doel

De kinderen ontdekken dat Jezus Gods reddende boodschap is, maar niet iedereen wil dat erkennen.

Toelichting

Gods Geest geeft Jezus kracht om Gods werk te doen. Hij wil de wereld gelukkig te maken, het leven goed laten zijn. Jezus werkt in Galilea. Hij onderwijst en doet wonderen. Hij komt ook in de synagoge van Nazaret, waar Hij is opgegroeid. De mensen kennen hun beroemde dorpsgenoot en verwachten iets van Hem. Jezus stelt hen niet teleur en leest uit Jesaja. Dan zegt Hij dat deze woorden over Hem gaan: Ik ben de Messias, de beloofde Verlosser. Juist dat willen ze in Nazaret niet geloven: zo bijzonder kan Jezus niet zijn. Weg met Hem!

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Goed nieuws

Richtlijnen: Leg er bij het vertellen van het verhaal de nadruk op dat de inwoners van Nazaret nieuwsgierig zijn wat die jongen die in Nazaret woonde, zal gaan zeggen en doen. Ze hebben gehoord dat zijn uitleg van de Bijbel en zijn wonderen heel mooi zijn. Jezus komt met een boodschap die de mensen blij maakt. Ik zal armen helpen, blinden laten zien en mensen die onderdrukt worden vrijheid geven. Geloven de mensen wat Hij zegt? Nee, ze denken, dat kan niet waar zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ik ben gekomen, dat is goed nieuws

Richtlijnen: Als de regering plannen heeft gemaakt, zien wij dat op televisie. Een minister komt vertellen wat Hij gaat doen, hoe hij een probleem oplost of hoe wij het beter krijgen. Het staat ook op internet en in de krant. Iedereen moet het nieuws weten.

Jezus vertelt overal het goede nieuws dat God de Redder geeft. Hij roept mensen om te leven voor Hem en laat door wonderen zien dat het waar is. Ook in Nazaret, waar Jezus opgroeide, komt Hij met die boodschap. Iedereen zal gelukkig worden. Iedereen, maar vooral de mensen die het moeilijk hebben: armen, gevangenen, blinden en onderdrukten. God wil dat al die ellende stopt, dat de wereld weer gelovig en goed wordt. Ook in Nazaret, waar Hij opgroeide, komt Jezus. De profeet Jesaja heeft beloofd dat de Messias dit goede nieuws zal brengen en uitvoeren. Jezus' uitleg in Nazaret is eenvoudig: Ik ben die Messias.

Niet iedereen is daar blij mee. Jezus, die man uit hun plaats, kan toch niet beweren dat Hij de wereld namens God weer goed maak? Ze zijn woedend om wat Hij zegt en willen Hem zelfs doden.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Hij kan het goede nieuws niet zijn!

Richtlijnen: Jezus leest in Nazaret uit het boek Jesaja. Daar heeft niemand moeite mee; Jezus is een knappe rabbi, die veel van God weet en Hem hoorbaar en zichtbaar kan maken door woorden en wonderen. Bovendien is Hij een bekende, opgegroeid in hun midden. Jesaja spreekt over het werk van de Messias. Armen krijgen goed nieuws, blinden zien, gevangenen en onderdrukten komen vrij en mogen weer echt leven. Wie wordt daar nu niet blij van? Toch willen de inwoners van Nazaret Jezus doden. Jezus zegt namelijk, juist in zijn eigen stad: Ik ben Gods goede nieuws, Ik ben de Messias, Ik zal dit doen. Maar, denken ze: de zoon van Jozef kan de Messias niet zijn.

Vraag de jongeren: Hoe luisteren en kijken wij naar Jezus? Naar wat de Bijbel over Hem leert? Hij brengt ons het goede nieuws, dat we gered zijn en voor altijd met God verbonden zijn. Durven wij op Hem te vertrouwen? Of vinden we het onmogelijk, dat dat waar is?

Extra bijbelgedeelte: Jesaja 61: 1-9

(Deze profetie van Jesaja leest Jezus in Nazaret voor en legt daarmee uit wie Hij is. Voor heel de wereld, ook voor zijn eigen stadsgenoten)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Nadat Jezus gedoopt was, daalde de heilige Geest in de gestalte van een duif op Jezus neer. Vanaf dat moment laat Jezus zich volledig leiden door de Geest van God. En wat gebeurt er? De Geest van God leidt Jezus tot in de woestijn, waar hij wordt verzocht. Na deze verzoeking in de woestijn keert Jezus, gesterkt door de Heilige Geest, terug naar Galilea. Dit gebied ligt in het noorden van het beloofde land. Jezus is daar opgegroeid. De mensen kennen Hem. En terwijl Jezus lesgeeft in de synagogen, wordt Hij door iedereen geprezen. Reken maar dat de verwachtingen hoog gespannen zijn op het moment, dat hij in Nazaret naar de synagoge gaat. Want wat zal hij daar zeggen? Jezus was er eentje van het dorp. Hij was daarvan kinds af aan geweest. En nu is Hij uitgegroeid tot een bijzondere rabbi. Aan de ene kant zullen de mensen erg nieuwsgierig zijn geweest. Maar misschien waren er ook wel die het allemaal nog maar eens moesten zien.

Ondertussen gaat men in de synagoge gewoon zijn gang. Alles ging daar volgens een bepaalde orde. Sommige onderdelen van de bijeenkomst waren van tevoren vastgelegd en bepaald. Maar bij de verkondiging vanuit de profeten kon de dienaar van de synagoge een boekrol pakken en die aan een willekeurig iemand aanreiken. Deze keer ontvangt Jezus de boekrol. Het is de boekrol van Jesaja. Dan leest hij een gedeelte uit Jesaja 61, vanaf vers 1. Dit gedeelte gaat over de komst van de vreugdebode en de belofte van het genadejaar. Opvallend is, dat Jezus stopt, waar Jesaja nog even door gaat. Want Jesaja sluit hier af met: en een dag van wraak van onze God. De nadruk valt bij Jezus op genade en vergeving. Die genade en die vergeving kunnen alleen bij God vandaan komen. Daarom staat de lezing van Jesaja door Jezus direct in verband met het evangelie dat Hij niet alleen brengt, maar ook zelf is.

De mensen hangen aan zijn lippen. Wat zou Hij gaan zeggen? Hij zegt: Vandaag hebben jullie deze Schrifttekst in vervulling horen gaan... Het geloof is immers uit het horen. Maar wat Jezus hier zegt is ongehoord! Jezus wijst op zichzelf als de vervulling van deze profetie. De genade van God, zijn liefde en de verlossing die Hij ons belooft, het is allemaal aanwezig in deze ene persoon die hier voor hen staat. Terwijl de aanwezigen vol verwondering naar Hem luisteren, spreekt Jezus door. Dan verandert zijn toon. Hij zegt: een profeet is in zijn eigen stad niet welkom. En Jezus komt uit Nazaret. Waar doelt Hij op? Dan geeft Jezus een paar voorbeelden: Elia moest naar de weduwe in Sarepta. En zij werd door hem geholpen. De weduwen in Israël hadden het nakijken. En Elisa was de profeet die klaarstond voor Naäman. Naäman werd gereinigd en niet de tallozen in Israël zelf. Het lijkt alsof Jezus hier wil zeggen: Ik ben niet gekomen voor jullie, maar voor anderen. Dit maakt de aanwezigen in die synagoge zo kwaad, dat zij in staat zijn om Jezus van de rots af te storten. Maar Jezus gaat dan door de menigte heen en vertrekt van die plaats.

Vers voor vers

- Vs. 14 Jezus wordt geleid door de Geest van God. De Geest van God daalde neer op Jezus bij zijn doop, Lucas 3, vers 22. Het eerste wat de Geest dan vervolgens doet: Hij leidt Jezus tot in de woestijn om daar verzocht te worden door de satan. Daarna komt Jezus aan in Nazaret.
- Vs. 15 Jezus valt op. Hij wordt door iedereen geprezen om het onderricht dat Hij geeft. Net als in Lucas 2,47, waar Jezus als 12-jarig kind al opvalt als hij in de tempel is.
- Vs. 16vv Jezus gaat 'volgens zijn gewoonte' naar de synagoge. Dit deed Hij dus altijd. Dat mag een bemoediging zijn voor ons. Ook wij gaan immers uit goede gewoonte naar de kerk. Terwijl Hij daar is, komt het moment dat er iemand uit de boekrol mag voorlezen. Jezus staat op en ontvangt de boekrol van Jesaja. Hieruit leest hij de eerste verzen van Jesaja 61.
- Vs. 19 Jezus houdt op met lezen, terwijl Jesaja nog toevoegt: ... en een dag van wraak voor onze God. Ik denk dat je hierin mag lezen, dat Jezus een bijzonder nadruk legt op de genade van God en zijn vergeving. Diezelfde genade en vergeving vinden wij terug in de persoon van Jezus zelf.
- Vs. 21 Jezus wijst dan ook op zichzelf als Hij zegt, dat deze Schrifttekst voor hun oren in vervulling is gegaan. Hoofdstuk 4 begint ermee dat Jezus is vervuld van de heilige Geest. Diezelfde vervulling, maar nu van Gods belofte, klinkt hier als evangelie uit de mond van Jezus.
- Vs. 22v In eerste instantie betuigen de mensen Hem bijval en zijn ze vol verwondering. Maar de sfeer wordt al snel anders als Jezus doorspreekt. Het 'geneesheer genees uzelf' horen wij terug bij de kruisiging van Jezus.
- Vs. 24v De nadruk op de hulp van Elia aan de weduwe van Sarepta en de hulp van Elisa aan Naäman – ten koste van enige hulp aan wie dan ook in Israël, - lijken hier een onderstreping te zijn a. van het feit dat een profeet in eigen land niet wordt geëerd en b. dat Jezus wel eens niet gekomen kon zijn voor zijn eigen volk (en zijn eigen dorp of stad), omdat ze Hem niet geloven.
- Vs. 28v De mensen in de synagoge worden dan ook woedend. Ze zijn zelfs bereid om Jezus van de rots af te gooien. Maar Jezus gaat – met gezag – dwars door de mensen heen en vertrekt uit Nazaret.

Vragen

1. Als jij daar in die synagoge was geweest... hoe had jij dan gereageerd op wat Jezus zegt?
2. Wat verwacht jij eigenlijk van Jezus? En geeft Hij jou dat ook?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 146: 1, 4 en 5

Lied 530

Lied 438

Geen andere Naam

Ik sta aan de deur en ik klop

Is je deur nog op slot?

Sta 's even op

Jezus is de goede Herder

Vertel het aan de mensen

(=Gezang 121 LvdK)

Hemelhoog 331

Hemelhoog 377

Op Toonhoogte 528

Opwekking voor kinderen 100

Hemelhoog 428

Hemelhoog 691

Auteur: PZ



Goed nieuws

Bijbelverhaal

Jezus gaat vanuit de woestijn weer terug naar de plaats Galilea.

Alle mensen die wonen in Galilea en in de buurt van Galilea horen dat Hij daar is!

Dat vinden de mensen heel fijn. Ze horen graag van alles van de Here Jezus.

Hij geeft hun les over God en de Bijbel. Hij doet wonderen! Ze zijn onder de indruk van Hem.

Ze bewonderen Hem. Wat weet Hij veel. Wat kan Hij goed vertellen en dingen uitleggen! Hij kan alles!

Op een dag komt de Here Jezus ook in Nazaret. Daar is Hij opgegroeid. De mensen kennen Hem daar heel goed. Elke zondag ging Hij, al vanaf dat Hij een kleine jongen was, naar de synagoge. Dat is de kerk.

Ook vandaag gaat Hij daar weer heen. De mensen zijn heel nieuwsgierig.

Dat is die kleine jongen, Jezus. Wat zal Hij nu gaan zeggen over de Bijbel?

in de kerk loopt Jezus naar voren om voor te lezen uit de Bijbel.

Luister maar naar wat Hij zegt.

‘God de Vader, heeft Mij uitgekozen. Daarom is de Heilige Geest dicht bij Mij. God heeft Mij gestuurd om aan arme mensen het goede nieuws te vertellen. En om tegen gevangenen te zeggen dat ze weer vrij zijn. Om blinde mensen te vertellen dat ze weer zullen zien. En om mensen die het moeilijk hebben, te helpen. Luister: Er begint een nieuwe tijd!’

Wauw! De Here Jezus komt met een boodschap die mensen blij maakt! Hij zal de armen helpen. Hij laat de blinden weer zien. Mensen in de gevangenis komen weer vrij.

Wat denken jullie? Geloven de mensen nu wat Hij zegt? Nee, helaas niet. Ze kunnen gewoon niet geloven dat dit waar is!

Wat Jezus zegt kan alleen God doen.

Ze worden zelfs kwaad op Jezus. Dat Hij zomaar deze dingen durft te zeggen!

Ze jagen Jezus de stad uit. Ze willen Hem niet meer zien.

Wat erg dat de mensen niet willen luisteren. Want wat Jezus zegt is waar!

Hij is voor de mensen gekomen, om hen te redden. Om hen gelukkig te maken.

Wat een goed nieuws!

Auteur: RS



Ik ben gekomen, dat is goed nieuws

Inleiding

Goed nieuws, dat horen wij graag. Je kunt het nieuws van Nederland (zowel goed nieuws als slecht nieuws) op veel verschillende plekken lezen, horen en zien: op de tv, op internet, in de krant. Je kunt daar zien hoe de minister problemen in ons land wil gaan oplossen, wat de ideeën zijn om ermee aan de slag te gaan. In het verhaal van vandaag horen we over de Here Jezus die goed nieuws brengt en hoe de mensen in zijn omgeving daar op reageren.

Bijbelvertelling

Wat is er in de afgelopen maanden veel gebeurd! Eerst is Jezus door Johannes gedoopt, daarna is Hij lang in de woestijn geweest. Daar heeft Satan hem geprobeerd te verleiden. Dat is hem niet gelukt. De kracht van de Heilige Geest is in de Here Jezus. Nu is Jezus op reis door het land. Hij is al in veel plaatsen geweest. En overal waar Hij komt, gaat Hij naar de synagoge om te lezen uit het Woord van God en om de mensen uitleg te geven over wat er precies staat. Hij brengt het goede nieuws dat God de Redder geeft. De mensen zijn enthousiast over deze nieuwe leraar. Hij kan het allemaal zo mooi en duidelijk uitleggen, je snapt wat er in het Woord van God staat als Jezus erover vertelt. En dat zijn vaak echt heel ingewikkelde dingen. Daarom is het vaak druk als Jezus in de buurt is. Iedereen wil horen wat Hij te zeggen heeft, hoe Hij de dingen uitlegt.

Vandaag komt Jezus aan in de stad waar Hij is opgegroeid. Ieder straatje en elk huis kent Hij hier in Nazaret. Daar woont Bennie, hij is de zoon van de bakker en kan zelf ook de heerlijkste broden bakken. En daar om de hoek, daar is de timmermanswerkplaats van zijn vader Jozef. Wat heeft Jezus daar vaak geholpen met zagen, timmeren en houtkrullen opvegen. Een klein stukje verderop is het huis van Mirjam en haar broers. Samen hebben ze heel wat avonturen beleefd in de heuvels rondom de stad. Wat bijzonder om hier weer te zijn! En morgen is het sabbat, dan gaat Hij naar de synagoge, zoals altijd en in welke plaats Hij ook is. Maar om in Nazaret naar synagoge te gaan, is toch wel extra bijzonder.

Het is sabbat. Jezus loopt naar de synagoge en met Hem zijn er nog veel meer mensen onderweg naar het huis van God. Iedereen is vol verwachting. Ze hebben gehoord dat Jezus in de stad is en ze kennen de verhalen uit de andere dorpen en steden waar Hij is geweest. Overal leest Hij voor en geeft Hij uitleg over wat er gelezen is. Zal Hij dat vandaag ook hier in Nazaret gaan doen? Ze gaan naar binnen in de synagoge en gaan zitten op hun plekje. Dan klinkt de vraag: 'Wie leest vandaag voor uit het Woord van God?' Jezus staat op en loopt naar voren. Alle ogen zijn op Hem gericht. Een medewerker van de synagoge heeft een boekrol uit de kast gepakt en klaargelegd om uit voor te lezen. Jezus kijkt en ziet dat het de boekrol van Jesaja is. Jezus opent de boekrol en zoekt naar het gedeelte dat Hij wil voorlezen.

Het is helemaal stil in de synagoge, alle ogen zijn op Jezus gericht. Even kijkt Jezus de synagoge rond, Hij kijkt in de ogen van de mensen die daar vol verwachting klaar zitten om naar Hem te luisteren. Dan begint Hij te lezen: 'De Geest van God is bij Mij, want de HEER heeft Mij uitgekozen. God heeft Mij gestuurd om aan arme mensen het goede nieuws te vertellen en om tegen gevangenen te zeggen dat ze vrij zullen zijn. Hij heeft mij gestuurd om mensen die verdriet hebben te troosten en om mensen die het moeilijk hebben te helpen. Ik vertel jullie: er begint een nieuwe tijd.' Jezus stopt met lezen, langzaam rolt Hij de boekrol weer op. Hij kijkt rond en kijkt in de ogen van Bennie, in de ogen van de broers van Mirjam en al die andere mensen uit de stad. Vol spanning wachten zij op wat Hij gaat vertellen. Jezus geeft de boekrol terug aan de medewerker van de synagoge en gaat weer zitten. Dan begint Hij te spreken. Hij zegt: 'Wat ik net heb voorgelezen aan jullie, dat is vandaag waar geworden.' Er wordt gefluisterd in de zaal. 'Dat is toch de zoon van Jozef de timmerman die hier voorleest en spreekt?' 'Ja, dat is Hem', fluistert een ander terug. 'Wat zegt Hij bijzondere dingen.' 'Ja, en ik heb ook gehoord dat Hij in andere plaatsen ook wonderen heeft gedaan en ook daar bijzondere dingen heeft verteld.'

Dan gaat de Here Jezus verder. 'Ik weet dat jullie al over Mij hebben gehoord. Jullie hebben gehoord over wat Ik zeg, maar jullie hebben ook gehoord over de wonderen die Ik heb gedaan. En Ik weet dat jullie nu denken: doe ook bij ons dan een wonder.' Een aantal mannen knikt met hun hoofd en sommigen kijken elkaar aan. Nu gaat het gebeuren! 'Maar', zegt Jezus, 'luister goed naar wat Ik jullie vertel. Een profeet is nooit welkom in zijn eigen stad. Denk maar eens aan de profeet Elia. Toen het lange tijd droog was en niet had geregend, ging Elia naar een weduwe buiten Israël en niet naar iemand die in ons eigen land woonde. En toen Elisa profeet was waren er veel zieken in het land. Maar hij deed een wonder bij Naäman die uit Syrië kwam, en die werd beter.' Er wordt gemompeld in de synagoge. De mensen kijken niet langer vol verwachting naar Jezus, maar ze kijken boos. En de woede wordt steeds groter. 'Hoe durft die Jezus op deze manier te spreken? Op andere plaatsen doet Hij wonderen, maar in zijn eigen stad wil Hij dat niet doen? En hoe durft Hij zichzelf met Elia en Elisa te vergelijken? Wie denkt Hij wel dat Hij is? Hij is toch niet belangrijker dan de andere mensen uit Nazaret?' Ze staan op en nemen Jezus mee de synagoge uit. Eenmaal buiten sluiten ze Jezus in en lopen ze met de hele groep de stad uit, naar de rand van de berg waarop hun stad is gebouwd. Er wordt geduwd en getrokken, boze woorden klinken, woedende blikken gaan in de richting van Jezus. Dan staan ze aan de rand van de berg. Wat gaat er nu gebeuren? De mensen die het dichtst bij Jezus staan, doen een klein stapje achteruit. Wie gaat Jezus een duw geven, zodat Hij zal vallen? Vertwijfeld kijken de mannen elkaar aan. Ze zijn allemaal woedend. Maar Jezus wacht niet af. Hij loopt verder en de boze mannen doen een stapje opzij. Zo loopt hij

tussen alle mensen door en gaat Hij weg. Hij verlaat Nazaret en gaat naar Kafarnaüm. De boze menigte kijkt Hem na, ze blijven achter met veel vragen. Wie is die zoon van Jozef toch? En wat betekent het wat Hij in de synagoge tegen hen heeft gezegd?

Gesprek

Een moeilijk verhaal, een verhaal waarover we even moeten npraten.

Waarom zijn de inwoners van Nazaret boos op Jezus? En waarom is hun verwachting en verwondering omgeslagen in die boosheid? Ze hebben een naar plan met Jezus, ze willen Hem van de berg afgooien. Toch gebeurt dat niet. Waarom zetten ze toch een stapje opzij om Jezus weg te laten gaan?

En de belangrijkste vraag die de mensen van Nazaret zichzelf stellen: Wie is toch die zoon van Jozef? Kun jij daar een antwoord op geven? Wat vind jij van dit verhaal? Is het belangrijk om dit verhaal te kennen, zeker in deze tijd van het jaar waarin we toelevan naar Pasen? Wellicht zijn een aantal van deze vragen te moeilijk voor jouw groep, toch is het belangrijk om wel over dit verhaal te praten.

Auteur: JvdM



Hij kan het goede nieuws niet zijn!

Vorbereiding

Maak een soort boekrol (twee stokjes en daartussen papier wat aan de stokjes wordt bevestigd) en schrijf daarop onderstaande tekst. Dit heeft u nodig tijdens het vertellen. *'De Geest van de HEER rust op Mij, want Hij heeft Mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij Mij gezonden, om aan gevangenen vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukte hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de HEER uit te roepen'.*

Gesprekje

Stel je voor, je komt ineens Ronald Koeman tegen, zomaar op straat. Je mond valt open van verbazing en je bent misschien wel sprakeloos. Of je rent naar hem toe en vraagt om een handtekening. Dan heb je tenminste een bewijs. En natuurlijk vertel je het aan iedereen: 'Weet je wie ik heb gezien? Ronald Koeman!' Maar als je geen handtekening hebt, geloven sommigen je niet, anderen misschien wel. Maar voor jezelf weet je het: hij was het echt!

Bijbelverhaal

Na een heel zware en moeilijke tijd in de woestijn, trekt Jezus rond in Galilea. Overal bezoekt Hij synagogen en legt uit wat er in Gods woord staat. Als een lopend vuurtje gaat het door Galilea: 'Heb je het al gehoord. Jezus was vandaag in de synagoge. Hij kan Gods woord zo mooi uitleggen! Hij is beter dan alle anderen die ik tot nu toe heb gehoord. Daar moet je echt bij zijn!' Sommige mensen halen hun schouders op; Jezus, wat zou Hij nu meer kunnen vertellen dan de andere rabbi's die ook veel gestudeerd hebben. Hij is maar een gewone timmermanszoon. Maar anderen geloven wat de mensen zeggen. Zij willen Hem ook wel eens horen. Al gauw komen ze erachter dat Jezus vandaag in Nazaret is, de plaats waar Hij als kind is opgegroeid. Velen kennen Hem wel; de zoon van Maria en Jozef, zeggen ze dan. Het is sabbat, bij ons heet dat zaterdag. Het is een vrije dag, net als bij ons de zondag en zoals altijd gaat Jezus, net als vele anderen, naar de synagoge. Trouwe bezoekers maar ook nieuwsgierigen komen de synagoge binnen. Alles gaat zoals altijd, volgens een bepaalde orde. De aanwezigen wachten, maar dan komt het moment dat de dienaar van de synagoge een boekrol pakt en iedere keer aan een willekeurig persoon geeft. Wie zal vandaag de boekrol krijgen? Eerbiedig houdt de dienaar de boekrol vast en loopt naar Jezus toe. Het is de boekrol van Jesaja. Bij ons vind je het boek Jesaja in de Bijbel, maar in de tijd van Jezus waren veel boeken op boekrollen geschreven. Jezus gaat staan en pakt voorzichtig de boekrol, rolt hem af en begint te lezen. (geef nu jouw zelfgemaakte boekrol aan een kind dat goed kan lezen en vraag dit kind de rol af te rollen en daarna voor te lezen, zoals Jezus dat ook deed).

'De Geest van de HEER rust op Mij, want Hij heeft Mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij Mij gezonden, om aan gevangenen vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukte hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de HEER uit te roepen'.

(Neem de boekrol weer terug en rol deze op en vertel ondertussen verder...)

Jezus rolt de boekrol op, geeft deze terug aan de dienaar en gaat weer zitten. Alle ogen blijven op Jezus gericht. De verwachtingen zijn hoog gespannen. Jezus, hun dorpsgenoot, iemand met wie ze als kind misschien wel hebben gevoetbald, en die nu zo'n bijzondere rabbi is, een leraar die zo goed alles uit kan leggen. Sommige aanwezigen hebben hoge verwachtingen, anderen zijn wel nieuwsgierig, maar moeten nog zien wat Hij te vertellen heeft.

Na een korte stilte neemt Jezus het woord.

'Vandaag hebben jullie in vervulling horen gaan wat Ik net heb voorgelezen'. Velen knikken. Ze staan versteld over deze rabbi Jezus, de manier waarop Hij dit gedeelte uit het boek Jesaja uitlegt.

Eigenlijk zegt Jezus hier: 'Ik ben Gods goede nieuws, Ik ben de Messias, Ik zal dit doen'.

De mensen hangen aan zijn lippen, maar sommigen fluisteren: 'Hij is toch de zoon van Jozef? Hoe durft Hij zoiets te zeggen. Hij lastert God'.

Jezus gaat verder en legt meer uit over het werk van de Messias.

'Jesaja profeteert: Armen krijgen goed nieuws, blinden zullen zien, mensen die gevangen zitten of onderdrukt worden komen vrij en mogen weer echt leven, zoals God dat heeft bedoeld'.

Daar word je toch blij van, van zulke woorden! Wat een prachtig nieuws als dat allemaal gaat gebeuren. Velen begrijpen niet wat Jezus bedoelt. Ze zien en geloven niet dat Hij die beloofde Messias is en dat inderdaad blinden zullen gaan zien en doven zullen horen.

Het morren begint sterker te worden.

Jezus gaat verder met uitleggen: 'Misschien zeggen jullie wel: Geneesheer, genees jezelf. Weet je, een profeet is niet welkom in zijn eigen stad of dorp, zeker niet als je spreekt over de dingen van God. Dit is Nazaret, de plek waar Ik veel jaren heb gewoond. Maar toch zeg Ik jullie zoals het is: In de tijd van Elia, toen het drie jaar en zes maanden niet regende, brak er een grote hongersnood uit. Er waren toen veel weduwen in Israël. God stuurde toen Elia naar een vrouw buiten Israël. Die weduwe werd geholpen door de profeet'.

Dat verhaal kennen ze wel. Van kleins af aan werd hun dat al verteld.

Jezus gaat verder: 'In de tijd van Elisa waren heel veel mensen melaats. Iedereen stierf, maar er was er slechts één die genas: Naäman uit Aram. Velen hadden honger, velen waren melaats, maar slechts één werd geholpen' Eigenlijk wil Jezus hiermee zeggen: Ik ben gekomen voor

anderen, niet voor jullie. Jullie geloven mij toch niet. En dat wordt gevoeld.

'Nu is het genoeg geweest', buldert iemand vanuit de zaal. Anderen beginnen mee te doen en springen op. Woedend zijn ze. Wie denkt Hij wel dat Hij is, die timmermanszoon!

Ze pakken Jezus beet, trekken hem de synagoge uit, slepen hem mee door Nazaret, totdat ze bij de rand van de afgrond komen. Hoe eerder deze Jezus de mond wordt gesnoerd, hoe beter. De afgrond in met deze Jezus die zegt de Zoon van God te zijn. Zo bijzonder kan Hij niet zijn, die man uit Nazaret.

Plotseling keert Jezus zich om, kijkt de mensen die hem willen doden aan en loopt van de afgrond vandaan. De mensen wijken achteruit en zien dat Jezus tussen hen doorloopt en vertrekt.

Wat erg dat deze mensen niet begrijpen dat Jezus heel de wereld gelukkig wil maken. Dat God een prachtig plan heeft voor de mensen. Maar ja, als je het niet wilt horen of geloven....

Vragen

- Wat zou jij hebben gedaan als jij ook in die synagoge was? Zou je meegaan met de boze massa of zou je Jezus op zijn woord geloven?
- Hoe kijk jij naar Jezus? Wat vind jij van Jezus? Geloof jij dat Jezus het goede nieuws is en brengt? Waarom geloof je dat?
Durf jij Jezus te vertrouwen op zijn woord?

Sluit af met gebed en verwerk in je gebed wat antwoorden die je hebt gehoord in het gesprek.

Auteur: JvVvN

Bidden

Lucas 11:1-13

VADER

laat uw **NAAM** geheiligd worden
en laat uw



GEEF ONS
dagelijks
HET

brood

DAT WIJ
nodig
HEBBEN



NE
BRENG
BEPROEVIING

ONS
NIET IN
LUCAS 11
204 ♡

Thema: Bidden is ontvangen

Doel

De kinderen leren dat God ons van harte wil geven waar we Hem om bidden. Hij houdt immers van ons.

Toelichting

God houdt van ons als een goede vader van zijn kinderen. Hij geeft hun graag wat ze nodig hebben en goed is. God wil ons geven waar wij Hem om bidden. Natuurlijk moeten we hiermee verantwoordelijk omgaan. We mogen niet zomaar alles vragen. Verder moeten we ook zelf aan het werk. En tenslotte kan de verhoring van een gebed ook na lange tijd komen of zelfs uitblijven. Dat doet aan Gods liefde niets af.

Dit bijbelgedeelte maakt ons duidelijk dat wij het leven van God hebben gekregen en elke dag opnieuw ontvangen. Daarom moeten we met eerbied voor God leven. Tegelijkertijd mogen we overtuigd zijn van Gods liefde voor ons en heel zijn schepping. We mogen bidden om zijn zegen over heel ons leven.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Bidden om ...

Richtlijnen: Met de jongste kinderen kun je praten over bidden. Bidden zij wel eens? Welk gebed bidden ze als ze gaan eten? Wat bidden ze op school? Wat bidden ze bij het naar bed gaan? Waar kun je de HEER om vragen?

Krijgen wij ook iets van God? Probeer samen een aantal dingen te noemen.

Vertel vervolgens over de vriend die in de nacht komt. Die vriend help je natuurlijk. Zo wil God ons ook steeds helpen en geven. Als afsluiting kun je samen bidden op deze Biddag.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Afhankelijk van de Vader die van ons houdt

Richtlijnen: Kinderen van deze leeftijd bidden vaak wel, zeker als ze ermee zijn opgevoed. Meestal hebben ze vaste gebedjes die ze uitspreken. Wie van de kinderen bedenkt zelf woorden voor de gebeden? Wanneer doe je dat? En hoe doe je dat? Wat bid je dan bijvoorbeeld?

Heeft het zin om te bidden tot God. Geeft Hij wel eens iets aan ons? Kun je wel iets van Hem verwachten? Kunnen we niet beter direct aan het werk gaan in plaats van Biddag te houden?

Heb jij wel eens wat van God gekregen, als jij erom vroeg. Zoals die man in dit bijbelgedeelte, die 's nachts bij zijn vriend aanklopte?

Als je bidt zeg je daarmee, dat je gelooft dat God van jou houdt. Daarom zal Hij je steeds het goede geven.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Wie bidt ontvangt en wie ontvangt bidt

Richtlijnen: Begrijpen de jongeren wat met deze uitdrukking wordt bedoeld? Als je bidt, krijg je iets van God. En als je iets krijgt, ga je ook weer tot God bidden.

Bidden heeft zin, want God houdt van ons en wil ons van harte geven wat we nodig hebben. Zelfs meer dan dat. Hij laat ons nooit in de kou staan. Zoals wij een vriend ook niet willen teleurstellen, maar proberen te helpen, al is het midden in de nacht.

Maar als je weet dat je veel van God krijgt, kun je het niet laten Hem daarvoor te bedanken. En als je ergens mee zit, durf je ook naar Hem te gaan om daarom te vragen. Dat hoort allemaal bij Biddag.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 121

(Heel ons leven waakt de HEER over ons. Hij beschermt ons en is ons nabij, in voorspoed en tegenslag.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In vier tekstblokken geeft Jezus zijn volgelingen antwoord op de vraag 'Heer, leer ons bidden': (1) het Onze Vader, (2) een voorbeeld over aanhoudend vragen, (3) een oproep om te blijven bidden en (4) bidden als relatie tussen Vader en kind.

Vers voor vers

- Vs. 1 Vaker dan andere schrijvers van evangelieboeken vertelt Lucas dat Jezus aan het bidden is (3:21, 5:16, 6:12, 9:18, 9:28, 9:29, 11:1, 22:41, 22:44, indirect: 21:37).
- Vs. 2vv Vergelijken met Matteüs (6:9-13) geeft Lucas een korte versie van het Onze Vader. Voor enkele gebeden een korte toelichting:
- laat uw naam geheiligd worden – dat wij in diepe eerbied en ontzag voor God zullen leven,
 - laat uw Koninkrijk komen – dat wij God zullen erkennen als de Koning van ons leven. Oók dat God ervoor zorgt dat zijn nieuwe wereld spoedig zal komen. Gods Koninkrijk van vrede, vreugde en gerechtigheid.
 - het dagelijks brood – dat God zal voorzien in onze levensbehoeften.
- Vs. 5vv Met een soort gelijkenis wil Jezus duidelijk maken dat we bij God mogen blijven aandringen, ook al lijkt het dat Hij geen gehoor geeft aan onze vragen. Het verhaal speelt zich af rond een eenvoudige woning. Bij de meeste mensen bestond die uit één vertrek, waarin men overdag leefde en 's nachts sliep. De grendel van de deur halen zou zomaar de kinderen wakker kunnen maken. Wat opvalt in het verhaal is dit:
- De vriend vraagt geen brood voor zichzelf, maar voor een ander, die vermoeid en hongerig is na een reis.
 - Blijven aandringen is goed. De man die om broden vraagt, blijft aandringen ook al is het nacht, ook al wil zijn vriend niet uit bed komen. Jezus sluit hierop aan in vs. 9 en 10: vraag, zoek, klop. De drievoudige herhaling en de werkwoordsvorm geven aan dat je dit niet eenmalig moet doen, maar aanhoudend.
 - God zal alles geven wat je nodig hebt, om een ander te helpen (vs. 8). Een rijke belofte, die verder uitgewerkt wordt in vs. 13.
 - Het feit dat Jezus het aanhoudend bidden zo sterk benadrukt, betekent dat hij onze teleurstelling kent. Voor ons besef moeten we vaak (te) lang wachten voordat God antwoordt. Hetzelfde thema beschrijft Lucas in 18:1-8.
- Vs. 9v Met dit verhaal wil Jezus ons aanmoedigen te blijven vragen, te blijven zoeken, te blijven kloppen. Want net als de wakker gemaakte man in het verhaal zal ook God (tenslotte) hulp geven.
- Vs. 11vv Dan neemt Jezus ons mee naar de ontbijt tafel. Welke vader geeft z'n kind een addertje als het om een vis vraagt? Of een schorpioen voor een eitje? Dat zou toch geen enkele, psychisch gezonde ouder doen? Zoiets is toch onvoorstelbaar? En dat terwijl jullie slecht zijn, dat wil zeggen: zondige mensen zijn. Ouders maken fouten, zijn ongeduldig, zijn egoïstisch enzovoorts, maar hun kinderen moedwillig vergif geven in plaats van gezond voedsel – natuurlijk doen ze dat niet!
- Hoeveel te meer onze hemelse Vader – die de bron van al het goede is! Hij zal je niet beduvelen. Dan vertelt Jezus op welke manier God onze gebeden beantwoordt.
- Vs. 13b Een meer letterlijke vertaling van dit vers is als volgt: hoeveel te meer zal de Vader vanuit de hemel de Heilige Geest geven aan hen die tot Hem bidden. Sommige vertalingen voegen het woordje 'daarom' in en dan lijkt het alsof God de Heilige Geest alleen dan geeft wanneer we daar expliciet om vragen. De belofte is veel breder: wanneer wij, met welke vraag dan ook, naar God gaan en Hem om hulp roepen, dan komt de eeuwige God heel dicht bij ons door zijn Heilige Geest. De Heilige Geest die ons zal helpen niet te gaan twifelen vanwege teleurstelling en die ons losmaakt van onze angst en onze blik richt op God en zijn koningschap.
- De Heilige Geest zal ons leren ook in moeilijke situaties te blijven bidden om de komst van Gods koninkrijk. Daarmee komt Jezus terug bij zijn eerste woorden over bidden (vs. 2): Vader ... laat Uw Koninkrijk komen.

Opmerking

We leren onze kinderen dat ze niet mogen zeuren, bijvoorbeeld als ze een ijsje willen. Toch is het belangrijk om hen wel te leren vrijmoedig anderen om hulp te vragen, zeker als die – zoals in het verhaal – bedoeld is voor iemand anders. Aanhoudend om hulp vragen is iets om aan te moedigen, zeker wanneer je God om hulp vraagt.

Toch is het nodig voorzichtig te zijn. Denk aan het bekende liedje van Elly & Rikkert met o.a. deze woorden:

Als je Mijn Vader iets wilt vragen
vraag in Mijn naam Ik zal het doen.
Ik ben met je alle dagen
Ik ben dezelfde als toen.

Liederen gaan wonen in ons hart. Dat is mooi. Maar wat als je (later) moeilijkheden ondervindt en het gebed voor je zieke moeder, of wie dan ook, niet beantwoord wordt. Dan kan die belofte 'vraag in Mijn naam Ik zal het doen' gaan wringen. Misschien kun je er met de kinderen over praten of Jezus het zo bedoeld heeft als in het liedje staat, zeker gezien vs. 13.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 104: 1 en 8

Psalm 103: 1 en 2

Lied 995

(=Gezang 349 LvdK)

Lied 904

(=Gezang 427 LvdK)

Lied 370

Als je bidt, zal Hij je geven

Hemelhoog 475

Zoek eerst het Koninkrijk van God

Hemelhoog 238

Onze Vader

Hemelhoog 164

Onze Vader

Hemelhoog 542

Vrede zij u

Hemelhoog166

Auteur: PZ



Bidden om...

Inleiding

Hé dat is vreemd, ander dan anders. We gaan vandaag op woensdag naar de kerk. Waarom eigenlijk? Dat is omdat het Biddag is.

Bidden jullie wel eens? Wanneer? Bij het eten? Of als je gaat slapen?

Of als er iets gebeurd is en je verdrietig bent en je wilt het God vertellen?

Jezus was zelf ook eens aan het bidden. Toen Hij klaar was vroeg een van zijn vrienden: 'Heer, kunt U ons ook leren bidden?'

Jezus leerde toen het Onze Vader aan zijn vrienden: 'Onze Vader, die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd; Uw Koninkrijk kome; Uw wil geschiede gelijk in de hemel also ook op de aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren; en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.'

Dat zijn best moeilijke woorden. Je mag ook zelf woorden bedenken als je bidt. Als je gaat eten of als je gaat slapen, als je verdrietig bent. Je mag altijd bidden en God alles vertellen en vragen.

Jezus zei: 'Ik ga jullie een verhaal vertellen, dan begrijp je vast wat God bedoelt. Je mag vragen en God geeft wat je nodig hebt.'

Bijbelvertelling

Het is stil en donker. Het is midden in de nacht. Iedereen slaapt. Ook Joas en zijn vrouw en zijn kinderen slapen. Maar ineens hoort Joas een geluid. Hij schrikt wakker. Wat is dat? Het lijkt wel of er iemand op de deur klopt. Maar het is midden in de nacht, dat kan toch niet? Joas gaat zijn bed uit en loopt naar de deur. Dan hoort hij dat er weer geklopt wordt. Hij doet de deur open en hij ziet zijn goede vriend Ezra. 'Wat kom jij doen?' zegt Joas, 'het is midden in de nacht, we slapen allemaal.'

Zal hij snel de deur weer dichtdoen en Ezra buiten laten staan? Dan kan hij weer gauw terug in bed kruipen. Maar nee, dat doet Joas niet. Ezra is een goede vriend, hij wil hem helpen. Ezra vertelt: 'Ik heb ineens bezoek gekregen. Maar ik heb helemaal niets te eten in huis. Heb jij misschien drie broden voor mij? Mag ik die lenen dan kan ik mijn bezoek te eten geven.'

Joas gaat naar de keuken. Ja, er zijn wel drie broden, nog wel meer, dus hij kan best wat aan Ezra geven. 'Alsje-blijft', zegt Joas, 'voor jou, voor je bezoek.' Ezra bedankt Joas. Joas is een echte vriend die wil helpen.

Ezra gaat naar huis met de drie broden en Joas kruipt weer lekker in bed.

'Kijk' zegt Jezus, 'zo is het ook als je bidt. Je mag vragen en God geeft wat je nodig hebt.'

Laten wij nu ook bidden. Wie kan er iets noemen? We bedenken een heleboel:

Bidden omdat je bang bent, of wanneer je je alleen voelt. Bidden wanneer je moet kiezen en je weet niet wat, of als je niet kan slapen. Bidden omdat iemand boos op je is, als je verdrietig bent, als je ziek bent....

Je kan bidden voor jezelf, maar je kan ook bidden voor alle mensen die je graag ziet.

En zo leren we van Jezus wat bidden is en ook dat we altijd mogen bidden. God weet wat we nodig hebben!

Auteur: IFF



Afhankelijk van de Vader die van ons houdt

Inleiding

Vandaag is het Biddag. We beginnen met een stellingen-spel. Als het jouw antwoord op de stelling 'ja' is, dan ga je aan die kant van de zaal staan. Is jouw antwoord 'nee', dan ga je aan die kant staan. Soms kun je één of een paar kinderen vragen hun antwoord uit te leggen, maar dat hoeft niet bij alle stellingen of iedere keer.

Verzin zelf eventueel nog meer stellingen.

- Ik bid iedere dag 1 of 2 keer
- Ik bedenk zelf de woorden als ik bid
- Ik bid het Onze Vader
- Ik bid meestal zachtjes voor mijzelf zonder dat anderen het horen
- Ik bid voordat ik ga slapen
- Ik schrijf wel eens op waarvoor ik bid
- Ik bid als ik 's morgens wakker word
- Ik bid samen met mijn vader, moeder of andere familieleden hardop
- Als ik ergens om bid, dan gebeurt het ook of dan krijg ik het ook altijd

Bijbelvertelling

'Kijk eens, Hij zit weer te bidden, wat zal Hij zeggen?'

Een paar vrienden van Jezus praten zachtjes met elkaar. Ze zien hun vriend Jezus vaak bidden. Dan zoekt Hij een plekje op waar stil en rustig kan zitten. Vaak zit Hij dan op zijn knieën en soms staat Hij. Soms zien ze zijn mond bewegen, soms heeft Hij zijn ogen gesloten. 'Wat denk je dat Hij zegt tegen God? Zouden wij dat ook kunnen? Mogen wij dat ook?', zegt iemand. 'We moeten het eens aan Hem vragen, misschien kan Hij ons leren hoe wij moeten bidden.' Anderen knikken. 'Ja, we kunnen het aan Hem vragen. Johannes heeft zijn leerlingen ook geleerd hoe ze moeten bidden. En als iemand weet hoe je moet bidden, dan is dat Jezus wel.'

Jezus eindigt zijn gebed. Hij staat op en loopt naar zijn vrienden toe. Als Hij bij zijn vrienden gaat zitten, blijft het even stil. Jezus kijkt hen vragend aan. Dan durft iemand het te vragen: 'Heer, leer ons ook hoe wij moeten bidden. Johannes heeft het ook aan leerlingen geleerd, leert U het dan ook aan ons.' Jezus glimlacht en zegt: 'Op deze manier moeten jullie bidden: Vader, laat Uw naam is heilig en laat Uw koninkrijk komen. Geef ons iedere dag het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze zonden, zodat ook wij anderen kunnen vergeven wat fout is gegaan. En breng ons niet in beproeving, help ons om goede keuzes te maken, vóór U en niet tegen U.' Het is stil. Wat kiest Jezus bijzondere, maar ook mooie woorden om te bidden. Jezus kijkt zijn leerlingen, zijn vrienden een voor een aan.

Daarna zegt Hij: 'Luister, ik zal jullie iets vertellen. Stel je voor dat je midden in de nacht geklop op de deur hoort. Je hoort niet alleen het geklop op de deur, maar je hoort ook iemand roepen 'Doe de deur open, ik heb je hulp nodig!'. Wat zou je dan doen? Je luistert nog even naar

de stem die daar staat te roepen en dan weet je het. Het is je vriend! Wat zou je dan doen? Je gaat natuurlijk zo snel je kunt je bed uit om de deur open te doen voor je vriend.' De vrienden van Jezus knikken, ja natuurlijk zou je dat doen.

'Stel je voor dat jij die vriend zou zijn die daar voor de deur staat, midden in de nacht. Je hebt onverwacht midden in de nacht bezoek gekregen en je wilt hem wat te eten geven. Maar je hebt geen brood meer. Je moet gelijk aan je beste vriend denken en ook al is het buiten donker en is het midden in de nacht, je rent naar het huis van je vriend. Je klopt hard op de deur, zodat hij wakker zal worden en je roept: 'Doe de deur open, ik heb je hulp nodig!' Dan verwacht je toch dat je vriend de deur voor je open zal doen?'

De vrienden van Jezus knikken, als je hulp nodig hebt dan ga je natuurlijk naar je beste vriend, want die zal wel helpen. Jezus gaat verder: 'Je rent zo snel je kunt naar het huis van je vriend en klopt hard op zijn deur in het holst van de nacht. Je roept hard: 'Ik heb onverwacht bezoek gekregen, het is een vriend van mij en ik wil hem graag wat te eten geven maar mijn brood is op. Heb je iets voor hem in huis?' Wat gaat er dan gebeuren? Wat zal jouw vriend zeggen?'

Nou, de vrienden van Jezus kunnen het wel raden. Maar Jezus gaat gelijk verder met zijn verhaal. Hij zegt: 'Zal jouw vriend binnenblijven en roepen: 'Ga weg, laat me met rust, laat mij slapen want het is midden in de nacht. Stil nou, bonk niet zo op mijn deur, de kinderen liggen al te slapen. Ik kan nu echt niet opendoen en je geven waar je om vraagt.'

Vol verwachting kijken de vrienden van Jezus naar Hem. Hoe gaat dit verhaal aflopen en wat wil Jezus hun dan leren? Ze houden hun adem in. Dan gaat de Here Jezus verder met zijn verhaal. 'Nee, natuurlijk zal je vriend dat niet doen! Hij zal gelijk de deur opendoen en je alles geven wat je nodig hebt. En als hij dat niet doet omdat hij je vriend is, dan zal hij het doen omdat je zo onbeschaamd bij hem aangeklopt midden in de nacht.

Luister goed naar wat Ik jullie nu ga zeggen. Als je iets vraagt, dan zul je het krijgen. Als je iets zoekt, dan zul je het vinden. Al je op de deur klopt, dan zal de deur voor je worden opengedaan. Want iedereen die vraagt, die zal het krijgen. En iedereen die zoekt, die zal het vinden. En voor iedereen die aanklopt op de deur, zal de deur worden opengedaan. Onthoud dit goed.'

Wat mooi dat Jezus dit zegt tegen zijn vrienden. Ze moeten hier even goed over nadenken. Maar Jezus is nog niet klaar. Hij gaat nog verder met het geven van voorbeelden. 'Stel je voor dat een kind om een vis vraagt. Wat zal een vader dan geven? Natuurlijk geeft hij dan geen slang! Nee, het kind krijgt vis. En als je kind om een ei vraagt, wat geef je dan? Een spin? Nee, natuurlijk niet. Je geeft het kind het ei waar het om gevraagd heeft! Ook al zijn mensen vaak slecht of doen ze slechte dingen, ze zorgen wel goed voor hun kinderen. Jullie Vader in de hemel zal zeker ook goed voor jullie zorgen en geven wat

je nodig hebt. Als je het aan Hem vraagt, dan geeft Hij zijn Heilige Geest om je te helpen in je leven.'

Het blijft stil. Jezus kijkt de kring van vrienden rond. Hij ziet dat zijn woorden belangrijk zijn voor zijn leerlingen en vrienden. Ze hebben nog heel veel te leren en Hij wil het hun ook leren. Ze weten nu hoe ze moeten bidden. Hij heeft hun woorden gegeven en ook veel om over na te denken.

Afsluiting

Wat Jezus aan zijn leerlingen heeft geleerd, is ook belangrijk voor ons. Wij mogen bidden met de woorden die de Here Jezus ons heeft geleerd, de woorden van 'Het Onze Vader'. Die woorden mag je altijd bidden. Maar je mag ook je eigen woorden gebruiken om te bidden. En onthoud daarbij dan wat Jezus heeft gezegd: 'Als je iets vraagt, dan zul je het krijgen. Als je iets zoekt, dan zul je het vinden. Als je op de deur klopt, dan zal de deur voor je worden opengedaan. Want iedereen die vraagt, die zal het krijgen. En iedereen die zoekt, die zal het vinden. En voor iedereen die aanklopt op de deur, zal de deur worden opengedaan.'

Om te onthouden

Vraag de kinderen hoe ze dit zouden kunnen onthouden. Misschien zijn er kinderen die onthouden door er een lied over te zingen, anderen zullen het misschien onthouden door het op te schrijven. Geef hier de ruimte voor. Zing met elkaar het 'Onze Vader' of 'Als je bid zal Hij je geven'. Laat de kinderen de tekst van Lucas 4:9 op een blad schrijven of maak er een tegeltje van.

Auteur: JvdM



Wie bidt ontvangt en wie ontvangt bidt

Vorbereidingen

Schrijf of type het Onze Vader uit op een groot vel papier. Neem de versie die in jullie kerk gebruikelijk is. Je kunt dit tijdens het verhaal gebruiken.

Verzamel wat liederen over bidden, zoals het 'Onze vader' en 'Als je bid zal Hij je geven' (Elly en Rikkert). Op YouTube zijn de liedjes wel te vinden.

Gesprek

Wie van jullie bidt er wel eens? Of doen alleen je vader of moeder dat? Bid je alleen zachtjes of ook hardop? Wanneer bid je dan? Wat bid je dan? Waar bid je? Wat is bidden eigenlijk? (eenvoudig gezegd: praten met God). Ga als leiding nog niet in op de antwoorden, maar luister wat er leeft onder de kinderen. Zijn ze bekend met vrije gebeden of juist alleen met vaste gebeden? Of staat gebed op een laag pitje? Misschien willen sommige kinderen wel vertellen hoe ze thuis bidden, in het gezin. Verwerk verschillende antwoorden in je verhaal, als dat kan.

Vraag de kinderen naar gebedsonderwerpen en schrijf deze gebeden op post-it blaadjes en plak ze op een deur of raam. Schrijf de gebedsonderwerpen zo concreet mogelijk op, dus niet: 'voor alle arme kinderen'... maar gebed voor een bepaalde zieke, de oorlog in..., de mensen die vervolgd worden om hun geloof, voor de dominee/de kerk, de juf/meester van je klas, enz.

Bijbelverhaal

De discipelen kunnen het niet laten. Ze kijken door de spleetjes van hun ogen om Jezus te zien. Hij is aan het bidden. Ze luisteren en vinden het zo bijzonder, zoals Jezus bidt. Zelf hebben ze dat nooit zo geleerd.

Als Jezus klaar is met bidden vraagt een van de leerlingen aan Hem: 'Heer, leer ons ook bidden. Johannes heeft zijn leerlingen ook geleerd om te bidden'.

Jezus kijkt zijn leerlingen glimlachend aan. 'Natuurlijk wil ik jullie leren bidden, graag zelfs, want je zult gebed heel hard nodig hebben in je leven. Wanneer jullie bidden, zeg dan: 'Vader, laat uw naam geheiligd worden en laat uw Koninkrijk komen. Geef ons dagelijks het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze zonden, ook wijzelf vergeven iedereen die ons iets schuldig is. En breng ons niet in beproeving'.

Wie van jullie herkent deze woorden...? Inderdaad, dat is het Onze Vader. Zullen we dat samen eens opzeggen?

Pak het vel papier erbij en lees het samen langzaam hardop.

Jezus wil de discipelen uitleggen waarom bidden zo belangrijk is en gaat daarom verder.

'Stel je voor, het is midden in de nacht en ineens klopt er iemand op je deur. Je gaat kijken en het is een van je vrienden. Hij zegt 'sorry hoor, dat ik nog zo laat bij je aanklop, maar ik heb onverwachts een vriend op bezoek gekregen en heb niet genoeg brood. Zou ik van jou een paar broden mogen lenen?'

Wat zou jij zeggen met je slaperige hoofd? Zou je zeggen: 'Hoe durf je om midden in de nacht bij mij aan te kloppen. Het is jouw probleem, niet het mijne. Mijn kinderen slapen allemaal. Ik ga gauw weer terug naar mijn bed. Je zoekt het maar uit? En smijt je de deur voor z'n neus dicht? Ik denk dat je dat niet gauw zou doen. Je geeft hem snel het brood dat hij vraagt, en duikt je bed weer in.

Jezus zegt: 'Daarom zeg ik tegen jullie. Zo is het bij God: vraag maar wat je nodig hebt en je zult het ontvangen, zoek en je zult vinden, en als je klopt zal de deur voor je opengaan. Stel je voor, je kind komt bij je en vraagt een visje en je geeft je kind een slang. Welke vader zou zoiets doen? Of je kind vraagt om een lekker eitje en je geeft het een schorpioen, een gevaarlijk beest. Zoiets doe je toch niet?'

Nee, zoiets zouden de discipelen inderdaad niet doen. Stel je voor. Je wilt toch allemaal een goede vader zijn? 'Ik wil jullie daarom nog een ding zeggen', gaat Jezus verder. 'Jullie mensen zijn zondige mensen en toch wil je je kinderen het allerbeste geven. Wat denk je dat God de Vader wil geven aan zijn kinderen? Hij wil de Heilige Geest geven als ze Hem daarom vragen. Hij zal hen niet in de kou laten staan.'

Afsluiting

Wat een prachtige les die Jezus de discipelen, maar ook ons leert.

We mogen bidden, altijd en overal. Wist je dat?

We mogen alles aan Hem voorleggen. Wist je dat?

Hij weet wat goed voor ons is. Wist je dat?

Hij weet het beste wat wij nodig hebben en dat zal Hij ons dan ook geven. Wist je dat?

Wat een geweldige hemelse Vader hebben wij. We kunnen Hem ook altijd danken.

In het begin hebben we samen gepraat over onze ervaringen met bidden. Over hoe, wat en wanneer wij bidden. Zou je na het verhaal van vandaag het anders willen gaan doen? Vertel....

Volwassenen noemen deze dag: Biddag voor gewas en arbeid. Wie weet wat dat betekent?...

Nodig de kinderen uit samen naar de briefjes te lopen. Daag hen uit er een briefje af te halen en daarvoor te bidden. Natuurlijk mogen ze ook zelf een ander gebed bidden. Doe zelf ook mee, maar houdt je gebed kort. Twee drie zinnen is voldoende, want dan weten de kinderen dat het niet afhangt van lange gebeden, want dat kunnen ze meestal niet. Eén woord naar God toe uitgesproken kan soms al voldoende zijn.

Eerst hebben we het Onze Vader gelezen, nu bidden we samen het Onze Vader.

Auteur: JVVvN

16 maart 2025

Wees niet bezorgd, God is liefde

Lucas 12:22-34



Thema: Wees niet ongerust, God is goed voor ons

Doel

De kinderen leren dat we ons leven niet moeten laten bepalen door moeilijkheden in onszelf en om ons heen. God zal er steeds zijn uit genade, vol liefde.

Toelichting

In de tijd van de Bijbel was er ook al ongelijkheid in de samenleving: de een erg rijk, de ander komt steeds tekort. De boodschap die Jezus brengt geldt voor iedereen. Allereerst: veel hebben is niet alles, want je leven wordt er niet langer of beter van, hooguit iets makkelijker. Gezondheid en fijne mensen om je heen kun je immers niet kopen. God voedt de dieren en de planten zonder dat ze er iets voor hoeven te doen. Ze leven van zijn goedheid. Dat moeten wij ook doen. Jaag niet hijgerig naar nog meer, maar bedenk dat leven voor God, geloven in Jezus, jouw belangrijkste doel in het leven moet zijn. De goede God zal zeker oog hebben voor ons voedsel en onze kleding. Dat geldt ook voor armen; misschien wil God iemand wel het goede geven door jou, doordat jij uitdeelt. In Jezus Koninkrijk hebben we oog voor God en voor elkaar. We mogen en moeten ons best doen om fijn te leven, maar gericht op God. Zijn liefde voor ons zet het belangrijkste ook op de eerste plaats.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Geen zorgen, God is goed

Richtlijnen: Neem voor de jongste kinderen een narcis mee in verschillende stadia van de groei (alleen een bol, bol met steel, bol met steel en knop, bloeiende narcis). Laat de kinderen ze op de goede volgorde leggen. Maak daarna duidelijk dat God ze laat groeien, niet de kweker of wij. Alleen Hij kan dat?

Vertel daarna dat God dat ook graag wil. Hij wil ons alles geven. Daarom hoeven we ons geen zorgen te maken. We mogen God om alles vragen, ook als het moeilijk is. God is liefde. Voor iedereen. Het enige dat wij hoeven te doen is houden van God, elke dag weer.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Geloven zonder zorgen

Richtlijnen: Wanneer leef je zonder zorgen? Als je veel geld hebt, als je veel vrienden hebt, als je gezond bent? Vraag naar de mening van de kinderen.

Vertel daarna de voorbeelden die Jezus geeft van onbezorgd leven: vogels die leven van wat ze vinden en bloemen die zonder zelf iets te doen prachtig zijn. God zorgt voor dieren en planten. Dan houdt Hij zeker van ons. Hij zal ons geven wat we nodig hebben en meer dan dat. Dat Jezus onze Redder wil zijn is toch het duidelijkste bewijs daarvan? Hoeven wij dan niets te doen, nergens zelf voor te zorgen. Ja, één ding, dat we Gods Koninkrijk zoeken. Dat betekent: veel van God houden en doen wat Jezus zegt. En gewoon je best doen en werken. Maar maak alles wat we nodig hebben -kleren, eten, schoolspullen, enz.- niet het allerbelangrijkste, het doel van je leven. Vraag het aan God, Hij is goed voor ons.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Hij vergeet jou echt niet

Vraag de jongeren welke twee dingen en welke twee mensen (eten en onderdak is al aanwezig, wifi is er niet) ze mee zouden nemen naar een onbewoond eiland waar ze drie maanden gaan doorbrengen. Aan de motivatie van hun keuze kun je ontdekken wie of wat belangrijk voor hen is. Het zegt iets over hun behoeftes en interesses.

In het gesprek ontdekken ze misschien dat er toch iets of iemand is die ze ten onrechte niet hebben genoemd.

In het bijbelgedeelte van vandaag vraagt Jezus ons keuzes te maken. Hij zegt dat je je leven niet moet laten bepalen door eten en kleding. Nu is dat eenvoudig als je die beiden genoeg hebt. Hij bedoelt: Raak niet in paniek als je iets niet hebt. De belangrijkste in het leven is God zelf. Denk aan zijn liefde voor jou. Die is groter dan voor planten en dieren, die zich nooit zorgen maken over eten of kleding. Die liefdevolle God weet wat jij nodig hebt en zal jou, als je Hem vertrouwt, zijn goede gaven geven. Hij is immers altijd goed voor ons. Dat heeft Hij bewezen door wat zijn Zoon voor ons deed.

Extra bijbelgedeelte: Exodus 16: 14-22

(In de woestijn gaf God het manna als eten. Iedereen had daaraan genoeg. Op de sabbat hoefden de Israëlieten zelfs niet verzamelen, maar konden rusten. Wie hebberig was of zich zorgen maakte over de volgende dag ontdekte vanzelf dat dat een verkeerde houding was.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Jezus heeft een goede reden om in te gaan op de zorgen die wij als mens zoal kunnen hebben. Die reden ligt in de vraag van iemand uit de menigte (vers 13): Meester, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen... Op deze vraag reageert Jezus met een waarschuwing: kijk uit voor hebzucht! En in het verlengde van deze waarschuwing horen wij Hem nu zeggen, dat we ons geen zorgen moeten maken over dingen, die vaak een grote plaats innemen in ons leven van alledag: voedsel en kleding. Als wij ons alleen daarop richten en ons zorgen maken, dan komen wij niet tot onze bestemming, maar leven wij langs het doel van ons leven heen. Het leven is immers veel meer dan voedsel en ons lichaam is belangrijker dan kleding. En dan wijst Jezus op de raven. Zij worden gevoed door God zelf. Hij wijst op de lelies. Die zijn mooi, omdat ze mooi zijn. Daar hoeven zij niets voor te doen. God zorgt voor zijn schepping. Hij zorgt zeker ook voor de kroon van zijn schepping: de mens. Als je daar niet op vertrouwt, dan ben je klein in je geloof en dan lijkt je al gauw op alle mensen om je heen. En dat terwijl je God mag kennen als je Vader in de hemel. Hij weet dat je dit alles nodig hebt. Voedsel en kleding moeten echter niet het enige zijn, waar je je focus op legt. Die focus mag je verleggen naar de komst van het Koninkrijk van God. Door dit Koninkrijk krijgt ons leven een geweldig perspectief en wordt al het andere in dienst gesteld van de hoop die wij mogen koesteren vanwege het Koninkrijk dat komt. Dat Koninkrijk is de ware schat. Als je je daarop richt, weet je meteen waar je hart is.

Vers voor vers

Vs. 22 Om deze reden zeg Ik tegen jullie...

De reden, waar Jezus over spreekt, kunnen wij teruglezen in de vraag van iemand in de menigte, vers 13, en de uitkomst van de gelijkenis die Jezus vertelt. Want de vraag heeft te maken met de hebzucht van de mens. En de uitkomst van de gelijkenis wijst ons op het feit, dat wij niets te zeggen hebben over het einde van ons leven. Dat einde ligt in Gods hand. En als je nou zo hard gewerkt hebt, dat je rijk bent geworden... maar je sterft op het moment, dat je van die rijkdom wil genieten... wat heb je dan gewonnen?

Vs. 23 Daarom zegt Jezus: 'Het leven is meer dan voedsel en het lichaam meer dan kleding'.

Voedsel en kleding, hoe waardevol ook, hoe noodzakelijk ook, en tegenwoordig in toenemende mate: hoe schaars ook, het blijft iets bijkomstigs.

Vs. 24 Jezus maakt een aantal vergelijkingen. Hij noemt raven, aaseters. Ze worden door God gevoed en hebben geen voorraadschuren, die zij moeten vullen.

Vs. 25 Een el is de afstand tussen je elleboog en het uiteinde van je vingers. Meest zo rond de 50 centimeter. Zelfs deze kleine afstand kunnen wij niet toevoegen aan ons leven. En al helemaal niet door ons zorgen te maken.

Vs. 27 Lelies zijn prachtige bloemen, door God gemaakt. Salomo staat bekend als de rijkste koning van Israël ooit. Maar de lelies winnen door hun schoonheid. En die kregen ze van hun schepper.

Vs. 28 God zorgt. Voor de schepping. Voor het gewas. Dan toch zeker ook voor de mens? Geloof je dat niet? Dan ben je 'kleingelovig'. Je gelooft dus wel... maar vertrouwt het toch niet helemaal.

Vs. 30v We hoeven ons niet af te tobben door ons zorgen te maken. Onze hemelse vader weet dat we dit alles nodig hebben. Belangrijk is onze blik in de richting van het koninkrijk van God. Dat is de kern van ons geloof en onze hoop. Christus komt terug. Wij leven vol verwachting tot Hij komt. Al het andere komt daarna. Het wordt ons bovendien geschonken, zoals God de raven voedt en de lelies bekleedt met hun pracht.

Vs. 32 Vrees niet! Dit staat 356x in de bijbel. Een woord voor iedere dag. God heeft ons dit Koninkrijk, met Jezus, willen schenken.

Vs. 33v Richt je niet op geld of goed van deze wereld. Richt je op een schat in de hemel. Het Koninkrijk dat komt. Dan weet je meteen ook waar je hart vol van is: van de aarde en alles wat de aarde biedt, of van de hemel en alles wat God ons biedt.

Vragen

- Iedereen maakt zich weleens zorgen. Dat hoort bij ons.
Waar maak jij je zoal zorgen over en wat zegt Jezus in dit gedeelte tegen jou?
- Dat Christus terugkomt en met Hem het Koninkrijk van God... wat betekent dat voor jou?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 121	
Lied 978	(=Gezang 479 LvdK)
Lied 871	(=Gezang 281 LvdK)
Ben je groot, of ben je klein	Hemelhoog 384
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Jezus is de goede Herder	Hemelhoog 428
Hoor, de vogels zingen weer	Hemelhoog 577
Psalm 8	Hemelhoog 4
De HERE zegent jou	Hemelhoog 61
Zoek eerst Het Koninkrijk van God	Hemelhoog 238
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 475

Auteur: PZ



Geen zorgen, God is goed.

Inleiding

Neem narcissen of afbeeldingen hiervan mee in verschillen stadia van groei: bol, bol met steel, bloem enz. De kinderen kunnen ze in de goede volgorde leggen. Kijk eens wat mooi. Een bloembol. Aan de buitenkant lijkt het heel gewoon, een bol, een klein puntje bovenop. Maar in die bol...zit iets moois verstoppt. Als dit puntje gaat groeien komt er een steel en later een bloem. Prachtig, allemaal verstop in die bol.

Maar wie zorgt nu voor dat moois, voor wat in die bol zit? Zijn wij dat? Is dat iemand van de bloemenwinkel waar de bol gekocht is?

Nee, dat is God. De Here God. Hij alleen kan voor zoiets moois zorgen. Bloemen die gaan bloeien, dieren die geboren worden, mensen die op de aarde leven. God zorgt voor alles.

Hij wil ons alles geven. Daarom hoeven we ons geen zorgen te maken. We mogen God om alles vragen, ook als het moeilijk is. God is liefde. Voor iedereen. Het enige dat wij hoeven te doen is houden van God, elke dag weer.

Bijbelvertelling

Jezus is aan het vertellen. De mensen zijn weer gekomen om te luisteren. Maar soms is het best moeilijk om te begrijpen wat Jezus bedoelt. Gelukkig kan Jezus laten zien wat Hij bedoelt.

'Kijk' zegt Jezus, 'zien jullie die prachtige bloemen daar en die mooie vogels? Wie heeft die bloemen gemaakt, wie heeft die vogels gemaakt?' De mensen weten het wel, dat heeft God gedaan. Jezus vertelt verder: 'Weet je, die bloemen en die vogels die mogen er zomaar zijn. Ze hoeven niets te doen om mooi te zijn. Daar heeft mijn Vader, God, voor gezorgd. Wie zal er voor de bloemen en de vogels zorgen? Natuurlijk, God in de hemel. Hij houdt van alles wat hij gemaakt heeft.'

Jezus vertelt nog meer: 'Wie heeft jou gemaakt? Ook de

Here God. Wie zal er dus altijd voor je zorgen? Precies, de Here God.' De mensen luisteren goed naar Jezus, ze begrijpen het steeds beter.

'Weet je', zegt Jezus, 'als je bang bent en je kan niet slapen, vertel het dan aan God. Net zoals God voor de bloemen en de vogels wil zorgen, zo wil God ook voor jou zorgen. Voor jou, en jou, en jou, voor alle mensen. Probeer maar altijd alles te vertellen en kijk dan naar de bloemen en de vogels. Dat weet je het meteen. Mijn Vader in de hemel, de Here God, zorgt voor de bloemen en de vogels en... voor mij. Dus maak je geen zorgen over wat je moet eten of over welke kleren je aan moet trekken. De Here God weet precies wat je nodig hebt en zal daar voor zorgen.'

Wat mooi om dit allemaal te horen. De mensen die naar Jezus luisteren worden er blij van. Wij mogen hier ook blij van worden. God zorgt voor ons, altijd!

Auteur: IFF

Inleiding



Geloven zonder zorgen

Hang een aantal grote vellen papier op in de zaal. Schrijf op ieder vel een andere zin. De kinderen mogen daarna bij alle vellen papier langs en opschrijven waar ze aan denken. Heb je een grote groep, dan kun je alle zinnen ook dubbel ophangen zodat de kinderen meer ruimte hebben en zich kunnen verspreiden door de zaal.

1. ik maak me zorgen om ...
2. ik maak me geen zorgen om ...
3. als ik me zorgen maak dan voel ik mij ...
4. als ik me zorgen maak dan doe ik dit ...
5. als ik zie of merk dat iemand anders zich zorgen maakt, dan vind ik dat ...

Geef de kinderen een paar minuten de tijd. Daarna kun je kort een aantal antwoorden langs gaan en die bespreken. De conclusie mag zijn dat iedereen zich wel eens zorgen maakt.

Sommige mensen hebben grote zorgen, andere hebben kleine zorgen. Als je je zorgen maakt kan dat je verdrietig of somber maken.

Jij kunt anderen helpen en bijstaan in hun zorgen.

Bijvoorbeeld door te luisteren of door iets voor de ander te doen.

Zou er ook een moment zijn in je leven dat je zonder zorgen leeft? Is er iets dat ervoor kan zorgen dat je je geen zorgen hoeft te maken? Is dat geld? Of is dat gezondheid? Of is dat het hebben van veel vrienden?

In het Bijbelverhaal van vandaag zullen we leren hoe we met onze zorgen kunnen omgaan.

Bijbelvertelling

De Here Jezus zit met een groep mensen om zich heen in het gras. Het zijn mensen die iets van Hem willen leren en ook zijn vrienden zijn erbij. Jezus ziet de mensen en Hij ziet ook waar ze zich diep van binnen zorgen over maken. Eén van zijn vrienden plukt een bloemetje dat voor zijn voeten bloeit in het gras. Een ander speelt met een paar grassprietjes. Het is stil, iedereen wacht af wat Jezus zal gaan zeggen. Hoog boven hen zweeft een vogel in de lucht en in de verte fluit een ander vogeltje een vrolijk wijsje.

Dan begint Jezus te spreken. 'Ik wil jullie iets belangrijks zeggen. Maak je geen zorgen over eten. Want jouw leven is belangrijker dan eten. En maak je geen zorgen over kleren. Want je lichaam is belangrijker dan kleren.' Even verderop landt een vogeltje in het gras. Het pikt met zijn snavel in de grond om een wormpje te zoeken. Jezus kijkt naar het vogeltje en wijst ernaar 'Kijk eens naar de vogels. Ze werken niet op het land zoals mensen dat doen. Ze hebben geen schuur of kelder om voorraden in te bewaren. Toch kunnen ze iedere dag eten. Dat komt omdat God ze te eten geeft. En jullie, jullie zijn voor God veel belangrijker dan de vogeltjes. Dus maak je alsjeblieft geen zorgen, dat is zinloos. Want als je je zorgen maakt, zorgt dat er niet voor dat je langer zult leven. Dus waarom zou je je dan nog zorgen maken over de rest?'

Het vogeltje heeft een wormpje gevonden en met het wormpje in zijn snavel vliegt hij weg. Iedereen kijkt het vogeltje na. Wat een klein beestje, wat een wonder dat God voor dat kleine vogeltje zorgt. En niet alleen voor dat kleine vogeltje, want waarschijnlijk vliegt dat vogeltje nu naar een nestje waar zijn kleintjes zitten te wachten op een lekker wormpje. Wat is God goed, dat Hij voor al die kleine en grote dieren zorgt.

'Kijk eens naar de bloemen.' De stem van Jezus doorbreekt de stilte. 'Zie je ze staan, hier tussen het gras en langs de waterkant, langs de bosrand. Overal staan ze te stralen met hun mooie kleuren. Die bloemen werken niet en ze maken geen kleren. Nee, ze zijn al mooi genoeg, ze zijn echt prachtig! Weet je, bloemen zijn nog mooier dan koning Salomo met zijn prachtigste koninklijke kleren aan. Kijk eens naar het gras', zegt Jezus en Hij gaat met zijn handen door de grassprietten, 'het gras dat hier op het veld groeit, kan morgen gemaaid worden of het wordt gebruikt om een vuurtje te maken. En toch zorgt de Here God ervoor dat het gras versierd is met prachtige bloemen in allerlei kleuren, geuren en grootte. Als de Heer al zo goed voor de bloemen in het gras zorgt, dan zal Hij toch ook voor jou zorgen? Denk je dat ook niet? Daar mag je op vertrouwen hoor!' Nu gaan nog meer mensen met hun handen door het gras en sommigen plukken een bloemetje dat in hun buurt groeit. Ze bekijken het van dichtbij en verwonderen zich over de prachtige kleuren en de heerlijke geur van het bloemetje.

Maar de Here Jezus is niet klaar. Hij gaat verder en zegt: 'Maak je dus geen zorgen. Je moet niet vragen 'Hoe komen we aan eten?' of 'Hoe komen we aan drinken?' Nee, dat zijn vragen voor mensen die God niet kennen, die niet met Hem willen leven. Weet je, de Here God kent jou en Hij weet wat je nodig hebt. Richt je op de nieuwe wereld die God zal geven en leef zoals Hij graag wil. De rest wat je nodig hebt zal Hij je ook geven. Je hoeft niet bang te zijn, want die nieuwe wereld van God krijgen jullie. Zo wil de Here God dat. En zo zal het dus ook gaan gebeuren.'

Weer is het stil. De mensen denken na. Wat fijn dat Jezus vertelt dat ze zich geen zorgen hoeven te maken. Maar dat zal niet makkelijk zijn. 'Luister nog goed,' gaat Jezus dan nog verder. 'Weet je wat echt belangrijk is? Het is belangrijk dat je je richt op de schat in de hemel. Dus verkoop wat je hebt en geef het geld dat je daarmee verdient aan de armen. Zorg dat je een geldbuidel hebt die stevig is en die niet verslijt, zodat je je schat niet kwijt zult raken en zodat een dief je schat niet kunt stelen. Want waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.'

lees verder op de volgende bladzijde



Gebed

Heer, wij maken ons zo dikwijls zorgen. We hebben grote zorgen of kleine zorgen.

We voelen ons soms verdrietig, omdat de zorgen zwaar zijn voor ons.

Heer, wij weten dat U bij ons bent en dat U onze zorgen wilt wegnemen.

Wilt U ons helpen om op de momenten waarop wij vol zorgen zijn te kijken naar vogels in de lucht en bloemen in het gras zodat we ons dit verhaal kunnen herinneren?

U zorgt voor vogels en bloemen en U zorgt ook altijd voor ons.

Dank U wel daarvoor. Amen.

Auteur: JvdM



Hij vergeet jou echt niet

Inleiding

Stel je eens voor: je gaat drie maanden naar een onbewoond eiland. Maar je hoeft gelukkig niet alleen, en je bent – zéker gelukkig! – geen schipbreukeling. Je mag je erop voorbereiden. Maar er zijn wel spelregels: je mag maar twee dingen én twee mensen meenemen naar dat eiland. Eten en onderdak is geregeld, dus dat hoef je niet te kiezen. En o ja... er is geen wifi, en dat gaat er niet komen ook, dus dat hoef je niet te kiezen.

Denk eens goed na: welke twee dingen en welke twee mensen zou je meenemen? Geef ruimte om hierover na te denken en een aantal kinderen antwoorden te laten geven

Dat valt nog niet mee, hè? Ja, sommigen van jullie weten het heel precies. Die ene vriend, die moet er echt bij zijn. Of je favoriete gezelschapsspel misschien, om de tijd te doden. Misschien heb je wel medicijnen nodig, en heb je die genoemd omdat je ze echt niet kan missen... Vandaag is het natuurlijk maar een spelletje. En toch kunnen we ons dan al druk maken over wat we eigenlijk allemaal wel écht nodig hebben. Twee dingen... voor de meesten van ons is dat toch veel te weinig! Ook in het echte leven kun je je druk maken om van alles en nog wat. Kan je wel meepraten over de nieuwste game op je computer? Heeft je moeder wel iets lekkers op je boterham gedaan? Heeft je T-shirt wel de juiste kleur, en zijn je gympen van het goede merk? Ja hé, je wilt toch echt niet uit de toon vallen! Ook volwassen mensen maken zich vaak heel druk. Over een goede baan, een snelle auto en een groot huis... En natuurlijk zijn er ook mensen van wie het heel begrijpelijk is dat ze zich zorgen maken. Over gezondheid misschien, of over de vraag of ze aan het einde van de maand de boodschappen nog wel kunnen betalen. Of je kind nu een poosje niet zo hard zal groeien, zodat hij wat langer met zijn spijkerbroek kan doen, omdat een nieuwe er eigenlijk niet af kan. Daar moeten we geen grapjes over maken, want er zijn ook in ons land heel veel mensen die zich terecht zorgen maken. En toch... Jezus zegt: 'Doe dat nu niet.' Het staat in de Bijbel. Hoe het kan, dat Jezus dat zegt? Dat gaan we vandaag ontdekken.

Bijbelverhaal

Jezus is in gesprek met zijn leerlingen. Hij heeft net een verhaal verteld over een heel rijke man, die grote schuren heeft gebouwd, grote voorraden heeft aangelegd, zodat hij voorlopig een poosje niets hoeft te doen en van het leven kan gaan genieten. Maar diezelfde nacht sterft die man. Wat heeft hij nog aan zijn rijkdom? Niets! 'Dus,' zegt Jezus, 'het heeft geen zin je zo druk te maken over je eten of over je kleding. Want het leven is zoveel meer dan dat.' Jezus wijst zijn leerlingen op de vogels. Vogels denken niet vooruit. Ze zaaien niet en oogsten niet, hebben geen schuren om hun voorraden in te bewaren, en toch hebben ze genoeg. 'Het is God die ze eten geeft', zegt Jezus. 'En jullie zijn zoveel meer waard dan die vogels!' Dan wijst Jezus op de bloemen. Lelies, prachtige bloemen

in verschillende kleuren. Kijk nu eens hoe ze prachtig groeien en bloeien. Ze werken niet, ze weven niet, maar zelfs de kleding van koning Salomo was niet zo mooi als deze lelies, die er niets voor hoeven doen!

Jezus vindt het belangrijk om aan zijn leerlingen duidelijk te maken hoe goed God voor alles zorgt. Zelfs het gras en de veldbloemen, die groeien om te worden afgemaaid, worden door God met zorg omringd. Hij alleen zorgt dat het groeit en bloeit.

'Laat je nu niet zo bezighouden door je zorgen voor eten, drinken en kleding', zegt Jezus. God houdt van je! Kijk hoe goed Hij voor de dieren en de planten zorgt. Zou Hij dan niet nog véél beter voor jou zorgen?

'Nou, da's mooi', denk je misschien. 'Eten, drinken, kleding... daar maak ik mij niet zoveel zorgen om hoor. Gelukkig hebben we thuis geld genoeg om daar geen zorgen over te hebben.' En dus ben je klaar. Opdracht van Jezus volbracht. Makkie. Denk je? En de spullen dan, die je mee wilt nemen naar dat onbewoonde eiland? Dat zijn toch maar mooi spullen, waarvan je denkt dat je ze maar moeilijk kunt missen. En die wifi die er op dat eiland niet is? Maakte je je daar al een beetje (veel) zorgen over? Jezus noemt eten, drinken en kleding als voorbeeld. Maar eigenlijk bedoelt Hij: Maak je nu geen zorgen over allerlei dingen die er eigenlijk helemaal niet toe doen. Over allerlei onbelangrijke dingen, hoe belangrijk ze nu ook voor jou lijken. Want, bedoelt Jezus, eigenlijk is er maar één ding dat écht belangrijk is: dat is Gods liefde en zorg voor jou. Hij weet precies wat jij nodig hebt! God houdt van jij. Hij weet wat je nodig hebt. Vertrouw op Hem, dan ontvang je zijn goede gaven.

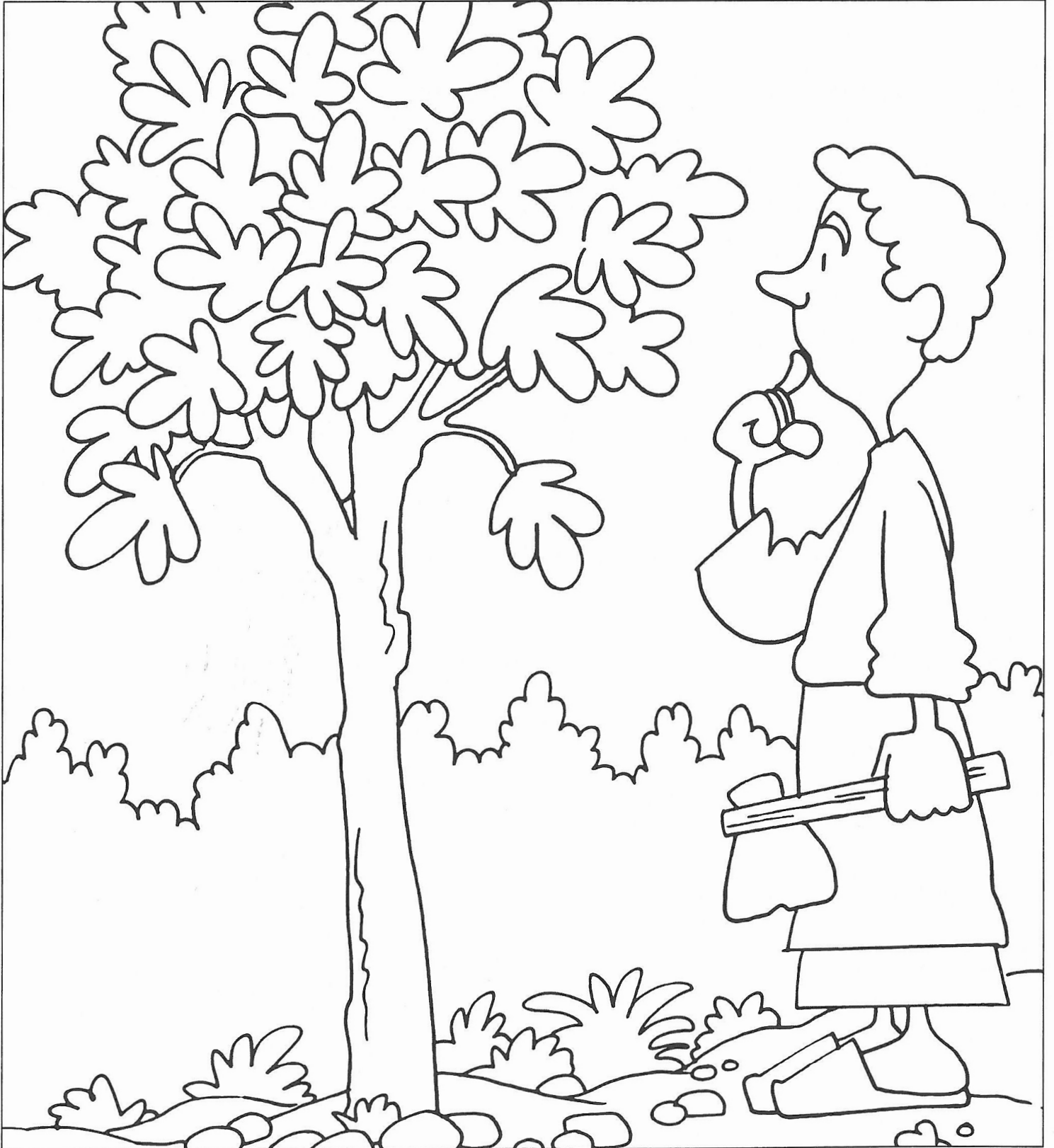
Al veel eerder in de Bijbel staat ook een verhaal over hoe God zijn volk leerde op Hem te vertrouwen. Dat is een verhaal over het volk Israël in de woestijn. Op reis van Egypte naar het beloofde land. Het volk is op reis, heeft geen vaste woonplaats. Ze hebben dus geen akkers om hun voedsel te verbouwen. De voorraden die ze uit Egypte hebben meegenomen, zijn inmiddels wel op. Dan geeft God hun door een wonder voedsel. Hij geeft brood uit de hemel. Elke morgen ligt het rond hun tenten, ze hoeven het maar op te rapen en ze hebben genoeg te eten. God zegt: 'Je mag precies zoveel oprapen als ze voor die dag nodig hebben. Want de volgende dag geef ik opnieuw brood uit de hemel. Daar moeten je op vertrouwen!' En wat denk je? Natuurlijk zijn er mensen, die zich zorgen maken over de volgende dag. Begrijpelijk, toch? Ze rapen toch wat meer op, en bewaren dat voor de volgende dag. Voor de zekerheid. Maar de volgende ochtend... zitten er wormen in en is het bedorven. Waardeloos. Je zorgen maken over van alles? Soms best begrijpelijk, maar toch... waardeloos. Het helpt je niet. Vertrouw maar op God. Hij weet wat je nodig hebt. Vandaag, maar morgen weer!

Auteur: MvdB

23 maart 2025

De onvruchtbare vijgenboom

Lucas 13:1-9



Thema: God is geduldig

Doel

De kinderen leren dat God niet straft zodra Hij iets verkeerd ziet. Hij heeft geduld met mensen die falen.

Toelichting

Jezus komt het goede, reddende nieuws brengen. Daartegen verzet de duivel zich. Hij wil de mensen in zijn greep houden. Dat lukt vaak. Mensen zijn God ongehoorzaam en gaan hun eigen weg. Vanaf de eerste zonde heeft God gewaarschuwd dat de gevolgen daarvan pijnlijk zijn. Ellende in ons leven lijkt een terechte straf.

In Lucas 13 lezen we dat we niet het etiket 'straf van God' moeten plakken op iets ergs dat een ander overkomt. Dat is hoogmoedig: zijn wij beter dan zij, omdat het ons niet treft? De toren van Siloam kostte achttien mensen het leven. Ze waren niet slechter dan andere Galileeërs. Leef zelf gehoorzaam aan God.

Bovendien is God niet zo dat Hij direct het kwade straft. Een wijngaardnier hakt een vijgenboom die al drie jaar geen vruchten draagt niet om, maar doet extra moeite hem goed te verzorgen. Omhakken kan volgend jaar ook nog. God heeft veel liefde en geduld. Hij voedt ons leven met zijn woorden en daden en hoopt dat wij daardoor in Hem geloven en dat ons leven iets oplevert voor zijn Koninkrijk.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God heeft geduld met ons

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen alleen de gelijkenis van de vijgenboom. Het andere deel is te moeilijk en abstract. Als inleiding kun je een verhaaltje vertellen over een kwijnende kamerplant die niet genoeg grond meer heeft en dus geen voedsel meer kan opnemen. In een grotere pot zetten en voeding geven helpt dan. Er komen nieuwe blaadjes en takjes. Dat kost inspanning, maar als je de plant weggooit gaat die zeker dood.

Jezus ziet een vijgenboom die al jaren geen vijgen meer geeft. Heeft het zin om die te laten staan? Hij gebruikt water en voedsel, maar voor niets. De eigenaar wil hem omhakken, maar de tuinman zegt: mag ik nog één keer proberen de boom supergoed te verzorgen. Misschien groeien er dan volgend jaar wel vijgen.

Krijg jij altijd straf als je iets stouts doet? Nee, je moeder kan wel boos zijn, maar blijft van je houden. Ze geeft je tips om het volgende keer beter te doen. Ze heeft geduld met je; je krijgt een nieuwe kans. God heeft nog veel meer geduld, zegt Jezus.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God is goed en geduldig.

Richtlijnen: Als inleiding kun je aan de kinderen vragen of ze wel eens straf hebben gekregen. Misschien mochten ze niet buiten spelen of moesten ze op hun kamer blijven, omdat ze iets hadden gedaan waar ouders kwaad om waren. Zouden hun vader en moeder het leuk vinden om straf te geven? Nee, natuurlijk niet, ze willen het liefst dat je de leuke dingen kunt doen die je graag wilt. Maar dan moet je je wel aan de regels houden. Die zijn nodig om te zorgen dat het voor iedereen fijn blijft. Soms is het nodig dat je merkt dat het niet goed is en gevolgen heeft als iets ergs doet. Je leert ervan het de volgende keer beter te doen.

Jezus vertelt dat God het ook niet fijn vindt mensen straf te geven, ook al doen ze Hem en andere mensen verdriet en pijn. Hij zit echt niet klaar om elke fout af te straffen. Hoe is God wel? Vertel de gelijkenis van de vijgenboom (zie toelichting). God houdt van ons, is geduldig en geeft steeds een nieuwe kans. Hopelijk doen we het dan beter.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God is geduldig en vol liefde

Richtlijnen: Geen mens heeft invloed op een aardbeving. We kunnen schuivende aardplaten niet beïnvloeden. Maar als je niet goed uitkijkt in het verkeer en daardoor een ongeluk krijgt, kun je je terecht wat schuldig voelen. Mag je zeggen dat het een straf is als iemand ziek wordt, precies nadat hij blikjes fris en snoep zonder te betalen heeft meegenomen uit een winkel?

Lees samen Lucas 13:1-5 over de instortende toren. Maak duidelijk: wij kunnen niet bepalen of iets een straf is van God. In de Bijbel staat dat er soms bij, maar in ons leven blijft dat onduidelijk. Als je je toch schuldig voelt, doe er iets aan en verander je gedrag. Als je dicht bij Hem leeft, ben je veilig. Wie kan je meer en betere bescherming geven dan God?

In vers 6-9 over de vijgenboom zien we hoe God is. Hij is niet zo, dat Hij iedere overtreding van zijn geboden meteen bestraft. Hij lijkt op de tuinman in de wijngaard, die houdt van de vijgenboom die al een paar jaar geen vruchten geeft. Hij hakt de boom niet snel om, maar verzorgt die geduldig. Misschien wordt het volgend jaar beter. Zo waarschuwt God verdwaalde mensen, laat merken dat Hij om hen geeft. God geeft liefde in de hoop dat wij zullen denken: ik moet leven voor God en in mijn leven iets voor Hem betekenen.

Vraag tenslotte hoe wij het beste kunnen reageren als iemand anders of jijzelf met een ramp, ongeluk of ziekte te maken krijgen? Wat kun je zeggen of doen?

Extra bijbelgedeelte: Psalm 32

(Schuldgevoel, vergeving, bescherming in nood en de oproep om te vertrouwen lees je in deze Psalm.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

- 1 Wat hebben we veel verschillende kerken of kerkgenootschappen. Je kunt je dan afvragen of dat allemaal wel zo had moeten zijn. Tot 1056 was er alleen de Rooms Katholieke kerk, toen is deze gesplitst in de RK kerk en de Oosters Orthodoxe kerk. Later is er de Protestantse kerk bij gekomen. Dat kwam door de Reformatie van Luther en Calvijn. Daarna zijn er heel veel kerken bij gekomen. Was dat wel nodig met al die kerken? Hoe zou de Here God daar tegenaan kijken? En hoe zou de wereld dat vinden, al die verschillende kerken.
- 2 Wie waren er nu grotere zondaren? Die vraag stelt Jezus. De Galileeërs of 18 omgekomenen bij de toren van Siloam? Zo weten de mensen toen en nu soms heel goed wie God straft. Maar dat is vaak niet een juiste conclusie. De Here Jezus geeft dat aan. Onder andere met de blindgeborene. Zowel hij als zijn ouders hebben niet meer gezondigd dan anderen. Nee, de werken van God moeten openbaar worden. Jezus gaat in dit verband de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom vertellen. Een vijgenboom wordt in een wijngaard geplaatst. Een vijgenboom is een boom, die heel nuttig is. Je kunt bijvoorbeeld in zijn schaduw zitten. Hij brengt vervolgens ook heel gezonde vruchten voor. In een tijd van 3 jaar moet de vijgenboom dat ook doen. Daarna is hij rijp om verwijderd te worden. Met die wijngaard wordt waarschijnlijk de wereld bedoeld. De eigenaar van de wijngaard is de Here God. De vijgenboom is Israël en de wijngaardenier is een middelaar. Je kunt dan denken aan Mozes uit het Oude Testament en natuurlijk in het bijzonder aan Jezus uit het Nieuwe Testament. Israël, zo komt het hier naar voren is in wezen rijp om verwijderd te worden. Best een hard oordeel. Dan komt hier naar voren de lankmoedigheid van de Here God, Die toch weer een extra jaar gaat geven. Het gebeurt dus anders dan de mensen dachten. Wat een geduld zien we zo bij de Here God. Israël krijgt extra zorg, extra voeding en gaan ze geloven?
- 3 En wij, hoe zit het met ons vrucht dragen? Wij willen natuurlijk recht in de leer zijn. Op zich, prima. Dat is niet onbelangrijk. Maar ook in onze daden zullen we het moeten laten zien. Zoals: de hongerigen spijzen, de dorstigen laven, de naakten kleden, de vreemdelingen herbergen, de zieken verzorgen en de gevangenen bezoeken. En vervolgens als kerken meer naar elkaar toegroeien, meer samendoen. Als diakenen samen dingen oppakken en in het jeugdwerk dingen samen doen. Laten zien in de samenleving waarin we kerk zijn dat Jezus een volmaakte vruchtbare vijgenboom was, geplant in het midden van de wijngaard, in wiens schaduw we kunnen opademen. Hij zorgt voor heerlijke vruchten voor allen, die het van Hem verwachten. Die vruchten zijn gezondmakende en genezende vruchten. Halleluja voor deze volmaakte vruchtbare vijgenboom, die met de boom des levens, wegend op zijn rug, Gode goede vrucht droeg. Wanneer wij dan tegen onze wil weer slechte vruchten voortbrengen, kunnen we bij Jezus terecht en mogen we weten en geloven dat er door Hem vergeving van zonden is.

Vragen

- Wat zijn nu bij ons de onvruchtbare (kerkelijke) daden? Noem er eens een aantal?
- Wat zijn de vruchtbare kerkelijke daden? Ook onze persoonlijke daden?

Auteur: DR

Liederen

Psalm 1

Lied 841

Lied 868

Gelukkig zal je zijn

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Jezus is de goede Herder

Via Dolorosa

Hosanna, hosanna, we maken een rij

Diep, diep, diep als de zee

Welzalig de man die niet wandelt

(=Gezang 252 LvdK)

(=Gezang 434 LvdK)

Hemelhoog 1

Hemelhoog 494

Hemelhoog 428

Hemelhoog 293

Op Toonhoogte 430

Hemelhoog 327

Hemelhoog 2

Auteur: PZ



God heeft geduld met ons

Inleiding

Bart en Simon hebben in de lente zaadjes gekregen van opa en oma. Zaadjes voor in de tuin.

Allebei kregen ze een eigen stukje van de tuin waar zij de zaadjes in mochten doen. Mama beloofde om de jongens te helpen om goed voor de zaadjes te zorgen. Maar Simon had gezegd: 'Nee hoor ik ben al acht en ik kan dat zélf!' 'Goed', had mama gezegd, 'denk erom dat je erop let dat, als het warm wordt. Je plantjes soms elke dag water moeten hebben. Anders gaat gaan ze dood. En er gaat ook onkruid tussen groeien die jouw plantjes omver willen duwen. Die moet je eruit halen. Ik laat je wel zien welke dat zijn. Want ze lijken zo erg op elkaar.'

En zo deden ze dat. De zaadjes waren in het voorjaar in de grond gedaan, het regende nog best veel en de groene puntjes staken al snel boven de grond. Er groeide een plantje uit. Mama hielp mee toen er toch ook wat andere plantjes tussen groeide. Als snel herkende Simon de blaadjes van zijn tomatenplantjes en die van andere plantjes. Het werd zomer, en warmer. De tomatenplanten waren al behoorlijk groot en er kwamen gele bloemetjes aan. 'Dat worden strakjes de tomaten!', had mama verteld.

Het was warm vandaag, net als de laatste week. 'Hé Simon, kom je buiten voetballen?' Dat was Job, zijn buurjongetje en beste vriend. 'Ja, ik kom!', roept Simon en hij trekt al snel zijn schoenen aan. 'Simon', zegt mama, nog net voor hij de deur uit rent, 'zou je niet eerst je plantjes even water geven? Ze hebben al een paar dagen geen water gehad en het is erg warm geweest!' 'Jaahaaaa... Dat doe ik vanavond wel!', en weg is Simon. En zo gaan er nog twee dagen voorbij...

'Kijk Simon! Kijk! Kijk!' 'Bart komt naar binnen gerent met in zijn hand drie mooie tomaten. 'Ze zijn rood en rijp en nou mag ik er een tomatensalade van maken!' Simon is benieuwd. Zouden zijn tomaten ook al rood zijn? Hij loopt naar zijn tuintje en ziet dat de blaadjes van zijn tomatenplantje niet mooi groen meer zijn maar helemaal geel zijn geworden en zielig naar beneden hangen. Een paar planten zijn zelfs helemaal gaan liggen. Twee al wat rode tomaatjes liggen op de grond en de torretjes, slakken en pissebedden hebben hun buikjes er vol mee gegeten. Boos geeft Simon een schop tegen het half opgegeten tomaatje en de tomatenplant. 'Stomme plant!', roept Simon! 'Ik trek je er gewoon uit!' En net als hij met zijn handen de steel pakt, hoort hij mama's stem achter zich. 'Simon, wat ga je doen? 'Die stomme plant doet het niet!' 'Hij is wel wat zielig...', zegt mama 'Hoe zou dat gekomen zijn?' 'Het is gewoon een stomme plant', moppert Simon. 'Heeft hij alles gehad wat hij nodig had om te groeien. denk je?', vraagt mama. 'Ehm, nou, ja... misschien een beetje weinig water gehad'. Mama knikt. 'En wat zou er kunnen gebeuren wanneer we de planten nog een kans gaven?' 'Simon kijkt haar aan. 'Hoe dan?' 'Nou kom eens kijken', zegt mama en ze hurkt naast de tomatenplanten. Simon komt naast haar zitten.

'Zie je daar die groene tomaatjes? Daar en daar, en 'Dáár! Dáár zit er ook één, en hier óók!' 'Ja, heel goed, maar zoals de plant nu is zullen ze niet meer verder groeien. Die kracht heeft de plant niet meer, om voor de tomaten te zorgen. Maar ik denk, dat wanneer je de planten weer water geeft dat de blaadjes en takken weer sterker worden en de tomaatjes weer kunnen groeien en dan mooi rood worden. Net als bij Bart.

Simon rent al naar de gieter en de tuin kraan. Hij vult hem verschillende keren en giet water bij de planten. 'Zo', zegt mama, 'nu mogen ze drinken en dan kijken we morgen weer! Nu gaan we eten. Lekker met een beetje tomatensalade én komkommer uit mijn tuin!'

's Avonds in bed vertelt mama een verhaal uit de Bijbel over een boom die geen vruchten heeft. Wel blaadjes maar geen vijgen. Jammer... De eigenaar van de boom wil de boom omhakken, maar de tuinman vraagt om de boom nog een kans te geven. Hij geeft de boom een speciale behandeling, zorgt dat de wortels wat meer zuurstof en water krijgen en wat extra voeding. En nu... nu moeten ze een jaar wachten om te zien of er dan wél vruchten aankomen.

'Zo zorgt God ook voor ons', zegt mama. 'Ook met ons gaat het niet altijd goed. Dan vergeten we wat God graag zou zien in ons leven, de vruchten die hij ons geeft om aan andere mensen te geven. Soms is dat iemand helpen, of naar iemand luisteren, of juist vertellen over de Here Jezus. Zodat andere mensen óók de Here Jezus gaan leren kennen. Want dat wil God het allerliefste! 'Dat verhaal lijkt een beetje op mijn tomatenplantjes', zegt Simon. 'Daar gaat het ook niet zo goed mee en ik wilde ze er al uit halen! Ik ben benieuwd hoe het morgen met ze gaan...'

De volgende morgen, nog voor Simon is aangekleed, rent hij naar zijn tuintje. En kijk! Er zijn nog best wat gele blaadjes maar de tomatenplanten staan weer fier rechtop! En, ziet hij dat nu goed? Ja! Twee kleine nieuwe gele bloemetjes begroeten de nieuwe dag. Een nieuwe kans. Zo geeft de Here God ook óns elke keer weer nieuwe zorg en een nieuwe kans.

Leuk om bij deze les bakjes te maken met bloemen zaadjes of tomatenzaadjes.

Auteur: JV



God heeft geduld met ons!

extra onderbouw

Inleiding

'Mag ik het plantje houden, oma?' vraagt Maartje aan haar oma. 'Jazeker, zegt oma. Jij mag er nu voor zorgen, Maartje!'

Maartje vraagt al een aantal weken aan oma of zij een plantje mag. Oma heeft namelijk een prachtige plant in haar woonkamer staan. Daar zitten hele mooie bloemen in. Zo'n plant wil Maartje ook heel graag op haar kamer. En nu heeft ze van oma een babyplantje gekregen. Een klein plantje in een klein potje. Ze was eerst een beetje teleurgesteld. Hij is nog lang niet zo groot en mooi als die van oma. Maar oma zei tegen haar:

'Je moet er goed voor zorgen, zodat hij gaat groeien en bloeien. Dan wordt hij net zo groot en mooi als die van mij!'

Maar een paar weken later ziet Maartje dat haar plantje niet meer zo goed groeit. De bladeren worden bruin en de bladeren gaan hangen. Ze snapt er niets van. Ze verzorgt hem goed. Ze geeft hem genoeg water en speciale plantenvoeding. Dat had oma gezegd. Moet ze hem nu maar weggooien?

Als Maartje aan haar mama vraagt wat er aan de hand is met haar plantje, ziet mama het direct. 'Ik zie het al, Maartje. Weet je het potje waar jouw plantje in staat is veel te klein. De wortels groeien en groeien, omdat jij het zo goed verzorgd. Maar nu is er in het potje geen ruimte meer voor de wortels. Nu kan de plant het water en de plantenvoeding niet meer goed opnemen. Weet je wat? Ik zal een grotere pot voor jou pakken, dat zal zeker helpen!'

Zogezegd, zo gedaan. Het plantje van Maartje zetten ze samen in een grotere pot. Ze geven het plantje water en speciale plantenvoeding. Maartje hoopt dat het goed komt.

En ja hoor... een week later ziet Maartje dat haar plantje er veel beter uit ziet. Hij groeit weer. Er komen nieuwe blaadjes en zelfs knopjes! Elke dag heeft ze haar plantje goed verzorgd. Ze is zo blij dat het goed gaat met haar plant! Gelukkig heeft ze hem niet weggegooid. Dan was hij zeker te weten doodgegaan.

In het Bijbelverhaal van vandaag vertelt de Here Jezus een gelijkenis. Een gelijkenis is een verhaal waar de Here Jezus iets belangrijks wil uitleggen. En dit keer gaat het over een boom. En die boom geeft geen vruchten meer. Wat is nu het beste wat moet gebeuren? Luister maar!

Bijbelverhaal

De Here Jezus is met een aantal mensen bij elkaar. Hij wil graag de mensen iets leren. Daarom vertelt hij het volgende verhaal.

Op een dag plant een man een vijgenboom in zijn tuin. Hij zet hem in de grond. Hij verzorgt de boom goed. En elk jaar gaat hij kijken of er vijgen (dat zijn lekkere vruchten die je kan eten) in de boom hangen. Maar jammer genoeg vindt hij er nooit één! Daarom zoekt hij een tuinman op voor hulp. En hij zegt tegen de tuinman:

'Ik kom nu al drie jaar lang bij de vijgenboom kijken. Maar er zitten nog steeds geen vijgen aan. Wil jij voor mij die boom omhakken? Ik kan die grond wel voor iets anders gebruiken, iets wat wel vruchten geeft!'

Maar de tuinman antwoordt: 'Meneer, laat de boom dit jaar nog staan. Ik zal er extra goed voor zorgen. Misschien zijn er dan volgend jaar wel vijgen in de boom. Als dat niet zo is, dan kunt u hem volgend jaar omhakken.'

De mensen begrijpen wat de Here Jezus met dit verhaal hun wil leren. Soms moet je leren om geduld te hebben. Je moet dan leren om het vol te houden en het niet op te geven. Je geeft het opnieuw en opnieuw een nieuwe kans. Net als Maartje die haar plantje een nieuwe kans gaf in een grotere pot.

Zo is de Here God ook voor ons. Hij heeft geduld met ons. Wij mogen fouten maken. We mogen dingen leren. We vragen de Here God om vergeving. En Hij wil ons vergeven. Hij geeft ons elke keer een nieuwe kans! De Here God heeft heel veel geduld met ons. Hij laat ons dan niet in de steek!

Auteur: RS



God is goed en geduldig

Inleiding

Sara ligt op haar bed, met haar hoofd in haar kussen gedrukt. 'Het is niet eerlijk', denkt ze. 'Al mijn vriendjes en vriendinnetjes zijn in het zwembad vanmiddag, en ik zit hier alleen op mijn slaapkamer'. Ze staat op van haar bed en loopt naar het raam. In de tuin speelt haar broertje met de tuinslang. Hij gilt het uit van plezier, wanneer de waterstraal hem op zijn rug raakt. Sara kan het niet meer aanzien en aanhoren. Met een ruk trekt ze het raam en de gordijnen dicht. Sara gaat weer op haar bed zitten. Ze denkt na. Eigenlijk is het haar eigen schuld dat ze op deze woensdagmiddag in haar kamer zit en niet naar buiten mag. Maar het komt wel heel slecht uit dat het nu net vandaag mooi weer is. Regende het maar, dan was het een stuk minder erg.

Papa en mama hadden haar gisteren straf gegeven, omdat ze echt iets naars had gedaan.

Sara snapt nu zelf ook wel dat het niet goed was om te gaan vechten met haar buurmeisje Lotte.

Sara had Lotte een harde duw gegeven, zodat ze in de sloot die achter het huis ligt, was gevallen. Mama en de buurvrouw waren gelijk op het gegil van Lotte afgekomen en hadden haar er snel uitgetrokken. Lotte was kletsnat en zat onder de modder. Toen mama erachter kwam dat Sara haar erin had geduwd, zwaaide er wat!

Papa had gisteravond toen hij thuis was gekomen, met haar gepraat. Hij had gezegd: 'We vinden het niet fijn om je te straffen, maar je moet wel weten dat dit echt niet kan. Je mag iemand anders geen pijn doen. Morgenmiddag na schooltijd blijf je voor straf op je kamer en in de avond gaan we naar de burens, zodat jij sorry kunt zeggen voor je nare gedrag'

Sara gaat aan haar bureau zitten. Ze gaat een mooie tekening maken, om aan Lotte te geven, wanneer ze vanavond sorry gaat zeggen.

Verhaal

Zoals de ouders van Sara het niet fijn vinden om haar straf te geven, zo vindt God het ook niet fijn om ons mensen te straffen voor dingen die ze verkeerd hebben gedaan.

Veel dingen in de wereld gaan mis. In het groot, zoals oorlogen en rampen door de invloed van mensen. Maar ook in het klein, ruzies en pestgedrag op het schoolplein bijvoorbeeld.

Toch wil God niet iedere fout die we maken gelijk straffen. God houdt van ons. Hij is geduldig. God geeft ons steeds weer een nieuwe kans.

Jezus vertelt daarover het volgende verhaal aan de mensen:

Iemand heeft een vijgenboom in zijn wijngaard geplant. Na drie jaar is de boom zover gegroeid dat er vijgen aan zouden kunnen groeien. Vruchten van de boom, die je kunt opeten.

De vijgenboom uit het verhaal staat al drie jaar in de wijngaard. Maar als de eigenaar van de boom na drie jaar

komt kijken of er vruchten aan hangen, kan hij er niet één vinden tussen de bladeren.

De eigenaar zegt tegen de wijngaardenier: 'Al drie jaar kom ik kijken of die vijgenboom vruchten aan de takken heeft hangen, maar dat is nog steeds niet zo. Hak de boom maar om, want zo heb ik er niks aan. Hij neemt alleen maar ruimte in beslag'. Maar de wijngaardenier zegt: 'Laat de boom ook dit jaar nog staan. Ik zal de grond rond de stam ompspitten en ik zal de boom mest geven. Misschien zal de boom dan volgend jaar wel vruchten geven. Er zullen dan vast wél vijgen aan de boom hangen. En als dat niet zo is, kunt u de boom altijd volgend jaar nog omhakken'.

De gelijkenis die Jezus vertelt kan zo worden uitgelegd: Met de wijngaard wordt de wereld bedoeld. De eigenaar van de wijngaard is God. De vijgenboom is het volk Israël. De mensen uit het volk doen steeds verkeerde dingen. Ze dragen geen goede vruchten. God denkt erover om de boom om te hakken en weg te doen. Maar dan komt de wijngaardenier. Hij bemiddelt voor het volk. Hij doet een goed woordje voor ze. Hij zegt: 'Geef ze nog even de tijd, misschien veranderen ze nog wel'. Die middelaar is de Here Jezus. Door de Here Jezus wil God ons mensen nog een kans geven.

Afsluiting

Ziet God bij ons al goede vruchten? Of gaan er bij ons vooral dingen verkeerd?

Er staat duidelijk in de Bijbel wat een goede vruchten is: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, dat je jezelf beheersen zult. We proberen vaak wel om de goede dingen te doen. Maar heel vaak gaat het dan toch weer mis. We sluiten een kind in de klas buiten, we luisteren niet goed naar onze ouders, of we schelden iemand uit. Door de Here Jezus, die onze Middelaar is mogen we weten dat die verkeerde dingen worden vergeven.

De Here Jezus is de volmaakte vijgenboom. In zijn schaduw mogen we zitten als het te warm is en Hij zorgt voor heerlijke vruchten voor iedereen die in Hem gelooft. Hij wacht tot ook wij goede vruchten gaan voortbrengen, want Hij wil dat we steeds meer op Hem gaan lijken.

Auteur: MMe



God is geduldig en vol liefde

Inleiding

Je herkent het vast wel. De juf of meester op school, of je vader of moeder, die tegen je zegt: 'Als je dat nog één keer doet, dan...' Of: 'Als je nú je mond niet dichthoudt, dan...' En dan volgt er vaak een straf, die dan zal volgen. Maar je krijgt die straf nog niet, het is nog een waarschuwing... nog één kans... Of krijg jij soms altijd gelijk straf, als je niet direct luistert? Nee toch?

In de tijd van de Bijbel dachten de mensen dat verkeerde dingen en straf krijgen direct bij elkaar hoorden. Als iemand moeilijke dingen meemaakt in zijn leven, moet hij wel een slecht mens zijn. Eigen schuld... Misschien ken je wel het bijbelverhaal van die blinde bedelaar, die door Jezus wordt genezen. Als de leerlingen van Jezus de blinde man zien, vragen ze aan Jezus: 'Heeft hij gezondigd of hebben zijn ouders gezondigd?' Immers... dat die man blind was, dat moest wel een straf van God zijn voor iets dat hij of zijn ouders verkeerd hadden gedaan.

Bijbelverhaal

In ons bijbelgedeelte staat ook zo'n voorbeeld. Dit voorbeeld geeft Jezus aan zijn leerlingen. In Siloam is een toren ingestort. Achttien mensen zijn daarbij gestorven, waarschijnlijk bedolven onder het puin. 'Wat denken jullie', vraagt Jezus, 'dat zij slechtere mensen waren dan de anderen die daar woonden? Zeker niet.'

Nee, wij kunnen en mogen nóóit bepalen of iets een straf van God is. Als God iedereen die verkeerde dingen deed, direct zou straffen, dan zou het er voor ons allemaal beroerd uitzien. Natuurlijk kunnen er dingen gebeuren, waarvan je zegt: hij heeft erom gevraagd, of: zij heeft het aan zichzelf te danken. Dan heb je het over oorzaak en gevolg, een boete voor te hard rijden, misselijk worden omdat je de koektrommel hebt leeggegeten. Maar een straf van God? Nee, dat is niet aan ons.

Boven het verhaal van vandaag staat: God is geduldig en vol liefde. Dát is wie God is. God is geen strenge God, die direct straft als wij iets verkeerd doen. Juist niet. Hij wil dat niet, Hij wil dat wij ontdekken dat het leven veel mooier is als we dicht bij Hem leven. Jezus legt dat uit aan zijn leerlingen, met een verhaal. Luister maar. Iemand had in zijn wijngaard eens een boom geplant. Niet zomaar een boom. Nee, het was een vijgenboom. Een vijgenboom geeft lekkere vruchten; van die heerlijke zoete vijgen, om van te smullen! Soms wel twee oogsten in een jaar! Je begrijpt, die man had hoge verwachtingen. Hij kon niet wachten tot hij voor het eerst kon oogsten. Misschien wel tegen beter weten in – de boom is immers nog jong – gaat hij kijken of zijn boom al rijpe vruchten heeft. In het eerste jaar... geen vruchten. Misschien het tweede jaar... niets. Het derde jaar, nú zou het toch moeten! De boom heeft tijd genoeg gehad om te wortelen en te groeien. Maar nee hoor, wéér geen vruchten. Teleurgesteld gaat de man naar zijn tuinman. 'Al drie jaar lang wacht ik op vruchten van de vijgenboom. Maar al drie jaar is dat tevergeefs. Die boom neemt plek in, put

de grond uit, maar vruchten dragen, ho maar! Hij dient nergens voor. Hak hem maar om.'

Maar de tuinman houdt van zijn planten. Hij geeft de moed nog niet op, zelfs na drie jaar niet. 'Laat de boom dit jaar nog met rust', vraagt hij. Hij smeekt het bijna... 'Geef me nog een kans. Laat mij die boom vertroetelen. De grond eromheen ompsitten en bemesten. Extra goed voor die boom zorgen. Wie weet... Omhakken kan altijd nog!'

Weet je wat ik nu zo jammer vind? Dat het verhaal in de Bijbel hier stopt. We weten niet of het nog is goedgekomen met die vijgenboom. Of hij in het vierde, of misschien wel vijfde jaar wél vruchten kreeg. Of die eigenaar misschien spijt heeft gekregen dat hij 'm ooit had willen omhakken... of... misschien... dat het echt niet goed kwam met die boom, ondanks alle goede zorgen, en hij alsnog werd omgehakt. Hè nee... de Bijbel vertelt het niet, dus we kunnen het zelf invullen. Ik denk vast, dat de zorg van de tuinman geholpen. Dat de boom uiteindelijk heerlijk zoete vruchten heeft gegeven!

Maar waarom stopt het verhaal eigenlijk zo ineens? Omdat de rest van het verhaal niet nodig is, voor wat Jezus aan zijn leerlingen wil uitleggen. Dat korte verhaal zonder einde is genoeg om duidelijk te maken wie God is. God is zoals die tuinman.

Die vijgenboom was geplant om heerlijke vruchten te geven. De boom gaf geen vruchten, maar de tuinman hakte de boom niet om, hij gaf 'm nóg een kans. Zorgde nóg beter voor de boom. Jaar op jaar. In de hoop, dat de boom zou doen waarvoor hij was bedoeld.

Wij zijn door God gemaakt om dicht bij Hem te leven. Dat doen wij niet altijd. Lang niet altijd. Net zoals die boom niet werd omgehakt, zal God ons ook niet direct straffen. Zal Hij ons ook nog een kans geven, en nog één. Zal Hij ons zijn liefde geven, in de hoop dat we doen waarvoor we zijn bedoeld: dicht bij Hem leven.

God heeft geduld met ons. Hij wil maar één ding. En nee, dat is niet: verkeerde dingen bestraffen. Juist niet. God heeft toch juist zijn Zoon gegeven, die de straf al heeft gedragen?! God wil, dat wij dicht bij Hem leven, in zijn zorg en zijn liefde. Zodat wij ook vruchten zullen dragen voor de mensen om ons heen.

En wat zien die mensen dan? Zien zij iemand, die als een ander iets overkomt zegt: 'Eigen schuld, dikke bult'? Of zien zij iemand, die op God probeert te lijken? Die van andere mensen houdt, en geduldig is? Iemand die zegt: 'God houdt van mij, God heeft zoveel geduld met mij, dat heb ik dan ook met jou.' Als dát zo is... dan is het met jouw vijgenboom tóch goed gekomen. Dan draag je vruchten die God graag ziet!

Auteur: MvdB

30 maart 2025

Paasmaaltijd en Avondmaal

Lucas 22:7-23



Thema: Pesach en Avondmaal

Doel

De kinderen leren dat Jezus vlak voor zijn gevangenneming met zijn leerlingen de Pesachmaaltijd viert. Door Jezus' lijden krijgt die voor hen een nieuwe betekenis.

Toelichting

Ook voor Jezus is het Pesachmaal de herinnering aan het moment dat de HEER Israël bevrijdde uit de slavernij in Egypte. Het mag wonen in het beloofde land: Hij is Israëls God en zij vereren Hem alleen. Jezus en zijn leerlingen spreken over zijn naderende dood, over het goede nieuws dat Jezus de wereld zal redden en leiden naar Gods heerlijke toekomst. Dan vieren ze samen het Avondmaal. Het is het vernieuwde verbond door het geloof in Jezus. Iedereen die zijn leerling wil zijn en blijven, hoe onvolmaakt ook, mag horen bij Gods Koninkrijk.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus eet met zijn leerlingen

Richtlijnen: Blijven er bij jullie wel eens mensen mee-ten? Wie zijn dat? Is dat anders dan anders aan tafel? Vind jij dat leuk en gezellig?

Jezus wil graag samen eten met zijn twaalf leerlingen. Hij viert met hen het Joodse Paasfeest. Zoals altijd staat er brood en wijn op tafel, bittere kruiden en het paaslam. Dat aten de Israëlieten toen ze bevrijd werden uit Egypte. Jezus zegt: Ik ga lijden en sterven. Dat is verdrietig, maar God wil jullie daardoor voor altijd gelukkig maken. Hij zorgt dat jullie bij Hem horen als je in Mij gelooft.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Bevrijd door Jezus

Richtlijnen: Vandaag nodigt Jezus zijn leerlingen aan tafel. Hij wil nog één keer de Paasmaaltijd met hen vieren. Ze denken eraan dat God Israël uit Egypte heeft bevrijd. Het was een moeilijke tijd (bittere kruiden), maar God verlost hen nadat ze een lam hadden geslacht en het bloed aan de deurpost smeerden (het paaslam).

Jezus geeft op zijn laatste maaltijd een nieuwe betekenis aan brood en wijn. Ze verwijzen nu naar wat komen gaat, het sterven van Jezus om de wereld te verlossen van het verkeerde. Wie gelooft in Jezus zal blij en dankbaar de maaltijd van Jezus vieren. In de kerk is het Avondmaal daarom een kostbaar moment: uitgenodigd door Jezus.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Pesach en Avondmaal

Richtlijnen: De jongeren zijn vermoedelijk wel eens uitgenodigd bij een etentje, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een huwelijk, afscheid of jubileum. Het gaat alleen om het eten, maar om de reden van de maaltijd. Daarom mag ook niet iedereen komen, alleen degenen die het belangrijkste zijn voor die betekenis.

Jezus wil de laatste avond van zijn aardse leven samen zijn met zijn twaalf leerlingen, degenen die hem het dierbaarst zijn. Met hen wil Hij nog eenmaal eten, omdat ze alles geleerd hebben over zijn Koninkrijk. Hoe dat komt, wat het betekent en wat het van mensen vraagt. Jezus spreekt over zijn lijden en sterven. Dat is het goede nieuws: Jezus zal de wereld redden en leiden naar Gods heerlijke toekomst. Dan vieren ze samen het Avondmaal. Het is het vernieuwde verbond door het geloof in Jezus. Iedereen die zijn leerling wil zijn en blijven, hoe onvolmaakt ook, mag horen bij Gods Koninkrijk.

Toen was de eerste keer, een bijzonder moment. Vandaag viert heel de kerk het Avondmaal als herinnering aan Jezus, onze Redder.

Extra bijbelgedeelte: 1 Korintiërs 11:23-26

(Aan Paulus zijn de verhalen over de waardevolle momenten op de laatste avond voor Jezus' sterven overgeleverd. Hij vertelt die weer door en vraagt dringend in die Jezus te blijven geloven)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In dit Bijbelgedeelte is sprake van de laatste Paasavondmaaltijd van Jezus en zijn leerlingen samen.

Jezus stuurde Petrus en Johannes vooruit om het Pesachmaal voor te bereiden, zodat ze allen konden gaan eten. Een man met een kruik water zal hun tegemoetkomen. Volg deze man naar het huis, waar hij binnengaat, zegt de Here Jezus. Zeg dan tegen de heer van dat huis: 'Waar is het gastenvertrek, waar ik met mijn leerlingen het Pesachmaal kan eten? Jul- lie zal een grote bovenzaal geweest worden, die is ingericht. Maak het daar klaar. Ze gingen op weg en alles gebeurde zo- als Jezus het gezegd had. Ze bereidden de paasmaaltijd. Toen het zover was, ging Hij samen met de apostelen aanliggen. Toen zei Hij: Ik heb er hevig naar verlangd deze Pesachmaaltijd met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want Ik zeg jullie: Ik zal geen Pesachmaal meer eten voordat het zijn vervulling heeft gevonden in het Koninkrijk van God. Hier komt naar voren dat Jezus geen brood en wijn meer neemt, maar het brood en de wijn wel aanbiedt aan zijn leerlingen om het te drinken en te eten als zijn bloed en zijn lichaam.

Bij het vergieten van de wijn wordt er nadrukkelijk bij gezegd dat dit het nieuwe verbond is in zijn bloed, dat voor jullie vergoten wordt. In plaats van het verbond bij de uittocht komt nu een nieuw verbond; het bloed van Jezus zelf. Dit bloed wordt niet ingewijd door het bloed van eenjarige lammeren, zoals in Egypte, maar met het bloed van Jezus zelf. Het zal de gelovigen beveiligen tegen de doodsengel en binnenbrengen in het beloofde land van het Godsrijk. Jezus' vreugdeloos' lijden is bestemd voor zijn leerlingen. Zijn lichaam en zijn bloed is ten behoeve van hen. Voor u gegeven.

De vervulling van deze gezamenlijke Paasmaaltijd in het Godsrijk wordt alleen bereikt doordat Jezus zichzelf nu de vreugde ontzegt en gaat lijden.

We kunnen dit meevoelen door deze woorden en Jezus' daden op ons te laten inwerken door zijn woorden en daden. Hierdoor ontstaat er ook een bijzondere Paasmaaltijd. Een Paasmaaltijd, die min of meer ook een Lijdens-paasmaaltijd wordt. Een heel bijzondere Paasmaaltijd dus.

Een Paasmaaltijd, waarin sprake is van vergeving van zonden en Paasvreugde.

Probeer dit mee te voelen en mee te beleven.

Enkele vragen

- Hoe zouden we de Paasmaaltijd op een voorbeeldige manier kunnen vieren?
- Zouden we dit ook als verschillende kerken gezamenlijk kunnen vieren
En hoe dan?

Auteur: DR

Liederen

Psalm122

Lied 558 (=Gezang 178 LvdK)

Lied 528 (=Gezang 162 LvdK)

Hij is de Rots Hemelhoog 340

Zie, hoe Jezus daar loopt in Jeruzalem Hemelhoog 202

Diep, diep, diep als de zee Hemelhoog 327

Weet je dat de lente komt? Hemelhoog 207

Waarom? Hemelhoog 205

Vertel me eens Liedjes voor kinderen deel 1 Elly en Rikkert Zuiderveld

Vannacht zal het wonder gebeuren Alles wordt nieuw deel 1: 7 Hanna Lam en Wim ter Burg

Auteur: PZ



Jezus eet met zijn leerlingen

Inleiding

Begin met de kinderen een gesprekje over samen eten aan tafel.

Blijven er wel eens mensen mee-eten? Wie zijn dat? Is dat anders dan anders aan tafel?

Vind jij dat leuk en gezellig? Vertel eens.

Laat de kinderen een bijbel zien.

Het verhaal uit de bijbel waar we vandaag naar luisteren gaat ook over samen eten. Luister maar.

Bijbelverhaal

Het is feest in Israël. Het Joodse Paasfeest wordt gevierd.

Vanavond zitten in heel het land de families en vrienden bij elkaar om samen te eten.

Ze eten de speciale Pesachmaaltijd met brood en wijn, bittere kruiden en het paaslam.

Ze denken dan aan wat lang geleden gebeurd is. Dat God Israël uit Egypte heeft bevrijd.

Jezus wil met zijn leerlingen dit feest ook vieren.

Hij zegt tegen Petrus en Johannes: 'Ga de paasmaaltijd alvast klaarmaken, zodat wij die vanavond kunnen eten.'

'Waar zullen we dat doen?', vragen de twee mannen aan Jezus.

'Ga maar naar de stad', zegt Jezus. 'Daar zul je een man tegenkomen die een kruik water draagt. Loop achter hem aan, totdat hij ergens naar binnengaat. Zeg maar tegen de baas van het huis dat ik jullie heb gestuurd en vraag waar we vanavond kunnen eten.'

Hij zal jullie naar boven brengen. Daar is een grote eetkamer, en kunnen jullie alles klaarmaken voor het eten.'

Petrus en Johannes gaan op weg.

Ze lopen naar de stad. En ja hoor, even later zien ze een man lopen die een kruik water op zijn hoofd draagt. De leerlingen lopen achter hem aan.

De man gaat een huis binnen. Ook Petrus en Johannes gaan naar binnen.

Alles gaat precies zoals Jezus het heeft gezegd. Boven is een grote kamer.

De leerlingen gaan gelijk aan het werk om de speciale Pesachmaaltijd klaar te maken.

's Avonds komt Jezus, samen met de andere leerlingen, ook naar het huis.

Ze gaan met z'n allen naar de bovenkamer. Daar gaan ze aan tafel.

Jezus zegt: 'Ik ben zo blij dat Ik met jullie nog één keer samen de Paasmaaltijd kan eten, voordat Ik ga sterven. Ik vier dit feest pas weer als Gods nieuwe wereld gekomen is.'

Dan neemt Jezus een beker wijn. Hij dankt God en zegt: 'Drink allemaal uit deze beker.'

Allemaal nemen ze er een slokje van.

Jezus neemt een brood. Hij dankt God en breekt het brood in stukjes.

'Kijk', zegt Jezus, 'zoals dit brood in stukjes wordt gebroken, zo zal mijn lichaam gebroken worden.'

Ik zal sterven voor jullie. Jullie moeten deze maaltijd steeds opnieuw houden, om aan Mij te blijven denken.' Alle leerlingen geeft Hij een stukje van het brood. Ze eten het op.

'Zoals de wijn in de beker gegoten wordt', zegt Jezus, 'zo zal mijn bloed vloeien. Ik ga lijden en sterven. Dat is verdrietig, maar God wil jullie daardoor voor altijd gelukkig maken. Hij zorgt dat jullie bij Hem horen als je in Mij gelooft.'

Het is fijn om samen met Jezus te eten, maar de maaltijd is anders dan anders.

Jezus weet dat Hij voor de allerlaatste keer samen met zijn leerlingen gegeten heeft.

Het is fijn, maar ook verdrietig.

Hoe het verder gaat, dat horen we de volgende keer.

Afsluiting

Brood eten en wijn drinken, dat doen we nog steeds in de kerk.

Wie weet hoe dat heet?

Het was avond toen de Here Jezus voor de laatste keer samen met zijn leerlingen ging eten.

En een ander woord voor eten is 'maaltijd' of 'maal'.

Daarom noemen we het 'Avondmaal'.

Praat met de kinderen over het Avondmaal

- Wie heeft dat wel eens gezien? Hoe ging dat? Waarom wordt het Avondmaal nog steeds gevierd?
- Wat betekent het om het gebroken brood te eten en de uitgegoten wijn te drinken?

Misschien kunt u het ook laten zien met het breken van een matse en het uitgieten van druivensap.

Ook kunt u de kinderen allemaal een stukje matse geven en een beetje druivensap of rode siroop.

Eventueel kunt u ook de schaal en de beker laten zien die gebruikt worden bij het avondmaal.

Auteur: EZD



Bevrijd door Jezus

Inleiding

De Here Jezus wil met zijn vrienden de Pesachmaaltijd vieren.

Ieder jaar tijdens Pesach denken Joodse mensen aan de uittocht uit Egypte.

God zelf heeft zijn volk bevrijd uit de slavernij in Egypte. De farao wil het volk niet laten gaan, wanneer Mozes en Aäron daar namens God om vragen.

God stuurt de Egyptenaren dan tien plagen.

Tegen de tijd dat de laatste plaag plaatsvindt moeten de Israëlieten een maaltijd houden.

God zegt dat ze dit daarna ook ieder jaar moeten blijven doen om de uittocht uit Egypte te herdenken.

Er wordt onder andere ongezuurd brood gegeten (matzes), want de Israëlieten hadden geen tijd om het brood te laten rijzen toen ze vertrokken uit Egypte. Er wordt lamsvlees gegeten. En er worden bittere kruiden gegeten. Die verwijzen naar het bittere(zware) leven als slaven in Egypte. Ook wordt er rode wijn gedronken.

Bijbelverhaal

Het Joodse feest dat Pesach genoemd wordt is vandaag aangebroken. Het is de gewoonte om dan met de familie of vrienden en buren de Pesach maaltijd te houden.

Jezus wil nog één keer samen met zijn vrienden aan tafel zitten tijdens de Pesachmaaltijd.

Jezus stuurt Petrus en Johannes op pad. Hij zegt: 'Jullie moeten voor onze vriendengroep het Pesachmaal bereiden, zodat we het vanavond samen kunnen eten'

Petrus en Johannes vragen: 'Waar wilt U bij elkaar komen voor de maaltijd?' Jezus zegt: 'Let op, wanneer jullie de stad ingegaan zijn zal jullie een man tegemoet komen, die een kruik water draagt. Volg deze man naar het huis waar hij naar binnen gaat. En zeg dan tegen de eigenaar van dat huis: 'De meester vraagt u of er een gastenkamer is waar Hij met zijn leerlingen een Pesachmaal kan eten' De eigenaar zal jullie een grote zaal wijzen boven in het gebouw, die zaal is al ingericht. Maak daar het Pesachmaal klaar'

Petrus en Johannes gaan op weg de stad in en alles gaat precies zoals Jezus gezegd heeft.

Die avond komen Jezus en zijn leerlingen bij elkaar in de bovenzaal van het huis.

Jezus zegt tegen zijn vrienden: 'Ik heb er erg naar uitgekeken dit Pesachmaal met jullie te eten, voordat de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want Ik vertel jullie nu, Ik zal geen Pesachmaal meer eten, voordat Ik het Koninkrijk van mijn Vader is gekomen.'

Jezus neemt een beker met rode wijn. Hij spreekt een dankgebed uit en zegt: 'Neem deze beker, drink er allemaal uit, geef de beker aan elkaar door. Ikzelf zal geen wijn meer drinken voor mijn Koninkrijk is gekomen.' Dan pakt Jezus het brood. Hij spreekt een dankgebed uit over het brood en breekt het in stukken. Hij deelt het uit aan zijn leerlingen. Hij zegt: 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit telkens opnieuw om Mij te gedenken'

Zo neemt Jezus na de maaltijd ook de beker met wijn. Hij zegt: 'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt'

De Pesachmaaltijd is nu dus niet alleen meer een verwijzing naar de bevrijding uit Egypte.

Deze maaltijd wijst nu ook naar wat komen gaat.

De Here Jezus gaat lijden en sterven om de wereld te verlossen van het verkeerde.

Afsluiting

Het Avondmaal in de kerk heb je vast weleens gezien. In navolging van de laatste maaltijd die de Here Jezus met zijn leerlingen had, mogen christenen met elkaar aan tafel gaan in de kerk.

Op de Avondmaalstafel staat brood en wijn. Het brood wordt gebroken en uitgedeeld onder de mensen die aan de tafel zitten. De rode wijn wordt ingeschonken en rondgedeeld om te drinken.

Wij volgen in de kerk de opdracht van de Here Jezus op. Hij zei: 'Doe dit iedere keer weer om Mij te gedenken.

Doe dit om eraan te denken dat Ik mijn lichaam (het brood) en mijn bloed (de wijn) heb gegeven tot vergeving van jullie zonden' Wie gelooft in Jezus mag blij en dankbaar deelnemen aan de maaltijd van de Heer.

In de kerk is deze maaltijd met elkaar een bijzonder moment. Jezus heeft ons uitgenodigd om daarbij te zijn. Iedereen die een leerling wil zijn van Jezus mag horen bij het Koninkrijk van God.

Auteur: Mme



Pesach en Avondmaal

Inleiding

Pesach is het grote feest van de Joden. Daarmee bedoel ik dat je in dat feest heel goed kunt zien wie God de HEER is. Heel het geloof van Israël steunt op wat met Pesach wordt gevierd. Zelfs de Tien Geboden beginnen met een herinnering aan Pesach. 'Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd'. En omdat God de Verlosser is, wil Hij de enige zijn die door mensen vertrouwd en gediend wordt. Er is maar één God, dat is de HEER. Alle andere goden laten je uiteindelijk in de kou staan.

Ieder jaar wordt Pesach gevierd. God heeft zelf de opdracht gegeven dat te doen. Om te denken aan wat er eens gebeurde. God stuurde plagen, omdat de farao Israël niet wilde laten gaan. In de nacht van de tiende plaag stonden de Israëlieten klaar om hun vrijheid tegevoelt te gaan. Ze hadden hun jassen en schoenen aan, al hun spullen gepakt. Ze aten ongezuurd brood gegeten (matze), want er was geen tijd om het deeg te laten rijzen. Ze eten het vlees van het lam dat iedere familie geslacht had. Het bloed was aan de deurposten gestreken als een teken dat ze geloven dat God doet wat Hij heeft beloofd. Er worden bittere kruiden gegeten als een herinnering aan het zware slavenbestaan in Egypte. En er wordt wijn gedronken als teken van het feest. Want de bitterheid is voorbij; God brengt hen naar het beloofde land, waar God zijn gaven uitdeelt, in overvloed. Het is een land van melk en honing, waar het onder Gods zegen goed leven is.

Een bijzondere Pesachviering

Je merkt wel dat het Pesachmaal geen gewone maaltijd is. Het gaat nog meer om de betekenis van de maaltijd dan om het eten zelf. Alle families zijn dan ook bij elkaar. Van de oudste tot de jongste vieren ze de maaltijd van de vrijheid.

Pesach is bijna aangebroken. En hoe dreigend de omstandigheden voor Jezus zijn, Hij wil samen met zijn leerlingen, met die twaalf mannen met wie Hij al drie jaar door Kanaän trekt, aan tafel zitten en de Pesachmaaltijd vieren. Petrus en Johannes moeten een plaats zoeken waar ze bij elkaar kunnen komen. Het was de gewoonte dat inwoners van Jeruzalem daarvoor een kamer in hun huis beschikbaar stelden aan de vele pelgrims die uit het hele land naar de stad van de gouden tempel waren gekomen.

Petrus en Johannes gaan op zoek. Jezus zegt: 'Als jullie de stad ingegaan zijn komt een man jullie tegemoet die een kruik water draagt. Volg hem en zeg tegen der eigenaar van het huis waarin hij binnengaat: 'De Meester vraagt u: 'Waar is het gastenvertrek waar Ik met mijn leerlingen het Pesachmaal kan eten' In die bovenzaal kun je alles klaarmaken voor vanavond.

Die avond is iedereen er. Jezus zegt tegen zijn vrienden: 'Ik heb er erg naar uitgekeken dit Pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want Ik zeg jullie: Ik zal geen Pesachmaal meer eten, totdat het zijn

vervulling heeft gekregen in het Koninkrijk van God'.

Daarna gaat alles zoals ieder jaar. Brood, bittere kruiden, het klaargemaakte Paaslam. Ze gedenken hoe goed God is geweest voor zijn volk. Geen slavernij in Egypte meer, maar leven in Kanaän. Ook nu de Romeinen de baas zijn houden ze daaraan vast. Ze hebben geen koning meer, zoals David en Salomo eens, maar toch blijven ze in de ene, bevrijdende God geloven. Hij zal ook nu bij hen zijn. Hij is immers wie Hij is, Hij is de Getrouwe. Ze bidden tot Hem en prijzen zijn naam.

Dan, als de beker wijn rondgaat, gaat het anders dan normaal. Jezus neemt een beker rode wijn. Hij spreekt een dankgebed uit en zegt: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het Koninkrijk van God gekomen is'. Wonderlijk, het lijkt wel of Jezus aan deze beker waarmee ze de bevrijding vieren een totaal andere betekenis geeft. Of Hij zijn lijden vergelijkt met de nacht van de bevrijding uit Egypte. Jezus gaat doen wat God toen deed: zijn leerlingen, zijn volk bevrijden op weg naar de grote toekomst. Jezus is het Paaslam, dat sterft, om de Uittocht te vieren. Maar Jezus is ook de HEER zelf die alles veranderd heeft voor zijn volk. Iedereen die Hem volgt, mag leven in vrede, voor altijd.

Daarna pakt Jezus het brood. Hij spreekt een dankgebed uit over het brood en breekt het. Hij deelt het uit en zegt: 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit telkens opnieuw om Mij te gedenken'. Weer lijkt Jezus aan een gerecht uit het Pesachmaal een nieuwe betekenis te geven.

Zo neemt Jezus na de maaltijd ook de beker met wijn. Hij zegt: 'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt'

Heilig Avondmaal

Vlak voor Pasen wordt in de meeste kerken Avondmaal gevierd. Meestal op Witte Donderdag (dus de avond voor Goede Vrijdag) of op Goede Vrijdag zelf.

Waarom eigenlijk? Gelovige mensen komen in de kerk bij elkaar om te gedenken dat Jezus is gestorven aan het kruis. Met heel 'Gods familie' zeggen wij, als het brood eten en de wijn drinken: Jezus is het Paaslam dat voor ons gestorven is. Wij geloven dat zijn lijden en sterven ons heeft gered van alle zonden. Door Jezus' dood mogen wij voor altijd leven. Er breekt voor ons een prachtige toekomst aan.

Bij het Avondmaal wordt dat in de kerk zo voorgelezen: 'In het heilig Avondmaal gedenken wij hoe onze Heer en Heiland Jezus Christus in de wereld is gekomen om ons te verlossen. Al weldoende ging Hij rond. Hij genas de zieken en vergaf de zondaars. Hij nam ons lijden op zich... Hij is voor ons gestorven en begraven. Maar, op derde dag is Hij opgewekt uit de doden, Nieuw leven heeft Hij ons gebracht. De Geest die levend maakt heeft Hij ons geschonken... Zo nodigt Christus ons hier en nu aan zijn maaltijd, een vreugdemaal voor heel het volk van

God. Laten we dan samen delen in het feest dat de Heer voor ons bereid heeft, aan deze tafel waar het brood ons zal verzadigen en de wijn ons hart verheugt. Van oost en west, van noord en zuid zullen de volken der aarde komen en aanzitten in het Koninkrijk van God. Met groot verlangen mogen we uitzien naar de wederkomst van Jezus Christus en naar de bruiloft van het Lam. Dan zal God zijn alles en in allen'.

Misschien begrijp je deze regels niet precies, maar je voelt vast en zeker hoe blij wij mogen zijn met wat de Here God door Jezus voor ons deed.

Auteur: RvO

6 april 2025

Simon van Cyrene en kruisiging van Jezus

Lucas 23:26-32



Thema: Jouw kruis dragen achter Jezus

Doel

De kinderen leren dat het lijden van Jezus vraagt om ons antwoord, ons geloof.

Toelichting

Het lijkt een nietszeggende gebeurtenis op weg naar Golgota. Jezus kan de dwarsbalk zelf niet meer dragen. Simon van Cyrene, een joodse kolonie in Lybië, wordt gedwongen het kruis te dragen. Zo wordt datgene waar hij mee bezig was vertraagd of onderbroken. Waarschijnlijk heeft hij dat vervelend gevonden, vlak voor het Paasfeest. Maar het heeft diepe indruk gemaakt.

Zijn zonen Alexander en Rufus en zijn vrouw waren bekende christenen in de gemeente van Rome. Rufus doet veel werk in de gemeente en zijn moeder is als een moeder voor de apostel Paulus (Romeinen 16:13). Simon werd gedwongen het kruis te dragen en daardoor kiezen zijn vrouw en zonen vrijwillig, uit liefde, om Jezus te volgen. Blijkbaar hebben ze ontdekt hoe wonderlijk die vrijdag in Jeruzalem was.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Simon moet Jezus helpen

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jezus zelf de zware dwarsbalk van het kruis moest dragen. Dat was heel zwaar voor Hem na alle verdriet en pijn. Het lukt bijna niet meer. Dan roepen de soldaten Simon. Hij moet helpen: achter Jezus aan lopen met het kruis. We weten niet of hij er zin in had of gemopperd heeft dat hij nu veel later thuis was. We weten wel dat Simon in Jezus is gaan geloven; en zijn vrouw en zonen ook. Ze hebben veel mensen over Jezus verteld en wat Hij voor ons gedaan heeft.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Gedwongen om Jezus te helpen

Richtlijnen: Je moet je kamer opruimen of je moet je moeder helpen. Je moet rekenen of topo leren. Dingen die moeten zijn niet leuk. Je had misschien andere plannen, je had liever leukere dingen gedaan. Maar als je kamer weer opgeruimd is of je hebt een goed cijfer, dan denk je: toch goed dat het gebeurd is.

Simon moest de dwarsbalk van het kruis achter Jezus aan dragen. De soldaten kwamen hem tegen en zeiden: hier komen, jij, achter Jezus. Misschien heeft hij geprotesteerd, gezegd dat hij geen tijd had. Hij was in ieder geval veel later thuis of in de tempel om te bidden en te offeren.

De Bijbel zegt dat het dragen van het kruis iets moois heeft betekend. Zijn vrouw en zonen zijn in Jezus gaan geloven en hebben Paulus meegeholpen in zijn werk om van Jezus te vertellen (zie toelichting). Ze deden dat graag, niet omdat het moest. Jezus had zoveel voor hen gedaan, nu konden zij iets terug doen. Toch goed dat Simon gedwongen werd het kruis te dragen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Jouw kruis dragen

Richtlijnen: Het lijkt een nietszeggende gebeurtenis op weg naar Golgota. Jezus kan de dwarsbalk zelf niet meer dragen. Simon van Cyrene, een joodse kolonie in Lybië, wordt gedwongen het kruis te dragen. Zo wordt datgene waar hij mee bezig was vertraagd of onderbroken. Waarschijnlijk heeft hij dat vervelend gevonden, vlak voor het Paasfeest. Maar het heeft diepe indruk gemaakt.

Zijn zonen Alexander en Rufus en zijn vrouw waren bekende christenen in de gemeente van Rome. Rufus doet veel werk in de gemeente en zijn moeder is als een moeder voor de apostel Paulus (Romeinen 16:13). Simon werd gedwongen het kruis te dragen en daardoor kiezen zijn vrouw en zonen vrijwillig, uit liefde, om Jezus te volgen. Blijkbaar hebben ze ontdekt hoe wonderlijk die vrijdag in Jeruzalem was.

Laten de jongeren merken dat ze onder de indruk zijn van Jezus? Heeft dat voor hen iedere dag gevolgen of is het maar een detail in hun leven? Jezus noemt dat: jouw kruis dragen achter Hem aan (zie Lc. 9:23) Daaraan zie je hoe moeilijk het is.

Extra bijbelgedeelte: Lucas 9:23

(Leven met Jezus vraagt dat wij volledig op Hem vertrouwen, dat wij strijden tegen het verkeerde en streven naar het goede)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De Here Jezus spreekt over dagelijks het kruis opnemen. Ook zegt Hij: Wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan geen discipel van Mij zijn. Hier, in de persoon van Simon van Cyrene zien we dat letterlijk voor ons. In die zin heeft hij ook betekenis voor ons. Nergens in de Bijbel lezen we van een valpartij van de Here Jezus en straks zal Pilatus verbaasd te zijn dat de Here Jezus zo vroeg is gestorven die dag, nergens blijkt dat Hij te zwak zou zijn geweest, of een zwakke indruk had gemaakt. Het gaat juist ook in deze kruisdrager om iets anders, om een diepere zin. Volgens de traditie is deze Simon de vader van Rufus en Alexander. Rufus en zijn moeder worden vermeld in Romeinen 16,13. Volgens sommige overleveringen zouden de beide zonen in navolging van hun vader – zo wordt verondersteld – tot geloof zijn gekomen. Dat is onzeker, maar de gedachte dat het concrete kruisdragen zo'n doorwerking zou kunnen hebben gehad is inspirerend.

Vers voor vers

- Vs. 26 Simon woonde blijkbaar in Noord-Afrika in Cyrene aan de kust van de Middellandse zee. Volgens Marcus heeft hij twee zonen waarvan Alexander een Griekse en Rufus een Latijnse naam draagt. Blijkbaar was deze Jood Simon afkomstig uit de 'verstrooiing'. Dat hij van zijn land kwam wekt de indruk dat hij het voorvaderlijke erfdeel altijd heeft bewaard en dat hij het ook bewerkt, of op z'n minst inspecteert. Beter dan de veronderstelling dat de Here Jezus uitgeput zou zijn, vind ik deze uitlegging; Straks bespotten de Romeinse soldaten de Here met de term 'Koning der Joden'. Dat had Pilatus Hem ook al gevraagd: 'Bent U de Koning der Joden?' Merk op dat alleen niet-Joden Jezus zo noemen. De magiërs uit het Oosten en hier Pilatus en de soldaten. Om nu deze in hun ogen zogenaamde 'koning' te bespotten dwingen zij een willekeurige Jood om 'zijn' koning te dienen door de last te dragen. Een koning moet toch bedienden hebben! Antisemitisme, Jodenhaat wordt daarmee voor onze ogen uitgetekend. De volstreekte willekeur benadrukt dat alleen maar. Die Joodse 'knecht' moet maar het kruis dragen van de koning! Het kruis, dat is de dwarsbalk, op de schedelplaats, die kale heuvel stonden de verticale palen al klaar. Dus Simon moest de dwarsbalk overnemen. Ondertussen wordt een Jood hier 'thuisgebracht'. In een diepere zin komt hier een Jood uit de verstrooiing in Jeruzalem en wordt kruisdrager. Dat zal de uiteindelijke betekenis van de Messias zijn. Onder zijn gezag, zijn last, die licht is, komt Gods volk weer terug. In het lijden klinkt het door en de kruisdrager zal hopenlijk ontdekken dat Christus (de Messias van Israël) zijn last draagt voor hem. De gedachte dat Simon en zijn huis tot geloof zijn gekomen, boeit mij.
- Vs. 27 De weeklagende vrouwen. Zij zijn ritueel, maar ook wel herkenbaar. Als we de heilsbetekenis van Jezus' lijden ontkennen of niet willen zien, blijft er een zinloos lijdende jongeman over.
- Vs. 28vv De harde woorden breken die aandoenlijke gedachte over zo'n jong mens direct bij de wortel af. Welke tranen zijn hier? Soms hebben we egoïstisch verdriet. Het heeft alleen het eigen belang op het oog. Het geloof – en zeker het lijden van Gods Zoon – opent ons de ogen, ja harten voor het 'verdriet' van God. Dat blijkbaar ons leven, onze samenleving, steeds een leven-aan-God-voorbij is. De woorden zijn een direct citaat uit Hosea 10,8. Dan blijkt wat het verdriet Gods uitmaakt: de navolging van namaakgoden! Dat zal God uiteindelijk niet verdragen. Hij zal een uitweg banen dwars door de dwaalwegen. Dat doet Hij in Zijn Zoon. Niets is zo ergerlijk als Israël, stelde Miskotte al in 1938, 'of het moest zijn... de Góð van Israël!' Jezus – in Zijn lijden als de Messias van Israël – stelt tegenover de tranen van deze vrouwen en moeders het Woord van God. De wereld is in grote nood, zingt Mahler.
- Vs. 31 Dat valt ook niet mee. Zie die Joodse man in willekeur tot knecht gemaakt. Hoor die vrouwen in een enkel Woord van God in een onthullend licht gesteld. Wie is het groene hout? Wie is het dorre hout? Is het groene niet het teken van nieuw leven? Zomer en vruchten die komen gaan? Jezus is het groene hout; Hij de ware Wijnstok. Hij de vervulling van Gods Woord – de Thora. Jezus gaat hier die zware gang, juist dragende het juk, juist verdragende ons dorre hout, opdat wij leven ontvangen. In Hem. Om deze tekst te begrijpen zou Jesaja 53 nog kunnen worden herlezen. Over de lijdende Knecht van de Here God. Zonder aanzien, dat je ernaar zou verlangen. Integendeel; Hij werd veracht, Hij draagt ziekten, Hij draagt de straf die vrede brengt.
- Vs. 32 Hij hangt in het midden. Enerzijds 'tot de misdadigers gerekend' anderzijds in hun midden, om hun zonden op het kruis te brengen. Tot redding voor velen. GJK

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 22: 1 en 2

Lied 575

Lied 547

Simon van Cyrene

Zie, hoe Jezus daar loopt in Jeruzalem

Als ik mijn ogen sluit

Wat een Vriend

Jezus, ik wil U bedanken

Diep, diep, diep als de zee

Vertel me eens, Heer Jezus

(=Gezang 182 LvdK)

(=Gezang 184 LvdK)

cd. Liedjes over Jezus Messias Simon en Zo

Hemelhoog 202

Hemelhoog 163

Op Toonhoogte 436

Op Toonhoogte 431

Hemelhoog 327

Liedjes voor kinderen deel 1 Elly en Rikkert Zuiderveld

Auteur: PZ



Simon moet Jezus helpen

Vorbereiding

Neem twee stukjes hout mee, dat samen een kruis kan vormen.

Laat tijdens het verhaal het korte stukje zien als je over de balk vertelt en het lange stuk als je over de paal vertelt.

Vorm het kruis met de stukjes hout als je vertelt dat Jezus aan het kruis gehangen wordt.

Inleiding

Dit verhaal is onderdeel van het Paasproject.

Bekijk met de kinderen de projectverbeeldingen die horen bij de voorgaande verhalen en kom kort terug op de verhalen die erbij horen.

Vorige week hebben we het verhaal gehoord dat Jezus met zijn leerlingen het Pesach vierde en voor de laatste keer met hen heeft gegeten. Tien vierde hij ook het Avondmaal voor het eerst.

Jezus heeft verteld dat Hij zal lijden en sterven. De leerlingen werden er verdrietig van, maar begrepen niet goed wat Jezus vertelde.

Na het eten zijn ze naar buiten gegaan, naar de Olijfberg. Jezus wilde daar bidden met zijn Vader, de Here God. Judas was gekomen, samen met een groep soldaten. Ze hebben Jezus gevangengenomen en Hem bij de hogepriester gebracht. Ze vonden dat Jezus niet mocht zeggen dat Hij de Zoon van God is, Hij moest gedood worden.

Daarom brachten ze Hem naar Pilatus, de baas van de Romeinse soldaten. Pilatus zag wel dat Jezus niets verkeerd had gedaan, maar hij luisterde naar de priesters en de ander mensen die schreeuwden dat Jezus gekruisigd moest worden. Pilatus gaf ze hun zin.

Bijbelverhaal

Daar loopt Jezus nu. Hij draagt een zware balk (*laat korte stukje hout zien*) op zijn schouder. Die balk gaan ze vastmaken aan de paal (*laat het lange stukje hout zien*) waaraan Hij gehangen wordt. Dan is het een kruis (*vorm de stukjes hout tot een kruis*). De soldaten lopen met Jezus mee. Ze brengen Hem naar de heuvel buiten de stad Jeruzalem waar ze Hem zullen kruisigen.

Jezus heeft veel pijn. Hij is geslagen door de soldaten. De balk is zwaar (*laat het korte stukje hout zien*). Jezus loopt langzaam met de zware balk op zijn schouder. Wat is het zwaar, Jezus kan bijna niet meer verder lopen.

Er komt een man aangelopen, de stad in. Het is Simon van Cyrene. Hij is naar het land geweest.

'Hé, jij daar!', roepen de soldaten tegen hem. 'Hier komen, jij'. Ze pakken Simon vast. 'Hier, draag jij die balk eens voor Jezus'.

De soldaten trekken de balk van Jezus' schouder en leggen die op de schouder van Simon (*laat het korte stukje hout zien*).

Nu moet Simon meelopen naar de heuvel buiten de stad. Er loopt een grote groep mensen achter Jezus aan. Veel vrouwen zijn verdrietig en huilen om Jezus.

Jezus zegt: 'Huil maar niet om Mij. Er komt een tijd die verschrikkelijk is, huil dan maar.'

Als ze bij de heuvel buiten de stad zijn moet Simon de balk neerleggen (*laat het korte stukje hout zien*).

De balk wordt vastgemaakt aan een paal (*laat het lange stukje hout zien en vorm een kruis*). Nu is het een kruis. Jezus wordt vastgespijkerd aan het kruis. Jezus zegt: 'Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.' Nee, de soldaten weten niet dat Jezus de Zoon van God is.

Er worden nog twee mannen aan een kruis gehangen. Het zijn rovers. Het kruis van Jezus staat in het midden. Simon ziet en hoort alles wat er met Jezus gebeurt. Hij ziet wel dat deze man onschuldig is en niets heeft gedaan.

Als Simon naar huis gaat vertelt hij alles aan zijn vrouw en twee zonen. Hij werd gedwongen om die zware balk te dragen. Dat was niet leuk, dat wilde hij helemaal niet, maar het moest van de soldaten. Maar voor Jezus was alles veel erger. Simon weet dat.

Hij gaat meer leren over Jezus en hij en zijn gezin gaan in Jezus geloven.

Ze vertellen later iedereen wat Jezus heeft gedaan.

Auteur: EZD



Gedwongen om Jezus te helpen

Inleiding

Heb je wel eens gedwongen iemand geholpen? Het is vlak voor het Paasfeest. Jezus loopt door Jeruzalem met de kruisbalk waaraan hij straks wordt vastge maakt en waaraan Hij zal sterven. Simon van Cyrene is een jood. Hij wordt gedwongen om de balk achter Jezus aan naar Golgota te dragen. Waarschijnlijk vindt hij het vervelend dat zijn voorbereidingen op het Paasfeest worden onderbroken. Simon ziet Jezus lijden en begint te geloven.

Inleiding-2

We beginnen met een opdrachtje. Iedereen moet zijn ogen dicht doen. Stel je eens voor hoe je kamer er nu uitziet. Waar liggen al je spullen? Waar staat je bed? Goed, dan mag je nu je hand opsteken als je kamer een zootje is. En doe je ogen ook maar weer open. Waarom is opruimen zo lastig? Opruimen is nou eenmaal iets wat moet. En dingen die moeten, zijn vaak niet zo leuk. Je kunt zoveel andere, leuke dingen in die tijd doen. Vandaag gaan we luisteren naar het verhaal over Simon, die ook iets moet doen waar hij helemaal geen zin in heeft.

Bijbelverhaal

Simon maakt een lijstje in zijn hoofd. Het is bijna Pesach en hij moet nog allemaal dingen kopen. Platte broden, eieren, bittere kruiden... Simon komt uit Cyrene, een stad in een ander land, maar speciaal voor Pesach is hij naar Jeruzalem gekomen. Zijn familie is ook mee, zodat ze samen de uittocht van de Joden uit Egypte kunnen vieren. 'Hé, jij daar!' Simon schrikt zich een hoedje als hij ziet dat een Romeinse soldaat naar hem wijst. 'Wie? Ik?' piept hij. 'Kom eens hier!' Simon weet wel dat hij een Romein moet gehoorzamen om geen problemen te krijgen en wurmt zich door de menigte. Het zijn wel erg veel mensen. Wat is hier aan de hand? Dan ziet hij een jonge man lopen, die een groot kruis met zich meesleept. Simon slikt. Hij heeft hier wel eens van gehoord. Soms gooien Romeinen erge misdadigers niet in de gevangenis. In plaats daarvan worden die misdadigers gekruisigd. Het is een heel nare manier om dood te gaan. De soldaat pakt hem bij zijn pols vast en trekt hem naar de man met het kruis toe. 'Jij bent Joods, toch?' 'J-ja...'

'Dan mag jij het kruis dragen voor de 'koning van de Joden!'

De soldaat lacht gemeen. 'Koning van de Joden' was de bijnaam die Jezus van de Romeinen had gekregen. Ja, de persoon die het kruis draagt is Jezus. Hij is door de Romeinen ter dood veroordeeld, ook al is Hij geen misdadiger.

Ondertussen protesteert Simon tegen het bevel dat hij heeft gekregen. 'Maar ik heb daar toch helemaal geen tijd voor!' zegt hij. 'Ik heb nog wel wat anders te doen vandaag.'

Maar de soldaat luistert niet. 'Wil jij soms ook gekruisigd worden? Houd je mond eens en doe wat ik zeg.' Bang houdt Simon inderdaad zijn mond en pakt met grote tegenzin het kruis van Jezus vast. De stoet van soldaten, Jezus en Simon met het kruis loopt verder naar een heuvel buiten Jeruzalem. Simon ziet hoe de ter dood veroordeelde wordt uitgescholden en gepest door de soldaten en voorbijgangers. Hij merkt verbaasd op dat de man geen enkele keer boos wordt. Dat had hij niet verwacht van een misdadiger. Als ze uiteindelijk aangekomen zijn op de heuvel waar Jezus gekruisigd gaat worden, vertelt de soldaat Simon dat hij het kruis neer mag zetten en weer weg mag gaan. Maar Simon blijft kijken als ze Jezus naar het kruis toe brengen. Opeens heeft hij niet zoveel haast meer.

Slot

Later in de Bijbel blijkt dat Simon in Jezus is gaan geloven, en zijn vrouw en kinderen ook. Misschien heeft hij wel aan een paar mensen bij het kruis gevraagd wat Jezus eigenlijk gedaan heeft en heeft hij zo ontdekt wat Jezus over God vertelde. Dat vond hij mooi genoeg om te willen geloven. Toch wel mooi, want hij was eigenlijk maar een willekeurige voorbijganger die door een soldaat uitgekozen werd om Jezus te helpen. Aan het begin van het verhaal had Simon helemaal geen zin om Jezus te helpen. Hij had geen tijd, hij had haast. Maar uiteindelijk was hij waarschijnlijk erg dankbaar dat hij dit voor Jezus heeft kunnen doen.

- Heb jij wel eens iemand moeten helpen, terwijl je er eigenlijk geen zin in had?
- Help je alleen mensen met dingen als het iets is dat jij leuk vindt om te doen? Of is het belangrijk om ook met stomme dingen te helpen?

Auteur: RvR



Jouw kruis dragen

Simon van Cyrene

Het lijkt een nietszeggende gebeurtenis daar op weg naar Golgota. Jezus loopt met de dwarsbalk van het kruis achter zijn hoofd langs op beide schouders. Straks zal hij daaraan worden vastgespijkerd, waarna het geheel op de staande paal wordt bevestigd die daar altijd staat. Een veroordeelde moet zelf zijn kruis dragen. Wanneer hij valt, valt hij op zijn gezicht en breekt vaak zijn kaak. Simon van Cyrene, een joodse kolonie in Lybië, wordt gedwongen voor Jezus de kruisbalk te dragen. Waarom? Misschien kwam hij de stoet toevallig tegemoet, misschien toonde hij enig mededogen met Jezus. We weten het niet. Mogelijk heeft Jezus, verzwakt van geseling en bespottung het zelf niet meer gekund en wilden de Romeinse soldaten niet dat hij onderweg zou bezwijken. In ieder geval wordt datgene waar Simon mee bezig was onderbroken of vertraagd door het dragen van Jezus' kruis.

Het is verleidelijk om te zeggen: nou, laat ook maar. Het gaat er toch om dat Jezus aan het kruis hing, dat Hij zich gaf als straf voor onze zonden. En dat Hij stierf om ons te bevrijden van al onze zonden. Wat wij voor Christus doen is daarbij toch volstrekt onbelangrijk? Zeker, wij staan allemaal schuldig en volkomen afhankelijk van Christus bij het kruis. Omdat wij Hij veroordeeld werd, worden wij vrijgesproken; omdat Hij stierf, mogen wij leven in geloof.

Jezus droeg zijn kruis in geloof

Maar wel in geloof. De verzoening door Christus is geen actie die jou overkomt, maar waarin je voluit zelf betrokken bent. Het initiatief ligt bij God, maar roept om een antwoord. Lucas beschrijft eerder in zijn evangelie, dat Jezus zegt: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen' (Lc. 9:23). Hij zegt dat tegen zijn volgelingen. Vertaald naar onze tijd kun je zeggen: Jezus spreekt tot de mensen die naar de kerk gaan, mensen die gehoord hebben wie Jezus is, die weten dat ze volkomen van de Messias afhankelijk zijn. 'Wil je echt een leerling van Mij zijn, een navolger?' De Heer navolgen is iets anders dan meelopen met de rest. Het verschil is dat een meeloper gericht is op de mensen om zich heen en zich aan hen aanpast. Een navolger richt zich op Jezus en gehoorzaamt Hem.

Jezus nam zijn kruis op zich, gehoorzaam aan zijn hemelse Vader. Een leven lang, iedere dag. Dat was moeilijk, het kostte Hem veel innerlijke strijd. Hij zag op tegen de negatieve reacties van zijn omgeving: spot en verwerping, de pijn en het lijden. Toch nam Jezus zijn kruis op zich. Waarom? Het was de weg die Hij moest gaan om uit te komen bij de opstanding en de verheerlijking. Het was de weg die Hij moest gaan om redding en verlossing te brengen. Jezus onderwierp zich vrijwillig aan de weg die zijn Vader Hem wees. Niet mijn wil, maar uw wil geschiede.

Jouw kruis dragen

Die Jezus vraagt ons dagelijks ons kruis op ons te nemen. Nee, hij dwingt ons niet, zoals de Romeinse soldaten Simon van Cyrene. Hij roept ons, vraagt het ons in Gods naam. Als je afhankelijk wilt zijn van het kruisdragen van Jezus, zeg je natuurlijk ja.

Je kruis dragen is de manier waardoor wij nauwer met God de Vader verbonden raken en echt bevrijd gaan leven. Wat Jezus op Golgota deed heeft met het leven van elke dag te maken. Bij iedere beslissing zul je voor de verleiding staan om te kiezen voor de weg van de minste weerstand. We leven immers in een samenleving die benadrukt: doe waar je zin in hebt, laat je niet door een ander, door de kerk of door God inperken. Om daar niet in mee te gaan, dat valt niet mee. Daar moet je heel bewust voor kiezen, anders lukt het niet. Die keuze is net zo moeilijk dat Jezus het vergelijkt met wat Hij deed: zijn kruis op zich nemen en zijn leven geven.

Vertel je de waarheid of pas je die aan aan de omstandigheden en jouw voordeel?

Deel je je bezit met anderen die in nood zijn of gebruik je het voor jezelf?

Zeg je alleen dingen waar anderen iets aan hebben of ben je bezig met negatieve dingen als roddel en klagen? Ben je vriendelijk, meelevend en vergevingsgezind of geef je ruimte aan bitterheid en jaloezie?

Ben je trouw naar mensen en God of ga je alleen met God en de ander om, zolang je er zelf iets aan hebt?

Dat is een vraag aan ons van Jezus. God heeft ons leven verzoend om jou te kunnen laten kiezen. Door de kracht van zijn Geest wil Hij ons helpen en kan het ook lukken.

Terug naar Simon van Cyrene

Misschien zeg je: het ging toch over Simon van Cyrene? Ja... Simon droeg het kruis van Jezus achter Hem aan, omdat hij aangehouden, gedwongen werd. Dat is nu niet bepaald navolging: de liefde tot Christus en de vrijheid om te kiezen voor Hem ontbreken.

Vraagt dit bijbelgedeelte ons nu ons kruis dagelijks op ons te nemen? Ik denk het wel. Marcus vermeldt dat Simon de vader van Alexander en Rufus was, twee mannen die blijkbaar bekend waren in de christelijke gemeente van Rome, aan wie Marcus zijn evangelie schrijft. In Romeinen 16:13 schrijft Paulus: Groet Rufus, die door de Heer is uitgekozen, en zijn moeder, die ook voor mij een moeder is'. Blijkbaar heeft het gedwongen dragen van Christus' kruis iets uitgewerkt bij Simon, bij zijn gezin: geloof, navolging, dienen van Gods Koninkrijk. Ik vind het kruisdragen van Simon van Cyrene hoopvol met het oog op de toekomst van de kerk: een vader die gedwongen wordt en zo gegrepen wordt door God... en dan later een vrouw en zonen die er in volle vrijheid voor kiezen. Een evangelist, een moeder voor de grote apostel. Dat is een geschenk van God.

Vragen

- Vind jij wat Jezus deed een aansporing om Hem na te volgen?
- Kost dat navolgen jou moeite? Is het een kruis? Wat vind je moeilijk?
- Merk je ook dat God je helpt om achter Jezus aan te gaan in je leven? Waaraan merk je dat?
- Wij kunnen andere mensen niet dwingen om Jezus te volgen, maar we mogen ze wel uitnodigen. Hoe doe je dat, een ander uitnodigen om Jezus te volgen?

Auteur: RvO

13 april 2025

Sterven en begrafenis van Jezus

Lucas 23:46-56



Thema: Jezus geeft zijn leven

Doel

De kinderen ontdekken dat Jezus door zijn sterven en begrafenis nog de boodschap brengt van God die redt.

Toelichting

Als Jezus aan het kruis is gehangen, eindigt zijn leven snel. Hij sterft. Zijn begrafenis lijkt op die van ieder mens in die tijd. Maar de drie uur duisternis, Jezus' laatste woorden, de reactie van de centurio en de moeite die Josef doet voor een respectvolle begrafenis zijn heel bijzonder. Jezus heeft zijn gelovige woorden en machtige daden namens God geen vervolg kunnen geven in een grootse overwinning. Mensen hebben veel van Hem verwacht, maar moeten wel teleurgesteld zijn. Toch, de manier waarop alles verloopt stemt hoopvol. Er moet nog meer gaan gebeuren.

Jezus legt zijn leven geduldig in Gods hand. Door het graf heen wacht Hem de overwinning. Het keerpunt is nu gekomen. Geen lijden meer, maar stilte tot Gods overwinning zichtbaar wordt. We gedenken Goede Vrijdag, omdat we weten dat God het Leven is en door Jezus leven geeft.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus sterft

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen de geschiedenis van de kruisiging. Het wordt drie uur donker. Dat is eng en verdrietig voor Jezus. Dit heeft Jezus niet verdient. Hij heeft niets verkeerd gedaan, maar deed alleen het goede voor mensen. Hij gehoorzaamde God de Vader altijd.

Wijs daarna vooruit naar Pasen. Na het sterven en de begrafenis van Jezus komt het feest. Dan kunnen we na veel verdriet om Jezus weer blij zijn, omdat Hij leeft.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Gestorven en begraven

Richtlijnen: Wie is wel eens bij een begrafenis geweest? Wat heb je daar gezien en gehoord? Wat zeiden en deden de mensen die erbij waren?

Jezus heeft de doodstraf gekregen. Aan het kruis sterft hij. Daarna leggen vrienden van Hem Jezus in een graf, net voor de sabbatdag. Dan gaan ze naar huis. Jezus blijft achter, achter een grote steen in zijn graf. Toch gebeurt er veel bijzonders: die drie uur duisternis, Jezus die zijn leven in de hand van God de Vader legt, die Romeinse hoofdman die zegt dat Jezus de Zoon van God was en dat belangrijke vrienden zoveel moeite doen. Dat zou je toch niet verwachten bij iemand die zijn grote woorden en daden namens God niet heeft kunnen waarmaken. Zou er misschien nog een verrassing komen?

Vertel de kinderen dat God met Jezus' dood een plan heeft. Op deze manier geeft Hij ons geluk voor altijd. Het is niet over en uit met Jezus, ook al lijkt het zo. Hij verloor zijn leven niet, Hij gaf het. Wacht maar rustig af tot Pasen. Dan zie je het.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Hoopvol kijken naar het graf van Jezus.

Richtlijnen: Als Jezus aan het kruis is gehangen, eindigt zijn leven. Hij sterft. Zijn begrafenis lijkt op die van ieder mens in die tijd. Maar de drie uur duisternis, Jezus' laatste woorden, de reactie van de centurio en de moeite die Josef doet voor een respectvolle begrafenis zijn heel bijzonder. Jezus heeft zijn gelovige woorden en machtige daden namens God geen vervolg kunnen geven in een grootse overwinning. Mensen hebben veel van Hem verwacht, maar moeten wel teleurgesteld zijn. Toch: de manier waarop alles verloopt stemt hoopvol. Er moet nog meer gaan gebeuren.

Jezus legt zijn leven geduldig in Gods hand. Door het graf heen wacht Hem de overwinning. Het keerpunt is nu gekomen. Geen lijden meer, maar stilte tot Gods overwinning zichtbaar wordt. We gedenken Goede Vrijdag, omdat we weten dat God het Leven is en door Jezus leven geeft.

Vraag de jongeren of je dankzij Jezus ook hoopvol naar het graf van mensen van je houdt kunt kijken? Zij komen niet terug bij ons, maar toch hoeven we niet alleen verdrietig te zijn om hun heengaan.

Extra bijbelgedeelte: 1 Korintiërs 15:54-58

(De dood wordt uitgedaagd: Is het wel waar dat je zo sterk bent? Kun je de gelovigen wel kwaad doen? Je hebt het verloren van het leven, van Gods Zoon, Jezus Christus)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Rembrandt schildert zichzelf als bij de mensen die het kruis van Jezus oprichten. Dat schilderij getuigt van een schuldbelijdenis. In het gedicht 'Hij droeg onze smarten' van J. Revius klinkt datzelfde besef door. Niet 'de Joden', zelfs niet 'de soldaten' (heidenen) maar 'ik, ik ben het'. Dit alles is geschied, helaas om mijne zonden. Zo eindigt de dichter. Maar er is nog een schilderij. We zien de rijke Jozef van Arimatea terwijl het dode lichaam van Jezus van het kruis wordt afgenomen. Opnieuw herkennen we Rembrandt. Hij is werkzaam bij de kruisafnemers. Daar klinkt liefde en eerbied voor Jezus in door.

Vers voor vers

- Vs. 44vv Wie leest over de oorsprong van het Pesachfeest, ontdekt hoe de duisternis van de negende plaag zonder nadere aankondiging overgaan in de laatste, de tiende, waarbij allen die geen paaslam hebben geslacht met de dood van de eerstgeborenen worden geconfronteerd. Volgens de mondelinge traditie was er in de huizen waar het paaslam was, geen duisternis. Dit gedachtegoed 'rijmt' op de belofte van het hemelse Jeruzalem dat op de aarde zal dalen en alles wordt vernieuwd. Dan is het Lam nabij en God de Vader. Een lamp is dan niet nodig. Let op de tijdstippen hier bij Lucas vermeld. Duisternis van het zesde tot negende uur. Dat is van twaalf tot drie uur in de middag naar onze dagindeling. Op dat negende uur werd dan het laatste lam geofferd. Dan werd geroepen 'Het is volbracht'. Dat gebeurde dagelijks. Hier sterft de Here Jezus precies op dat moment. We horen ook hoe dan het voorhangsel scheurt. Het Heilige der Heiligen ligt open vanaf dat moment. De Hebreeënbrieffschrijver maakt duidelijk dat Jezus de Hogepriester bij uitstek is, voor eens en altijd. Op de Grote Verzoendag schoof de Hogepriester het voorhangsel open om verzoening voor het volk voor Gods aangezicht te bidden en voor zichzelf. Hier bidt Jezus. Hij is dus én Lam én Hogepriester. Matteüs voegt eraan toe dat het tempel voorhangsel van bovenaf scheurt, om te benadrukken dat het van Godswege gebeurt. Lucas doet dat niet, maar veronderstelt het. Dan roept Jezus 'In uw handen beveel Ik mijn geest'. Dat komt uit Psalm 31. Het is het gebed dat Joodse kinderen leren te zeggen voor het slapengaan. Stel u de moeder van Jezus onderaan het kruis voor. Zij hoort het door haar aan Hem geleerde gebed terug. Nu bidt Hij voor heel de wereld. Hij geeft zijn Geest tot redding. Ook voor haar!
- Vs. 47v De reactie van de hoofdman – uit de heidenen – en de reactie van de – vermoedelijk Joodse – mensen. Alsof hen het besef overvalt dat dit sterven van Israëls Messias, van Gods Zoon, enerzijds nooit had mogen gebeuren. We leven in een wereld waar voor God en zijn woord en in onze harten geen ruimte is. Anderzijds dat dit sterven niet anders kon en moest gebeuren tot redding van Joden en niet-Joden – kortom de gehele wereld – noodzakelijk was.
- Vs. 49vv Jozef van Arimatea. 'Hij was bij de rijke in zijn dood' horen we in de profetie van Jesaja 53 (zie vorige week). Johannes merkt op dat ook Nicodemus komt en een zalving geeft een koning waardig. Let op hoe hier de verwachting van het Koninkrijk Gods bepalend is. Dat zal ook het onderwijs van de opgestane Here Jezus uitmaken tot zijn Hemelvaart. De begrafenis vindt geheel volgens de Joodse wetten en tradities plaats. Het graf in de rots was nog niet verontreinigd. Er had nog niemand in gelegen. Zo'n rotsgraf werd gebruikt om het lichaam te laten versterven. Na ongeveer een jaar werden dan de beenderen in een kistje (ossuarium) gelegd en opnieuw begraven. Dit graf was daarvoor nog niet eerder gebruikt. Zo was het dus een nieuw, maar vooral ook 'rein' graf, nog niet door de dood aangedaan.
- Vs. 54 De sabbat brak aan. De toon wordt hier al gezet. Die sabbat zal worden vervuld door Jezus in zijn rust.
- Vs. 55 Van de vrouwen wordt vermeld dat ze uit Galilea zijn gevolgd. Jezus is de Messias voor geheel Israël. Ook de zogenaamde uithoeken, het 'Galilea der heidenen', valt onder zijn gezag. Hij zal heel het huis van Israël redden, maar ook de heidenen! Let ook op hoe Jezus lichaam een dood lichaam is. Hij is echt in onze verlatenheid, in de hardheid van de dood afgedaald. Het lichaam van de geliefde is een dood lichaam. Meer dan de machteloosheid van het brengen van de 'laatste eer' kunnen zij niet doen.
- Vs. 56 Dat doen zij dan ook. Vermoedelijk zien zij daardoor Nicodemus niet. Merken we op hoe zij rustten naar het gebod. Wij zouden wellicht vanwege het bijzondere van deze omstandigheden het gebod hebben gelaten, maar zij houden het wel. Juist daardoor is het mogelijk dat zij getuigen zijn van de opstanding en het getuigenis daarvan.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 136

Lied 578

Lied 547

Gezang 189

Als ik mijn ogen

Vertel me, Heer Jezus

Wat een Vriend

Weet je dat de lente komt?

Diep, diep, diep als de zee

(=Gezang 192 LvdK)

(=Gezang 184 LvdK)

Hemelhoog 163

Liedjes voor kinderen deel 1 Elly en Rikkert Zuiderveld

Op Toonhoogte 436

Hemelhoog 207

Hemelhoog 327

Auteur: PZ



Jezus sterft

Wat gebeurt er? Hoe kan dat? Zo laat is het toch nog niet? De mensen kijken elkaar aan. Dit is heel vreemd en ook best eng! Het is al zo'n nare, enge dag vandaag! En nu dit!

De mensen worden bang. Ze lopen door elkaar heen. De meesten willen naar huis, maar botsen tegen elkaar op. Het is ineens helemaal donker! En niemand heeft een lamp meegenomen natuurlijk. Dat is ook helemaal niet nodig 's middags. Dan schijnt de zon en is het warm en licht. Maar nu zien ze bijna niets meer om zich heen. Midden op de dag is het ineens zo donker als de nacht. De zon is verdwenen! Hoe kan dat? Wat is er gebeurt? Het is al zo'n vreemde dag. Een nare dag. Een dag waarop misdadigers worden gestraft. Een van hen is Jezus, een man van wie veel mensen weten dat Hij géén misdadiger, geen boef is. Hij is juist een heel goede man is. Hij vertelt over de Here God zoals niemand dat ooit heeft gedaan. En toch wordt Hij gestraft vandaag. Ze geloven Hem niet. Hij zou mensen leugens vertellen. De soldaten hebben Hem pijn gedaan, maar Hij heeft zich niet verzet en liet alles maar gebeuren. Dan gebeurt er iets heel bijzonders! Terwijl Jezus vastzit aan een houten kruis en pijn heeft, spreekt Hij met de Here God. Hij zegt: 'Vader, vergeeft U het deze mensen die Mij pijn hebben gedaan, ze begrijpen niet wat ze doen' ...

Wat bijzonder, hè? Soms doen we dingen waarvan we niet eens wéten dat het verkeerd is. Hoe kan dat? En tóch vergeeft de Here God ons. Dat was wat Jezus vroeg aan zijn Vader. Daar luistert de Here God natuurlijk naar! En nu? Nu is het ineens donker... heel erg donker... De misdadigers die worden gestraft op die berg, die zijn niet eens meer te zien. Veel mensen proberen naar huis te komen en een aantal mensen blijft daar rustig zitten en wacht af. Drie uur lang blijft het donker. De mensen weten niet wat ze ervan moeten denken. Maar dan om drie uur in de middag wordt het weer licht. De zon komt langzaam terug. Dan roept de Here Jezus nog iets tegen zijn Vader, de Here God. Hij roept: 'Het is klaar! ik heb alles gedaan! Vader, ik geef mijn geest aan U!' Wat raar, wat bedoelt Jezus daar nu mee?

Hé! kijk! Daar! Het wordt weer licht. De mensen kunnen weer om zich heen kijken en zien nu ook dat Jezus niet meer ademt, Hij is dood, gestorven.

Toch is dit niet het einde... Want de Geest van de Here Jezus is nu in de handen van de Here God. Dat is toch het laatste wat Jezus zei. Wat Hij daarmee bedoelt begrijpen de mensen nog niet, maar wel dat er iets bijzonders is gebeurd. En misschien ook nog wel iets bijzonders gaat gebeuren.... Maar wat?

Toch zijn de mensen verdrietig. De vrienden van Jezus nemen zijn lichaam mee. Hij moet nu begraven worden. In een mooie schone grot, een gat in een berg, wordt Jezus' lichaam, gelegd. Zoals ze dat altijd doen wanneer iemand is gestorven. Maar het verhaal is nog niet afgelopen.... Volgende keer horen we hoe het verder gaat. Dan vieren we feest!

Wie weet welk feest?

Auteur: JV



Gestorven en begraven

Inleiding

Volgende week is het Pasen. Dan vieren we dat Jezus is opgestaan uit de dood. Maar voor het zover is, denken we er vandaag aan dat Jezus voor ons gestorven is. Nadat iemand gestorven is, is er een begrafenis. Wie van jullie is al eens naar een begrafenis geweest? Wat vond je daarvan?

Het verhaal vandaag gaat ook over Jezus' begrafenis. Want nadat Jezus gestorven is, gebeuren er bijzondere dingen, zelfs voor Pasen al. Luister maar.

Bijbelverhaal

Het is twaalf uur 's middags en de zon schijnt. In de stad Jeruzalem zijn de Joden bezig met de voorbereidingen voor het Pesachfeest. Maar buiten de stad staat iets verschrikkelijks te gebeuren. Op een heuvel buiten de stad staan drie grotere kruizen, omringd door soldaten die de kruizen bewaken. En mensen die of geïnteresseerd kijken naar de gruwelijke straf of om de gekruisigde mensen huilen. Aan de drie kruizen hangen drie mannen. De buitenste twee zijn misdadigers, maar aan het middelste kruis hangt Jezus, de Zoon van God. Plotsklaps verdwijnt de zon en wordt het pikkedonker, zo zwart als de nacht. En Jezus roept: 'Vader, in uw handen leg ik mijn geest.' Dan blaast Hij zijn laatste adem uit. In de duisternis kijken de verzamelde mensen verbijsterd naar het kruis. De Romeinse soldaten zetten bang een stap naar achter, maar hun leider stapt juist dichterbij het kruis toe. 'God is groot!', roept hij. 'Deze man was echt een rechtvaardige!' De mensen die Jezus hebben zien sterven, gaan naar huis en rouwen daar om hem. Het bleef wel drie hele uren aardedonker, alsof de zon verdrietig was om Jezus.

In Jeruzalem is er ook een man, die Josef heet. Zodra hij hoort dat Jezus gestorven is, haast hij zich naar het paleis van Pilatus, de Romeinse bestuurder van Jeruzalem. Hij hoeft niet lang te wachten om binnengelaten te worden: Josef is een belangrijke persoon in de stad en geeft samen met een paar anderen af en toe advies over wetten aan Pilatus. Hij gelooft in Jezus en was het er niet mee eens dat Pilatus hem ter dood had veroordeeld. Als hij binnengelaten wordt, vraagt hij of het lichaam van Jezus mag hebben. 'Wat wil je dan met dat lichaam doen?', vraagt Pilatus. 'Ik wil het begraven', antwoordt Josef. 'Ik heb een nieuw graf dat gebruikt kan worden.' Pilatus zegt dat het mag en Josef gaat gauw naar het kruis toe, zodat hij Jezus' lichaam eraf kan halen. Hij wikelt het in doeken en brengt het naar het graf toe. Het is een groot graf dat in de rotsen is gehouwen. Josef had het jaren geleden gekocht voor zichzelf en zijn familie, maar hij heeft het nog niet hoeven gebruiken. Maar nu Jezus gestorven is, wil hij graag dat zijn lichaam in een goed graf ligt. Een aantal vrouwen die lange tijd met Jezus mee zijn

gereisd, kijken toe als Josef het lichaam in het graf legt. Zij hebben met hem afgesproken dat zij zullen helpen om Jezus te begraven. Maar morgen is het sabbat, de joodse rustdag, dus dan mogen ze niets doen. Ze spreken af om overmorgen terug te komen om de begrafenis af te maken. Ze schuiven met zijn allen een grote rotssteen voor het graf, zodat het dicht is.

Zo eindigt de dag waarop Jezus gestorven is. Het wordt Sabbat en Jezus ligt dood in een graf. Het lijkt alsof alles hopeloos is. Of... zou er toch nog iets bijzonders kunnen gebeuren?

Slot

Voordat Jezus sterft is het drie uur helemaal donker, maar er zijn toch een paar lichtpuntjes. Zo is er de leider van de Romeinse soldaten, die God prijst en roept dat Jezus rechtvaardig is. Dat is best bijzonder, want deze soldaat was een Romein en kende de God van de Joden waarschijnlijk amper. Zou hij zijn gaan geloven? En er is een belangrijke Jood die zijn nek uitsteekt om ervoor te zorgen dat Jezus goed wordt begraven. Dat was best wel spannend, want Jezus was ter dood veroordeeld door Pilatus. Pilatus had best 'nee' kunnen zeggen en Josef in de gevangenis laten gooien. Maar gelukkig zei Pilatus 'ja'. Jezus is gestorven om ons te redden, maar we weten dat Hij ook weer is opgestaan uit de dood. Volgende week is het Pasen. Dan horen we hoe het ook weer goed komt.

Auteur: RvR



Hoopvol kijken naar het graf van Jezus

Inleiding

Wie van jullie is weleens op een begraafplaats geweest en zo ja, hoe vond je het daar? Of ben je al eens bij een uitvaart geweest? Je wordt er niet vrolijk van. Toch, vandaag gaat het over de kruisiging en de begraving van Jezus. Dit wordt op 'Goede Vrijdag' herdacht. Jezus is inderdaad op een vrijdag gestorven. Toch heet deze vrijdag 'goed'. Hoe dat komt, dat gaan we nu horen.

Bijbelgedeelte

Laten we eerst eens even teruggaan in de tijd. Er is van alles gebeurd, het verraad, de uitlevering, de berechting van Jezus. Er is nu geen hoop meer dat Jezus het kruis en dus de dood zal ontlopen. Het gaat helaas gebeuren. Dit tot grote wanhoop en verdriet van de discipelen en de vrouwen die Jezus volgden. Jezus heeft hen wel vaak gewezen op wat Hem te wachten staat, de kruisiging, maar ook de opstanding. Toch hebben ze dit niet begrepen. Hier komen we later nog op terug.

We gaan zelfs nog verder terug in de tijd. Toen Mozes met het volk Israël wilde vertrekken uit Egypte, stond de Farao dat niet toe. Dus kwamen er tien plagen. De negende plaag was duisternis, dit verwijst al naar de duisternis die ontstaat als Jezus aan het kruis sterft. De kruisdood is de dood voor misdadigers, niet voor niets hangen er aan weerszijden van Jezus twee moordenaars. De tiende plaag, wie weet nog wat deze was? Toen stierven er in alle huizen en in alle ruimte voor dieren de eerstgeborenen. Jezus is tijdens het Pesachfeest gekruisigd. In de Bijbel staat er dat er duisternis is van het zesde tot het negende uur. In onze tijd is dit van 12.00 uur tot 15.00 uur. Midden op de dag dus. Het is verbazingwekkend, zo'n verduistering op dat tijdstip. Daarom staan alle mensen verbaasd te kijken.

Als Jezus zegt: 'Het is volbracht', dan is het ook echt volbracht. De scheiding tussen God en de mensen, de zonde ofwel de schuld, is voldaan. Doordat Jezus aan het kruis sterft, zonder zonde, kan Hij met zijn vergoten bloed iedereen die Hem wil volgen van zonde bevrijden. Meer is niet nodig, het is voldaan. Bij Pésach wordt er een lam geofferd. Jezus is nu het Lam. Hierna hoeft er niets of niemand meer geofferd te worden, omdat alles is nu goed. Daarom heet uitgerekend deze vrijdag, de dag waarop Jezus aan het kruis sterft, 'Goede Vrijdag'. Dus als iemand die niet gelovig is, vraagt waarom juist deze dag 'goed' wordt genoemd, dan weet je nu wat je kunt antwoorden.

Jezus beveelt zijn ziel in de handen van God, de Vader. Daarom is het zo uniek, indrukwekkend, verbazingwekkend zelfs. Zelfs de centurio, ofwel de hoofdman, die staat te kijken en niet Joods is, is er nu van overtuigd dat

Jezus rechtvaardig is. Het is een indrukwekkend moment, natuurlijk heel triest, maar tegelijkertijd is er al hoop. Hoop op de opstanding, waardoor Jezus de dood voor eeuwig zal leven. Hoewel Jezus hier vaak over gesproken heeft, verwachten de discipelen niets meer.

Dan is het tijd om Jezus te begraven. Men verwacht dat Jezus dood zal blijven. Het begraven gaat op de Joodse manier. Een rijke man, Jozef van Arimatea heeft een graf, dat nog nooit gebruikt is. Dat is belangrijk voor de Joden, anders is het onrein. Dat deze man dit aanbiedt, is heel bijzonder.

Zo wordt Jezus als een echte koning behandeld; gebalsemd wordt Hij begraven. Nicodemus (waar kennen we die ook alweer van?) komt nota bene om Jezus te zalven. De vrouwen zorgen ervoor dat zijn lichaam met respect wordt behandeld en in doeken wordt gewikkeld. Het graf is een soort grot met een ronde steen ervoor. Gewoonlijk worden mensen zo begraven. Als er een jaar later alleen nog botten over zijn, worden deze in een kistje gelegd en dat wordt opnieuw begraven. Zo werkt het in die tijd, heel anders dan in de onze.

Dan breekt de sabbat aan. Er zit niets anders op om deze in acht te nemen, te rusten. Zo moeten ze wachten, maar ze weten niet waarop.

Maar wij weten het wel toch? Het is altijd vreselijk als iemand overlijdt en begraven wordt. Maar toch weten we dat het daar niet stopt. Die persoon komt niet meer bij ons terug, maar we weten wel dat er een nieuw begin is, na de dood, het eeuwige leven. Jezus is sterker dan de dood. Dit komt ook naar voren in een van de brieven van Paulus, 1 Korintiërs 15:54-58. De dood heeft geen zeggenschap meer, de gelovigen kunnen niet meer vernietigd worden.

Als je soms twijfelt over je geloof in Jezus, dan is het goed om dit eens te lezen. De belofte is vervuld toen Jezus geboren werd, toen Hij zich openbaarde aan de mensen, maar ook met de kruisiging. God vervult altijd zijn beloften.

Auteur: EvD

20 april 2025

Opstanding van Jezus

Lucas 24:1-12



Thema: Jezus is echt opgestaan!

Doel

De kinderen beseffen dat het echt waar is dat Jezus uit het graf is opgestaan. Zij mogen daar ook van getuigen.

Toelichting

Jezus ligt niet langer in het graf. Terwijl de vrouwen op weg gaan naar het graf om Hem te verzorgen krijgen ze de schrik van hun leven: 'Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt.' Jezus had dit immers steeds zelf verteld? Maar de mensen hadden het niet begrepen. Niet geloofd. En nu was het zover. Jezus had de dood overwonnen en was echt opgestaan! De vrouwen keren terug van het graf, vol van deze gebeurtenis. Misschien zijn ze zich er wel van bewust dat hun verhaal heel ongeloofwaardig over zal komen op de anderen. Toch zetten ze door. Het gaat immers niet om hen, maar om Jezus. De mannen doen het inderdaad af als kletspraat. Ze geloven er niks van. Maar Petrus twijfelt en gaat kijken. Misschien staat hij daarna ook wel voor gek, maar hij wil het zelf gezien hebben. Vol verwondering keert hij terug van het graf. En later is hij één van de getuigen die anderen vertelt over Jezus. Hij schaamt zich niet voor het evangelie. Want het gaat niet om hem, maar om Jezus. Eerst Jezus, dan ik.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Hij is hier niet, want Hij is opgestaan

Richtlijnen: Vertel het verhaal, zoals dit in het Evangelie van Lucas wordt verteld. Benadruk wat de engelen vertellen: Jezus moest gevangengenomen worden en sterven aan het kruis. Maar Hij stond op de derde dag ook op uit de dood. Dit had Hij zelf ook al verteld toen Hij nog leefde, maar toen begrepen de mensen het nog niet. Of zij geloofden het niet. Laat het verschil zien tussen de houding van de vrouwen en de mannen in dit verhaal. De vrouwen stellen zich dienstbaar op en willen het lichaam van Jezus verzorgen. Nadat de engelen met hen gesproken hebben, gaan zij het direct aan de discipelen vertellen, maar die geloven er niks van. Toch gaat Petrus ook zelf kijken. Later zal juist hij één van degenen zijn die iedereen vertelt over Jezus.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Zie jij het nu ook?

Richtlijnen: Het gaat heel anders dan de vrouwen verwachten als zij naar het graf van Jezus gaan. Ze willen graag het lichaam van Jezus verzorgen, zoals dat de gewoonte was. Maar het lichaam is er niet meer! De engelen vertellen hun wat ze eigenlijk al lang hadden kunnen weten. De Here Jezus had het immers zelf ook al gezegd? Dan gaan ze gauw terug naar de anderen en vertellen wat er gebeurd is. Maar die geloven er niks van. Kletspraat! Dat is vervelend. Als iemand anders jou niet gelooft. Of als ze je zelfs belachelijk maken. Toch mag je anderen vertellen over Jezus. Wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Je mag zijn naam groot maken, wat anderen daar ook van denken.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geloof jij het evangelie ook?

Richtlijnen: Wat een ongelofelijke gebeurtenis vindt hier plaats. De vrouwen gaan nietsvermoedend naar het graf van Jezus om zijn lichaam te verzorgen. Tot hun schrik is de steen weggerold en zien ze het lichaam niet meer liggen. Ze zijn helemaal van slag hiervan. En dan verschijnen er ook nog eens twee engelen die hen vertellen dat Jezus is opgestaan. Jezus had dat toch zelf al gezegd toen Hij nog leefde? Vol van wat er gebeurd is, gaan ze terug naar de anderen. Wat zouden die ervan zeggen? De mannen vinden het maar kletspraat en geloven er niks van. Het is ook niet makkelijk om te geloven. De vrouwen hebben het lege graf gezien en de engelen gesproken. Maar de leerlingen niet. Petrus besluit zelf toch ook te gaan kijken en vol verwondering keert hij terug.

Geloven is niet makkelijk. Soms schamen kinderen zich voor hun geloof of zijn ze bang dat anderen hun geloof belachelijk maken. Hoe kun je nu geloven in een God die dood was en weer levend is geworden? Gelukkig hoeven wij niet alle antwoorden te weten. Dat is nu juist gelóven. Je hoeft je niet te schamen voor de goede boodschap dat Jezus is opgestaan uit de dood en leeft tot in eeuwigheid. Dit mag je aan iedereen vertellen en laten zien in je leven!

Extra bijbelgedeelte: Efeziërs 2: 4-10

(Samen met Jezus zijn gelovigen levend geworden. Hun geloof in Hem heeft hen gered; ze mogen in zijn kracht goede daden doen)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Vorige week (zie onder vers 56) hoorden we hoe tot onze verbazing de vrouwen het sabbatsgebod eerbiedigden. Hadden zij dat niet gedaan, hadden zij het gebod terzijde gelegd, dan hadden zij slechts een dood lichaam gevonden en hadden zij hun rouwkruiden en zalf kunnen aanwenden. Niet meer dan dat. Dan waren zij nooit getuigen geweest van de 'vervulling van de sabbat'. Terwijl – zeker bij Lucas – dat nu juist de kern van het geheim van de Opstanding is. De Here Jezus is opgestaan, ja wanneer? Op de eerste of juist de achtste dag (denk ook aan besnijdenis, Thomas 'Mijn Koning en mijn God!') van de week. De eerste van de sabbatten staat er letterlijk, de eerste van de zeven. Mogen we daar iets van de Herscheping horen? Ik meen van wel. Er is een ruimte tussen hoofdstuk 23 en 24. In dat 'wit' gaat het geheim van de vervulde sabbat van de opstanding schuil. Preken we daarom gerust over Lucas 23 vers 57!

Vers voor vers

- Vs. 1 Het is nog vroeg. 'Voordat men elkaar kon herkennen' lezen we in Ruth 3. Kortom, bij de eerste kreek, haasten de vrouwen zich naar het graf. Met hun rouwkruiden en zalf. Hun machteloosheid, een poging om tot de laatste eer geven te komen. Er klinkt wel vasthoudendheid in door. Ook dat is geloof. 'Waarom zou ik naar de kerk gaan?' vroeg Van Ruler zich af in een gelijknamig boek. Een van de mooiste antwoorden is voor mij zijn 'de kans een bekering op te lopen'. Dat deden deze vrouwen ook. Let maar op, lijkt Lucas te zeggen. Zij gaan naar het graf. In de grondtekst kun je dat ook vertalen met gedenkteken. Dat woord 'gedenken' zal blijken een sleutel te zijn om het geheim van de sabbat en de opstanding – beide – te benaderen.
- Vs. 2 Zij komen en vinden iets. Namelijk de steen afgewenteld.
- Vs. 3 Maar zij vinden ook iets niet. Namelijk het lichaam van de Here Jezus. Was het in hoofdstuk 23: 55 nog 'Zijn lichaam', hier is het al 'het lichaam van de Here Jezus'. Alsof er al iets is gebeurd.
- Vs. 4 Twijfel, letterlijk zonder uittocht of doortocht. Zonder Exodus – het grote boek van de bevrijding uit Egypte – staan ze daar. Ook dat kan geloof met zich brengen. Geloof is levend goed, kan dus soms aan twijfel onderhevig zijn. We moeten het niet zozeer van ons 'eigen' geloof hebben, maar we mogen alles verwachten van het geloof 'van de Here Jezus'. Zijn geloof wekt geloof.
- Twee mannen. Heel nadrukkelijk. Dat kunnen engelen zijn, maar dat staat er niet. Terwijl Lucas echt niet te bescheiden is over engelen te berichten. We horen ze bij de herders in het spreekkoor, we horen zelfs – Lucas is daar de enige – over een engel in de hof van Getsemane bij Jezus. Maar hier niet. Net als in Handelingen 1 – ook van Lucas' hand – bij de Hemelvaart, maar ook in Lucas 9,32 bij de verheerlijking van Jezus horen we over twee mannen. Bij de verheerlijking op de berg zijn het onmiskenbaar Mozes en Elia. Meer dan om de personen gaat het daarbij waar zij voor staan. Mozes voor de Wet – de eerste vijf boeken van Mozes; de Thora van God – Elia voor de Profeten – vanaf Jozua tot en met Maleachi. De opgestane Here Jezus legt de ontgoochelde Emmaüs-gangers en later de discipelen uit hoe de Messias van Israël alles moest lijden om Wet en Profeten en Geschriften (Psalmen) te vervullen. Bij de verheerlijking op de berg verkondigt Lucas nadrukkelijk hoe Mozes en Elia met de verheerlijkte Jezus spreken over 'zijn uitgang' en al wat daar betrekking op heeft. Die twee mannen spreken volgens mij de vrouwen aan. Maar u mag ze ook 'gewoon' als engelen zien.
- De Levende moet je eigenlijk niet tussen de doden zoeken.
- Vs. 6v Hij is hier – in het graf waar dood slechts dood is en waar de dood met zijn eeuwige 'nooit meer' in alle hardheid het voor het zeggen lijkt te hebben – niet. Gedenk zijn Woord. Deze twee mannen (mogelijk dus Mozes en Elia) brengen het gedenken van Jezus' Woord weer tot leven. Er is een Joodse definitie van feesten. 'Klein' en 'Groot'. 'Klein' is een feest als je jezelf beperkt tot de tekst, de feiten of dingen. 'Groot' mag een feest zijn, als je er van harte zelf wordt ingetrokken! Isaac da Costa vertelde graag hoe zijn Joodse vader en vrienden met Pasen spraken alsof zijzelf uit Egypte waren bevrijd.
- Vs. 8 Het wonder van het gedenken voltrekt zich aan deze eerste getuigen!
- Vs. 9 Nu keren zij het graf opnieuw de rug toe. De eerste keer dat zij dat deden was om de rouwkruiden en -zalf te maken. Dat werd doorsneden door Gods gebod; Zijn woord werd werkelijk. Moest werkelijkheid worden in het gedenken. Nu zijn hun doodskruiden en zalf geworden tot bruidsboeketten. De geur is veranderd van dood naar leven. 'Heel het huis werd van de geur doordrongen'.
- Vs. 10v Zo komen de getuigen. Ze zijn boodschappers geworden. Zal de boodschapper worden geloofd? Zal de Messias als Hij wederkomt, geloof vinden op aarde. Het leek hun kletspraat toe. Zelfs als iemand uit de doden terugkeert zullen zij niet geloven, als zij niet luisteren naar Mozes en de profeten. Lucas 16,31
- Vs. 12 Petrus verwondert zich. Nieuwsgierigheid als opening, opmaat naar geloof en geloofszang, naar een nieuw lied dat getuigt dat 'Jezus leeft! En ik met Hem! Halleluja!'

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 98

Lied 617

Lied 624

Weet je dat de lente komt?

Klap in je handen van blijdschap

De Heer is waarlijk opgestaan

Maria kwam bij het graf

Jezus is

Een steen op het graf

Alzo lief had God de wereld

Daar juicht een toon

(=Gezang 208 LvdK)

(=Gezang 215 LvdK)

Hemelhoog 207

Op Toonhoogte 432

Hemelhoog 170

Hemelhoog 182

Hemelhoog 348

Op Toonhoogte 428

Hemelhoog 104

Hemelhoog 16

Auteur: PZ



Hij is hier niet, want Hij is opgestaan

'Petrus! Petrus! PETRUS!'

'Huh... Wat... Schreeuw niet zo!'

Petrus kijkt om zich heen, hij gaapt... Hij was blij dat hij eindelijk even had geslapen. De laatste drie dagen kon hij steeds niet slapen. Hij was erg verdrietig en begreep maar niet dat dat allemaal had kunnen gebeuren. Het is allemaal zo erg en verdrietig! En nu staat Maria ook nog voor zijn raam te schreeuwen.

'Petrus! ' 'Ja, ja, ik kom al, ik kom al... '

Petrus staat op, krabt eens op zijn hoofd en doet de deur open. 'Petrus! De steen is weg! De grote steen voor het graf, die is weg!

En de engelen vertelde ons dat Jezus leeft. Kom! Kom kijken als je het niet gelooft'

'Heh? Wat? Waar héb je het over?' Petrus begrijpt er niet veel van. De andere discipelen die Maria horen schreeuwen komen aangelopen en staan ook om Maria heen. 'Ach vrouw, klets niet zo! Je hebt gedroomd, of niet goed gekeken', zeggen ze. 'Hij was dood, we hebben het zelf gezien! Ga naar huis!' Maar Petrus, twijfelt... 'Wat is er dan precies gebeurd, Maria? Wat zeiden die engelen precies?'

'Doe je schoenen aan, ik leg het onderweg wel uit!' En Maria gooit de sandalen naar Petrus toe. 'Schiet nou òhòp!'

Petrus trekt snel zijn sandalen aan. Hoewel hij nog niet begrijpt wat Maria allemaal zegt, hoort hij wel dat het graf nu open is. De steen, die de deur is, is dus weg en Jezus zou daar niet meer binnen liggen. Nou... dat wil hij zélf wel even bekijken. Op een holletje rennen ze samen naar de berg waar het graf in zit. Ondertussen vertelt Maria hijgend dat zij en haar twee vriendinnen naar het graf gingen om afscheid te nemen. Toen zij daar kwamen was de steen weg en het graf leeg. Maar niet helemaal... daar stonden twee mannen, twee engelen! Ze waren helemaal van licht gemaakt. En ze vertelden: 'Waarom komen jullie Jezus hier zoeken? Hij heeft toch steeds verteld dat dit zou gebeuren? Hij zou gestraft worden alsof Hij een misdadiger was en Hij zou sterven. Maar na drie dagen zou Hij weer opstaan! '

'Dat is vandaag, Petrus! Vandaag! God heeft Hem zijn geest weer teruggeven, en nu leeft Hij weer!' Petrus is ook helemaal buiten adem, ze zijn er bijna. Wat een verhaal! Maar hij wil het toch echt eerst zelf zien.... Die vrouw kan zoveel vertellen. Ze heeft misschien gewoon gedroomd? Daar is het graf! En ja, de steen is weg. Petrus rent meteen door naar binnen. Daar op de plek waar Jezus had gelegen, liggen nu alleen maar doeken, lakens, waar het lichaam van Jezus in had gezeten. Maar Jezus? Die was er niet meer!

Zou het...? Zou het kunnen dat? Misschien? Jezus had inderdaad gezegd dat...

Diep in gedachten loopt Petrus weer naar huis.

En het duurt niet lang tot Petrus alle mensen het goede nieuws vertelt: 'Jezus is niet langer dood, Hij leeft!'

Auteur: JV



Eerst Jezus, dan ik

Vorbereiding: laat een afbeelding zien van een rotsgraf in de tijd van Jezus. Benoem de belangrijke elementen: een grafkamer waarin je kon lopen.

Verhaal

Jezus ligt in het graf dat Josef van Arimatea wilde afstaan om zijn Heer een eervolle rustplaats te geven. Na de sabbat maken de vrouwen die Jezus zijn gevolg nog wat geurige olie klaar om Jezus' lichaam te verzorgen. Wanneer iemand gestorven was werden er specerijen bij hem gelegd en werd het lichaam ingesmeerd met balsem om te zorgen dat het er niet zo snel ging stinken, maar dat je vooral de balsemgeur rook. Zo gaan ze 's ochtends vroeg verdrietig naar het graf.

Het moet een droevige tocht geweest zijn. Afscheid nemen van iemand van wie je houdt is moeilijk. Je denkt aan alles wat je samen hebt meegemaakt en weet dat er geen nieuwe mooie momenten meer bijkomen. De vrouwen huilen waarschijnlijk, als ze er met elkaar over praten hoe Jezus is behandeld. Hij vertrouwde zo op God, zijn Vader, hij hielp mensen zo goed om ook te geloven. En dan dit: gezeseld, bespot en aan het kruis gehangen. Misschien hebben ze wel helemaal niets gezegd en maakten ze zwijgend de tocht naar Jezus' graf. We weten het niet. De Bijbel besteedt daar geen aandacht aan. Als ze er zijn zien ze dat de steen niet meer voor de ingang ligt. Dat is vreemd! Ze zijn zo vroeg op pad gegaan, maar misschien is er iemand anders binnen om ook specerijen te brengen. De vrouwen lopen het donkere graf in. Als hun ogen aan het donker gewend zijn en ze kunnen rondkijken, kunnen zij het lichaam van Jezus nergens vinden. Ze schrikken: ook dat nog. Zelfs in zijn graf kunnen zijn vijanden hun Heer niet met rust laten! Dit is verschrikkelijk; nu hebben ze zelfs geen plaats meer om, denkend aan Jezus, te bezoeken.

Op dat moment dat ze elkaar verward aankijken, staan er ineens twee mannen bij hen in stralende kleren. In het donker geven ze licht.

Er staan twee engelen bij de vrouwen. Ze stellen de vraag: 'Waarom zoeken jullie de levende bij de doden? Dat betekent: waarom zoek je iemand die leeft in een graf waar doden liggen? Je begrijpt toch wel dat Hij daar nooit kan zijn? Ja, maar we hebben Hem toch eergisteren in een laken gewikkeld neergelegd? denken de vrouwen, die nu nog meer in de war zijn. De mannen in hun stralende goddelijke mantels praten verder: 'Jezus is hier niet, Hij is opgewekt. Denk eens aan wat Hij jullie zelf vertelde: de Mensenzoon zal sterven en op de derde dag weer opstaan'

'Toen herinnerden ze zich zijn woorden', schrijft Lucas jaren later op. Toen gebeurde het wonder in de hoofden van de vrouwen. Inderdaad dat heeft Jezus gezegd. Als Hij over zijn lijden sprak, zei Hij altijd dat het Gods opdracht voor Hem was. Steeds weer: ik moet lijden, sterven en opstaan uit de dood. Ze weten dat het waar is, maar toen, voordat alles gebeurde, toen begrepen ze

het niet. Nu, in dit graf met Gods boodschappers van het licht, zien ze dat het waar is. Hun stemming veranderd: niet meer angstig en verward, maar zo blij als ze nog nooit geweest zijn. Jezus Christus is echt uit de dood opgestaan!

Meteen gaan ze aan Jezus' leerlingen vertellen wat er deze morgen is gebeurd. Zij worden niet net zo blij als de vrouwen. Lucas schrijft later: zij 'vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet' (vs. 11).

De discipelen kunnen gewoon niet geloven dat Jezus leeft. Ze hebben zelf gezien dat Jezus is gestorven en in het graf gelegd. En nu zou Hij weer leven? Dat kan niet! En nu zijn er geen goddelijke boodschappers om uitleg te geven, alleen vrouwen, bekenden van hen en Jezus. Zij maken minder indruk, ze overtuigen Jezus' leerlingen niet.

Maar ze doen wat ze moeten doen: getuigen van de waarheid. Gewoon vertellen wat God hun heeft laten weten, gewoon verwijzen naar de eigen woorden van Jezus. Het is genoeg. Petrus begint te twifelen. Zou het toch waar kunnen zijn? Het zou geweldig zijn. En inderdaad heeft Jezus ook over zijn opstaan gesproken, niet alleen over zijn sterven. 'God bereikt zijn doel, Hij laat Mij niet los, maar zal Mij redden'. En aan het kruis zei Jezus: 'Het is volbracht'. Snel staat hij op en rent naar het graf. Intussen denkt hij: Wat zou ik daar zien? Zouden die engelen er nog zijn? Is Jezus echt verdwenen? Is Hij opgestaan? Het kan niet, maar het zou zo geweldig zijn.

Het graf is open. Petrus kijkt; Jezus' lichaam is er niet – hij ziet alleen de linnen doeken waarin ze het dode lichaam hebben gewikkeld. Dan gebeurt bij Petrus hetzelfde wonder als bij de vrouwen: Het is waar: Jezus is opgestaan! Dat moet iedereen weten! En snel loopt Petrus terug naar de andere apostelen.

Afsluiting

In de kerk horen we vanmorgen de boodschap van de engelen: Zoek de Levende Heer niet in een graf, want daar is Hij niet. Jezus heeft alles anders gemaakt, de grote toekomst van God kan beginnen. De ziekte, de haat en de pijn gaan verdwijnen. Nu Jezus Heer is van hemel en aarde is daar geen plaats meer voor. Alle dingen worden goed. En we zingen Paasliederen: 'Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan.' En: 'Christus onze Heer verrees, halleluja... die verhoogd werd aan het kruis bracht ons in Gods vrijheid thuis. Halleluja'. Halleluja betekent: prijs de Heer, juich voor de opgestane Heer. We vieren feest, we zijn blij vandaag, want Jezus heeft gewonnen. Net als de vrouwen en de discipelen vertellen we dat aan iedereen. Misschien komen wij ook wel mensen tegen -eigenlijk weet ik wel zeker dat we die tegenkomen. Er zijn ook vandaag mensen die zeggen: 'Is Jezus opgestaan? Maakt God alle dingen goed? Kletspraat! Daar klopt niets van. Kijk om je heen, joh. In Oekraïne is er oorlog, al jaren. In Afrika is er hongersnood. Zelfs in Europa zijn er

overstromingen doordat het klimaat aan het veranderen is. In Nederland moeten joodse scholen worden bewaakt, omdat mensen met antisemitische ideeën hen kwaad willen doen. Ik geloof er niks van, dat Jezus leeft.

Wat kun je nu tegen deze twijfelende mensen zeggen? Het is inderdaad nog niet zo mooi in onze wereld. Er komen vandaag geen engelen Gods boodschap persoonlijk vertellen in stralende kleren. Je kunt aan een ander niet bewijzen dat Jezus leeft, dat moet hij of zij gaan geloven. Hoe moet dat?

Het antwoord is eigenlijk eenvoudig: Gewoon blijven zingen voor God omdat jij het gelooft. Gewoon blijven vertellen wat jij in de Bijbel leest. Gewoon blijven zeggen dat jij blij bent, omdat Jezus leeft, en dat jij daarom dicht bij Hem wil blijven. Dat jij naar Hem luistert en Hem gehoorzaamt. Dat jij zoveel mogelijk liefde aan God en andere mensen wil geven. Meer kun je niet, of die ander dat nu gelooft of niet. Ik geloof dat God die twijfelde mensen aan het denken kan zetten, net als Petrus. En dat God hun wil laten zien: het is echt waar. Jezus leeft. Alles wordt goed! Dankzij Jezus. Hij leeft en is onze machtige Koning!

Auteur: RvO



Geloof jij het Evangelie ook?

Inleiding

Soms, al is iets je vaak verteld, vergeet je het of geloof je het niet. Wie kan een voorbeeld noemen?

Stel je voor, iets of iemand is zomaar ineens verdwenen. Wat doe je dan? Dan nog iets. Wat als mensen vragen wat er met Jezus is gebeurd en je vertelt dat Hij is opgestaan. Misschien kijken ze je aan alsof je niet helemaal goed bent. Maar toch, deze gebeurtenis is waar, aan het eind van het verhaal zul je weten waarom.

Bijbelverhaal

De vrouwen gaan naar het graf

De hele sabbat hebben ze stil gezeten, de vrouwen. Ze konden en mochten niets doen. Maar zodra het ochtendgloren er is, gaan ze op pad, met kruidige olie. Het enige dat ze nu nog kunnen doen, denken ze, is Jezus op deze manier verzorgen. Het gaat om Maria van Magdala, Maria, de moeder van Jakobus, Johanna en nog een paar vrouwen. Zo zullen het er zes of zeven 6 of 7 zijn geweest. Ze vinden het graf met de ronde steen die is weggerold. Maar wat ze niet vinden, is het lichaam van Jezus. De schrik en het ongeloof zijn natuurlijk heftig. Wat is er gebeurd? Wie heeft het gedaan? Er zijn zoveel vijanden, de Farizeeërs, de Romeinen en nog veel meer. Hij leeft!

Dan ineens staan er twee mannen voor hen, in het wit. Dat wil niet zeggen dat het om engelen gaat. Engelen komen veel voor in het Evangelie van Lucas, het begint er zelfs mee. Maar het kunnen ook gewoon twee mannen zijn geweest. Zij zien het verdriet en de woede van de vrouwen en geven hun het antwoord: 'Hij is niet dood, Hij leeft!' Dan herinneren ze de vrouwen eraan dat Jezus zelf gesproken heeft over zijn dood, maar ook over de Opstanding. Ineens weten ze het weer. Ze zijn vergeten dat Jezus deze woorden gesproken heeft, maar ze hebben ook niet geloofd, dat dit zou gebeuren! Er zijn nog elf discipelen over, zij zijn deze woorden eveneens vergeten, of ze hebben het ook niet geloofd!

Weet je wat nu zo bijzonder is? Dit is belangrijk om te onthouden. In de tijd van het Nieuwe Testament was er natuurlijk nog geen sprake van emancipatie van vrouwen. Als je wilde dat iets geloofd werd, moest je het niet door vrouwen laten vertellen. Toch, juist de vrouwen zijn het eerst op de hoogte! Als ze naar de elf overgebleven discipelen gaan en het grote nieuws vertellen, dan geloven de discipelen, zoals te verwachten, hen niet. Alleen Petrus gaat op pad, ziet het lege graf en de doeken waarin het lichaam van Jezus gewikkeld was...

Dan is ook Petrus onder de indruk en weet nu dat de vrouwen geen kletspraat hebben verteld. Doordat de vrouwen dit hebben verteld, terwijl zij én de discipelen de Opstanding niet hebben verwacht, is dat een bewijs dat Jezus wel echt is opgestaan! De woorden van Jezus zijn waar.

Zowel in het Oude als in het nieuwe Testament worden de beloftes van God vervuld. Deze belofte, van de Opstanding, is uitgekomen. De waarheid is duidelijk, maar toch ook niet.

Aan de ene kant is het een grote troost dat we weten dat het leven niet ophoudt na het sterven op aarde. De mensen die door Jezus zijn opgewekt (zoals Lazarus en de dochter van Jaïrus), zijn opgestaan, teruggekeerd in het tijdelijke leven. Ze zijn later weer gestorven. Bij Jezus is het anders: Hij is opgestaan naar het eeuwige leven; de dood heeft geen greep meer op Hem. Pasen is niet zomaar een verhaal, maar het is werkelijk geschiedenis. Niet voor niets is het christendom nog steeds de grootste godsdienst van de wereld. Dat kan nooit als de Opstanding niet waar zou zijn.

Paulus schrijft het letterlijk: 'Ik schaam mij niet voor het Evangelie'. Inderdaad, je hoeft je er niet voor te schamen, integendeel. Je mag er juist blij en dankbaar voor zijn! Zelfs al is het donker in je leven, de Opstanding van Jezus geeft licht!

Toch zijn er nog zoveel leed, zoveel oorlog en zoveel rampen. Daar kun je moedeloos van worden. Maar we weten dat Jezus op een dag de heerschappij overneemt. Dat uiteindelijk Hij Koning zal zijn.

Dan komen we weer even terug bij die apostel, Paulus. In Efeziërs 2:4-8 beschrijft hij dat niet alleen Jezus is opgewekt, maar dat wij allemaal zijn opgewekt, door Gods genade. Door dit alles heen zien we het leven, zien we de liefde en de genade van God. Paulus schrijft: 'Ook u bent gered door de genade van God'. Dus ook jij bent gered door de genade van God!

Wat vraagt Jezus dan van ons, voor dit grote geschenk? Hij vraagt ons Hem te volgen en ook andere mensen te vertellen van de Opstanding, tot het eeuwig leven. Durf je dat? Of vind je het eng? Bid dan dat je de moed en kracht krijgt. Door de Opstanding weten we dat God met ons is, dat maakt ons sterk.

Auteur: EvD